

Stjórnartíðindi

1891 - B-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfunduð skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. VIII, 50, 64, 99, 115, 150, 166, og 176.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

ÍSLAND

árið 1891.

B.-deild.

Reykjavík.

Prentuð í prentsmiðju Ísafoldar.

1891.

Efnisyfirlit.

Kaflar í efnisyfirlitinu.

Stjórnarbrjef, auglýsingar, reglugjörðir, staðfestar samþykktir o. fl.
Verðlagsskrár.
Reikningar.
Amtsráðsfundarskýrslur.
Styrkur úr landssjóði.
Auglýsingar um útkomin lög o. fl.

Embættaskipan og sýslana (veiting og lausn).
Auglýsingar um óveitt embætti og sýslanir.
Heiðursgjafir.
Heiðursmerki.
Ferðaáætlanir.
Auglýsing um Stjórnartíðindi.
Leiðrjettingar.

STJÓRNARBRJEF, AUGLÝSINGAR O. FL.

Skammstafanir: A. = Auglýsing. L. = landshöfðingjabrjef. R. = ráðgjafabrjef. S. = samþykkt.

Dag- setning. 1891.	Tala í B. deild		Bls.
7. jan.	1 L.	um sjerstaka manntals- pinghá fyrir Njarðvíkur- hrepp.....	1
7. —	7 R.	um stækkun 2. farþega- rúms á strandferðaskip- inu »Thyra».....	5
12. —	2 R.	um makaskipti á prests- setri.....	1
13. —	3 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli til húsakaupa	1
27. —	8 L.	um ranga tekjuáætlun skattanefndar.....	5
5. febr.	11 L.	um hlunnindi handa sparisjóði (Arnarnes- hrepps).....	11
5. —	11 L.	um hlunnindi handa sparisjóði (á Seyðisfirði)	11
25. —	38 L.	um tíund af geitfje og um skyldu presta til að leggja til í aukavegavinnu	53
25. —	39 L.	um gjaldskyldu presta, emeritpresta og prests- ekkna til kirkju, og eme- ritpresta og presteekkna til presta.....	53
26. —	12 A.	um nýjar brjefhirðingar á Svalbarði í Þistilfirði og Sveinseyri.....	12

Dag- setning. 1891.	Tala í B. deild.		
27. febr.	40 L.	um niðurlagning Hof- prestakalls og Miklabæj- ar í Oslandshlíð o. fl....	54
27. —	41 L.	um sveitfesti þurfalings (Sæunnar Pjetursdóttur)	55
27. —	42 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli (Hvammi í Norðurárdal) til húsa- byggingar	56
27. —	43 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli (Gaulverjabæ) til húsabyggingar.....	57
28. —	13 L.	um bráðabyrgðauppbót handa fátækum presta- köllum	12
28. —	53 R.	um borgun til landlæknis fyrir kennslu yfirsetu- kvennaefna.....	65
2. marz	52 L.	um hafnsögupvingun og reglugjörðir fyrir hafn- sögumenn.....	64
16. —	54 L.	um kaup á fundarhúsi handa Isafjarðarkaupstað	65
23. —	44 L.	um endurveiting hlunn- inda til handa sparisjóði (á Sauðárkróki).....	57
23. —	55 L.	um reglur fyrir notkun afrijetta	66
25. —	37 S.	um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opn- um skipum á Skagafrði	52
28. —	30 A.	um kosning á alþingis- manni fyrir Rangárvalla- sýslu.....	36

IV

Dag- setning. B.-deild. 1891.	Tala í		bls.	Dag- setning. B.-deild. 1891.	Tala í		bls.
28. marz	36	Lögreglusamþykkt fyrir Akureyrarkaupstað	45	9. —	72 L.	um endurgreiðslu á veittum sveitarstyrk (Steingríms Sveinbjarnarsonar)	78
8. apríl	56 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli (Grenjaðarstað) til húsabyggingar...	66	9. —	73 L.	um endurgreiðslu á veittum sveitarstyrk (Hafliða Eiríkssonar)	79
8. —	57 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli til húsakaupa (Mosfelli í Grímsnesi)...	66	9. —	75 L.	um endurgreiðslu á veittum sveitarstyrk (Jóhönnu Jónasdóttur) ..	91
16. —	58 R.	um greiðslu kostnaðar við heimsending skipverja af gufuskipinu »Míaca« ..	67	11. —	77 A.	um breyting á yfirsetukvennaumdæmum í Þingeyjarsýslu	92
18. —	59 L.	um stofun búnaðarsjóðs fyrir Eyjafjarðarsýslu ...	68	20. —	76 L.	um niðurlagning tveggja kirkna og bygging nýrrar kirkju á Sauðárkróki ...	91
21. —	60 L.	um flutning á kirkju (Fjarðarkirkju í Mjóafirði) ..	68	1. júlí	85 R.	um árgjaldsgreiðslu frá Grenjaðarstaðarpresta prestakalli	97
1. maí	61	Reglur um framkvæmd á 2. og 4. grein í lögum 13. marz 1891 um að fá útmældar lóðir í kaupstöðum og á löggiltum kaupþúnum o. fl.	69	1. —	86 L.	um lán handa prestakalli (Söndum) til húsabyggingar	98
8. —	62 L.	um að toll beri að greiða af sykri, þrátt fyrir skemmdir við uppskipun	70	10. —	87 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli (Hesti) til jarðabóta	98
8. —	63 L.	um rjett sveitarstjórna samkv. lögum 24. jan. 1890, þegar óskilgetið barn þiggur af sveit o. fl.	71	15. —	88 L.	um sýsluvegjald og hvernig því megi verja .	99
8. —	64 L.	um gildi 2. og 3. bálks farmannalagauna að því er snertir fiskiskip	72	18. —	89 L.	um lán handa prestakalli (Reynivöllum) til húsabyggingar	99
8. —	65 L.	um hlunnindi handa sparisjóði (á Blönduósi).	73	24. —	90 L.	um lögskráning vinnumannanna skipseigenda	100
15. —	66 R.	um gjöld til fulltrúa stjórnaarinnar á alþingi 1893	73	29. —	91 L.	um flutning á þingstað Vallahrepps ..	100
26. —	67 L.	um greiðslu á ljóstolli samkv. lögum 22. maí 1890	73	30. —	92 L.	um borgun fyrir uppboð á eptirlátnum munum sveitarómaga ...	100
29. —	68 L.	um skipting á Kleifahreppi í tvö hreppsfélög	73	30. —	103	Reglugjörð fyrir Kjósar- og Gullbringusýslu um notkun afrjetta, fjallskil, fjárheimtur, rjettahöld, meðferð á óskilafjenaði o. fl.	109
30. —	69 R.	um synjun konungsstaðfestingar á lagafrumvarpi um eignarrjett á sömdu máli	74	30. —	104	Reglugjörð um grenjaleitir og refaveiðar í Kjósar- og Gullbringusýslu	112
30. —	70 R.	um synjun konungsstaðfestingar á lagafrumvarpi um breyting á lögum 14. jan. 1876 um tilsjón með útflutningum	76	1. ágúst	93 L.	um bústað læknisins í 12. læknishjeradi	101
1. júní	71 R.	um sóttnæmi af innfluttum húðum	77	8. —	112 L.	um flutning Fróðárkirkju	154
3. —	74	Reglugjörð fyrir Eyjafjarðarsýslu um fjallskil og melrakkaveiðar	81	12. —	113 L.	um lántökuleyfi handa prestakalli (Lundi) til túnbóta	154
				12. —	114 L.	um ávísanir upp í tollgjöld	155
				24. —	115 L.	um höfrungareka á þjóðjörðum	155
				25. —	116 L.	um skipting á eignum og	

Dag- setning.	Tala í B.-deild. 1891.		Bls.
		skyldum norðuramtsins og austuramtsins	156
31. —	109	Reglugjörð fyrir Austur- Skaptafellssýslu um notkun afrjetta, fjallskil, rjettahöld, meðferð á óskilafje, refaveiðar o. fl.	142
3. sept.	117 L.	um leyfi til að halda lotteri	157
5. —	118 L.	um breyting á lántöku- leyfi til húsaýggingar á prestssetri (Gaulverjabæ)	157
8. —	110	Reglugjörð um fjársöfn m. m. fyrir Vestmanna- eyjasýslu	147
8. —	123 L.	um skiptingu Garða- prestakalls á Akranesi	169
12. —	120 R.	um tollskrár	161
14. —	124 L.	um hjónavígslur í heima- húsum án leyfisbrjefs ...	170
15. —	111	Reglugjörð fyrir Vestur- Barðastrandarsýslu um grenjaleitir, notkun af- rjetta, fjallskil og rjett- arhöld o. fl.	148
20. —	125 L.	um lántöku handa presta- kalli (Kálfholti) til húsa- ýggingar	170
25. —	126 L.	um lántöku handa presta- kalli (Stað í Grunnavík) til kirkjubýggingar	171
30. —	142	Reglugjörð fyrir stýri- mannaskólann í Reykja- vík	193
6. okt.	119 A.	út af sóttnæmi af ósüt- uðum, útlendum húðum um sveitfesti þurfalings (Jóns Benidiktssonar) ...	158
15. —	127 L.	um borgun fyrir þjónustu þróddsstaðaprestakalls.	172
15. —	129 L.	um sveitfesti þurfalings (Brynjólfs Jónssonar) ...	173
17. —	130 L.	um farbrjef vesturfara ..	174
23. —	131 L.	um leyfi til að útnæla nokkuð af landi Ísafjarð- arkaupstaðar til túnrækt- unar	174
7. nóv.	147 R.	um strandferðir 1892 ...	201
10. —	136 L.	um hluttöku safnaðanna í veitingu Skarðsþinga- prestakalls	182
24. —	143 L.	um ógilda prestskosning	195
12. des.	144 L.	um undanfærzlu sóknar- nefndar undan því að jafna niður skylduvinnu samkv. lögum 12. maí 1882.	196

Dag- setning.	Tala í B-deild.	Bls.
23.	141 A. um skilyrði og reglur fyrir styrkveitingu úr lands- sjóði til búnaðarfjelaga .	191
VERÐLAGSSKRÁR		
18. febr.	28 fyrir Húnavatnssýslu	33
18. —	29 — Skagafjarðarsýslu	34
19. —	14 — Austur-Skaptafellssýslu	13
19. —	15 — Vestur-Skaptafellssýslu	14
19. —	31 — Eyjafjarðarsýslu og Ak- ureyrarkaupstað	36
20. —	33 — Norður-Múlasýslu	40
20. —	34 — Suður-Múlasýslu	41
23. —	16 — Rangárvallasýslu	16
23. —	17 — Vestmannaeyjasýslu	17
24. —	18 — Arnessýslu	19
24. —	22 — Ísafjarðarsýslu og Ísa- fjarðarkaupstað	24
25. —	19 — Borgarfjarðarsýslu	21
25. —	20 — Mýrasýslu	22
25. —	32 — Þingeyjarsýslu	38
26. —	23 — Barðastrandarsýslu	25
11. marz	24 — Gullbringu- og Kjósar- sýslu og Reykjavíkur- kaupstað	27
13. —	25 — Strandasýslu	28
21. —	26 — Snæfellsness- og Hnappa- dalssýslu	30
21. —	27 — Dalasýslu	31
REIKNINGAR.		
I.		
<i>Sjóðir undir stjórn landshöfðingja :</i>		
5. jan.	4 Styrtarsjóður þeirra, er bíða tjón af jarðeldum, 1890	2
5. —	5 Gjafasjóður Hannesar presta- skólakennara Arnasonar 1890	2
5. —	Gullbrúðokaupslegat Bjarna amtm. Þorsteinssonar og konu hans, Þórunnar Hann- esdóttur, 1890	3
10. —	6 Styrtarsjóður W. Fischers 1889—90	3
1. okt.	134 Styrtarsjóður Kristjáns konungs IX. 1. sept. 1890 til 31. ágúst. 1891	179
II.		
<i>Sjóðir undir stjórn tiptisyrfrvaldanna :</i>		
24. marz	145 Reikningur landsbókasafns- ins 1890	197
16. nóv.	137 Thorkillíu barnaskólasjóður 1890	183
III.		
<i>Sjóðir undir stjórn biskups :</i>		
20. júní	79 Prestsekknasjóðurinn	94
20. —	80 Gjafasjóður Guttorms próf. Þorsteinssonar	94

Dag- Tala í
setning B.-deild.
1891.

20. júní	81	Sjóður af árgjöldum brauða	95
20. —	82	Vallholtslegat	95

IV.

*Sjóðir undir stjórn eða umsjón amts-
ráðsins í norður- og austuramtinu:*

3. júní	95	Jafnaðarsjóður norður- og austuramtsins 1890.....	102
3. —	96	Búnaðarskólasjóður norður- og austuramtsins s. á.	105
3. —	97	Búnaðarsjóður norður- og austuramtsins s. á.	105
3. —	98	Prentsmíðjusjóður norður- og austuramtsins s. á.	106
3. —	99	Gjafasjóður Pjeturs sýslu- manns Þorsteinssonar s. á.	107
3. —	100	Gjafasjóður Guttorms próf. Þorsteinssonar s. á.	107
3. —	101	Styrktarsjóðurfátækra ekkna og munaðarlausra barna í Eyjafjarðarsýslu og Akur- eyrarkaupstað s. á.	108
3. —	102	Amtsbókasafn norður- og austuramtsins s. á.	108
7. apríl	47	Yfirlit yfir efnahag sýslu- vegastjóða í norður- og austur- amtinu 1889.....	59
28. sept.	132	Yfirlit yfir efnahag sýslu- vegastjóða í norður- og austur- amtinu 1890	175
28. —	133	Yfirlit yfir fjárhag sýslu- stjóða í norður- og austur- amtinu s. á.	178

V.

*Sjóðir undir stjórn amtmannsins í
norður- og austuramtinu og prófasts-
ins í Eyjafjarðarprófastsdæmi.*

15. febr.	45	Legatssjóður Jóns Sigurðs- sonar 1890	58
15. —	46	Gjafasjóður Jóns Sigurðs- sonar til Vallahr. 1889—90	59

VI.

*Sjóður undir stjórn amtmannsins í
norður- og austuramtinu og verzlunar-
stjóra Örum & Wulffs á Húsavík:*

2. jan.	49	Legatssjóður Örum & Wulffs 1890	63
---------	----	--	----

VII.

*Sjóðir undir umsjón eða stjórn amts-
ráðsins í suðuramtinu.*

31. jan.	83	Styrktarsjóður verðugra og þurfandi þjóðjarðalandseta og ekkna þeirra í suðuramt- inu 1891	95
31. —	84	Eldgosastjóður suðuramtsins 1890	96

Bls.

Dag- Tala í
setning B.-deild.
1890

bls.

16. nóv.	138	Jafnaðarsjóður suðuramts- ins 1890	183
16. —	138	Búnaðarskólasjóður suður- amtsins s. á.	184
30. des.	146	Agrip af sýslusjóðsreikning- um í suðuramtinu s. á.	198

VIII.

*Sjóðir undir stjórn og umsjón amts-
ráðsins í vesturamtinu.*

4. apr.	51	Amtsbókasafnið í Stykkis- hólmi	64
17. nóv.	140	Jafnaðarsjóður vesturamts- ins 1890.....	189
17. —	140	Búnaðarskólasjóður vestur- amtsins s. á.	189
17. —	140	Búnaðarsjóður vesturamts- ins s. á.	190
30. des.	148	Agrip af sýslusjóðsreikning- um í vesturamtinu 1890....	201

IX.

Sjóðir prestaskólans:

4. apr.	50	Prestaskólasjóðurinn.....	63
4. —	50	Gjöf Halldórs Andrjessonar	63

X.

Landsbankareikningar.

19. febr.	9	Agrip af reikningi lands- bankans 1. okt. til 31. des. 1890	6
15. apr.	48	Agrip af reikningi lands- bankans 1. jan. til 31. marz 1891	61
15. júlí	78	Agrip af reikningi lands- bankans 1. apríl til 30. júní 1891	92
14. okt.	121	Agrip af reikningi lands- bankans 1. júlí til 30. sept. 1891	162
23. marz	139	Reikningur yfir tekjur og gjöld landsbankans 1890....	185

XI.

28. febr.	35	Reikningur yfir tekjur og gjöld Söfnunarsjóðs Íslands 1890	43
-----------	----	--	----

XII.

2. jan.	94	Reikningur nemendasjóðs Möðruvallaskóla 1890	101
---------	----	---	-----

AMTSRÁÐSFUNDASKÝRSLUR.

106	Aðalfundur amtsráðsins í norður- og austuramtinu 3.—6. júní 1891	118—130
107	Agrip af fundargjörðum amtsráðsins í vesturamtinu 15.—17. júní 1891	131—135
108	Agrip af fundargjörðum amtsráðsins í suðuramtinu 27.—30. júní 1891	135—141

	bls.		bis.
STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI.		Til vegagjörðar á Lónsheiði.....	168
<i>A. Til eftingar búnaði.</i>		Til vegagjörðar á aðalpóstleið um vestur-	
Samkvæmt fjárlögum fyrir 1890		hluta Húnavatnssýslu	184
og 1891.		Til endurbóta á aðalpóstleiðinni frá Ell-	
10. gr. C. 4. b.		íðaánum austur á Hellsheiði.	184
Styrkur til 86 búnaðar- og framfarafje-		Til brúargjörðar á Leirvogsá	184
laga.....	158	Til vegagjörðar í Ölfusi.....	184
<i>B. Til vegabóta.</i>		Til brúnna á Hólmsá og Leirvogsá	184
Samkvæmt fjárlögum fyrir 1890 og		<i>C. Til prestakalla, uppgjafapresta og</i>	
1891, 10. gr. C. 5. b.		<i>prestsekkna.</i>	
<i>A aðalpóstleiðum.</i>		Samkvæmt fjárlögum fyrir 1890	
Til aðgjörðar á veginum frá Fúlutjarn-		og 1891, 13. gr. A. b. 2. og 6.	
arlæk áleiðis til Svínahrauns	20	Úthlutun á bráðabirgðauppbótarfje til	
Til vegar frá Vallaferju um Blönduhlíð		fátækra prestakalla.....	12
og Norðurárdal.....	20	Til uppgjafapresta og prestsekkna.....	103
Til skoðunar á brúarstæði á Valagilsá og		<i>D. Til barnaskóla í sjóþorpum og</i>	
Kotá	20	<i>verzlunarstöðum og til sveitakennara.</i>	
Til skoðunar á brúarstæði á Leirvogsá...	20	Samkvæmt fjárl. fyrir 1890 og 1891,	
Til skoðunar á vegarstæði frá Ölfusár-		13. gr. B. V. b. 1 og 2.	
brúnni upp að Ingólfstjalli.....	20	Til 12 barnaskóla.....	168
Til jökulvegjar á Breiðamerkursandi 1890	80	Til 73 sveitakennara.....	168 og 175
Til verkfæraakaupa og áhalda við vega-		<i>E. Af óvissum útgjöldum.</i>	
vinnu landssjóðs.....	80	Til kostnaðar við útgáfu á bæklingi um	
Til aðalpóstleiðarinnar frá Akureyri upp		leiðir og lendingar	104
að Ytra-Gili.....	80	Til útgáfu bæklinga um sullaveikina og	
Til vegabóta á aðalpóstleið milli Neðra-		varúðarreglur gegn henni... ..	184
ness og vaðsins á Þverá í Stafholts-		—	
tungum.....	80	AUGLÝSINGAR UM ÚTKOMIN LÖG O. FL. 1,	
Til skoðunar á aðalpóstleið um Holta-	80	45, 53, 73, 81, 153, 169	
vörðuheidi		—	
Til endurbóta Skjálfaðalfjóttsbrúnni og		EMBÆTTASKIPAN OG SÝSLANA (veiting og	
Laxárbrúnni við Grenjaðarstað.....	80	lausn) 4, 12, 20, 44, 60, 80, 96, 104,	
Til endurbóta á aðalpóstleiðinni í Dyr-		160, 184	
hólahreppi.....	80	—	
Til aðgjörðar á aðalpóstvegum í Austur-		AUGLÝSINGAR UM ÓVEITT EMBÆTTI OG	
Skaptafellssýslu.....	80	SÝSLANIR 4, 12, 20, 44, 80, 96, 104, 160	
Til aðgjörðar á aðalpóstleið um Barða-		—	
strandarsýslu 1890.....	80	HEIÐURSGJAFIR OG VERÐLAUN.....	44, 160
Til aðgjörðar á brúnum yfir Elliðaárnar	80	—	
Til aðgjörðar á aðalpóstleið frá Kiðafellsá		HEIÐURSMERKI.....	44, 60, 80
að Leirvogsá.....	103	—	
Til aðgjörðar á brú yfir Fossá í Kjós....	103	FERÐAÁÆTLANIR.	
Til áhaldakaupa í þarfir vegagjörða lands-		Um 5—8 ferð landpóstanna 1891	8
sjóðs	103	— 9—12 — — — 1891	114
Til smíðaðgjörða á Vaðlaheiðarveginum...	168	— 1—4 — — — 1892	164
Til að afmarka póstveg frá Gilsferju að		— ferðir póstgufuskipanna 1892	180
Þverárbrú.....	168	—	
Til aðgjörðar á veginum á Öxnadalshéiði	168	AUGLÝSING UM STJÓRNARTÍÐINDI	204
Til aðgjörðar á aðalpóstveginum í Kjós-		—	
arhreppi.....	168	LEIÐRJETTING	200
Til vegagjörðar á aðalpóstleið við Sveina-			
tungu í Norðurárdal	168		

Registur

nafna og orða.

A. A.

Aðalpóstleiðir, styrkur til vegagjörða á a. sjá efnisyfirlitið; a. í Húnavatnssýslu 124.
Aðalreykjadalur, fyrirskipað lækniáðsetur þar 101.
Aðfluttar húðir 158.
Afrjettir, notkun a. 66.
Alþingismenn 4, 36.
Akureyrarkaupstaður, lögreglusamþykkt 45.
Akrahreppur, hreppsnefndarkosning þar 124.
Amtaskipting (norðramtið og austurramtið) 119, 156.
Amtmannsembættið í suðuramtiðinu og vesturamtiðinu 160.
Amtsbókasafn, í Stykkishólmi 64; norður- og austuramtsins 108, 119.
Amtsráðsfundarskýrslur, sjá efnisyfirlitið.
Amtsráðskosning í n. og a. amtiðinu 120.
Arnarneshreppur, sparisjóður þar 11.
Arnkötludalur, lögrjett þar niðurlögð 133.
Auglýsing, um póstmál 12; um alþingiskosning 36; um útkomin lög sjá efnisyfirlitið; um ósútaðar húðir 158; um skilyrði fyrir styrkveitingu til búnaðarfjelaga 191; um stjórnmál 201; um óveitt embætti sjá efnisyfirlitið.
Aukaniðurjöfnun 139.
Aukavegavinna, skylda presta til á. 53.
Austur-Skaptafellssýsla, fjallskilareglugjörð 142.
Árgjaldsgreiðsla frá Grenjaðarstað 97.

Árni Árnason, vara-amtsráðsmaður 121.
Árni Jónsson vara-amtsráðsmaður 121.
Ásar í Skaptártungu 104; ógild prestskosning þar 195.
Ásmundur Sveinsson, kand., settur málfærslumaður 44.
Ávisanir upp í tollgjöld 155.

B.

Barðastrandarsýsla, Vestur—, fjallskilareglugjörð 148.
Barnaskólar, styrkur til b. 168.
Barnsfaðir, skylda vistarhrepps b. 71.
Benedikt Blöndal, vara-amtsráðsm. 60; amtsráðsm. 121.
Bjargráðanefndir, b.— mál, 119, 140.
Bjarnaness prestakall 20, 96.
Björn Bjarnarson, sýslum. 4.
Blönduós, sparisjóður þar 73; aðalpóstleið þar 125.
Bóluefni 139.
Bráðabirgðaruppbót fátækra prestakalla 12.
Brekka, nýr kirkjustaður 68.
Brjefhurðingar 12.
Brynjólfur Bjarnason, bóndi 160.
Brynjólfur Jónsson, þurfalingur 173.
Búnaðarfjelög, 123, 132, 137, styrkur til b. 158; skilyrði fyrir styrkveitingu til b. 191.
Búnaðarsjóður, fyrir Eyjafjarðarsýslu 68, 122; vesturamtsins 190; norður- og austuramtsins 105.
Búnaðarskólasjóður, n.- og a.-amtsins 105; suðuramtsins 184.
Búnaðarskóli, á Hólum 119, 127; Eyðum 127; Hvanneyri 141; Ólafsdal 134.

D.

Dagsverk, jarðabótastörf talin til d. 123, 132, 191.
Dalaprófastsdæmi 12.
Daufdumbrakennsla 160.
Davíð Guðmundsson próf., vara-amtsráðsmaður 121.

E.

Eignarnámsgjörðir (expropriationir) 69.
Eignarrjettur, að sömdu máli 74.
Einar Ásmundsson, amtsráðsmaður 118, 121.
Einar B. Guðmundsson, vara-amtsráðsmaður 121.
Einar Jónsson hreppstjóri 160.
Einar Jónsson prestur, vara-amtsráðsmaður 60, amtsráðsmaður 121.
Einar Þórðarson, prestur 12.
Eldgosasjóður suðuramtsins 96.
Embættaskipun sjá efnisyfirlitið.
Emeritprestar, gjaldskylda þeirra til prests og kirkju 53.
Emil Guðmundsson, prestur, 184.
Engihlíðarhreppur, deila um lögrjett 122.
Eptirleitir, borgun fyrir e. 121.
Eyjafjarðarsýsla, sýslumannsembættið þar 4, 96; búnaðarsjóður fyrir E. 68.
Eyðaskóli 127.

F.

Fagranes Kirkja lögð niður 92.
Farbrjef vesturfara 174.

IX

Farmannalög, gildi þeirra fyrir fiskiskip og hákallaskip 72.
Farþegjarúm, stækkun á f. á »Thyru» 5.
Fátækrahlutur af hval 156.
Fell, fyrv. prestssetur, 1 54.
Ferðaáætlanir, landpóstanna 8, 114, 164; pósthafskippanna 180.
Fiskiskip, lögskráning á f. 72.
Fiskiveiðasamþykkt fyrir Skagafjarðarsýslu 52.
Fjallaskilareglugjörðir 81, 109, 139, 142, 148.
Fjártafnareglugjörð fyrir Vestmannaeyjar 147.
Fjárveiting ónotuð 201.
Framfærsluveit barnsföður, skylda hennar 71.
Friðrik Möller, vara-amtsráðsmaður 121.
Fróðárkirkja flutt 154.
Fulltrúi stjórnarinnar á alþingi 1893, gjöld til hans 73.
Fundarhús handa Ísafjarðar-kaupstað 65.
Fyrirmynd fyrir skýrslu um jarðabætur.

G.

Gallar á prestskosningum 182, 195.
Garðaprestakall á Akranesi, skipting þess 169.
Gaulverjabær, húsbygging þar, 57, 157; prestakallið 80.
Geitíje, tíund af g. 53.
Gísli Pjetursson, læknskólakandidat 160.
Gjafasjóður Hannesar Árnasonar 1890, 2; Jóns Sigurðssonar til Vallahrepps s. á. 59; Guttorms próf. Þorsteinssonar s. á. 94, 107; Pjeturssýslumanns Þorsteinssonar s. á. 107.
Gjöf Halldórs Andrjessonar 63.
Gjörðabækur sýslunefnda 128, 131, 136.
Grenjadarstaður, húsbygging þar 66; árgjaldsgreiðsla þaðan 97.
Grímur Jónsson, bóndi, 119.
Guðlaugur Guðmundsson, settur prestur, 182.
Guðlaugur Guðmundsson, sýslumaður, 44, 96.

Guðrún Kristjánsdóttir, mál-
laus 134.
Gufuskípaferðir 1892, 201.
Gullbrúðkaupslegat Bjarna
amt. Thorsteinssonar 1890, 3.
Gæzlustjóri við söfnunarsjóðinn 160.

H.

Hafliði Eiríksson, þurfamaður 79.
Hafnsögubýingun 64.
Halldór Gunnlögsson, vara-amtsráðsmaður 121.
Hallgrímur Sveinsson biskup, dbrn. 60.
Hallormsstaðar- og Þingmúla-
prestakall 12, 80.
Hans Jónsson, prestaskólakandi-
dat 195.
Havsteen J. amtmaður 118.
Hákarlaskip 72.
Heiðursgjafi 160.
Heiðursmerki, 44, 60, 80.
Heiðurspeningur og verðlaun 44.
Heilbrigðisnefndir 134, 139.
Heimssending skipbrotsmanna 67.
Heyrnar- og málleysingjakennsla 160.
Hjónavígslur í heimahúsum 170.
Hofsprestakall í Álptafirði 44.
Hofsprestakall í Skagafirði (nið-
urlagt) 54.
Hofteigsprestakall 12.
Holtastaðasókn, sóknarnefndin þar 197.
Hólaskóli 119, 127
Hreppaskipting 73.
Hreppsnefndarkosning 124.
Húðir, innfluttar 77.
Húnavatnssýsla, aðalpóstleið þar 124.
Húsabygging á prestssetrum 56, 57, 66, 98, 99, 157, 170.
Húsakaup handa prestakalli 1.
Húsavíkuprestakall 44; jarðir útlagðar því 97.
Hvammur, lán til húsab. 56.
Hvanneyrarskóli 141.
Höfði, prestssetur, makaskipti á H. 1.
Höfrungareki á Þjóðjörðum 155.
Hörgslandshreppur 74.
Höskuldsstaðaprestakall 160.

I. Í.

Indriði Einarsson, alþm., 4.
Innrahólmssókn 169.
Innríðlmur, kirkja þar 169.
Ísafjarðar-kaupstaður, fundarhús 65; útmæling til túnrektun-
ar 174.
Ísleifur Gíslason, prestur, amts-
ráðsmaður, 135.

J.

Jafnaðarsjóður n.- og a.amtsins 102, 120; vesturamtsins 135, 189; suðuramtsins 141, 183.
Jarðabókarstörf lögð í dagsverk 123, 132, 191.
Jarðabætur á prestssetri 98.
Jens Pálsson, alþm. 4.
Jóhanna Jónasdóttir, þurfakona 91.
Jón Arason prestur 44, 172.
Jón Árnason, prestur 80.
Jón Benediktsson, þurfalingur 171.
Jón Bjarnason, uppgjafaprestur 80.
Jón Borgfirðingur 123.
Jón Finnsson, prestur 44.
Jón Guttormsson, fyrv. pró-
fastur 12.
Jón Jónsson, yfirdómari, gæzlu-
stjóri við söfnunarsjóðinn 160.
Jón Jónsson, prófastur 20.
Jón Jónsson, sæluhúsvörður 140.
Jón Magnússon, sýslumaður 96.
Jón Pálsson, prestur 160.
Jónassen, E. Th., amtmaður 131, 135.

K.

Kálfholt, húsbygging þar 170.
Kennslubækur fyrir búnaðar-
skóla 134.
Kirkjur, tvær k. lagðar niður 91; k. flutt 68, 155; k. byggð 91, 154; 169, 171; niðurlög-
un skylduvinnu við kirkju-
bygging 196.
Kirkjubæjarhreppur 74.
Kjósar- og Gullbringusýsla, fjall-
skilareglugjörð 109, 139;
grenjaleitareglugjörð 112.
Kleifahreppi skipt, 73.

Klemens Jónsson, cand. jur., settur sýslumaður 96.
 Kristján Jónsson, yfirdómari, settur amtmaður 160.
 Kvennaskóli, á Laugalandi 119; á Ytriey 119; um k. á vesturlandi 133; k. í Revkjavík 134, 138.
 Kvíabekkjarprestakall 184.

L.

Lagasynjun 74, 76.
 Landpóstar, ferðaáætlanir 8, 114, 164.
 Landsbankareikningar 6, 61, 92, 162, 185.
 Landsbókasafnsreikningur 197.
 Landsyfjrrjettur, málfærslumenn þar 44, 96, 160.
 Lágheiði, sýsluvegur 124.
 Lántökuleyfi handa prestaköllum 1. 56, 57, 66, 98, 99, 154, 157, 170, 171.
 Lárus E. Sveinbjörnsson yfirdóms-oddviti, r. af dbr. 44.
 Lárus K. Bjarnason yfjrrjettarmálfærslumaður 96.
 Lárus Þ. Blöndal sýslumaður, r. af dbr.
 Laugalandskvennnaskóli 119.
 Lausafjárúnd til kirkju, gjaldskylda presta, emeritpresta og prestsekkna 53.
 Lausn frá einbætti sjá efnisyfirlitið.
 Laxveiðafjelag 133.
 Legatsjóður Jóns Sigurðssonar 58.
 Legkaup 53.
 »Leiðir og lendingar» 104.
 Leiðrjetting 200.
 Ljóstollur 53, greiðsla á l. 73.
 Lotterí 157.
 Lundur í Borgarfj. prófastsdæmi, túnbætur þar 154.
 Lækniáðsetur fyrirskipað 101.
 Lækniseptirlit á póstgufuskipum 77.
 Lækniðshjarað (12.) 160.
 Lögreglusamþykkt fyrir Akureyri 45.

M.

Magnús Bl. Jónsson, prestur 80.
 Magnús Magnússon formaður, sæmdur heiðurspeningi 44.

Magnús Sigurðsson, amtsráðsmaður 121.
 Magnús Stephensen landshöfðingi, kommandör af dbr. 60, officer í heiðursfylkingunni 80.
 Makaskipti á prestssetri 1.
 Manntalsþinghá fyrir Njarðvíkurhrepp 1.
 Markús Bjarnason, skólastj. 4.
 Málfærslumenn 44, 96, 160.
 »Miaca», endurgjald kostnaðar við heimsending skipverja á M. 66.
 Miklibær í Óslandshlíð 54.
 Miltisbrandur 77.
 Mosfell í Grímsnesi, húsakaup þar 66.
 Múlaprestakall, þjónusta á því 97.
 Möðruvallaskóli, nemendasjóður hans 101.

N.

Nátthagar fyrir útflutningsfje 139.
 Nemendasjóður Möðruvallaskóla 101.
 Niðurjöfnun skilduvinnu við kirkjubygging 196.
 Niðurlagning prestakalls 54; tveggja kirkna 91.
 Njarðvíkurhreppur, sjerstök manntalsþinghá 1.
 Notkun afrjetta 66.

O. Ó.

Oddur Gíslason 119, 140.
 Otrardalsprestakall 80.
 Ógild prestskosning 195.
 Ólafsdalsskólinn, 134.
 Ólafsvík, kirkjubygging þar 154.
 Ólafur Briem, amtsráðsmaður 60, 118, 121.
 Ólafur Helgason prestur, daufdumbrakennari 160.
 Ólafur Ólafsson prestur, alþingismaður 96.
 Ólafur Ólafsson, settur prófastur 12.
 Ólafur Petersen, prestur 120.
 Óskilafje, auglýsingarum ó. 140.
 Ósútaðar húðir, sóttnæmi af þeim 77, 158.

Óveitt embætti sjá efnisyfirlitið.

P.

Páll Einarsson, yfjrrjettarmálfærslumaður 160.
 Pjetur Pjetursson, vara-amtsráðsmaður 121.
 Póstferðaáætlanir 8, 114, 164.
 Póstgufuskip, útflutningar með p. 76; ferðaáætlun 1892, 180.
 Póstmál, augl. um p. 12.
 Prentsmiðjusjóður n. og a. amtsins 106.
 Prestaköll, lántökuleyfi handa p. 1, 56, 57, 66, 98, 99, 154, 157, 170, 171, bráðabirgða-uppbót handa fátækum p. 12; skipting p. 169.
 Prestar, skylda þeirra til að leggja til í aukavegavinnu 53; gjaldskylda þeirra til kirkju 53.
 Prestaskólasjóðurinn 63.
 Prestsekkjur, gjaldskylda p. til prests og kirkju 53; styrkur til p. 103.
 Prestsekknasjóðurinn 94.
 Prestskosning ógild 195.

R.

Rafnseyrarprestakall 96, 160.
 Rauðamelsheiði 133.
 Reglugjörð fyrir hafnsögumenn 64; fyrir Eyjafjarðarsýslu um fjallskil og melrakkaveiði 81; fyrir Gullbr. og Kjósarsýslu um notkun afrjetta, fjallskil etc. 109; fyrir sömu sýslu um grenjaleitir etc. 112; fyrir Austur-Skaptafellssýslu um notkun afrjetta, fjallskil, o. s. frv. 142; fyrir Vestmannaeyjasýslu um fjársöfn 147; fyrir Vestur-Barðastrandarsýslu um grenjaleitir, notkun afrjetta o. s. frv. 148; fyrir stýrimannaskólann í Reykjavík 193.
 Reglur, um notkun afrjetta, rjettur sýslunefnda til að setja þær, 66; um framkvæmd á 2. og 4. gr. í lögum 13. marz 1891 um að fá útmeldar lóðir í kaupstöðum og á lög-giltum kaupsúnum 69; fyrir

styrkveiting til búnaðarfjela 191.

Reikningar, sjá efnisyfirlitið.

Rekstrar, sölufjár og hrossa 140.

Reynivellir, húsaþbygging þar 99.

Richard Torfason prestur 160.

S.

Samningur sóknarmanna um prestspjónustu 172.

Samþykkt um fiskiveiðar á opnum skipum 52; lögreglusamþ. fyrir Akureyri 45.

Sandar, húsaþbygging þar 98.

Sauðárkrókur, sparisjóður þar 57; kirkjuþbygging þar 91.

Seyðisfjörður, sparisjóður þar 11.

Sigurður Briem, cand. polit., settur sýslumaður 60.

Sigurður Einarsson, amtsráðsmaður 121.

Sigurður Gunnarsson próf., alþingismaður 4.

Sigurður Ólafsson, sýslumaður 4.

Sigurður Stefánsson, amtsráðsmaður 131.

Sigurður Sverrisson sýslumaður, amtsráðsmaður 131.

Siwerson A. Ingeniör 124.

Sjáfarborgarkirkja lögð niður 91.

Sjóður af árgjöldum brauða 95.

Skagafjarðarsýsla, fiskiveiðasamþykkt þar 52.

Skaptafellssýsla, sýslumannsembættið þar 4, 44, 96; fjallskilareglugjörð fyrir Austur-Sk. 142.

Skarðsþingaprestakall 80, 182.

Skattanevnd áttalin 5.

Skattskrár, eptirlit með þeim af hendi sýslumanns 5.

Skemmdir við uppskipun á tollskyldum vörum 70.

Skilyrði fyrir styrkveiting til búnaðarfjelaga 192.

Skinnastaðaprestakall, jarðir útlagðar því 97.

Skipfestisáhöld 69.

Skúli Thóróddsen sýslumaður, alþingismaður 4.

Skútustaðaprestakall, jarðir útlagðar því 97.

Skylduvinna við kirkjuþbygging 196.

Skýrsla um jarðabætur (fyrirmynd) 192.

Sóknasameining 54, s.-skipting 169.

Sóknarnefnd, móttírói s. gegn skipun yfirboðara 196.; sakamálishöfðun gegn s. 197.

Sóttuæmi af húðum 77, 158.

Sparisjóðir, hlunnindi handa s. 11, 57, 73.

Staður í Grunnavík, kirkjuþbygging þar 171.

Stafafellsprestakall 20.

Stefán Thorarensen, fyrv. sýslumaður 4.

Steingrímur Sveinbjarnarson sjúklingur 78.

Stjórnartíðindi, augl. um s. 201. Stofubrúðkaup án leyfisbrjefs 170.

Strandferðaskip 5.

Strandferðir 1892, 201.

Styrktarsjóðir, þeirra er biðað tíón af jarðeldi, 1890, 2.; W. Fischers 3; Örum & Wulfs 1890, 63; prestaskólans 63;

verðugra og þurfandi þjóðjarðalandseta í S.-amtinu 95; fatækra ekkna og munaðarlausra barna í n. og a. amtinu 108; Kristjáns konungs IX. 179.

Styrkur úr landssjóði, sjá efnisyfirlitið.

Stýrimannaskólinn, reglugjörð hans 193.

Sumarferðir landpósta 1891 8.

Svalbarð, brjefhirding þar 12.

Sveinn Eiríksson, prestur 195.

Sveinn Sveinsson, skólastjóri 141.

Sveinseyri, brjefhirding þar 12.

Sveitakennarar, styrkur til s. 168, 175 (frh.)

Sveitfesti þurfaings 55, 171, 173.

Sveitarómagar, borgun fyrir uppboð á eignum s. 100.

Sveitarstyrkur, endurgreiðsla á veittum s. 78, 79, 91.

Synjun konungsstaðfestingar á lagafrumv. 74, 76.

Sykurtollur 70.

Sýslusjóðsreikningar, í n. og a. amtinu 129, 178; vesturamtinu 131, 201, suðuramtinu 135, 198.

Sýsluvegagjald 99.

Sýsluvegasjóðsreikningar í n. og a. amtinu 1889 59; 1890, 130, 175.

Sæluhúsvörður 140.

Sæmundur Jónsson prófastur, amtsráðsmaður 135.

Sæunn Pjetursdóttir, þurfakona 55.

Söfnunarsjóðurinn, reikningur 1890 43; gæzlustjóri 160.

T.

Tekjuáætlun, röng t. skattanevndar 5.

Thyra, strandferðaskip 5.

Thorkilliisjóður 183.

Tilsjón með útflutningum 76.

Tíund, af geittje 53.

Tollgjaldaávísanir 155.

Tollskrár 161.

Tollur af skemmdum sykri 70.

Tröllatunga, lögrjett þar 133.

Túnbætur á prestssetri 154.

Túnræktun 174.

U. Ú.

Umburðarbrjef fjármálastjónarinnar til tollstaða í Danmörku 161.

Undanfærsla sóknarnefndar 196.

Uppboð á eignum sveitarómaga 100.

Uppgjafaprestar, gjaldskylda u. til prests og kirkju 53; styrkur til u. 103.

Uppskipun, skemmdir við uppskipun á tollskyldum vörum 70.

Útflutningar 76, útflutningasamningur 174.

Útmæling, lóða til verzlunar 69; til túnræktunar 174.

Útsvarskærur 123, 124.

V.

Vallahreppur, þingstaður þar 100.

Vallholtslegat 95.

Vargeyðsla 132.

Vegabætur, v.-gjörðir, sjá efnisyfirlitið.

Verðlagsskrár, sjá efnisyfirlitið.

Vestmannaeyjasýsla, sýslumannsembættið þar 4, 60, 96; reglugj. um fjársöfn 147.

Vestur-Barðastrandarsýsla, reglugjörð um grenjaleitir, notkun afrjetta o. s. frv. 148.

Vesturfarar, farbrjef v. 174.

XII

Vindhælishreppur 121.
 Vinnumenn, lögskráning 100.
 Vistarsveit barnsföður 71; óskil-
 getins barns, er þiggur af sveit,
 l. c.
 Vopnafjörður, læknishjeraðið þar
 160.

Y.

Yfirsetukvennaefni, borgun fyr-
 ir kennslu þeirra 65.
 Yfirsetukvenna hjeruð, breyting
 á y. 92. 124.
 Ytri-Eyjar kvennaskóli 119.

Þ.

Þingeyjarsýsla, breyting á yfir-
 setukvennahjeruðum þar 92,
 aðsetur læknisins þar 101.
 Þingmúla og Hallormsstaða
 prestakall 12, 80.
 Þingstaðarflutning 100.
 Þjóðjarðir, höfrungareki á þ. 155.
 Þorsteinn Benediktsson, prest-
 ur 96.
 Þorvaldur Bjarnason, fyrv. al-
 þm. 36.
 Þórarinn Benjamínsson bóndi
 123.
 Þóroddstaðaprestakall 44; jarð-
 ir útlagðar því 97; þjónusta
 þess 172

Þurfalingar, sveitfesti þ. 55,
 171. 173.
 Þurfamannalán 139.
 Þönglabakkaprestakall, jarðir út-
 lagðar því 97.

Æ.

Æðarræktarfelagið á Breiða-
 firði 131.

Ö.

Ögn Guðmundsdóttir ekkja 119.
 Örum & Wulff, styrktarsjóður
 Ö. & W. 1890. 63.

Útkomið í A-deild.

Opið brjef er stefnir saman alþingi til reglulegs fundar 1. júlí 1891, undirskrifað af konungi 9. janúar 1891 (A. nr. 1, bls. 2—3).

Auglýsing um bólu í Pjetursborg og um bann gegn innflutningi á ýmsum hlutum þaðan til Íslands og fl. (A nr. 2, bls. 4—5).

Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suðuramtinu og vesturamtinu, um sjerstaka manustalsþinghá fyrir Njarðvíkurhrepp. — Með þóknanlegu brjefi dags. 11. f. m., hafið þjer, herra amtmaður, sent mjer beiðni hreppsnefndarinnar í Njarðvíkurhreppi ásamt meðmælum hlutaðeigandi sýslumanns, um að Njarðvíkurhreppur í Gullbringusýslu fái þingstað sjer innanhrepps til manntalsþinghalds, og er svo til ætlað, að þingstaðurinn verði í skólahúsi því, sem verið er að byggja á Innri-Njarðvíkurlóð. 1 7. jan.

Útaf þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að jeg veiti samþykki mitt til, að Njarðvíkurhreppur verði eptirleiðis sjerstök manntalsþinghá með þingstað á Innri-Njarðvíkurlóð, og er samþykki þetta bundið því skilyrði, að hreppsnefndin í nefndum hreppi sjái um, að til verði á þessum stað sæmilegt hús til þinghaldanna. Með þessari ákvörðun, er engin breyting gjörð á Vatnsleysustrandarpinghá sem dómpinghá.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja, um makaskipti á prestsetri. — Eptir að mjer hafið borizt þóknanl. brjef yðar, herra landshöfðingi dags. 25. nóv. f. á. hefur Hans Hátign konunginum samkvæmt allraþegnsamlegustum tillögum mínum hinn 3. p. m. allramildilegast þóknast að samþykkja, að makaskipti megi hafa á prestsetrinu Felli í Fellsprestakalli innan Skagafjarðarprófastdæmis og jörðinni Höfða í Hofs-sókn í sama prófastsdæmi, þannig að Fell verði framvegis skoðað sem bændaeygn, að því er gjaldskyldu sner ir, en Höfði verði sem aðrar kirkjujardir. 2 12. jan.

Þetta tilkynnist yður hjer með til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigendum.

Brjef landshöfðingja til *stiðsýfrvaldanna* um lántökuleyfi handa prestakalli til húsaþaua. — Eptir að hafa meðtekið þóknanlegt brjef yðar, herra amtmaður og háæruverðugi herra, dags. 6. p. m. og þarmeð fylgjandi beiðni sjera Oddgeirs Guðmundsen að Ofanleiti á Vestmannaeyjum um lántökuleyfi til húsaþaua, ásamt umsögn og meðmælum hlutaðeigandi prófasts, viljeg hjermeð veita samþykki mitt til, að tjeður prestur taki lán upp á Vestmannaeyjaprestakall, þar sem það getur fengizt, að upphæð 425 krónur, er endurborgist með vöxtum á 15 árum, til þess að kaupa handa prestakallinu húspart, tilheyrandi prestsekkjunni Ragnheiði Jónsdóttur, sem er áfastur við íbúðarhús prestsins, er prestakallinu fylgir, 6 álnir á hvern veg, byggður fyrir fáum árum. 3 13. jan.

Þetta tilkynnist yður hjermeð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar.

10. dag febrúarmán. 1891.

4

Reiknin gur

yfir styrktarsjóð þeirra, er bóða tjón af jarðeldum, árið 1890.

Tekjur:

1.	Sjóður við ársbyrjun (Stj.tíð. 1890 B. 5. bls.):	Kr.	a.	Kr.	a.
a.	innritunarskírteini A. fol. 102	30100	00		
b.	lán gegn fasteignarveði	1400	00		
c.	í landsbankanum með sparisjóðskjörum	1670	72	33170	72
2.	Ársvextir:				
a.	af innritunarskírteini til $11\frac{1}{6}$ og $11\frac{1}{12}$ '90	1053	50		
b.	af lánum gegn fasteignarveði til $11\frac{1}{6}$ '90	51	84		
c.	af fje í landsbankanum til $11\frac{1}{12}$ '90	68	96	1174	30
	Samtals:	34345	02		

Gjöld:

1.	Styrkur veittur búnaðarskólanum á Eyðum			884	00
2.	Sjóður í árslok:				
a.	innritunarskírteini ltr. A. fol. 102	30100	00		
b.	lán gegn fasteignarveði	1150	00		
c.	eftirstöðvar af vöxtum	15	84		
d.	í landsbankanum með sparisjóðskjörum	2195	18	33461	02
	Samtals:	34345	02		

Reykjavík 5. janúar 1891.

Landshöfðinginn yfir Íslandi

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

5

Reikningur

yfir tekjur og gjöld gjafasjóðs Hannesar prestaskólakennara Árnasonar árið 1890.

Tekjur:

1.	Sjóður við ársbyrjun (Stj.tíð. 1890 B 4. bls.):	Kr.	a.	Kr.	a.
a.	innritunarskírteini ltr. A fol. 103	34000	00		
b.	veðskuldabreyf	4100	00		
c.	í landsbankanum með sparisjóðskjörum	887	29	38987	29
2.	Ársvextir:				
a.	af innritunarskírteini til $11\frac{1}{6}$ og $11\frac{1}{12}$ '90	1190	00		
b.	af veðskuldabreyfum til 11. júní 1890	180	00		
c.	af fje í landsbankanum til 31. desbr. 1890	18	61	1388	61
	Samtals:	40375	90		

Gjöld:

1.	Lífje Sigríðar Árnadóttur, systur gefandans $11\frac{1}{6}$ og $11\frac{1}{12}$ '90	400	00		
2.	Sjóður við árslok:				
a.	innritunarskírteini ltr. A fol. 103	34000	00		
	Flyt:	34000		400	00

	Kr. A.	Kr. A.	5
Flutt	34000 00	400 00	
b. veðskuldabrief	5100 00		
c. í landsbankanum með sparisjóðskjörum	875 90	39975 90	
Samtals:		40375 90	

Reykjavík 5. janúar 1891.
Landshöfðinginn yfir Íslandi
Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein

Reikningur.

yfir tekjur og gjöld gullbrúðkaupslegats Bjarna amtmanns Þorsteinssonar og konu hans Þórunnar Hannesdóttur árið 1890.

Tekjur:

1. Sjóður við ársbyrjun (Stj.tíð. 1890 B. 88. bls:	Kr. a.	Kr. a.
a. í óuppsægjanlegum ríkisskuldabriefum	2400 00	
b. í landsbankanum með sparisjóðskjörum	723 87	3123 87
2. Ársvextir:		
a. af ríkisskuldabriefum til $\frac{11}{6}$ og $\frac{11}{12}$ '90 á $3\frac{1}{2}\%$	84 00	
b. af fje í landsbankanum til $\frac{11}{12}$ '90	24 86	108 86
Samtals:		3232 73

Gjöld:

1. Styrkur veittur til vegabóta á svonefndum Arnarstapavegi í Mýrasýslu	100 00
2. Sjóður í árslok:	
a. í óuppsægjanlegum ríkisskuldabriefum	2400 00
b. í landsbankanum með sparisjóðskjörum	732 73
Samtals:	3132 73
Samtals:	3232 73

Reykjavík 5. janúar 1891.
Landshöfðinginn yfir Íslandi.
Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld Styrktarsjóðs W. Fischers 1889—90.

Tekjur.

1. Sjóður (Stj.tíð. 1889, 147. bls.):	Kr. a.
Innritunarskírteini Ltra A. fol. 373	20000 00
2. Vextir:	
a. af innritunarskírteini til $\frac{11}{12}$ '89	kr. 350,00
b. af sama til $\frac{11}{6}$ og $\frac{11}{12}$ '90	— 700,00
c. — fje í landsbankanum	— 10,35
Samtals:	21060 35

Gjöld:

1. Styrkur veittur ekkjum og börnum, sem hafa misst forsjármenn sína í sjóinn	800 00
2. Til auglýsinga, prentunar á eyðublöðum o. fl.	35 13
3. Sjóður 31. desember 1890:	
a. innritunarskrteini Ltra. A. fol. 373	kr. 20000,00
b. í landsbankanum með sparisjóðskjörum	— 225,22 20225 22
	Samtals: 21060 35

Reykjavík 10. janúar 1891.
Landshöfðinginn yfir Íslandi
Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

ALÞINGISMENN KOSNIR

14. júní f. á. í Suðurmúlasýslu síra *Sigurður* prófastur *Gunnarsson* á Valbjófsstað með 38 atkvæðum af 71, er greidd voru á kjörfundi, fyrir tímabil það, sem eptir er af kjörtímanum.

19. júní f. á. í Eyjafjarðarsýslu fyrir sama tímabil sýslumaður *Skúli Thoroddsen* með 206 atkvæðum af 251, er greidd voru.

15. sept. f. á. í Dalasýslu fyrir sama tímabil síra *Jens Pálsson* á Útskálum með 36 atkvæðum af 68, er greidd voru á kjörfundi.

22. sept. f. á. í Vestmannaeyjasýslu fyrir sama tímabil endurskoðandi *Indriði Einarsson* með 27 atkvæðum kjósenda þeirra, er kjörfund sóttu.

EMBÆTTASKIPAN.

9. jan. var sýslumannsembættið í *Árnessýslu* veitt af konungi sýslumanni í Skaptafells-sýslu *Sigurði Ólafssyni*, frá 1. maí þ. á. að telja.

s. d. var sýslumannsembættið í *Dalasýslu* veitt af konungi cand. jur. Birni Bjarnarsyni.

LAUSN FRÁ EMBÆTTI.

3. jan. veitti konungur sýslumanni í Eyjafjarðarsýslu og bæjarfógeta á Akureyri *Stef-áni Thorarensen* lausn í náð frá nefndu embætti með eptirlaunum eptir eptirlaunalögunum.

VEITT SYSLAN.

12. jan. skipaði ráðgjafinn fyrir Ísland *Markús* skipstjóra *Bjarnason* fastan kennara við stýrimannaskóla þann, sem samkvæmt lögnum 22. maí 1890 á að stofna í Reykjavík.

ÓVEITT EMBÆTTI

sem ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um veiting á.

Embættið sem sýslumaður í Eyjafjarðarsýslu og bæjarfógeti á Akureyri. Árslaun 3500 krónur.

Auglýst 7. jan. 1891. Bónarbrjefin eiga að vera komin til ráðgjafans fyrir 24. maí þ. á. *Sýslumannsembættið í Skaptafellsýslu. Árslaun 3000 krónur.*

Auglýst 12. jan. 1891. Bónarbrjefin eiga að vera komin til ráðgjafans 24. maí þ. á. *Sýslumannsembættið í Vestmannaeyjasýslu. Árslaun 2000 krónur.*

Auglýst 15. jan. 1891. Bónarbrjefin eiga að vera komin til ráðgjans fyrir 24. maí þ. á.

Sæki aðrir en íslendingar um embætti þessi, eiga þeir samkvæmt konungsbrjefi 8. apríl 1844 og konungsúrskurðum 27. maí 1857 og 8. febrúarm. 1863 að láta umsóknarbrjefum sínum fylgja tilhlýðileg vottorð um, að þeir kunni íslenzku.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um stækkun 2. farpegjarúms 7
 á strandferðaskipinu »Thyru«. — Í póknanlegu brjefi, dags. 19. nóv. f. á., hafið þjer, 7. janúar. herra landshöfðingi, skýrt frá, að ýmsar kvartanir hafi í seinni tíð komið fram yfir strandferðaskipinu »Thyru«, sem hið sameinaða gufuskipafjelag um undanfarin ár hefur haft til strandferða í kringum Ísland, og hafið þjer vakið máls á því, að nefnt skip fullnægi ekki því skilyrði, sem sett er í 2. grein í samningnum milli ráðgjafans fyrir Ísland og hins sameinaða gufuskipafjells, dags. 2. nóv. 1889, að skip þau, sem í ferðunum eru, skuli geta tekið um 50 farpegja á óæðra farpegjarúmi, þar sem þjer tjáist álíta, eptir því sem yður hafi sjálfum fyrir sjónir komið, að annað farpegjarúm á »Thyru«, geti naumast tekið meira en 20 ferðamenn, og sje auk þess farpegjum óþægilegt að ýmsu leyti, að með því að það sje fremst frammi í skipinu, og þar að auki afar-loptillt. Þjer hyggið því hinar framkomnu kvartanir á fyllstu rökum byggðar að því er þetta atriði snertir, en öðrum kvörtunum, er fram hafi komið, teljið þjer ekki gaum gefandi. Fyrir því hafið þjer lagt það til, að það sje rannsakað með löglegri skoðunargjörð eða á annan hátt, hvort gufuskipið »Thyru« getur tekið 50 farpegja á 2. farpegjarúmi, eins og ákveðið er í ofan nefndum samningi, svo að viðunanlegt sje, og að sjeð verði um að gufaskipafjelagið eptirleiðis fullnægi skuldbindingum sínum í nefndu tilliti, ef reynast kynni, að rúmið væri of lítið.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, að þegar áður en jeg fekk framannefnt brjef yðar hafði mjer borizt til eyrna, að 2. farpegjarúm í »Thyru« væri eigi samningi samkvæmt, og hafði því þegar munnlega verið skorað á gufuskipafjelagið, að gjöra breytingar í þessu tilliti, og hefur fjelagið nú lofað að láta breyta »Thyru« þannig, áður en hún hefur næstu ferð sína til Íslands, að í henni verði gott annað farpegjarúm fyrir 44 ferðamenn. Fullkomlega viðunanlegt rúm fyrir fleiri farpegja mun eigi vera hægt að fá í þessu skipi, og þar sem samningurinn ekki tekur dýpra í árinna en svo, að farpegjarúm skulu vera fyrir *hjerumbil* 50 ferðamenn, hef jeg álitíð, að í bráðina megi una við ofan nefnda breytingu.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suðuramtinu og vesturamtinu um 8
 ranga tekjuáætlun skattanefndar. — Jeg hef veitt því eptirtekt, að skattanefndin í 27. jan. Rosmhvalanesshreppi hefur áætlað ýmsum hreppsúum, sem eigi hafa talið fram tekjur sínar sjálfir, svo óskiljanlega lágar tekjur í tekjuskattsskrá fyrir 1889, dags. 31. desbr. 1889, er var meðal fylgiskjalanna við tekjuskattsreikninginn úr Kjósar- og Gullbringusýslu, er þjer senduð mjer með póknanlegu brjefi, dags. 15. p. m. að engri átt nær, og er nefnd skattsskrá þannig í ýmsum greinum svo bersýnilega röng, að ótöldum reikningsgöllum þeim og öðrum formgöllum, sem á henni eru, að vart er við unandi. Þannig hefur nefndin talið að verzlun H. P. Duus og verzlun W. Fischers í Keflavík, sem báðar eru vitanlega auðugar og arðsamar verzlanir, hafi aðeins haft 500 krónur í skattskyldar tekjur (af atvinnu) ár það er skráin miðar við, og verzlun P. C. Knudtzons & Söns jafnvel ekki nema 300 krónur, sem er 16—17 sinnum minni upphæð en sú, sem verzlun sömu manna í Hafnarfirði, sem sjálfsagt ekki er þeim mun arðsamari, hefur talið fram til skattgreiðslu sama ár, og þarf engan sjerstakan kunnugleika til að sjá,

8 að þetta er svo mikil fjarstæða, að furðu sætir að þeir menn, sem í nefndinni eru, skuli 27. jan. geta látið slíkt frá sjer fara.

Út af þessu skal jeg þjónustusamlega skora á yður, herra amtmaður, að láta birta framannefndri skattanefnd megna óánægju mína út af þessu ráðlaggi hennar, og jafnframt brýna fyrir henni, að framvegis þegar gjaldþegnar ekki segja sjálfir til tekna sinna, þá beri henni að áætla þeim tekjur með hæfilegri og sennilegri upphæð, eptir beztu vitund og samvizku, en það sje gjaldþegnanna sjálfra að gæta rjettar síns samkvæmt lögunum, ef þeim þykir sjer settar of háar tekjur.

Jafnframt skal jeg þjónustusamlega skora á yður að leiða athygli hlutaðeigandi sýslumanns að landshöfðingjabrjefi 12. apríl f. á., sem prentað er í B-deild Stjórnartíðindanna 1890, bls. 65, um rjett og skyldu yfirs kattanefnda til að breyta tekjuskattskrár o. fl., og brýna fyrir honum að gæta framvegis skyldu þeirrar, sem á honum hvílir í nefndu tilliti sem formanni yfirs kattanefndarinnar, svo að slíkar fjarstæður, sem að framan voru taldar, geti ekki eptirleidis komizt fram.

9

Ágrip

af reikningi landsbankans 1. október — 31. des. 1890.

Tekjur:		kr.	aur.	kr.	aur.
1.	Í sjóði 1. október			93.709	11
2.	Borguð lán:				
	a. Fasteignarveðslán	41.694	25		
	b. Sjálfsskuldarábyrgðarlán	7.717	»		
	c. Handveðslán	3.186	75		
	d. Lán gegn ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.	1.285	18	53.883	18
3.	Víxlar innleystir			50.038	60
4.	Ávísanir innleystar			1.762	27
5.	Ýmislegir vextir			19.569	61
6.	Diskonto			323	77
7.	Ýmislegar tekjur			2.492	86
8.	Frá Landmandsbankanum			55.399	70
9.	Fasteignir tilheyrandi bankanum seldar			1.000	»
10.	Innlög á hlaupareikning			22.852	»
11.	Sparisjóðsinnlög			122.812	57
12.	Selt 1 skuldabryf Reykjavíkur			100	»
13.	Til jafnaðar móti gjaldlið 10 a—c			18.088	63
				Samtals	442.032 30

Gjöld:		kr.		aur.	
1.	Lánað gegn:				
	a. Fasteignarveði	kr.	21.644,00		
	b. Sjálfsskuldarábyrgð	—	4.730,00		
	c. Ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga o. fl.	—	1.000,00	27.374	»
2.	Keyptir víxlar			19.383	60
				Flyt:	46.757 60

		kr.	aur.	9
	Fluttar:	46.757	60	
3.	Keyptar ávísanir	1.545	34	
4.	Keypt kgl. ríkisskuldabréf að upphæð	57.000	»	
5.	Útborgað af innlögum á hlaupareikning	18.581	»	
6.	Útborgað af sparisjóðsinnlögum	kr. 61.898,03		
	Dagvextir þaraf	— 106,61	62.004	64
7.	Til Landmandsbankans	67.120	54	
8.	Kostnaður við bankahaldið (laun o. fl.)	1.727	60	
9.	Ýmisleg útgjöld	533	47	
10.	Vextir af:			
	a. innstæðufje á hlaupareikningi	kr. 17,35		
	b. innstæðufje með sparisjóðskjörum	— 15.889,72		
	c. innstæðu varasjóðs bankans fyrir 1890	— 2.181,56	18.088,63	
11.	Í sjóði 31. desember		178.673,48	
	Samtals:	442.032,30		

Athugasemdir:

Landsbankinn átti 31. desember.

1.	Skuldabréf fyrir lánnum:			
	a. Fasteignarveðskuldabréf	kr. 554.729,32		
	b. Sjálfskuldarábyrgðarskuldabréf	— 56.638,84		
	c. Handveðsskuldabréf	— 28.287,00		
	d. Skuldabréf fyrir lánnum gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga o. fl.	— 15.224,62	kr. 654.879,78	
2.	Önnur skuldabréf:			
	a. kgl. ríkisskuldabréf	kr. 253.200,00		
	b. skuldabréf Reykjavíkur	— 1.500,00	— 254.700,00	
3.	Vísla		— 22.405,00	
4.	Ávísanir		— 1.710,34	
5.	Fasteignir lagðar landsbankanum út fyrir lánnum að upphæð		— 300,00	
6.	Hjá Landmandsbankanum		— 3.968,81	
7.	Í sjóði		— 178.673,48	
	Alls	kr. 1.116.637,41		

Seðlaskuld bankans til landssjóðs var 31. desember 1890	—	430.000,00	
Innlög á hlaupareikning s. d.	kr. 4.271,00		
að viðbættum vöxtum fyrir 1890	— 17,35	—	4.288,35
Sparisjóðsinnlög 31. des. 1890	kr. 545.652,66		
að viðbættum vöxtum fyrir 1890	— 15.889,72	—	561.542,38
Varasjóður bankans var 31. des. 1889	kr. 62.330,40		
vextir þaraf fyrir 1890	— 2.181,56	—	64.511,96
Varasjóður sparisjóðs Reykjavíkur 31. des. 1890	—	—	22.871,15
Ýmsar tekjur sem enn eru eigi lagðar við varasjóð	—	—	33.423,57
	Alls:	kr. 1.116.637,41	

Reykjavík, 19. febrúar 1891.

Stjórn landsbankans:

L. Se einbjörnsson. Eiríkur Briem. B. Kristjánsson.

Á æ t l u n

um sumarferðir landpóstanna 1891.

	Póstleiðir.	Póststöðvar.	5. ferð.	6. ferð.	7. ferð.	8. ferð.
I. Vestanpóstur.	Milli Ísafjarðar og Reykjavíkur.	<i>Ísafjörður</i>	18. apríl	6. júní	11. júlí	19. ág.
		<i>Vatnsfjörður</i>	19. —	6. —	12. —	19. —
		<i>Bær</i>	20. —	7. —	13. —	20. —
		<i>Brunná</i>	21. —	8. —	14. —	21. —
		<i>Hjarðarholt</i>	22. —	9. —	15. —	22. —
		<i>Sauðafell</i>				
		<i>Arnarholt</i>	23. —	10. —	16. —	24. —
		<i>Hestur</i>	24. —	11. —	17. —	24. —
		<i>Saurbær</i>	25. —	12. —	18. —	25. —
		<i>Fossá</i>				
	1. Frá Ísafirði.	<i>Leirvogstunga</i>	26. —	12. —	19. —	25. —
		<i>Reykjavík</i>	9. maí	27. júní	1. ág.	5. sept.
		<i>Leirvogstunga</i>	9. —	27. —	1. —	5. —
		<i>Fossá</i>				
		<i>Saurbær</i>	10. —	28. —	2. —	6. —
		<i>Hestur</i>	10. —	28. —	3. —	6. —
		<i>Arnarholt</i>	11. —	29. —	4. —	7. —
		<i>Sauðafell</i>				
		<i>Hjarðarholt</i>	12. —	30. —	5. —	8. —
		<i>Brunná</i>	13. —	30. —	6. —	8. —
II. Norðanpóstur.	Milli Akureyrar og Reykjavíkur.	<i>Bær</i>	14. —	1. júlí	7. —	9. —
		<i>Vatnsfjörður</i>	15. —	2. —	8. —	10. —
		<i>Reykjavík</i>	9. maí	27. júní	1. ág.	5. sept.
		<i>Leirvogstunga</i>	9. —	27. —	3. —	5. —
		<i>Fossá</i>				
		<i>Saurbær</i>	10. —	28. —	4. —	6. —
		<i>Hestur</i>	10. —	28. —	5. —	6. —
		<i>Arnarholt</i>	11. —	29. —	6. —	7. —
		<i>Staður</i>	12. —	30. —	7. —	8. —
		<i>Staðarbakki</i>	12. —	30. —	8. —	8. —
	1. Frá Akureyri.	<i>Lækjamót</i>	13. —	30. —	8. —	8. —
		<i>Sveinsstaðir</i>	13. —	1. júlí	9. —	9. —
		<i>Reykir</i>	14. —	1. —	9. —	9. —
		<i>Bólstaðarhlíð</i>	14. —	2. —	10. —	10. —
		<i>Viðimýri</i>	14. —	2. —	10. —	10. —
		<i>Miklibær</i>				
		<i>Steinsstaðir</i>	15. —	3. —	11. —	11. —
		<i>Möðruvellir</i>	16. —	4. —	12. —	12. —
		<i>Reykjavík</i>	9. maí	27. júní	3. ág.	5. sept.
		<i>Leirvogstunga</i>	9. —	27. —	3. —	5. —
II. Norðanpóstur.	2. Frá Reykjavík.	<i>Fossá</i>				
		<i>Saurbær</i>	10. —	28. —	4. —	6. —
		<i>Hestur</i>	10. —	28. —	5. —	6. —
		<i>Arnarholt</i>	11. —	29. —	6. —	7. —
		<i>Staður</i>	12. —	30. —	7. —	8. —
		<i>Staðarbakki</i>	12. —	30. —	8. —	8. —
		<i>Lækjamót</i>	13. —	30. —	8. —	8. —
		<i>Sveinsstaðir</i>	13. —	1. júlí	9. —	9. —
		<i>Reykir</i>	14. —	1. —	9. —	9. —
		<i>Bólstaðarhlíð</i>	14. —	2. —	10. —	10. —
	2. Frá Akureyri.	<i>Viðimýri</i>	14. —	2. —	10. —	10. —
		<i>Miklibær</i>				
		<i>Steinsstaðir</i>	15. —	3. —	11. —	11. —
		<i>Möðruvellir</i>	16. —	4. —	12. —	12. —

III. Seyðisfjarðarpóstur.

Póstleiðir.	Póststöðvar.	5. ferð.	6. ferð.	7. ferð.	8. ferð.
Milli Akureyrar og Seyðisfjarðar.	<i>Akureyri</i>	18. apr.	19. maí	9. júlí	15. ág.
	Ljósavatn	18. —	19. —	9. —	15. —
	<i>Grenjaðarstaður</i>	19. —	20. —	10. —	16. —
	Reykjahlíð	20. —	21. —	11. —	16. —
	Grímsstaðir	21. —	21. —	12. —	17. —
	Skjöldólfsstaðir	22. —	22. —	13. —	18. —
	Hrafnabjörg (Fossv.)	22. —	22. —	13. —	18. —
	Bót				
	<i>Höfði</i>	23. —	23. —	14. —	19. —
	<i>Seyðisfjörður</i>	8. maí	29. maí	25. júlí	2. sept.
	<i>Höfði</i>	9. —	30. —	25. —	2. —
	Bót				
	Hrafnabjörg (Fossv.)	9. —	30. —	25. —	2. —
	Skjöldólfsstaðir	10. —	31. —	26. —	3. —
1. Frá Akureyri.	Grímsstaðir	11. —	1. júní	27. —	4. —
	Reykjahlíð	12. —	2. —	28. —	5. —
	<i>Grenjaðarstaður</i>	13. —	3. —	29. —	6. —
	Ljósavatn	14. —	4. —	30. —	7. —
2. Frá Seyðisfirði.					

Póstleiðir.	Póststöðvar.	5. ferð.	6. ferð.	7. ferð.	8. ferð.	9. ferð.	10. ferð.	11. ferð.	12. ferð.
A. Milli Reykjavíkur og Odda.	<i>Reykjavík</i>	13. apr.	4. maí	25. maí	15. júní	6. júlí	25. júlí	15. ág.	5. sept.
	Kotströnd	14. —	5. —	26. —	16. —	7. —	26. —	16. —	6. —
	<i>Hraungerði</i>	15. —	6. —	27. —	17. —	8. —	27. —	17. —	7. —
	As	16. —	6. —	27. —	17. —	8. —	27. —	17. —	7. —
	<i>Oddi</i>	20. apr.	11. maí	29. maí	20. júní	10. júlí	30. júlí	20. ág.	10. sept.
	As	21. —	11. —	30. —	20. —	10. —	30. —	20. —	10. —
	<i>Hraungerði</i>	21. —	12. —	31. —	21. —	11. —	31. —	21. —	11. —
	Kotströnd	22. —	12. —	31. —	21. —	11. —	31. —	21. —	11. —
	<i>Prestsbakki</i>	13. apr.	4. maí	25. maí	15. júní	6. júlí	25. júlí	15. ág.	5. sept.
	Rofabær	14. —	5. —	26. —	16. —	7. —	26. —	16. —	6. —
B. Milli Prestsbakka og Odda.	<i>Mýrar</i>	14. —	5. —	26. —	16. —	7. —	26. —	16. —	6. —
	Vík	15. —	6. —	27. —	17. —	8. —	27. —	17. —	7. —
	Holt	16. —	6. —	27. —	17. —	8. —	27. —	17. —	7. —
	<i>Oddi</i>	20. apr.	9. maí	29. maí	19. júní	9. júlí	30. júlí	20. ág.	10. sept.
	Holt	21. —	9. —	29. —	19. —	9. —	30. —	20. —	10. —
	Vík	21. —	10. —	30. —	20. —	10. —	31. —	21. —	11. —
	Mýrar	21. —	10. —	30. —	20. —	10. —	1. ág.	22. —	12. —
	Rofabær	22. —	11. —	31. —	21. —	11. —	1. —	22. —	12. —
	<i>Prestsbakki</i>	25. apr.	14. maí	4. júní	25. júní	13. júlí	3. ág.	26. ág.	14. sept.
	Sandfell	26. —	15. —	5. —	26. —	14. —	5. —	27. —	15. —
A. Milli Prestsbakka og Bjarnaness.	<i>Kálfafellsstaður</i>	27. —	17. —	7. —	28. —	16. —	6. —	28. —	16. —
	<i>Bjarnanes</i>	29. apr.	20. maí	11. júní	1. júlí	20. júlí	10. ág.	31. ág.	21. sept.
	Kálfafellsstaður	30. —	21. —	12. —	2. —	21. —	11. —	1. spt.	22. —
	Sandfell	1. maí	22. —	13. —	3. —	22. —	12. —	2. —	23. —
	<i>Bjarnanes</i>	29. apr.	20. maí	11. júní	1. júlí	20. júlí	10. ág.	31. ág.	21. sept.
	Stafafell	30. —	21. —	12. —	2. —	21. —	11. —	1. spt.	22. —
	<i>Djúpivogur</i>	1. maí	22. —	13. —	3. —	22. —	12. —	2. —	23. —
	Höskuldsstaðir	1. —	22. —	13. —	3. —	22. —	12. —	2. —	23. —
	Arnhólsstaðir	2. —	23. —	14. —	4. —	23. —	13. —	3. —	24. —
	<i>Höfði</i>	2. —	23. —	14. —	4. —	23. —	13. —	3. —	24. —
B. Milli Eskifjarðar og Bjarnaness.	<i>Eskifjörður</i>	25. apr.	14. maí	4. júní	25. júní	13. júlí	3. ág.	26. ág.	14. sept.
	<i>Höfði</i>	25. —	14. —	4. —	25. —	14. —	4. —	26. —	14. —
	Arnhólsstaðir	26. —	15. —	5. —	26. —	15. —	5. —	27. —	15. —
	Höskuldsstaðir	26. —	16. —	6. —	27. —	16. —	6. —	27. —	16. —
	<i>Djúpivogur</i>	27. —	16. —	6. —	27. —	16. —	6. —	28. —	16. —
	Stafafell	28. —	17. —	7. —	28. —	17. —	7. —	29. —	17. —
	<i>Bjarnanes</i>	29. apr.	20. maí	11. júní	1. júlí	20. júlí	10. ág.	31. ág.	21. sept.
	Stafafell	30. —	21. —	12. —	2. —	21. —	11. —	1. spt.	22. —
	<i>Djúpivogur</i>	1. maí	22. —	13. —	3. —	22. —	12. —	2. —	23. —
	Höskuldsstaðir	1. —	22. —	13. —	3. —	22. —	12. —	2. —	23. —

10

Burtfarardagar póstanna frá endapóststöðvunum: *Reykjavík. Ísafirði, Akureyri, Seyðisfirði, Eskifirði og Prestsbakka* eru fastákveðnir við þá daga, er nefndir eru í ferða-áætluninni, þannig að ekki sje lengur tekið við böggul- og peningasendingum en til kl. 7 kvöldið næst á undan. Við millistöðvar eru til teknir þeir dagar, er póstarnir mega leggja á stað þaðan í fyrsta lagi, og ber að afgreiða póstinn þann dag, eða svo fljótt sem unnt er, eptir þann dag.

Þessir eru aukapóstar:

1. GULLBRINGUSYSLU-ÞÓSTURINN, milli Reykjavíkur og Útskála, leggur af stað frá *Reykjavík* daginn eptir komu aðalþóstanna að norðan og vestan, fer um *Hafnarfjörð, Kálfatjörn og Keflavík* að *Útskálum*, dvelur þar að minnsta kosti 6 kl.tíma og snýr þá aptur sömu leið til Reykjavíkur.
2. MÝRASYSLU-ÞÓSTURINN fer frá *Arnarholti* í Mýrasýslu, svo fljótt sem unnt er eptir komu aðalþóstanna þangað frá Reykjavík, að *Borg* í Borgarhreppi og snýr þaðan þegar aptur að *Arnarholti*.
3. BORGARFJARÐARSYSLU-ÞÓSTURINN fer frá *Saurbæ* á Hvalfjarðarströnd eptir komu norðanþóstsins og vestanþóstsins þangað á suðurleið, út á *Akranes* að *Skipaskaga*, dvelur þar að minnsta kosti 6 klukkutíma, og fer þá sömu leið aptur að *Saurbæ*.
4. STYKKISHÓLMSPÓSTURINN, milli *Stykkishólms* og *Arnarholts*, fer af stað frá *Stykkishólmi* snemma morguns þessa daga:

22. apríl.

9. júní.

16. júlí.

20. ágúst.

kemur við á *Rauðkollsstöðum* og *Staðarhrauni* og snýr aptur frá *Arnarholti* sömu leið daginn eptir komu vestanþóstsins þangað frá Reykjavík.

Daginn eptir að póstur þessi er kominn frá *Arnarholti* að *Rauðkollsstöðum*, fer aukapóstur þaðan um *Staðastað* til *Ólafsvíkur* og snýr aptur eptir sólarhringsdvöl þar sömu leið að *Rauðkollsstöðum*.

5. DALASYSLU-ÞÓSTARNIR eru tveir:

a) Fer annar frá *Stað* í *Hrútafirði* í síðasta lagi á 3. degi eptir að norðanþósturinn er kominn þangað frá *Akureyri*, um *Hjarðarholt* í *Dölum* og *Breiðabólstað* á *Skógarströnd* til *Stykkishólms*, og eptir sólarhringsdvöl þar snýr hann aptur sömu leið að *Stað* í *Hrútafirði*.

b) Hinn pósturinn fer frá *Hjarðarholti* í *Dölum* fram *Fellsströnd* um *Staðarfell* og *Skarðsströnd* að *Skarði*, og þaðan alla leið að *Márskeldu* (*Brunná*). Þaðan snýr hann aptur eptir 6 tíma viðstöðu, sömu leið að *Hjarðarholti* í *Dölum*.

6. BARÐASTRANDASYSLU-ÞÓSTURINN fer frá *Bæ* í *Reykholasveit*, þegar eptir að vestanþóstur er þangað kominn frá Reykjavík, fer um *Eyri*, *Brjámslæk*, *Bildudal* og *Sveinseyri* að *Geirseyri* og snýr aptur eptir sólarhrings dvöl um *Brjámslæk* og *Eyri* að *Bæ*.

7. ISAFJARÐARSYSLU-ÞÓSTARNIR eru tveir, og fara frá *Ísafirði* þegar eptir komu vestanþóstsins þangað:

a) Fer annar frá *Holt* í *Önundarfirði* að *Þingeyri* við *Dýrafjörð*, og snýr þaðan aptur eptir 12 tíma dvöl sömu leið til *Ísafjarðar*; þó má póstur þessi, eptir nánari ákvörðun póstaafgreiðslu-mannsins á *Ísafirði*, þegar nægur tími er til, fara alla leið að *Rafnseyri* við *Arnarfjörð*.

b) Hinn fer sjóleiðis frá *Ísafirði* til *Snæfjalla*, þaðan til *Staðar* í *Grunnavík* og þaðan aptur til *Hesteyrar* í *Sljettuhreppi*, og ef tími er nægur, að *Stað* í *Aðalvík*, og síðan, sem fyrst unnt er, sömu leið aptur til *Ísafjarðar*.

8. STRANDASYSLU-ÞÓSTURINN fer frá *Stað* í *Hrútafirði* daginn eptir komu norðanþóstsins þangað frá Reykjavík, fer um *Borðeyri* og *Prestsbakka* og þaðan um *Kirkjuból* til *Kálfaness* að *Kúvikum* við *Reykjarfjörð*, og snýr þaðan aptur eptir sólarhrings dvöl sömu leið að *Stað*.

9. HUNAVATNSSYSLU-ÞÓSTARNIR eru tveir:

a) Fer annar frá *Sveinsstöðum* daginn eptir komu norðanþóstsins þangað frá Reykjavík, um *Blönduós* til *Skagastrandar* verzlunarstaðar, og snýr þaðan aptur eptir sólarhringsdvöl sömu leið að *Sveinsstöðum*.

b) Hinn fer frá *Sveinsstöðum* einnig eptir komu Reykjavíkurbúsins þangað, um *Vesturhópshóla* að *Tjörn* á *Vatnsnesi* og snýr aptur þaðan eptir 6 tíma dvöl sömu leið að *Sveinsstöðum*.

10. SKAGAFJARÐARSÝSLUPÓSTARNIR eru tveir:

10

- a) Annar þeirra leggur á stað frá *Viðimýri* daginn eftir komu norðanpóstsins þangað frá Reykjavík, fer um *Sauðárkrók*, *Lón*, *Hofsós* og *Haganes* til *Siglufjarðar* og snýr aptur sömu leið eftir sólarhringsdvöl þar.
- b) Hinn pósturinn fer frá *Viðimýri* eftir komu norðanpóstsins þangað frá *Reykjavík* að *Lýtingsstöðum* í *Lýtingsstaðahreppi* og snýr aptur eftir að minnsta kosti 6 tíma dvöl, sömu leið, að *Viðimýri*.

11. EYJAFJARÐARSÝSLUPÓSTURINN fer frá *Akureyri* daginn eftir komu norðanpóstsins þangað frá Reykjavík, að *Tjörn* í *Svarfaðardal* og snýr aptur eftir sólarhringsdvöl þar.

11. ÞINGEYJARSÝSLUPÓSTARNIR eru tveir:

- a) Fer annar frá *Akureyri* þegar eftir komu Reykjavíkurbóstsins þangað, austan *Eyja-fjarðar* út í *Höfðahverfi* að *Grýtubakka* og snýr aptur þaðan eftir 6 tíma dvöl til *Akureyrar*.
- b) Hinn pósturinn fer frá *Grenjaðarstað* undir eins eftir að *Seyðisfjarðarpósturinn* er kominn þangað frá *Akureyri*, fer um *Húsavík*, *Skinnastaði*, *Presthöla*, *Raufarhöfn*, *Svalbarð* í *Þistilfirði* og *Sauðanes* til *Vopnafjarðar*; snýr þaðan aptur sömu leið eftir sólarhringsdvöl; þó bíður hann *Múlasýslupósts*.

13. MÚLASÝSLUPÓSTARNIR eru þrír:

- a) Hinn fyrsti fer frá *Höfða* í *Vallahreppi* undir eins og aðalpóstarnir eru komnir þangað frá *Akureyri* og *Bjarnanesi*, um *Bót* og *Hrafnabjörg* (*Fossvelli*) til *Vopnafjarðar* og snýr aptur þaðan eftir sólarhringsdvöl sömu leið að *Höfða*.
- b) Annar fer frá *Höfða* að *Hjaltastað* í *Hjaltastaðapinghá* eftir komu aðalpóstanna að *Höfða* og snýr aptur sömu leið eftir 6 tíma dvöl á *Hjaltastað*.
- c) Hinn þriðji fer frá *Eskifirði* þegar eftir komu póstsins þangað frá *Bjarnanesi*, um *Kolfreyjustað* að *Stöð* í *Stöðvarfirði*, og snýr aptur sömu leið eftir 6 tíma dvöl. Þessi póstur má stytta sjer leið með sjóvegsflutningi yfir *Reyðarfjörð* og *Fáskrúðsfjörð*, ef veður leyfir.

14. VESTMANNAEYJAPÓSTURINN fer frá *Odda* að *Ljótastöðum* daginn eftir komu austanpóstsins frá Reykjavík og snýr þegar aptur að *Odda*. Þegar póstattaskan kemur frá *Vestmannaeyjum* að *Ljótastöðum*, skal henni komið svo snemma að *Odda*, að hún komist á austanpóstinn á leið hans til Reykjavíkur.15. ARNESSÝSLUPÓSTARNIR eru þrír, og fara þeir allir á stað frá *Hraungerði* svo fljótt sem unnt er, eftir komu austanpóstsins þangað frá Reykjavík.

- a) Einn þeirra fer um *Ólafsvelli* að *Reykjum* á *Skeiðum*.
- b) annar að *Burfelli* í *Grímsnesi*.
og snúa báðir þessir póstar þegar aptur að *Hraungerði*.
- c) Þriðji pósturinn fer ofan á *Eyrarbakka*, og snýr þaðan aptur morguninn eftir að *Hraungerði*.

Reykjavík, 23. febr. 1891.
Landshöfðinginn yfir Íslandi,
Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

Ágrip af 2 brjefum landshöfðingja til amtmannsins yfir norður og austuramtinu um hlunnindi handa sparisjóðum. — Með brjefum þessum var sparisjóði Arnarness hrepps og sparisjóði, sem verið er að stofna á Seyðisfirði, veitt hinum fyrnefnda um 5 ár frá 1. marz 1891 að reikna, eður til febrúarloka 1896, og hinum síðarnefnda um 5 ár frá 1. júní 1891 að reikna eður til 31. maí 1896, hlunnindi þau, sem ræðir um í tilsk. 5. jan. 1874, með venjulegum skilyrðum¹.

11
5. febr.

1) Sbr. meðal annars Stjórnartíð. 1890 B. bls. 201.

12

Auglýsing um póstmál.

26. febr.

Það aulýsist hjer með almenningi, að við byrjun 5. ferðar landpóstanna þ. á. verða stofnaðar nýjar brjefhirðingar á Svalbarði í Þistilfirði og á Sveinseyri í Tálkna-fjarðarhreppi.

Reykjavík, 26. febr. 1891.

Landshöfðinginn yfir Íslandi.

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

13

28. febr.

Brjef landshöfðingja til biskupsins um bráðabirgðauppbót handa fátækum prestaköllum. — Samkvæmt tillögum yðar, háæruverðugi herra, í þóknanlegu brjeði dags. 24. þ. m. vil jeg hjer með samþykkja, að eptirnefndum prestaköllum verði af fje því, sem ræðir um í 13. gr. A. b. 2. í fjárlögunum fyrir yfirstandandi fjárhagstímabil, veitt bráðabirgðauppbót fyrir næstkomandi fardagaár, er hjer segir;

1. Stað í Grindavík	kr. 300,00
2. Stað í Aðalvík	— 600,00
3. Tjörn á Vatnsnesi	— 300,00
4. Miðgarið í Grímsey (hinn núverandi prestur) —	400,00
5. Höfða	— 100,00
6. Lundarbrekku	— 300,00

Samtals kr. 2000,00

Þar á móti geta Sauðlauksdals og Skarðspingaprestaköll eigi í þetta sinn orðið neinnar bráðabirgðauppbótar aðnjótandi, með því að eigi er til þess neitt fje fyrir hendi.

EMBÆTTASKIPUN.

12. febr. veitti landshöfðingi prestatkólakandidat Einari Þórðarsyni Hofteigs prestakall í Norðurmúlaprófastsdæmi samkvæmt kosningu hlutaðeigandi safnaðar.

25. febr. var sjera Ólafur Ólafsson á Brunná settur til þess fyrst um sinn frá 1. apríl næstkomandi að gegna prófastsstörfum í Dalaprófasts-dæmi í stað sjera Jóns Guttormssonar í Hjarðarholti, er fengið hefir lausn frá þeim starfa.

ÓVEITT PRESTAKALL.

Hallormsstaður í Suðurmúlaprófastsdæmi (Hallormsstaðar- og Þingmúlasóknir. Metið 1634 kr. 58 a. 1000 kr. lán hvílir á prestakallinu, tekið 1885, sem endurborgast á 10 árum auk vaxta. Sá sem fær brauð þetta verður að sætta sig við sameining þá, er lög 27. febr. 1880 § 1 gjöra fyrir, svo og þær aðrar breytingar, sem að lögum kunna að verða gjörðar á prestakalli þessu.

Auglýst 14. dag. febrúarm. 1891.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Austur-Skaptafellssýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til sama tíma 1892.

14

19. febr.

		Í peningum		Hundrað		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	84	30	84	30	70
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	10	85	65	10	54
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	14	5	84	30	70
4.	— 8 — tvævetrir	11	10	88	80	74
5.	— 12 — veturgamlir	8	8	96	96	81
6.	— 8 ær geldar	9	27	74	16	62
7.	— 10 — mylkar	7	25	72	50	60
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	60	„	60	„	50
9.	— 1½ hryssu, á sama aldri hver -	43	60	58	13	48
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	„	79	94	80	79
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	„	59	70	80	59
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	„	57	68	40	57
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	„	22	26	40	22
<i>C. Tøvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	„	„	„	„	„
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	„	„	„	„	„
16.	— 30 pör tvíbands-gjaldsokka	„	„	„	„	„
17.	— 180 — sjóvetlinga	„	„	„	„	„
18.	— 20 eingirnispesur hver -	„	„	„	„	„
19.	— 15 tvíbands-gjaldpesur	„	„	„	„	„
20.	— 120 álnir gjaldvöðvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin -	„	„	„	„	„
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar - — -	„	„	„	„	„
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	„	„	„	„	„
23.	— 6 — — harðfiski — — — -	15	„	90	„	75
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -	„	„	„	„	„
25.	— 6 — — ýsu, hertri	„	„	„	„	„
26.	— 6 — — hákarli hertum	15	„	90	„	75
<i>E. Lýsi :</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis 8 pottar á	2	„	30	„	25
28.	— 1 — — — hákarlslýsis	2	38	35	70	30
29.	— 1 — — — selslýsis	2	33	34	95	29
30.	— 1 — — — þorskalýsis	2	„	30	„	25
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinns 10 pund á	13	15	52	60	44
32.	— 6 — — kýrskinns	10	8	60	48	50
33.	— 6 — — hrossskinns	8	25	49	50	41
34.	— 8 — — sauðskinns af tvævetrum og eldri	5	75	46	„	38
35.	— 12 — — sauðskinns, af veturgömlum og ám	4	„	48	„	40
36.	— 6 — — selskinns	5	25	31	50	26
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit hvert á	„	18	43	20	36

16. dag marzmán. 1891.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Rangárvallasýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til sama tíma 1892.

		I peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	84	63	84	63	71
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	9	03	54	18	45
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti —	14	70	88	20	74
4.	— 8 — tvævetrir —	12	49	99	92	83
5.	— 12 — veturgamlir —	8	30	99	60	83
6.	— 8 ær geldar —	10	43	83	44	70
7.	— 10 — mylkar —	7	78	77	80	65
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	64	03	64	03	53
9.	— 1½ hryssu, á sama aldri hver	48	64	64	85	54
<i>Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	65	78	»	65
11.	— 120 — — mislitri ullu, vel þveginni, —	»	48	57	60	48
12.	— 120 — — smjöri, vel verkuðu, —	»	58	69	60	58
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri, —	»	36	43	20	36
<i>Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka parið	»	»	»	»	»
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka —	»	»	»	»	»
17.	— 180 — sjóvetlinga —	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnipeysur hver	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur —	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin	»	»	»	»	»
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar —	»	»	»	»	»
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	11	39	68	34	57
23.	— 6 — — harðfiski — — —	15	06	90	36	75
24.	— 6 — — þyrsklingi — — —	10	42	62	52	52
25.	— 6 — — ýsu, hertri —	9	93	59	58	50
26.	— 6 — — hákarli, hertum —	»	»	»	»	»
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis 8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 — — hákarlslýsis —	»	»	»	»	»
29.	— 1 — — selslýsis —	3	»	45	»	38
30.	— 1 — — þorskalýsis —	1	94	29	10	24
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinnis 10 pund á	12	61	50	44	42
32.	— 6 — — kýrsinnis —	10	35	62	10	52
33.	— 6 — — hrosssinnis —	8	43	50	58	42
34.	— 8 — — sauðsinnis, af tvævetrum og eldri —	6	48	51	84	43
35.	— 12 — — sauðsinnis, af veturgömlum og ám —	4	77	57	24	48

		Í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
36.	1 hndr. 6 fjórðungar selskinns	11	25	67	50	56
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit	»	28	67	20	56
<i>G. Ýmislegt.</i>						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	»	»	»	»	»
39.	— 40 — — — — — óhreinsuðum	»	»	»	»	»
40.	— 120 — — — fuglafiðri	»	»	»	»	»
41.	— 480 — — fjallagrösom	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	18	52	32	44
43.	— 1 lambsfóður	3	17	76	08	63

16
23. febr.

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaur-
um verður:

Eptir A. eða í friðu	79	63	66
— B. — í ullu, smjöri og tólg	62	10	52
— C. — í ullar-tóvöru	»	»	»
— D. — í fiski	70	20	59
— E. — í lýsi	37	05	31
— F. — í skinna-vöru	58	13	48
En meðalverð allra landaura samantalið	307	11	256
og skipt með 5, sýnir:	61	42	51

meðalverð allra meðalverða .
Reykjavík 23. dag febrúarmán. 1891.
E. Th. Jónassen. Hallgr. Sveinsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Vestmannaeyjasýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til sama tíma 1892.

17
23. febr.

		Í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	90	»	90	»	75
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	9	50	57	»	48
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	15	75	94	50	79
4.	— 8 — tvævetrir	10	50	84	»	70
5.	— 12 — veturgamlir	8	25	99	»	82
6.	— 8 ær geldar	10	»	80	»	67
7.	— 10 — mylkar	7	70	77	»	64
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	50	»	50	»	42
9.	— 1½ hryssu, á sama aldri hver -	25	»	33	33	28
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	60	72	»	60
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni —	»	45	54	»	45
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	58	69	60	58
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	38	45	60	38

17
23. febr.

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á					
15.	— 60 þör eingirnissokka parið -					
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka — -	1		30		25
17.	— 180 — sjóvetlinga — -	1	25	45		38
18.	— 20 eingirnipeysur hver -					
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeisur — -					
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin -		87	104	40	87
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar - — -					
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	11	25	67	50	56
23.	— 6 — — harðfiski — — — -	30		180		150
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -	8		48		40
25.	— 6 — — ýsu, hertri — -	6	25	37	50	31
26.	— 6 — — hákarli, hertum — -					
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis 8 pottar á					
28.	— 1 — — — hákarlslýsis — -					
29.	— 1 — — — selslýsis — -					
30.	— 1 — — — þorskalýsis — -	1	35	20	25	17
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinnss 10 pund á	10		40		33
32.	— 6 — — kýrskinnss — — -					
33.	— 6 — — hrossskinnss — — -					
34.	— 8 — — sauðskinnss, af tvævetrum og eldri . — — -	6		48		40
35.	— 12 — — sauðskinnss, af veturgömlum og ám — — -	4		48		40
36.	— 6 — — selskinnss — — -	10		60		50
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit . hvert á		60	144		120
<i>G. Ýmislegt.</i>						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	9		54		45
39.	— 40 — — — óhreinsuðum — -					
40.	— 120 — — fuglafiðri 10 pund	4	50	54		45
41.	— 480 — — fjallagrösum — — -					
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	50	60		50
43.	— 1 lambsfóður	3	50	84		70

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir A. eða í fríðu	73	87	62
— B. — í ullu, smjöri og tólg	60	30	50
— C. — í ullar-tóvöru	59	80	50
— D. — í fiski	83	25	69
— E. — í lýsi	20	25	17
— F. — í skinna-vöru	68		57

En meðalverð allra landaura samantalið 365 47 305
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða 60 91 51

Reykjavík 23. dag febrúarmán. 1891.

E. Th. Jónassen. Hallgr. Sveinsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Arnessýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til sama tíma 1892.

18

24. febr.

		I peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	96	63	96	63	81
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lemdar, í fardögum hver á	11	04	66	24	55
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . —	17	07	102	42	85
4.	— 8 — tvævetrir . . . —	14	26	114	08	95
5.	— 12 — veturgamlir . . . —	10	»	120	»	100
6.	— 8 ær geldar . . . —	12	38	99	04	83
7.	— 10 — mylkar . . . —	8	62	86	20	72
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	65	24	65	24	54
9.	— 1½ hryssu, á sama aldri hver	47	01	62	68	52
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	66	79	20	66
11.	— 120 — — mislitri ullu, vel þveginni —	»	50	60	»	50
12.	— 120 — — smjöri, vel verkuðu . . . —	»	62	74	40	62
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri . . . —	»	37	44	40	37
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið	»	»	»	»	»
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . . . —	1	55	46	50	39
17.	— 180 — sjóvetlinga —	»	30	54	»	45
18.	— 20 eingirnispeysur —	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur —	4	90	73	50	61
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin-	1	13	135	60	113
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar —	»	90	108	»	90
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	11	40	68	40	57
23.	— 6 — — harðfiski — —	21	28	127	68	106
24.	— 6 — — þyrsklingi — —	11	90	71	40	60
25.	— 6 — — ýsu, hertri —	11	12	66	72	56
26.	— 6 — — hákarli, hertum . . . —	9	50	57	»	47
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 — — — hákárslýsis . . . —	2	23	33	45	28
29.	— 1 — — — selslýsis . . . —	2	21	33	15	28
30.	— 1 — — — þorskalýsis . . . —	1	84	27	60	23
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinnis . . . 10 pund á	14	22	56	88	47
32.	— 6 — — kýrskinnis . . . —	11	80	70	80	59
33.	— 6 — — hrossskinnis . . . —	9	62	57	72	48
34.	— 8 — — sauðskinnis, af tvævetrum og eldri . . . —	7	69	61	52	51

18

24. febr.

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
35.	1 hndr. 12 fjórðungar sauðskinn, af vet-urgömlum og ám 10 pund á	5	42	65	04	54
36.	— 6 — selskinns . . . — —	9	70	58	20	49
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit . . . hvert á	»	30	72	»	60
<i>G. Ýmislegt.</i>						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	10	50	63	»	53
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . . . —	»	»	»	»	»
40.	— 120 — — fuglaflóri . . . 10 pund	5	50	66	»	55
41.	— 480 — — fjallagrösum	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	30	55	20	46
43.	— 1 lambsfóður	3	82	91	68	76

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fýrtöldum landaurum verður:

Eptir A. eða í fríðu	90	28	75
— B. — í ullu, smjöri og tólg	64	50	54
— C. — í ullar-tóvöru	83	52	70
— D. — í fiski	78	24	65
— E. — í lýsi	31	40	26
— F. — í skinna-vöru	63	17	53

En meðalverð allra landaura samantalið
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða 68 52 57
Reykjavík 24. dag febrúarmán. 1891.
E. Th. Jónassen. Hallgr. Sveinsson.

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI.

Samkvæmt fjárlögunum fyrir árin 1890 og 1891.

10. gr. C. 5. b.

Veittar samtals 8500 kr. til aðgjörðar á veginum frá Fúlutjarnarlæk áleiðis til Svínahrauns og til vegagjörðar í Svínahrauni sumarið 1890.

Veittar 600 kr. sumarið 1890 til vegar frá Vallaferju um Blönduhlíð og Norðurárdal.

Veittar 39 kr. til endurgjalds kostnaði við að skoða brúarstæði á Valagilsá og Kotá.

Veittar 10 kr. fyrir að skoða brúarstæði á Leirvogsa.

Veittar 15 kr. 50 a. fyrir að skoða vegstæði frá Ölvesárbrúnni og upp að Ingólfssjalli.

EMBÆTTASKIPUN.

9. marzm. veitti landshöfðingi Jóni prófasti Jónssyni á Bjarnanesi *Stafafellsprestakall* í Austur-Skaptafellsprófastsdæmi, eptir tillögu hlutaðeigandi safnaðar.

ÓVEITT PRESTAKALL.

Bjarnanes í Austur-Skaptafellsprófastsdæmi (Bjarnaness, Hoffells og Einholtssóknir).
Metið 1861 kr. 61 e. Anglýst 12. marz 1891.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Borgarfjarðarsýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til sama tíma 1892.

19
25. febr.

		1 peningum		Hundrað		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	101	85	101	85	85
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	13	48	80	88	67
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	18	77	112	62	94
4.	— 8 — tvævetrir	16	45	131	60	110
5.	— 12 — veturgamlir	12	35	148	20	124
6.	— 8 ær geldar	13	25	106	„	88
7.	— 10 — mylkar	10	13	101	30	84
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	63	25	63	25	53
9.	— 1½ hryssu, á sama aldri hver -	50	80	67	73	56
<i>B. Ull, smjör og tólg,</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	„	67	80	40	67
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	„	49	58	80	49
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	„	62	74	40	62
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	„	38	45	60	38
<i>C. Tövara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	„	„	„	„	„
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	„	„	„	„	„
16.	— 30 pör tvíbands-gjaldsokka	1	28	38	40	32
17.	— 180 — sjóvetlinga	„	33	59	40	49
18.	— 20 eingirnispeysur hver -	4	15	83	„	69
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	4	78	71	70	60
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin-	1	43	171	60	143
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar - — -	1	4	124	80	104
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	11	88	71	28	59
23.	— 6 — — harðfiski — — — -	14	75	88	50	74
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -	12	98	77	88	65
25.	— 6 — — ýsu, hertri	11	78	70	68	59
26.	— 6 — — hákarli hertum	„	„	„	„	„
<i>E. Lýsi:</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis 8 pottar á	„	„	„	„	„
28.	— 1 — — — hákarlslýsis	„	„	„	„	„
29.	— 1 — — — selslýsis	1	37	20	55	17
30.	— 1 — — — þorskalýsis	1	19	17	85	15
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinnis 10 pund á	15	43	61	72	51
32.	— 6 — — kýrskinnis	12	83	76	98	64
33.	— 6 — — hrossskinnis	10	58	63	48	53
34.	— 8 — — sauðskinnis af tvævetrum og eldri	8	20	65	60	55
35.	— 12 — — sauðskinnis, af veturgömlum og ám	5	69	68	28	57
36.	— 6 — — selskinnis	8	69	52	14	43
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit hvert á	„	32	76	80	64

19

25. febr.

		Í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>G. Ymislegt.</i>						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	11	58	69	48	58
39.	— 40 — — — — — óhreinsuðum	»	»	»	»	»
40.	— 120 — — fuglafiðri 10 pund -	7	12	85	44	71
41.	— 480 — — fjallagrösum — — -	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	43	58	32	49
43.	— 1 lambsfóður	3	94	94	56	79

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fýrtöldum landaurum verður:

Eptir A.	eða í fríðu	101	49	85
— B.	— í ullu, smjöri og tólg	64	80	54
— C.	— í ullar-tóvöru	91	48	76
— D.	— í fiski	77	8	64
— E.	— í lýsi	19	20	16
— F.	— í skinna-vöru	66	43	55

En meðalverð allra landaura samantalið 420 48 350

og skipt með 5, sýnir:

meðalverð allra meðalverða 70 8 58

Reykjavík 25. dag febrúarmán. 1891.

E. Th. Jónassen. Hallgr. Sveinsson.

20

25. febr

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Mýrasýslu

frá miðju maimánaðar 1891 til sama tíma 1892.

		Í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Fríður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	103	7	103	7	86
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	13	38	80	28	67
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	18	62	111	72	93
4.	— 8 — tvævetrir	16	38	131	4	109
5.	— 12 — veturgamlir	12	41	148	92	124
6.	— 8 ær geldar	13	55	108	40	90
7.	— 10 — mylkar	10	31	103	10	86
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum	67	50	67	50	56
9.	— 1½ hryssu, á sama aldri hver -	52	50	70	»	58
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	67	80	40	67
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	48	57	60	48
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	61	73	20	61
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	39	46	80	39
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka parið -	»	»	»	»	»
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka — -	1	29	38	70	32

		í peningum		Hundrað á		Alin.	21 25. febr.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.	
17.	1 hndr. 180 pör sjóvetlinga parið á	»	31	55	80	47	
18.	— 20 eingirnispesur hver -	3	75	75	»	62	
19.	— 15 tvíbands-gjaldpesur — -	5	54	83	10	69	
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin -	1	54	184	80	154	
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar - — -	1	11	133	20	111	
<i>D. Fiskur.</i>							
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	10	36	62	16	52	
23.	— 6 — — harðfiski — — — -	12	60	75	60	63	
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -	11	12	66	72	56	
25.	— 6 — — ýsu, hertri — -	10	96	65	76	56	
26.	— 6 — — hákarli, hertum — -	12	»	72	»	60	
<i>E. Lýsi.</i>							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»	
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . . . — -	»	»	»	»	»	
29.	— 1 — — — selslýsis . . . — -	1	67	25	5	21	
30.	— 1 — — — þorskalýsis . . . — -	1	25	18	75	16	
<i>F. Skinnavara.</i>							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinnns . . . 10 pund á	16	50	66	»	55	
32.	— 6 — — kýrsinnns . . . — — -	13	16	78	96	66	
33.	— 6 — — hrosssinnns . . . — — -	11	32	67	92	57	
34.	— 9 — — sauðsinnns, af tvævetrum og eldri . . . — — -	8	80	70	40	59	
35.	— 12 — — sauðsinnns af veturgömlum og ám — — -	6	48	77	76	65	
36.	— 6 — — selsinnns . . . — — -	10	41	62	46	52	
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit . hvert á	»	26	62	40	52	
<i>G. Ymislegt.</i>							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	10	42	62	52	52	
39.	— 40 — — — óhreinsuðum — -	»	»	»	»	»	
40.	— 120 — — fuglafiðri 10 pund á	8	16	97	92	82	
41.	— 480 — — fjallagrösom . . . — — -	»	»	»	»	»	
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	62	62	88	52	
43.	— 1 lambsfóður	4	20	100	80	84	
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:							
Eptir A. eða í fríðu				102	67	86	
— B. — í ullu, smjóri og tólg				64	50	54	
— C. — í ullar-tóvöru				95	11	79	
— D. — í fiski				68	45	57	
— E. — í lýsi				21	90	18	
— F. — í skinna-vöru				69	41	58	
En meðalverð allra landaura samantalið				422	4	352	
og skipt með 6, sýnir:							
meðalverð allra meðalverða				70	34	59	

Reykjavík 25. dag febrúarmán. 1891.

E. Th. Jónassen. Hallgr. Sveinsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Isafjarðarsýslu og Isafjarðarkaupstað

frá miðju maímánaðar 1891 til sama tíma 1892.

		Í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	107	05	107	05	89
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lemdar, í fardögum hver á	14	53	87	18	73
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	18	95	113	70	95
4.	— 8 — tvævetrir	15	32	122	56	102
5.	— 12 — veturgamlir	12	05	144	60	121
6.	— 8 ær geldar	14	58	116	64	97
7.	— 10 — mylkar	9	38	93	80	78
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	54	47	54	47	45
9.	— 1½ hryssu, á sama aldri hver	46	14	61	52	51
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	66	79	20	66
11.	— 120 — — mislitri ullu, vel þveginni —	»	49	58	80	49
12.	— 120 — — smjöri, vel verkuðu	»	68	81	60	68
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri	»	44	52	80	44
C. Tøvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	91	27	30	23
15.	— 60 þör eingirnissokka parið	»	64	38	40	32
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka	1	31	39	30	33
17.	— 180 — sjóvetlinga	»	44	79	20	66
18.	— 20 eingirnipeysur	4	92	98	40	82
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	8	30	124	50	104
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin-	1	22	146	40	122
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar —	1	01	121	20	101
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	12	13	72	78	61
23.	— 6 — — harðfiski — — —	13	44	80	64	67
24.	— 6 — — þyrsklingi — — —	10	59	63	54	53
25.	— 6 — — ýsu, hertri	9	51	57	06	48
26.	— 6 — — hákarli, hertum	10	76	64	56	54
E. Lýsi.						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottar á	1	22	18	30	15
28.	— 1 — — — hákárslýsis . . . —	1	74	26	10	22
29.	— 1 — — — selslýsis . . . —	1	51	22	65	19
30.	— 1 — — — þorskalýsis . . . —	1	41	21	15	18
F. Skinnavara.						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinns . . . 10 pund á	11	85	47	40	39
32.	— 6 — — kýrskinns . . . — —	10	83	64	98	54
33.	— 6 — — hrossskinns . . . — —	9	37	56	22	47
34.	— 8 — — sauðskinns, af tvævetrum og eldri . . . — —	8	15	65	20	54

		í peningum		Hundrað á		Alin.	22 24. febr.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.	
35.	1 hndr. 12 fjórðungar sauðskinn, af veturgömlum og ám 10 pund á	6	80	81	60	68	
36.	— 6 — selskinns — — —	9	46	56	76	47	
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit . hvert á	»	21	50	40	42	
<i>G. Ýmislegt.</i>							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	10	88	65	28	54	
39.	— 40 — — — óhreinsuðum — — —	»	»	»	»	»	
40.	— 120 — — fuglafíðri 10 pund -	6	84	82	08	68	
41.	— 480 — — fjallagrösom	1	18	56	64	47	
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	42	58	08	48	
43.	— 1 lambsfóður	5	19	124	56	104	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir A. eða í fríðu	100	17	83
— B. — í ulla, smjöri og tólg	68	10	57
— C. — í ullar-tóvöru	84	34	70
— D. — í fiski	67	71	56
— E. — í lýsi	22	05	18
— F. — í skinna-vöru	60	36	50

En meðalverð allra landaura samantalið
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða	67	12	56
Reykjavík 24. dag febrúarmán. 1891.			
E. Th. Jónassen. Hallgr. Sveinsson.			

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Barðastrandarsýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til sama tíma 1892.

23
26. febr.

		I peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
A. Fríður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	109	17	109	17	91
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	14	17	85	02	71
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	17	17	103	02	86
4.	— 8 — tvævetrir	14	58	116	64	97
5.	— 12 — veturgamlir	11	63	139	56	116
6.	— 8 ær geldar	14	31	114	48	95
7.	— 10 — mylkar	9	81	98	10	82
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	58	13	58	13	48
9.	— 1½ hryssu, á sama aldri hver -	48	25	64	33	54
Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	70	84	»	70
11.	— 120 — — mislitri ullu, vel þveginni, — -	»	50	60	»	50
12.	— 120 — — smjöri, vel verkuðu, — -	»	63	75	60	63
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri,	»	45	54	»	45

23

26. febr.

		Í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði	pundið á	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissocka	parið -	»	75	45	» 38
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka	— -	1	58	47	40 39
17.	— 180 — sjóvetlinga	— -	»	33	59	40 50
18.	— 20 eingirnispeysur	hver -	3	83	76	60 64
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	— -	5	72	85	80 72
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin -	— -	1	41	169	20 141
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar -	— -	1	05	126	» 105
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á		11	91	71	46 60
23.	— 6 — — harðfiski — — — -		12	32	73	92 62
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -		11	33	67	98 57
25.	— 6 — — ýsu, hertri		10	52	63	12 53
26.	— 6 — — hákarli, hertum		11	15	66	90 56
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis	8 pottar á	2	93	43	95 37
28.	— 1 — — — hákarlslýsis	— -	2	12	31	80 27
29.	— 1 — — — selslýsis	— -	1	97	29	55 25
30.	— 1 — — — þorskalýsis	— -	1	78	26	70 22
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinnis	10 pund á	13	81	55	34 46
32.	— 6 — — kýrsinnis	— — -	11	76	70	56 59
33.	— 6 — — hrosssinnis	— — -	10	53	63	18 53
34.	— 8 — — sauðsinnis, aftvævetrum og eldri	— — -	9	46	75	68 63
35.	— 12 — — sauðsinnis, af veturgömlum og ám	— — -	8	38	100	56 84
36.	1 hndr. 6 fjórðungar selsinnis	10 pund á	13	33	79	98 67
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit	hvert á	»	29	69	60 58
<i>G. Ýmislegt.</i>						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		9	86	59	16 49
39.	— 40 — — — óhreinsuðum	— -	»	»	»	» 38
40.	— 120 — — fuglafiðri	10 pund á	5	91	70	92 59
41.	— 480 — — fjallagrösum	— — -	»	»	»	» 38
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir		2	15	51	60 43
43.	— 1 lambsfóður		4	86	116	64 97
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:						
Eptir A. eða í fríðu				98	83	82
— B. — í ullu, smjöri og tólg				68	40	57
— C. — í ullar-tóvöru				87	06	73
— D. — í fiski				68	68	58
— E. — í lýsi				33	»	28
— F. — í skinna-vöru				73	56	61
En meðalverð allra landaura samantalið				429	53	359
og skipt með 5, sýnir:						
meðalverð allra meðalverða				71	59	60

Reykjavík 26. dag febrúarmán. 1891.

E. Th. Jónassen. Hallgr. Sveinsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Gullbringu- og Kjósarsýslu og Reykjavíkur kaupstað

frá miðju maímánaðar 1891 til sama tíma 1892.

24

11. marz

		I peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	107	88	107	88	90
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	13	90	83	40	70
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	19	08	114	48	95
4.	— 8 — tvævetrir	16	22	129	76	108
5.	— 12 — veturgamlir	12	07	144	84	121
6.	— 8 ær geldar	14	41	115	28	96
7.	— 10 — mylkar	9	74	97	40	81
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	63	23	63	23	53
9.	— 1½ hryssu, á sama aldri hver -	48	33	64	44	54
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pundið á	»	68	81	60	68
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	51	61	20	51
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu	»	66	79	20	66
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri	»	40	48	»	40
<i>C. Tøvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	1	34	40	20	33
15.	— 60 pör eingirnissokka parið -	»	97	58	20	49
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka	1	34	40	20	33
17.	— 180 — sjóvetlinga	»	33	59	40	50
18.	— 20 eingirnispæysur hver -	3	12	62	40	52
19.	— 15 tvíbands-gjaldpæisur	4	09	61	35	51
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin -	1	37	164	40	137
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar - — -	1	02	122	40	102
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	12	30	73	80	61
23.	— 6 — — harðfiski — — — -	26	84	161	04	134
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -	12	24	73	44	61
25.	— 6 — — ýsu, hertri	11	46	68	76	57
26.	— 6 — — hákarli, hertum	9	46	56	76	47
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottar á	2	10	31	50	26
28.	— 1 — — — hákarlslýsis . . . — -	1	41	21	15	18
29.	— 1 — — — selslýsis . . . — -	1	31	19	65	16
30.	— 1 — — — þorskalýsis . . . — -	1	35	20	25	17
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn . . . 10 pund á	13	60	54	40	45
32.	— 6 — — kýrskinn . . . — — -	11	88	71	28	59
33.	— 6 — — hrossskinn . . . — — -	10	36	62	16	52
34.	— 8 — — sauðskinn, af tvævetrum og eldri . — — -	8	27	66	16	55

24

					I peningum		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
11. marz.	35.	—	12	—	sauðskinn, af vet-				
					urgömlum og ám	10 pund á			
	36.	—	6	—	selskinns	—	6	13	73
	37.	—	240	—	lambskinn (vorlamba), einlit	hvert á	9	62	57
							»	42	100
								80	84
					<i>G. Ýmislegt.</i>				
	38.	1 hndr.	6 pd.	af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		10	22	61	32
	39.	—	40	—	—	»	»	»	»
	40.	—	120	—	fuglaðri	10 pund	8	71	104
	41.	—	480	—	fjallagrösum	—	»	»	»
	42.	5 álnir	1 dagsverk	um heyannir		2	85	68	40
	43.	—	1 lambsfóður			4	21	101	04

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir A.	eða í fríðu	102	30	85
— B.	— í ullu, smjöri og tólg	67	50	56
— C.	— í ullar-tóvöru	76	07	63
— D.	— í fiski	86	76	72
— E.	— í lýsi	23	14	19
— F.	— í skinna-vöru	69	44	58

En meðalverð allra landaura samantalið og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða **70 87 59**

Reykjavík 11. dag marzmán. 1891.

E. Th. Jónassen. Hallgr. Sveinsson.

25

18. marz.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Strandasýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til sama tíma 1892.

					I peningum		Hundrað á		Alin.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
					<i>A. Friður peningur.</i>				
1.	1 hndr.	1 kýr,	3 til 8 vetra,	sem beri frá miðjum októ-					
				ber til nóvembermánaðarloka, í fardögum	á	109	17	109	17
2.	—	6 ær,	2 til 6 vetra,	loðnar og lembdar í far-					
				dögum	hver á	14	86	89	16
3.	—	6 sauðir,	3 til 5 vetra,	á hausti	—	19	53	117	18
4.	—	8	—	tvævetrir	—	16	18	129	44
5.	—	12	—	veturgamlir	—	13	24	158	88
6.	—	8 ær	geldar	—	—	15	12	120	96
7.	—	10	—	mylkar	—	11	»	110	»
8.	—	1 áburðarhestur	taminn, 5 til 12 vetra,						
				í fardögum	á	58	33	58	33
9.	—	1½ hryssu,	á sama aldri	hver	—	48	67	64	89
									54
					<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>				
10.	1 hndr.	120 pd.	af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á		»	69	82	80	69
11.	—	120	—	af mislitri ullu, vel þveginni	—	»	48	57	60
12.	—	120	—	af smjöri, vel verkuðu	—	»	62	74	40
13.	—	120	—	af tólg, vel bræddri	—	»	35	42	»

		I peningum		Hundrað á		Alin.		25 13. marz
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.		
C. Tóvara af ullu.								
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði	pundið á	1	20	36	»	30	
15.	— 60 þör eingirnissocka	parið á	»	50	30	»	25	
16.	— 30 þör tvíbands-gjaldsokka	—	1	»	30	»	25	
17.	— 180 — sjóvetlinga	—	»	42	75	60	63	
18.	— 20 eingirnispeysur	hver -	2	75	55	»	46	
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	—	3	50	52	50	44	
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin -	—	1	44	172	80	144	
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar - — -	—	1	10	132	»	110	
D. Fiskur.								
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á		12	19	73	14	61	
23.	— 6 — — harðfiski — — —	—	11	96	71	76	60	
24.	— 6 — — þyrsklingi — — —	—	11	42	68	52	57	
25.	— 6 — — ýsu, hertri	—	11	10	66	60	56	
26.	— 6 — — hákarli hertum	—	10	35	62	10	52	
E. Lýsi :								
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis	8 pottar á	1	50	22	50	19	
28.	— 1 — — — hákarlslýsis	—	1	84	27	60	23	
29.	— 1 — — — selslýsis	—	1	96	29	40	24	
30.	— 1 — — — þorskalýsis	—	1	51	22	65	19	
F. Skinnavara.								
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinnns	10 pund á	15	82	63	28	53	
32.	— 6 — — kýrsinnns	— — —	13	21	79	26	66	
33.	— 6 — — hrosssinnns	— — —	11	25	67	50	56	
34.	— 8 — — sauðsinnns af tvævetrum og eldri	— — —	8	65	69	20	58	
35.	— 12 — — sauðsinnns, af veturgömlum og ám	— — —	7	59	91	8	76	
36.	— 6 — — selsinnns	— — —	12	71	76	26	64	
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit	hvert á	»	31	74	40	62	
G. Ýmislegt.								
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		9	96	59	76	50	
39.	— 40 — — — óhreinsuðum	—	»	»	»	»	»	
40.	— 120 — — fuglafiðri	10 pund -	6	56	78	72	66	
41.	— 480 — — fjallagrösum	— — —	1	10	52	80	44	
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir		2	29	54	96	46	
43.	— 1 lambsfóður		5	37	128	88	107	
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður :								
Eptir A. eða í fríðu					106	44	89	
— B. — í ullu, smjöri og tólg					64	20	53	
— C. — í ullar-tóvöru					72	99	61	
— D. — í fiski					68	42	57	
— E. — í lýsi					25	54	21	
— F. — í skinna-vöru					74	42	62	
En meðalverð allra landaura samantalið					412	1	343	
og skipt með 5, sýnir :								
meðalverð allra meðalverða					68	67	57	
Reykjavík 13. dag marzrmán. 1891.								
E. Th. Jónassen. Hallgr. Sveinsson.								

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Snæfellsness og Hnappadalssýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til sama tíma 1892.

		1 peningum		Hundrað á		Alín.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	110	42	110	42	92
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lemdar, í fardögum hver á	14	28	85	68	71
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti	18	60	111	60	93
4.	— 8 — tvævetrir	15	42	123	36	103
5.	— 12 — veturgamlir	11	94	143	28	119
6.	— 8 ær geldar	14	68	117	44	98
7.	— 10 — mylkar	10	10	101	—	84
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum á	63	75	63	75	53
9.	— 1½ hryssu, á sama aldri hver -	50	22	66	96	56
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	69	82	80	69
11.	— 120 — — mislitri ullu, vel þveginni — -	»	52	62	40	52
12.	— 120 — — smjöri, vel verkuðu	»	60	72	»	60
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri	»	43	51	60	43
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið -	»	»	»	»	»
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka	1	43	42	90	36
17.	— 180 — sjóvetlinga	»	19	34	20	29
18.	— 20 eingirnispesyr	4	25	85	»	71
19.	— 15 tvíbands-gjaldpesyr	5	54	83	10	69
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alín -	1	52	182	40	152
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar - - -	1	13	135	60	113
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski vel verkuðum, vættin á	11	26	67	56	56
23.	— 6 — — harðfiski — — — -	19	20	115	20	96
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — -	11	43	68	58	57
25.	— 6 — — ýsu, hertri	10	38	62	28	52
26.	— 6 — — hákarli, hertum	9	74	58	44	49
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis 8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 — — — hákárslýsis	2	10	31	50	26
29.	— 1 — — — selslýsis	2	9	31	35	26
30.	— 1 — — — þorskalýsis	1	63	24	45	20
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinnns 10 pund á	16	40	65	60	55
32.	— 6 — — — kýrskinnns	13	27	79	62	66
33.	— 6 — — — hrossskinnns	11	40	68	40	57
34.	— 8 — — — sauðskinnns, af tvævetrum og eldri	9	17	73	36	61

		I peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
35.	1 hndr. 12 fjórðungar sauðskinn, af veturgömlum og ám 10 pund á	7	15	85	80	71
36.	— 6 — selskinns . . . — —	13	18	79	8	66
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit . hvert á	»	36	86	40	72
<i>G. Ýmislegt.</i>						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	9	96	59	76	50
39.	— 40 — — — — — óhreinsuðum . . . — —	»	»	»	»	»
40.	— 120 — — fuglafiðri 10 pund	6	61	79	32	66
41.	— 480 — — fjallagrösum	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	96	71	4	59
43.	— 1 lambsfóður	4	68	112	32	94

26

21. marz

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir A. eða í friðu	102	61	86
— B. — í ullu, smjöri og tólg	67	20	56
— C. — í ullar-tóvöru	93	87	78
— D. — í fiski	74	41	62
— E. — í lýsi	29	10	24
— F. — í skinna-vöru	76	89	64

En meðalverð allra landaura samantalið
og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða .

74 1 62

Reykjavík 21. dag marzmán. 1891.

E. Th. Jónassen. Hallgr. Sveinsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Dalásýslu

frá miðju maimánaðar 1891 til sama tíma 1892.

27

21. marz

		I peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fardögum á	103	44	103	44	86
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	14	44	86	64	72
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . — -	18	31	109	86	92
4.	— 8 — tvævetrir . . . — — — — -	16	16	129	28	108
5.	— 12 — veturgamlir . . . — — — — -	12	38	148	56	124
6.	— 8 ær geldar — — — — -	13	72	109	76	91
7.	— 10 — mylkar — — — — -	9	69	96	90	81
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fardögum	61	94	61	94	52
9.	— 1½ hryssu, á sama aldri hver -	48	82	65	9	54
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pundið á	»	67	80	40	67
11.	— 120 — af mislitri ullu, vel þveginni — -	»	48	57	60	48
12.	— 120 — af smjöri, vel verkuðu . . . — -	»	58	69	60	58
13.	— 120 — af tólg, vel bræddri . . . — -	»	37	44	40	37
<i>C. Tóvara af ullu.</i>						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	1	28	38	40	32
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	»	96	57	60	48
16.	— 30 — tvíbands-gjaldsokka . . . — -	1	49	44	70	37

27

21. marz

		í peningum		Hundrað á		Alin.
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Aur.
17.	1 hndr. 180 pör sjóvetlinga	»	27	48	60	41
18.	— 20 eingirnispeysur	3	83	76	60	64
19.	— 15 tvíbands-gjaldpeysur	5	55	83	25	69
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, álnar breiðs, 1 alin .	1	40	168	»	140
21.	— 120 — einskeptu, 1 al. til 5 kv. breiðrar — —	»	97	116	40	97
<i>D. Fiskur.</i>						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	10	47	62	82	52
23.	— 6 — — harðfiski — — — —	13	»	78	»	65
24.	— 6 — — þyrsklingi — — — —	11	6	66	36	55
25.	— 6 — — ýsu, hertri	10	15	60	90	51
26.	— 6 — — hákarli, hertum	10	32	61	92	52
<i>E. Lýsi.</i>						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis	2	51	37	65	31
28.	— 1 — — — hákarlslýsis	1	94	29	10	24
29.	— 1 — — — selslýsis	1	64	24	60	21
30.	— 1 — — — þorskalýsis	1	44	21	60	18
<i>F. Skinnavara.</i>						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nauskinns	15	35	61	40	51
32.	— 6 — — kýrskinnns	12	93	77	58	65
33.	— 6 — — hrossskinnns	10	87	65	22	54
34.	— 9 — — sauðskinnns, af tvævetrum og eldri	8	50	68	»	57
35.	— 12 — — sauðskinnns af veturgömlum og ám — — —	6	33	75	96	63
36.	— 6 — — selskinns	10	20	61	20	51
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit	»	29	69	60	58
<i>G. Ymislegt.</i>						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	10	30	61	80	52
39.	— 40 — — — óhreinsuðum — — —	»	»	»	»	»
40.	— 120 — — fuglafiðri	6	15	73	80	62
41.	— 480 — — fjallagrösum	1	60	76	80	64
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	2	70	64	80	54
43.	— 1 lambsfóður	4	80	115	20	96

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:

Eptir A.	eða í fríðu	101	27	84
— B.	— í ullu, smjóri og tólg	63	»	52
— C.	— í ullar-tóvöru	79	19	66
— D.	— í fiski	66	»	55
— E.	— í lýsi	28	24	23
— F.	— í skinna-vöru	68	42	57

En meðalverð allra landaura samantalið 406 12 337

og skipt með 6, sýnir:

meðalverð allra meðalverða 67 69 56

Reykjavík 21. dag marzmán. 1891.

E. Th. Jónassen. Hallgr. Sveinsson.

Verðlagsskrá

sem gildir í

Húnavatnssýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til jafnlengdar 1892.

28

18. febr.

		Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>A. Friður peningur :</i>							
1.	1 hndr., 1 kýr í fardögum, ekki yngri en þrjvetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka . . .	103	17	103	17	...	86
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	14	74½	88	47	..	74
3.	— 6 sauðir á hausti, þrjvetrir eða 4	18	34	110	4	...	92
4.	— 8 — — — tvævetrir . . . — —	17	16	137	28	1	14
5.	— 12 — — — veturgamlir . . . — —	12	32	147	84	1	23
6.	— 8 ær — — geldar . . . — —	14	70	117	60	...	98
7.	— 10 — — — mylkar . . . — —	10	97½	109	75	...	91
8.	— 1 áburðarhestur í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12vetra	63	12½	63	12½	...	53
9.	90 álnir, 1 hryssa jafngömul	52	62	70	16	...	58
<i>B. Ull, smjör og tólg :</i>							
10.	1 hndr., 120pund af hvítri ullu, vel þveginni 1 pund á	...	70	84	...	...	70
11.	— 120 — — mislitri — — — — —	...	51½	61	80	...	51½
12.	— 120 — — súru smjöri vel verkuðu — — —	...	58	69	60	...	58
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri . . . — —	...	33½	40	20	...	33½
<i>C. Tóvara af ullu :</i>							
14.	1 hndr., 30 pund hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . 1 pund á	...	...	...	...	...	...
15.	— 60 þör eingirnissokka . . . — par —	...	30	18	...	...	15
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka . . — —	...	45	13	50	...	11
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga . . — —	...	23	27	60	...	23
18.	— 20 eingirnispéisur hver —	1	22	24	40	...	20
19.	— 15 tvinnabands gjaldpeisur . . . — —	2	90	43	50	...	36
20.	— 120 álnir gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs 1 alin —	1	25½	150	60	1	25½
21.	— 120 gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd . . — — »	...	99	118	80	...	99
<i>D. Fiskur :</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	5	27½	31	65	...	26
23.	— 6 — — hörðum fiski . . . — —	11	40½	68	43	...	57
24.	— 6 — — smáfiski . . . — —	11	46	68	76	...	57
25.	— 6 — — ísu — —	11	33½	68	1	...	57
26.	— 6 — — hákarli bertum . . . — —	9	20½	55	23	...	46
<i>F. Ljói :</i>							
27.	1 hndr., 1 tunna hvallýsis 8 pottar á	1	75	26	25	...	22
28.	— 1 — hákarlslýsis — —	2	87½	43	12½	...	36
29.	— 1 — sellýsis — —	2	34½	35	17½	...	29
30.	— 1 — þorskalýsis — —	2	23	33	45	...	28

28

18. febr.

		Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>F. Skinnavara :</i>							
31.	1 hndr., 4 fjórðungar nautsinnns . . . 1 fjórð. á	14	41	57	64	...	48
32.	— 6 — kýrskinnns . . . —	11	82	70	92	...	59
33.	— 6 — hross-sinnns . . . —	9	99	59	94	...	50
34.	— 8 — sauðskinnns, aftvævetr. sauðum og eldri . . . —	7	94½	63	56	...	53
35.	— 12 — sauðskinnns af ám og veturgöml. sauðum . . . —	5	91½	70	98	...	59
36.	— 6 — selskinnns . . . —	13	...	78	...	...	65
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit. hvert á	...	27	64	80	...	54
<i>G. Ýmislegt :</i>							
38.	1 hndr., 1 pund af æðardún, vel hreinsuðum, 1 pund á	10	42	62	52	...	52
39.	— 40 — — — óhreinsuðum . . . —	1	...	40	...	...	33
40.	— 120 — — fuglaþöri . . . 1 fjórð.	5	66	67	92	...	57
41.	— 480 — — fjallagrösum . . . —	...	51	24	48	...	20
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir . . .	2	11½	...	...	...	42
43.	— 1 lambsfóður . . .	4	01½	...	...	...	80

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum land-
aurum verður:

Eptir A. eða í friðu	105	27	...	88
— B. — í ullu, smjöri og tólg	63	90	...	53
— C. — í tóvöru af ullu	56	63	...	47
— D. — í fiski	58	42	...	49
— E. — í lýsi	34	50	...	29
— F. — í skinnavöru	66	55	...	55

En meðalverð allra landaura saman talin
og skipt með 6 sýna:

meðalverð allra meðalverða **64 21** » **53½**

Íslands norður- og austuramt, Akureyri 18. dag febrúarmán. 1891.

Í umboði herra biskupsins

J. Havsteen. *Davíð Guðmundsson.*

29

18. febr.

Verðlagssrá

sem gildir í

Skagafjarðarsýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til jafnlangdar 1892.

		Krónumynt		Hundrað		Alin	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>							
1.	1 hndr., 1 kýr í fardögum, ekki yngri en þrjævetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka . . .	103	13½	103	13½	...	86
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	16	50	99	...	...	82½
3.	— 6 sauðir á hausti, þrjævetrir eða 4 vetra eða 5 vetra —	18	31	109	86	...	92
4.	— 8 sauðir á hausti, tvævetrir . . . —	16	98	135	84	1	13
5.	— 12 — — — veturgamlir . . . —	13	49	161	88	1	35
6.	— 8 ær — — — geldar . . . —	14	46	115	68	...	96
7.	— 10 — — — mylkar . . . —	10	49	104	90	...	87
8.	— 1 áburðarhestur í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	73	12	73	12	...	61
9.	90 álnir, 1 hryssa jafngömul	58	...	77	33	...	64

29

18. febr.

		Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>B. Ull, smjör og tólg ;</i>							
10.	1 hndr., 120 pund af hvítri ullu, vel þveginni 1 pund á	...	72	86	40	...	72
11.	— 120 — - mislitri — — — — —	...	51	61	20	...	51
12.	— 120 — - súru smjöri vel verkuðu — — —	...	56½	67	80	...	56½
13.	— 120 — - tólg, vel bræddri . . . — —	...	35½	42	60	...	35½
<i>C. Tóvara af ullu :</i>							
14.	1 hndr., 30 pund hespugarns, og sju 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skrepp- ur, en hver skreppa 44 þræði, 1 pund á	1	27½	38	25	...	32
15.	— 60 þör eingirnissokka . . . - par -	...	46½	27	90	...	23
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka . - — -	...	66	19	80	...	16½
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga . — — -	...	24	28	80	...	24
18.	— 20 eingirnispeisur hver -	1	50	30	...	...	25
19.	— 15 tvinnabands gjaldpeisur . . . — -	3	67½	55	12½	...	46
20.	— 120 álnir gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs 1 alin -	1	19½	143	40	1	19½
21.	— 120 álnir gjaldvoðar-einskeptu, sem er 1 alin eða 5 kvartil á breidd - — -	...	92	110	40	...	92
<i>D. Fiskur :</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	10	10	60	60	...	50½
23.	— 6 — - hörðum fiski . . . - — -	11	46	68	76	...	57
24.	— 6 — - smáfiski — — -	10	35½	62	13	...	52
25.	— 6 — - ísu — — -	9	68	58	08	...	48
26.	— 6 — - hákarli hertum . . . — — -	8	55	51	30	...	43
<i>E. Lýsi :</i>							
27.	1 hndr., 1 tunna hvallýsis 8 pottar á	2	12½	31	87½	...	27
28.	— 1 — hákarlslýsis . . . - — -	2	01	30	15	...	25
29.	— 1 — sellýsis — — -	1	67	25	05	...	21
30.	— 1 — þorskalýsis — — -	1	65	24	75	...	21
<i>F. Skinnavara :</i>							
31.	1 hndr., 4 fjórðungar nautsinnns . . . 1 fjórð. á	15	15	60	60	...	50½
32.	— 6 — kýrskinnns . . . - — -	13	06	78	36	...	65
33.	— 6 — hross-skinns . . . - — -	10	76	64	56	...	54
34.	— 8 — sauðskinnns, af tvævetr. sauðum og eldri . . . — — -	8	23	65	84	...	55
35.	— 12 — sauðskinnns af ám og veturgöml. sauðum . . . — — -	6	35½	76	26	...	64
36.	— 6 — selskinns — — -	11	50	69	...	...	57½
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit hvert -	...	24½	58	80	...	49
<i>G. Ýmislegt :</i>							
38.	1 hndr., 6 pund af æðardún, vel hreinsuðum 1 pund á	10	40½	62	43	..	52
39.	— 40 — — óhreinsuðum . . . — — -	...	...	...	...	...	...
40.	— 120 — - fuglafiðri 1 fjórð. á	5	77	69	24	...	58
41.	— 480 — - fjallagrösum — — -	...	80	38	40	...	32
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir	2	30	...	...	...	46
43.	— 1 lambsfóður	4	01½	...	...	...	80

29

18. febr. Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum land-
aurum verður:

	Hundrað		Alin	
	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
Eptir A, eða í friðu	108	97	..	91
— B, — í ullu smjöri og tólg	64	50	...	54
— C, — í tóvöru af ullu	56	71	...	47
— D, — í fiski	60	17	..	50
— E, — í lýsi	27	96	...	23½
— F, — í skinnavöru	67	63	...	56
En meðalverð allra landaura saman talin	385	94	3	21½
meðalverð allra meðalverða	64	32	...	54

og skipt með 6 sýna:

Íslands norður- og austuramt, Akureyri, 18. dag febrúarmán. 1891.

Í umödi herra biskupsins

Þ. Havsteen.

David Guðmundsson.

30

Auglýsing

Með því að 2. þingmaður Rangvellinga, Þorvaldur Bjarnarson, hefur afsalað sjer þingmennsku með brjefi dags. 14. þ. m., þá er hjer með samkvæmt 27. grein laga um kosningar til alþingis frá 14. september 1877 fyrirskipað, að kosning skuli fram fara í júnímánuði næstkomandi á þingmanni fyrir Rangárvallasýslu, fyrir þann tíma, sem Þorvaldur Bjarnarson átti eptir af kjörtíma sínum.

Þetta er hjer með birt öllum hlutaðeigendum og jafnframt lagt fyrir kjörstjórnina í Rangárvallasýslu að undirbúa kosningu þessa og stjórna henni samkvæmt fyrirmælum ofan nefndra kosningarlaga.

Reykjavík 28. marz 1891.

Landshöfðinginn yfir Íslandi,

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

31

19. febr.

Verðlagsskrá

sem gildir í

Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað

frá miðju maímánaðar 1891 til jafnlengdar 1892.

	A. Friður peningur :	Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
1.	1 hndr., 1 kýr í fardögum, ekki yngri en þrjevetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka	99	73½	99	73½	...	83
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	14	14½	84	87	...	71
3.	— 6 sauðir á hausti, þrjevetrir eða 4 vetra eða 5 vetra —	18	25	109	50	...	91
4.	— 8 sauðir á hausti tvævetrir —	16	83½	134	68	1	12
5.	— 12 — — veturgamlir —	11	93	143	16	1	19
6.	— 8 ær — — geldar —	13	52½	108	20	...	90
7.	— 10 — — — mylkar —	9	06½	90	65	...	76
8.	— 1 áburðarhestur í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	66	43½	66	43½	...	55
9.	90 álnir, 1 hryssa jafngömul	52	07½	69	43	...	58

31
19. febr.

		Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>B. Ull, smjör og tólg ;</i>							
10.	1 hndr., 120 pund af hvíttri ullu, vel þveginni 1 pund á	...	70½	84	60	...	70½
11.	— 120 — - mislitri — — — — —	...	51	61	20	...	51
12.	— 120 — - súru smjöri vel verkuðu — — —	...	52½	63	...	...	52½
13.	— 120 — - tólg, vel bræddri	...	27½	33	...	...	27½
<i>C. Tóvara af ullu :</i>							
14.	1 hndr., 30 pund hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði, 1 pund á	...	...	...	...	...	...
15.	— 60 þör eingirnissokka par -	...	50	30	...	...	25
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka . - — -	...	59½	17	85	...	15
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga - — -	...	27½	33	...	...	27½
18.	— 20 eingirnispéisur hver -	...	...	...	...	...	...
19.	— 15 tvinnabands gjaldpeisur — — -	...	...	...	...	...	...
20.	— 120 álnir gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs 1 alin -	1	...	120	...	1	...
21.	— 120 álnir gjaldvoðar-einskeptu, sem er 1 alin eða 5 kvartil á breidd - — -	...	75	90	...	...	75
<i>D. Fiskur :</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	10	20	61	20	...	51
23.	— 6 — - hörðum fiski — — -	9	89	59	34	...	49
24.	— 6 — - smáfiski — — -	9	7	54	42	...	45
25.	— 6 — - ísu — — -	8	44	50	64	...	42
26.	— 6 — - hákarli hertum — — -	8	16½	48	99	...	41
<i>E. Lýsi :</i>							
27.	1 hndr., 1 tunna hvallýsis 8 pottar á	...	...	...	...	...	...
28.	— 1 — hákarlslýsis — — -	1	72	25	80	...	21½
29.	— 1 — sellýsis — — -	1	45½	21	82½	...	18
30.	— 1 — þorskalýsis — — -	1	49½	22	42½	...	19
<i>F. Skinnavara :</i>							
31.	1 hndr., 4 fjórðungar nautskinnns 1 fjórð. á	13	75	55	...	...	46
32.	— 6 — kýrskinnns — — -	11	60½	69	63	...	58
33.	— 6 — hross-skinns — — -	9	76½	58	59	...	49
34.	— 8 — sauðskinnns, af tvævetr. sauðum og eldri . - — -	7	56	60	48	...	50
35.	— 12 — sauðskinnns af ám og veturgöml. sauðum - — -	6	22½	74	70	...	62
36.	— 6 — selskinns — — -	15	12½	90	75	...	76
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit hvert -	...	25½	61	20	...	51
<i>G. Ýmislegt :</i>							
38.	1 hndr., 6 pund af æðardún, vel hreinsuðum 1 pund á	10	26½	61	59	...	51
39.	— 40 — - óhreinsuðum — — -	...	...	...	...	...	...
40.	— 120 — - fuglafiðri 1 fjórð. á	6	24½	74	94	...	62
41.	— 480 — - fjallagrósum — — -	2	50	120	...	1	...
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir	2	35	...	...	...	47
43.	— 1 lambsfóður	4	15½	...	...	...	83

13. dag aprilmán. 1891.

31

1. febr. Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum land-
aurum verður:

	Hundrað		Alin	
	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
Eptir A, eða í friðu	100	74	..	84
— B, — í ullu smjöri og tólg	60	45	...	50
— C, — í tóvöru af ullu	58	17	...	48½
— D, — í fiski	54	92	..	46
— E, — í lýsi	23	35	...	19½
— F, — í skinnavöru	67	19	...	56
En meðalverð allra landaura saman talin	364	82	3	04
og skipt með 6 sýna:				
meðalverð allra meðalverða	60	80	...	51

Íslands norður- og austuramt, Akureyri, 19. dag febrúarmán. 1891.

Í umboði herra biskupsins

J. Havsteen.

David Guðmundsson.

32

25. febr.

Verðlagsskrá

sem gildir í

Þingeyjarsýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til jafnlengdar 1892.

		Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
A. Friður peningur :							
1.	1 hndr., 1 kýr í fardögum, ekki yngri en þrjvetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka	96	55½	96	55½	...	80
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lemdar í fardögum hver á	15	12½	90	75	...	76
3.	— 6 sauðir á hausti, þrjvetrir eða 4 vetra eða 5 vetra —	18	49	110	94	...	92
4.	— 8 sauðir á hausti tvævetrir —	16	82	134	56	1	12
5.	— 12 — — — veturgamlir —	11	60	139	20	1	16
6.	— 8 ær — — geldar —	13	38	107	4	...	89
7.	— 10 — — — mylkar —	9	77	97	70	...	81
8.	— 1 áburðarhestur í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra	63	11½	63	11½	...	53
9.	90 álnir, 1 hryssa jafngömul	54	59	72	79	...	61
B. Ull, smjör og tólg :							
10.	1 hndr., 120 pund af hvítri ullu, vel þveginni 1 pund á	...	73	87	60	...	73
11.	— 120 — — mislitri — — — — —	...	54	64	80	...	54
12.	— 120 — — súru smjöri vel verkuðu — — »	...	51½	61	80	...	51½
13.	— 120 — — tólg, vel bræddri —	...	24	28	80	...	24
C. Tóvara af ullu :							
14.	1 hndr., 30 pund hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . . 1 pund á	...	...	...	...	...	...
15.	— 60 þör eingirnissokka — par —	...	...	...	...	...	...
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka — — —	...	53½	16	5	...	13
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga — — —	...	24	28	80	...	24
18.	— 20 eingirnispeisur hver —	...	...	...	...	...	...
19.	— 15 tvinnabands gjaldpeisur —	...	...	...	...	...	...
20.	— 120 álnir gjaldvoðar vaðmáls, álnar-breidds 1 alin —	1	09	130	80	1	09
21.	— 120 álnir gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd — — —	...	93	111	60	...	93

					Krónumynt		Hundrað		Alin.		32 25. febr.
					Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	
D. Fiskur:											
22.	1 hndr.,	6 vættir	af saltfiski	1 vætt á	10	05	60	30	...	50	
23.	—	6 —	hörðum fiski	— —	9	72	58	32	...	49	
24.	—	6 —	smáfiski	— —	8	38½	50	31	...	42	
25.	—	6 —	ísu	— —	7	75	46	50	...	39	
26.	—	6 —	hákarli hertum	— —	8	08	48	48	...	40	
E. Lýsi:											
27.	1 hndr.,	1 tunna	hvallýsis	8 pottar á	2	04	30	60	...	25½	
28.	—	1 —	hákarlslýsis	— —	2	...	30	...	...	25	
29.	—	1 —	sellýsis	— —	2	32½	34	87½	...	29	
30.	—	1 —	porskalýsis	— —	1	73	25	95	...	22	
F. Skinnavara:											
31.	1 hndr.,	4 fjörðungar	nautskinnns	1 fjórð. á	11	13½	44	54	...	37	
32.	—	6 —	kýrskinnns	— —	9	86	59	16	...	49	
33.	—	6 —	hross-skinns	— —	7	85	47	10	...	39	
34.	—	8 —	sauðskinnns, af tvæ-	— —							
			vetr.sauðum og eldri-	— —	6	44	51	52	...	43	
35.	—	12 —	sauðskinnns, af ám og	— —							
			veturgöml. sauðum	— —	4	87½	58	50	...	49	
36.	—	6 —	selskinns	— —	9	95½	59	73	...	50	
37.	—	240	lambskinn (vorlamba) einlit hvert á	— —	...	25½	61	20	...	51	
G. Ýmislegt:											
38.	1 hndr.,	6 pund	af æðardún vel hreinsuðum	1 pund á	10	11	60	66	...	51	
39.	—	40 —	— — óhreinsuðum	— — á	...	70	28	...	...	23	
40.	—	120 —	— fuglaíðri	1 fjórð. á	7	27½	87	30	...	73	
41.	—	480 —	— fjallagrösom	— —	1	16	55	68	...	46	
42.	5 álnir	1 dagsverk	um heyannir	— —	2	56	...	...	...	51	
43.	—	1	lambsfóður	— —	4	23	...	...	...	85	
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum land-											
aurum verður:											
Eptir A, eða í fríðu							101	41	...	84	
— B, — í ullu, smjöri og tólg							60	75	...	51	
— C, — í tóvöru af ullu							71	81	...	60	
— D, — í fiski							52	78	...	44	
— E, — í lýsi							30	36	...	25	
— F, — í skinnnavöru							54	54	...	45	
En meðalverð allra landaura saman talin							371	65	3	09	
og skipt með 6 sýna:											
meðalverð allra meðalverða							61	94	...	51½	

Íslands norður- og austuramt, Akureyri, 25. dag febrúarmán. 1891.

Í umboði herra biskupsins

J. Hawsteen. Davíð Guðmundsson.

Verðlagsskrá

sem gildir í

Norðurmúlasýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til jafnlengdar 1892.

		Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>A. Friður peningur :</i>							
1.	1 hndr., 1 kýr í fardögum, ekki yngri en þrjvetur og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvemberloka . . .	100	99	100	99	...	84
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum . . . hver á	14	95½	89	73	...	75
3.	— 6 sauðir á hausti, þrjvetrir eða 4 vetra eða 5 vetra — -	18	90	113	40	...	94½
4.	— 8 — - — tvævetrir . . . — -	16	99	135	92	1	13
5.	— 12 — - — veturgamlir . . . — -	12	43	149	16	1	24
6.	— 8 ær — — geldar . . . — -	13	27	106	16	...	88
7.	— 10 — - — mylkar . . . — -	10	29½	102	95	...	86
8.	— 1 áburðarhestur í fardögum, taminn, ekki yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12vetra	63	94½	63	94½	...	53
9.	90 álnir, 1 hryssa jafngömul	58	19	77	59	...	65
<i>B. Ull, smjör og tólg :</i>							
10.	1 hndr., 120 pund af hvítri ullu, vel þveginni 1 pund á	...	78½	94	20	...	78½
11.	— 120 — - mislitri — — — -	...	59½	71	40	...	59½
12.	— 120 — - súru smjöri vel verkuðu — -	...	64	76	80	...	64
13.	— 120 — - tólg, vel bræddri . . . — -	...	31½	37	80	...	31½
<i>C. Tóvara af ullu :</i>							
14.	1 hndr., 30 pund hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði . 1 pund á	...	...	...	...	...	...
15.	— 60 pör eingirnissokka . . . - par -	...	...	...	...	...	...
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka . - — -	2	...	60	...	...	50
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga — -	...	50	60	...	...	50
18.	— 20 eingirnispeisur hver -	...	...	...	...	...	...
19.	— 15 tvinnabands gjaldpeisur . . . — -	...	...	...	...	...	...
20.	— 120 álnir gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs 1 alin -	1	32	158	40	1	32
21.	— 120 gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd . - — »	1	05½	126	60	1	05½
<i>D. Fiskur :</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski 1 vætt á	10	18	61	08	...	51
23.	— 6 — - hörðum fiski . . . — -	11	81½	70	89	...	59
24.	— 6 — - smáfiski . . . — -	10	19½	61	17	...	51
25.	— 6 — - ísu — -	8	36½	50	19	...	42
26.	— 6 — - hákarli hertum . . . — -	8	04	48	24	...	40
<i>E. Lýsi :</i>							
27.	1 hndr., 1 tunna hvallýsis 8 pottar á	2	...	30	...	...	25
28.	— 1 — hákarlslýsis . . . — -	2	21	33	15	...	28
29.	— 1 — sellýsis — -	2	60	39	...	...	32½
30.	— 1 — þorskalýsis . . . — -	1	74½	26	17½	...	22

				Krónumynt		Hundrað		Alin.		33 20. febr.
				Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	
F. Skinnavara :										
31.	1 hndr., 4 fjórðungar	nautskinn	1 fjórð. á	12	17	48	68	...	41	
32.	— 6 —	kýrskinn	— — —	10	55	63	30	...	53	
33.	— 6 —	hross-skinns	— — —	8	20	49	20	...	41	
34.	— 8 —	sauðskinn, aftvævetr.								
		sauðum og eldri	— — —	6	10	48	80	...	41	
35.	— 12 —	sauðskinn af ám og								
		veturgöml. sauðum	— — —	4	45	53	40	...	44½	
36.	— 6 —	selskinns	— — —	11	16½	66	99	...	56	
37.	— 240	lambskinn (vorlamba) einlit	hvert á	...	22½	54	...	...	45	

<i>G. Ýmislegt :</i>										
38.	1 hndr., 6 pund af	æðardún, velhreinsuðum,	1 pund á	9	70½	58	23	...	49	
39.	— 40 —	óhreinsuðum	— — —	...	...	...	...	...	...	
40.	— 120 —	fuglaflóðir	1 fjórð.	8	11½	97	38	...	81	
41.	— 480 —	fjallagrösum	— — —	1	42	68	16	...	57	
42.	5 álnir, 1 dagsverk	um heyannir	— — —	2	74½	...	...	...	55	
43.	— 1	lambsfóður	— — —	4	14½	...	...	...	83	

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum land-
aurum verður:

Eptir A. eða í friðu	104	43	...	87
— B. — í ullu, smjóri og tólg	70	05	..	58
— C. — í tóvöru af ullu	101	25	...	84
— D. — í fiski	58	31	...	49
— E. — í lýsi	32	08	...	27
— F. — í skinnavöru	54	91	...	46

En meðalverð allra landaura saman talin

og skipt með 6 sýna: **meðalverð allra meðalverða 70 17 » 58½**

Íslands norður- og austuramt, Akureyri 20. dag febrúarmán. 1891.

í umboði herra biskupsins

J. Havsteen. Davíð Guðmundsson.

Verðlagssrá

sem gildir í

Suðurmúlasýslu

frá miðju maímánaðar 1891 til jafnlengdar 1892.

34
20. febr.

				Krónumynt		Hundrað		Alin	
				Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>A. Friður peningur.</i>									
1.	1 hndr., 1 kýr í fardögum,	ekki yngri en þrjævetur							
		og ekki eldri en 8 vetra, sem beri frá							
		miðjum október til nóvemberloka		102	20	102	20	...	85
2.	— 6 ær, ekki yngri en tvævetrar og ekki								
		eldri en 6 vetra, loðnar og lembdar í							
		fardögum	hver á	14	07½	84	45	...	70
3.	— 6 sauðir á hausti, þrjævetrir eða 4								
		vetra eða 5 vetra	— — —	17	60	105	60	...	88
4.	— 8 sauðir á hausti, tvævetrir	— — —		15	64	125	12	1	04
5.	— 12 — — — veturgamlir	— — —		11	45	137	40	1	14½
6.	— 8 ær — — — geldar	— — —		13	27½	106	20	...	88½
7.	— 10 — — — mylkar	— — —		9	92	99	20	...	83
8.	— 1 áburðarhestur í fardögum, taminn, ekki								
		yngri en 5 vetra og ekki eldri en 12 vetra		62	38	62	38	...	52
9.	90 álnir, 1 hryssa	jafngömul		53	32	71	09	...	59

34

20. febr.

		Krónumynt		Hundrað		Alin.	
		Kr.	Aur.	Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
<i>B. Ull, smjör og tólg.</i>							
10.	1 hndr., 120 pund af hvítri ullu, vel þveginni 1 pund á	...	76½	91	80	...	76½
11.	— 120 — - mislitri — — — —	...	57	68	40	...	57
12.	— 120 — - súru smjöri vel verkuðu — —	...	67½	81	...	...	67½
13.	— 120 — - tólg, vel bræddri — — —	...	28½	34	20	...	28½
<i>C. Tóvara af ullu.</i>							
14.	1 hndr., 30 pund hespugarns, og sjeu 3, 4, 5 eða 6 hespur í pundi, haldi hver 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði 1 pund á	...	...	...	...	...	...
15.	— 60 þör eingirnissokka — — — par —	...	...	...	...	...	...
16.	— 30 — tvinnabands gjaldsokka — — —	1	30	39	...	...	32½
17.	— 120 — tvíþumlaðra sjóvetlinga — — —	...	37	44	40	...	37
18.	— 20 eingirnispéisur — — — — — hver —	...	...	...	...	...	...
19.	— 15 tvinnabands gjaldpeisur — — — —	3	...	45	...	...	37½
20.	— 120 álnir gjaldvoðar vaðmáls, álnar breiðs — — — — — 1 alin —	1	44½	173	40	1	44½
21.	— 120 álnir gjaldvoðar-einskeptu, sem er alin eða 5 kvartil á breidd — — —	1	02	122	40	1	02
<i>D. Fiskur.</i>							
22.	1 hndr., 6 vættir af saltfiski — — — 1 vætt á	10	62	63	72	...	53
23.	— 6 — — hörðum fiski — — — —	12	24½	73	47	...	61
24.	— 6 — — smáfiski — — — — —	10	56	63	36	...	53
25.	— 6 — — ísu — — — — —	9	46½	56	79	...	47
26.	— 6 — — hákarli hertum — — — —	8	53	51	18	...	43
<i>E. Lýsi.</i>							
27.	1 hndr., 1 tunna hvallýsis — — — 8 pottar á	...	...	...	...	...	...
28.	— 1 — hákarlslýsis — — — — —	1	74½	26	17½	...	22
29.	— 1 — sellýsis — — — — —	1	68½	25	27½	...	21
30.	— 1 — þorskalýsis — — — — —	1	42	21	30	...	18
<i>F. Skinnavara.</i>							
31.	1 hndr., 4 fjórðungar nautsinn — — 1 fjórð. á	11	67½	46	70	...	39
32.	— 6 — — kýrskinn — — — — —	10	37	62	22	...	52
33.	— 6 — — hross-skinns — — — — —	8	40½	50	43	...	42
34.	— 8 — — sauðskinn, af tvævetr. sauð og eldri — — —	8	24½	65	96	...	55
35.	— 12 — — sauðskinn af ám og veturgöml. sauð. — — —	5	74	68	88	...	57
36.	— 6 — — selskinns — — — — —	8	95	53	70	...	45
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit, hvert á	...	24½	58	80	...	49
<i>G. Ýmislegt.</i>							
38.	1 hndr., 6 pund af æðardún, vel hreinsuðum 1 pund á	10	30	61	80	...	51½
39.	— 40 — — — ókreinsuðum — — —	...	...	...	...	...	...
40.	— 120 — — fuglafiðri — — — — —	10	46	125	52	1	05
41.	— 480 — — fjallagrösum — — 1 fjórð. —	2	75	132	...	1	10
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir — — — —	3	01	...	...	...	60
43.	— 1 lambsfóður — — — — —	4	28	...	...	...	86

Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í nefndum land-
aurum verður:

Eptir A, eða í friðu	
— B, — í ullu, smjöri og tólg	
— C, — í tóvöru af ullu	
— D, — í fiski	
— E, — í lýsi	
— F, — í skinnavöru	

En meðalverð allra landaura saman talin
og skipt með 6 sýna:

meðalverð allra meðalverða

Íslands norður- og austuramt, Akureyri, 20. dag febrúarm. 1891.

Í umboði herra biskupsins

J. Havsteen. Davíð Guðmundsson.

Hundrað		Alin.	
Kr.	Aur.	Kr.	Aur.
99	29	...	83
68	85	...	57
84	84	...	71
61	70	...	51
24	25	...	20
58	10	...	48
397	03	3	30
66	17	...	55

34
20. febr.

Reikningur

35

yfir tekjur og gjöld Söfnunarsjóðs Íslands árið 1890.

Tekjur.

Kr. a.

I. Sjóður við árslok 1889:		
a, veðskuldabryf	kr. 14700,00	
b, skuldabryf prestakalls	— 500,00	
c, 1 skuldabryf Reykjavíkur	— 100,00	
d, innstæða í landsbankanum	— 4411,86	
e, ógreiddir vextir fyrir part af árinu 1889	— 35,42	
f, í peningum hjá fjeirði	— 75,64	19822 92
II. Bætt við innstæðu vaxtaeigenda:		
a, innlög á árinu	kr. 33563,46	
b, vextir lagðir við höfuðstól	— 667,05	34230 51
III. Vextir af útlánum fyrir 1890		1548 21
IV. Borgun fyrir viðskiptabækur		68 "
V. Vextir, er biða útborgunar		631 "
VI. Innborgað innstæðufje		225 "
VII. Til jafnaðar móti gjaldlið VI.		38080 "
VIII. Vextir öðrum tilheyrandi, afhentir með vöxtum sjóðsins		41 64
		Kr. 94647 28

Gjöld.

I. Vextir vaxtaeigenda fyrir 1890:		
a, ársvextir 4% af höfuðstól	kr. 780,27	
b, dagvextir 3½% um árið	— 517,78	1298 05
II. Ýmisleg gjöld, prentunarkostnaður o. fl.		135 88
III. Greiddir vextir er biðu útborgunar á nýári 1890		215 01
IV. Til jafnaðar móti tekjulið VI.		225 "
V. Til jafnaðar móti tekjulið VIII, greiddir vextir öðrum tilheyrandi		41 64
VI. Sett á vöxtu		38080 "
		Flyt 39,895 58

Kr. a,
Fluttar 39,895 58

VII. Sjóður við árslok 1890:

a, veðskuldabryf	kr. 45980,00	
b, skuldabryf prestakalla	—	7475,00
c, 7 skuldabryf Reykjavíkur	—	700,00
d, ógreiddir vextir af þeim fyrir tímann $11\frac{1}{6} - 31\frac{1}{12} 90$	—	15,54
e, innstæða í landsbankanum	—	450,67
f, í peningum hjá fjehirði	—	30,49
		54651 70
		Kr. 94647 28

Ath. Í sjóðnum við árslok er fólgin:

1. Innstæða vaxtaeigenda:

a, í aðaldeild	kr. 44275,46	
þar af í deild hinnar æfinlegu erfingjarentu	kr. 785,42	
b, í útborgunardeild	—	5884,28
c, í bústofnsdeild	—	3306,00
d, í ellistyrksdeild	—	271,57
		53737 31
2. Vextir, er bíða útborgunar		631 „
3. Varasjóður		283 39
		Samtals 54651 70

Stjórn Söfnunarsjóðs Íslands í Reykjavík 28. febr. 1891.

Eiríkur Briem. E. Th. Jónassen. Björn Jenson.

EMBÆTTASKIPUN o. fl.

11. marz var est. yfirjettarmálsfærslumaður, cand. jur. *Guðlaugur Guðmundsson* af landshöfðingja settur til þess fyrst um sinn frá 1. maí 1891 að reikna að þjóna á eigin ábyrgð sýslumannsembættinu í *Skaptafellssýslu* meðan það er óveitt.

21. s. mán. veitti landshöfðingi prestí að Þoroddsstað, sjera *Jóni Arasyni Húsavíkur* prestakall í Suður Þingeyjarprófastsdæmi samkvæmt kosningu hlutaðeigandi safnaðar.

1. apríl var *Hofs* prestakall í Álptafirði í Suðurmúlaprófastsdæmi veitt af landshöfðingja settum prestí í tjeðu brauði, sjera *Jóni Finssyni*, samkvæmt kosningu hlutaðeigandi safnaða.

8. s. mán. setti landshöfðingi kand. philos. *Ásmund Sveinsson* til að gegna til bráðabyrgða sýslan þeirri, sem cand. jur. *Guðlaugur Guðmundsson* hefur haft á hendi sem settur málsfærslumaður við landsyfirrjettinn, meðan tjeður Guðl. Guðmundsson er settur sýslumaður í *Skaptafells-sýslu*.

HEIÐURSMERKI.

24. febrúar var justitiarius í landsyfirdóminum *Lárus E. Sveinbjörnsson* af hans hátign konunginum sæmdur riddarakrossi dannebrogssorðunnar.

HEIÐURSPENINGUR OG VERÐLAUN.

Fyrir björgun 7 manna af skipshöfn úr bersýnilegum lífsháská 12. d. apríl f. á. var *Magnús Magnússon* í Túni á Eyrarbakka hinn 26. febr. sæmdur heiðurspeningi þeim, sem ætlaður er fyrir björgun manna úr sjávarháská, og hásetum hans, 10 að tölu, veitt 16 króna þóknun hverjum um sig.

ÓVEITT PRESTAKALL.

Þoroddsstaður í Suðurþingeyjar-prófastsdæmi. Metið 1005 kr. 18 a. Auglýst 28. marz 1891.

Nýútkomið í A-deild Stjórnartíðindanna.

Lög um að fá útmældar lóðir í kaupstöðum og á löggiltum kaupsúnum o. fl., undirskrifuð af konungi 13. marzm. 1891, (A. Nr. 2, bls. 6—9).

Lögreglusamþykkt fyrir Akureyrarkaupstað.

36

28. marz

Landshöfðinginn

yfir

Íslandi

Gjörir kunnugt: Samkvæmt lögum nr. 1, 3. jan. 1890, um lögreglusamþykktir fyrir kaupstaðina, og samkvæmt frumvarpi, sömdu af bæjarstjórn Akureyrarkaupstaðar, er hlutadeigandi amtmaður hefur til mín sent, er hjer með gefin út og sett eptirfylgjandi

Lögreglusamþykkt fyrir Akureyrarkaupstað,
er öðlast gildi 1. d. júlímán. 1891.

I. Kaffli

Um reglu og velsæmi á götum.

1. gr.

Upppot eða mannsöfnuður, sem raskar reglu eða tálmar umferð á götu, vegi eða svæði, sem eru til almennings afnota, má ekki eiga sér stað.

Þegar fjölmenni safnast saman á götum, vegum eða strætum, sem almenningur fer um, svo og við kirkju dyr og annara húsa, þar sem almenningur kemur saman, þá skulu menn haga sér eptir fyrirmælum lögregluvaldsins til að varðveita góða reglu.

2. gr.

Á alfaravegi, stræti eða svæði má eigi fljúgast á, æpa, blístra, syngja hátt, eða hafa annan hávaða eða ofsalegt og móðgandi háttalag, sem raskar allsherjarreglu, eða ónáðar þá, sem um fara eða nálægt búa.

3. gr.

Enginn má að ófyrirsynju berja á dyr eða glugga, eða yfir höfuð hafast neitt það að, sem ónáðar húsbúendur.

4. gr.

A eða yfir götur, stræti eða svæði, sem almenningur fer um, má eigi skjóta með byssum, skammbyssum, líklabyssum, handbogum, lásbogum eða öðrum skotvopnum, ekki kveikja í púðri, skoteldum eða nokkurskonar sprengiefnum öðrum, og ekki kasta frá sjer glerbrotum, snjóköggjum, torfi, óhreindum, vatni, eða neinu öðru, er tjóni getur valdið eða óþægindum fyrir þá, sem um slíka staði fara.

5. gr.

Það er bannað að sýna af sjer hneixlanlega hegðun á almannafæri, svo sem með ósæmilegum orðum eða látbragði með því að ganga í búningi, sem misþýður velsæmi, með því að fletta sig klæðum, eða gjöra þarfir sínar á hneixlanlegan hátt o. fl.

17. dag aprílmán. 1891.

36

28. marz ar á og við almannafæri, skulu þeir sæta sektum eptir samþykkt þessari. Þá menn, sem sökum ölæðis hafa í frammi hávaða á almannafæri með hrópi, köllum eða á annan hátt, eða sýna af sér óskunda, svo sem með höggum eða barsmíð, má setja í varðhald, ef þeir ekki þegar í stað skipast við munnlega áminningu lögregluvaldsins, og skulu þeir sitja í varhaldi, þangað til þeir eru orðnir með rjettu ráði.

6. gr.

Enginn má baða sig eða synda nakinn við bryggjur eða annarstaðar svo nálægt þandi að hneixli valdi, eigi heldur nálægt skipum, sem á höfninni liggja.

7. gr.

Hver sá, sem staddur er á almannafæri, er skyldur til að segja til nafns síns og heimilis, þegar lögregluvaldið krefst þess.

8. gr.

Lögregluvaldið getur krafíð sjer til aðstoðar sjerhvern fulltíða karlmann, sem viðstaddur er, til að afstýra óspektum og annari óreglu á almannafæri, og hepta þá, er slíku valda, og varðar það sektum samkvæmt samþykkt þessari, ef slíkri áskorun ekki er sinnt.

II. Kafli.

Ákvarðanir, sem láta að því, að gjöra alla umferð greiða og afstýra farartálma og hattu fyrir umferðina.

9. gr.

Án leyfis lögreglustjórans má enginn setjast að á götu stræti eða svæði, sem almenningur fer um, til að selja vöru eða reka aðra atvinnu, og sje slíkt leyfi veitt, þá að eins á þeim stað, og fyrir þann tíma, sem í leyfinu er tiltekið.

Án leyfis hlutadeigandi húsráðanda eða lóðareiganda má engin láta fyrirberast á umgirtum garðsvæðum eða á öðrum stöðum, þar sem inngengið er í hús eða garða.

10. gr.

Á götum, strætum, stjettum, svæðum, eða annarstaðar á almannafæri má ekki leggja eða setja neitt það, sem tálmar umferðinni, hvort heldur eru vörur eða annað; þó mega þeir, sem flytja að sjer vörur, eldivið, hey eða annað, og eigi geta lagt það frá sjer á eigin lóð, leggja þessa hluti frá sjer á svæðum og götum á meðan á flutningnum stendur; en ávalt skulu þeir lagðir svo, að þeir gjöri sem minnstan farartálma.

Vagnar, hjólbörur og sleðar mega ekki standa á götum eða strætum lengur en nauðsynlegt er til að fylla þá og tæma, en aldrei mega þeir standa á stjettum, sem eingöngu eru ætlaðar gangandi mönnum.

11. gr.

Á götum, strætum og stjettum mega lestamenn og aðrir ferðamenn ekki hafa hesta sína standandi, eða binda þá þar.

Á meðan lestamenn eða ferðamenn standa við í kaupstaðnum, skulu þeir hafa hesta sína utan við götubrautina, þar sem engin umferð er. Þegar búíð er að koma upp hestarjettum á kostnað kaupstaðarins, skulu hestar geymdir í þeim.

12. gr.

Þeir, sem ríða eða aka um göturnar, skulu viðhafa tilhlýðilega aðgæzlu, einkum er þeir fara fyrir götuhorn eða fram úr garðshliðum. Á götum og svæðum og

annarsstaðar á almannafæri má eigi ríða eða aka harðara, en á hægu brokki, og skulu 36
 þeir, sem ríða eða aka, ef þörf gjörist, í tækan tíma gera aðvart mönnum, sem á und- 28. marz
 an þeim ganga.

13. gr.

Fælnir og slægir hestar mega alls ekki ganga lausir um götur bæjarins.

14. gr.

Sauðfjenaður bæjarmanna má ekki ganga laus um kaupstaðinn frekara en nauðsynlegt er, til að reka hann úr eða í haga eða til vatns.

15. gr.

Naut, sem farið er með um bæinn, skulu ávallt leidd í bandi, nægilega transtu, og tveir fullornir karlmenn að minnsfa kosti fylgja hverju nauti. Ekki mega naut heldur standa úti gæzlulaus.

16. gr.

Um hrossarekstra og sauðfjárrekstra, sem koma til bæjarins til útflutnings eða slátrunar, getur lögreglustjóri gert þær fyrirskipanir, sem nauðsynlegar pykja til að afstýra farartálma eða hættu fyrir vegfarendur.

17. gr.

Hunda pá, sem grimmir eru, eða hafa þann vana að áreita menn og hræða með glepsi, urri eða gelti, ber eigendum að binda eða mýla forsvaranlega, að viðlögðum sektum. Sama er um hunda, sem raska svefnfriði manna með gelti og spangóli á næturpeli.

18. gr.

Enginn má siga hundi á mann, nje láta farast fyrir að aptra hundi sínum, þegar hann verður var við, að hann ræðst á menn. Hver sem brýtur á móti þessu, sæti sektum, þótt ekkert tjón hafi hlotizt af háttalagi hans.

19. gr.

Flækingshunda, en þar til teljast allir hundar, sem ekki eru eign eða á vegum kaupstaðarbúa, getur lögreglustjóri látið handsama og auglýsa, og ef eigandinn ekki gefur sig fram innan 3 sólarhringja og greiðir áfallinn kostnað, má drepa slíka hunda.

20. gr.

Nú er hús, eða hluti af húsi svo hrörlegt, að hætta er búin að það hrynji eða falli niður, og getur lögreglustjóri þá bannað að nota húsið, og lagt eiganda fyrir, að láta gera slíkar endurbætur á því, sem nauðsynlegar eru, til að afstýra hættu fyrir vegfarendur og aðra. Auk þess getur lögreglustjóri á kostnað eigandans gert aðrar ráðstafanir í þessa átt.

Sama er, þegar grjótgörðum, skíðgörðum eða annari girðingu liggur við hruni eða falli.

21. gr.

Áhöld öll, sem notuð eru til þess, að hefja upp eða renna niður vörum úr húsum, sem liggja á almannafæri, skulu vera nægilega traust.

22. gr.

Þar sem eigi kaupstaðurinn hefur tekið að sjer snjómokstur á götum bæjarins og strætum og svæðum, skulu húsráðendur moka fyrir sinni lóð, og gera braut, sem sje að minnsta kosti 4 al. á breidd.

36

28. marz

23. gr.
Stórt grjótt, sem til tálmunar er skipum, bátum eða fyrir — dráttum, eða annað þvífíkt mega menn ekki láta liggja víðsvegar um fjöruna, heldur skulu þeir, sem það eiga, flytja það burtu eða saman eptir fyrirsögn lögreglustjóra.

24. gr.

Brunna, sem eru úti við götur eða á almannafæri, mega menn ekki skilja við opna.

III. Kaflí.

Um friðun almenningsigna.

25. gr.

Ef nokkur skemmir eignir eða muni kaupstaðarins eða þess opinbera, eða stræti, vegi og brýr í kaupstaðnum, skal hann sæta hegning eptir þessari samþykkt, nema þyngri hegning liggji við eptir hegningarlögunum.

IV. Kaflí.

Um veitingahús, skemmtistaði og almennar skemmtanir.

26. gr.

Hverjum þeim, sem hefur um hönd veitingasölu. hverskonar sem er, er skylt að gjöra það, sem í hans valdi stendur, til að afstýra því, að neitt það framfari í veitingahúsi hans, sem er á móti góðri reglu og velsæmi.

27. gr.

Á almennum veitingastað má enginn sýna af sér ofsalegt atferli, eða hávaða, nje nokkra ósæmilega hegðun.

28. gr.

Unglingum yngri en 16 ára má eigi selja eða veita áfenga drykki.

29. gr.

Veitingahúsum öllum skal lokað kl. 11. á kveldin, og allir gestir, sem eigi hafa þar næturstað, skulu vera farnir út ekki seinna en kl. 11½.

Samt skal fjelögum, sem lögreglustjóri þekkir, heimilt að halda samkvæmi og dansleiki eða aðrar skemtanir á veitingahúsum, sem eigi sje bundar við áðurnefnan tíma, ef eigi taka aðrir þátt í því, en fjelagsmenn eða gestir þeirra.

Ennfremur mega brúðkaup og önnur samsæti eða dansleikir tiltekinna manna, standa fram yfir hinn tiltekna tíma.

30. gr.

Enginn má halda opinbera sjónleiki nema með leyfi lögreglustjóra.

31. gr.

Bazar eða tombólu má eigi halda án leyfis amtmanns.

32. gr.

Enginn má halda opinbera samsöngva nje dansleiki nje heldur sýna myndir eða dýr nema með leyfi lögreglustjórans.

33. gr.

Þegar opinberar skemtanir, hverskonar sem eru, eða leikir eru haldnir að kveldi

dags eða fram á nótt í húsum, sem enginn býr í, skulu þeir, sem standa fyrir slíku, **36**
láta einn eða tvo áreiðanlega menn hafa vörð í húsinu til morguns.

28. marz.

34. gr.

Eins og það er vitaskuld, að húseigendur eða húsráðendur geta bannað, að sá sem leyfi hefur fengið til að halda skemmtanir, samkvæmt 30, 31. og 32. gr., noti það á þeirra lóð; svo er og hverjum einum, er sjúkling hefur á heimili sínu, heimilt að fá það bannað, að almennar skemmtanir, sem háreysti er að, sjeu hafðar svo nærri húsi hans, að hætta geti af því hlotist.

V. Kafli.

Um almennt hreinlæti og þrifnað.

35. gr.

Til þess að hafa eptirlit með öllu, sem lýtur að almennum þrifnaði í kaupstaðnum, og því að reglum þeim, sem hjer koma, sje framfylgt, skal stofna heilbrigðisnefnd; í henni eiga sæti sem sjálfkjörnir, bæjarfógeti og hjeraðslæknir, og einn maður, sem bæjarstjórnin kýs úr sínum flokki.

36. gr.

Á götum bæjarins eður á almannafæri má eigi kasta hræum, slógi, ösku, sorpi, skólpi eða nokkrum öðrum óhreinindum. Allt slíkt skal annaðhvort láta í sorphauga sem eigi eru nærri almannafæri, eða bera það ofan í fjöruna svo langt að flóð taki það út, og má eigi skilja slíkt eptir ofar en þar, sem sjór er hálfvallinn.

Innyfli úr skepnum, sem eigi eru notuð, skulu samt ávallt lätin í gryfjur, sem sjeu 1 al. á dýpt og hafðar á afviknum stað.

Skyldur er hver húseigandi við götur bæjarins að láta sópa allan lausan hroða af götunni fyrir sinni lóð, þegar lögreglustjóri fyrirskipar.

Hey, svörð eða áburð eða annað þesskonar, sem slæðist eðe hrynur við flutning um göturnar, skal sá, er flutningnum ræður, skyldur að hreinsa samdægurs.

Mold, leifar og rusl af verkefni, sem af húsabyggingum eða aðgerð á húsi stafar, skal eigandinn jafnóðum færa í burtu, svo langt ofan í fjöru, sem áður er sagt þegar húsagjörðinni er lokið.

37. gr.

Skepnum má eigi slátra á eða við götur bæjarins eða á almannafæri; heldur skal þetta gjört að húsabaki eða innan grinda eða á lokuðu svæði. Það er bannað að láta hunda koma á blóðvöllinn, þegar slátrað er sauðfjenaði. Brot á banni þessu er á ábyrgð hlutaðeigandi lóðareiganda.

38. gr.

Í saurrennur, sem hafðar skulu við hvert íbúðarhús, má eigi kasta neinu því, sem óhollustu getur valdið eða stíflað upp rennurnar, nje heldur í læki pá, sem renna um lóð kaupstaðarins, nje í kýlana og sýkin á Oddeyri.

39. gr.

Þeir, sem saurrennur hafa frá húsum sínum þvert yfir götu, stræti eða svæði, skulu hafa svo um búíð, að lokræsi sje. Saurrennur allar, hvort heldur opnar eða lokaðar, skulu hreinsaðar að minnsta kosti fjórum sinnum á ári, eða optar, ef heilbrigðisnefndin finnur ástæðu til að fyrirskipa slíkt.

36

28. marz.

Fyrir framan mykju eða fjóshauga skal jafnan hafa svo háan skíðgarð, að haugurinn sjáist ekki frá stræti eða vegi.

40. gr.

41. gr.

Salerni skulu vera að húsabaki og má eigi byggja þau út að stræti, götu eða opnu svæði nema skíðgarður sje fyrir, svo salernið sjáist ekki, eins og sagt var í næstu grein á undan.

42. gr.

Lifrarbræðsla má eigi framfara á lóð kaupstaðarins nema þar sem heilbrigðisnefndin tilvísar.

Atvinna þessi skal standa undir sjerstakri tilsjón heilbrigðisnefndarinnar og er sá, sem lifrarbræðsluna rekur, skyldur til að hlýða þeim fyrirskipunum lögreglustjóra og heilbrigðisnefndarinnar, sem lúta að því, að allur þrifnaður sje viðhafður og allri hættu afstýrt.

43. gr.

Stampa, opnar tunnur eða fót með lifur eða grút má alls eigi hafa á almanna-færi eða við götur og stræti bæjarins, eða neitt það annað, sem óðaðun leggur af, eða er til óþrifnaðar.

44.

Ekkert hús eða herbergi í þeim má vera svo sett af mönnum, að heilbrigði þeirra sje hætta búin. Um hvort svo sje, ákveður heilbrigðisnefndin.

45. gr.

Fiskiverkun og fiskþurkun skal að eins framfara á þeim svæðum, sem heilbrigðisnefndin ákveður til þess.

VI. Kafli.

Um allt eptirlit, sem lýtur að því, að fyrirbyggja brunahættu og eldsvoða.

46. gr.

Kaupstaðarbúar skulu tvisvar á ári láta hreinsa reykháfa eða skorsteina í húsum sínum, semsje fyrir miðjan apríl og miðjan október ár hvert.

47. gr.

Reykháfar skulu vera úr tígulsteini eða grjóti og kalklímdir, svo þeir standi þannig gjörðir 1 alin upp úr húsmænum, en utanum má leggja borð.

48. gr.

Ofnar mega ekki vera nær timburvegg en 8 þuml., en ef nær eru, skal múrveggur hlaðin bak við ofninn eða viðhafa blikk, eða sinkplötu festa á grind, þó eigi nær ofninum en 4 þuml.

49. gr.

Ef pípur úr eldavjelum eða ofnum eigi ganga í reykháfa, múraðar pípur eða gegnum múrveggi, heldur upp um lopt, út um þil eða þak, skulu 2 þuml. vera milli pípu og víða, en á því millibili skal hafa blikk eða sinkplötu og múrgrjót fest með kalki.

50. gr.

Ofnpípur skulu vera heilar og skal þegar setja nýjar pípur, ef þær sem fyrir

eru, eru farnar að slitna eða ganga svo af sjer, að hætt sje við að eldur eða neistar komist út um rifur eða göt. 36

28. marz.

51. gr.

Bæjarstjórnin skipar tvo tilsjónarmenn, sem skulu hafa eptirlit með að þess sje gætt, sem fyrir mælt er að framan í VI. 46.—50. gr.

Þeim skal veitt póknun úr bæjarsjóði eptir því, sem nákvæmar verður tiltekið í erindisbræfi, sem bæjarstjórnin útgefur handa þeim.

VII. Kafli.

Um gildi samþykktarinnar, hegningarákvæði o. fl.

52. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum allt að 100 kr. Börn eldri en 10 ára og yngri en 15 ára skulu sæta vandarhöggum, ef þau hafa áður, eptir að þau voru orðin fullra 10 ára, gert sig sek í þessum brotum, eða gert eitthvað, sem ber vott um einstaka ónáttúru, þó eigi fleiri vandarhöggum en 15, eða sæta einföldu fangelsi allt að 8 dögum.

Ef kenna má yfirsjón, sem barn drýgir, skorti á hæfilegri umsjón foreldra eða annara, sem ganga barninu í foreldra stað, skal refsa þeim fyrir yfirsjónina, en eigi barninu.

53. gr.

Ef einhver lætur það ógert, sem er skylda hans samkvæmt samþykktinni eða fyrirskipunum yfirvaldsins samkvæmt henni, má lögreglustjórnin láta gera þetta, eða gera nauðsynlegar ráðstafanir sem hjer að lúta. Kostnaður við þetta og yfir höfuð sá kostnaður, sem leiðir af þeim ráðstöfunum, er lögreglustjóri gerir til þess, að hindra brot gegn því, sem bannað er í samþykktinni, greiðist af afbrotamanninum, og má taka þann kostnað lögtaki samkvæmt 1. gr. 5 laga 16. desember 1885, um lögtak og fjárnám án undanfarins dóms eða sáttar. Ef hlutadeigandi við lögtakið reynist eigi fær um að borga kostnaðinn, greiðist hann úr bæjarsjóði.

54. gr.

Kostnaður sá, sem að öðru leyti leiðir af framkvæmd á samþykkt þessari og eigi verður krafinn af einstökum mönnum, greiðist úr bæjarsjóði.

55. gr.

Mál, sem rísa út af brotum á samþykktinni, skal fara með sem almenn lög-reglumál og skulu allar sektir fyrir brot á henni renna í bæjarsjóð.

56. gr.

Samþykktin skal birt í B. deild stjórnartíðindanna og þar að auki prentuð sjer-staklega á kostnað bæjarins til útbýtingar meðal allra húsráðenda í kaupstaðnum.

57.

Breytingar á samþykktinni og viðauka við hana skal gera á sama hátt, sem hina upprunalegu samþykkt.

Reykjavík, 28. marz 1891.
Landshöfðinginn yfir Íslandi,
Magnús Stephensen.

Hannæs Hafstein

37

25. marz.

Fiskiveiðasamþykkt.

Sýslunefndin í Skagafjarðarsýslu hefur samkvæmt lögum, 14. desbr. 1877, um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum, og lögum 4. desbr. 1886, um breyting á fyrnefndum lögum, gert eptirfylgjandi

SAMÞYKKT

um ýmisleg atriði, er snerta fiskiveiðar á opnum skipum á Skagafirði.

1. gr.

Á tímabilinu frá miðju aprílmánaðar til júnímánaðarloka ár hvert má enginn eiga lóðir í sjó frá miðjum aptni á laugardögum til hádegis á mánudögum að vestanverðu við Drangey fyrir utan línu, sem hugsast dregin úr Reykjadiski sjónhendingu í syðri enda Málmeyar.

2. gr.

Enginn má slægja eða afhöfða nokkra fiskitegund á sjó úti á hvaða tíma árs sem er; heldur ekki má kasta beitunni í sjóinn, þá upp er stokkað fyrir utan línu þá, sem nefnd er í 1. gr.

3. gr.

Enginn má hafa síld til beitu á lóðir fyrir utan línu þá, sem nefnd er í 1. gr., frá byrjun aprílmánaðar til miðs júlímánaðar, að undanteknum þeim árum, er hafís bannar mönnum að stunda fuglveiði við Drangey og þar með hamlar þeim frá, að afla þeirrar beitu, er þar fæst (fuglaslög).

4. gr.

Að vestanverðu við Drangey, má enginn frá miðju aprílmánaðar til júnímánaðarloka leggja lóð fyrir norðan línu, er dregin sje frá Selnesi á Skaga sjónhendingu í syðri enda Málmeyar. (Til glöggvunar skal hlaða 2 vörður, aðra á Selnesinu og hina á borgunum þar vestur undan).

5. gr.

Aldrei má legðja lóð í sjó fyrir innan línu frá melhorni norðan við Göngu-skarðsárós að vestan sjónhendingu í Brimnesgil að austan við fjörðinn.

6. gr.

Í hverjum þeim hrepp við Skagafjörð, er sjó sækir, skal hreppsnefnd skipa tilsjónarmenn svo marga, sem þurfa þykir, til þess að hafa gætur á, að eigi sje brotið á móti samþykkt þessari. Verði einhver uppvís að því, eða þyki tilsjónarmönnum líklegt, að einhver hafi brotið á móti samþykktinni, tilkynna þeir það hlutaðeigandi yfirvaldi.

7. gr.

Brjóti nokkur á móti samþykkt þessari, nema líf liggi við, varðar það sektum frá 10 kr. til 100 kr. eptir málavöxtum. Svo má og gera afla upptækan, ef miklar sakir eru. Helmingur sekta tilfalli fátækra sjóði viðkomandi hrepps, hinn helmingurinn uppljóstramanni og tilsjónarmönnum.

8. gr.

Með samþykkt þessari er úr gildi numin samþykkt 29. marz 1889.

*

Samþykkt þessi er hér með staðfest af undirskrifuðum amtmanni* til þess að öðlast gildi 1. júlí 1891, og kunngjörð öllum hlutaðeigendum til eptirbreytni.

Íslands norður- og austuramt,

Akureyri, 25. marz 1891,

J. Havsteen.

Nýútkomið í A.-deild Stjórnartíðindanna.

Auglýsing um bólu í Neapel og um bann gegn innflutningi á ýmsum hlutum þaðan til Íslands o. fl., undirskriftuð af ráðgjafanum fyrir Ísland 17. apríl 1891. (A nr. 4, bls. 10—11).

Brjef landshöfðingja til sjera Þorleifs Jónssonar, prests að Skinnastöðum, 38 um tíund af geitfje og um skyldu presta til að leggja til í aukavegavinnu. — 25. febr. Í þóknanlegu brjefi, dagsettu 12. desbr. f. á., hafið þjer, velæruverðugi herra, beiðzt úrlausnar minnar á fyrirspurnum þeim, er hjer segir :

- 1., hvort yður beri skylda til að greiða tíund af geitfje yðar, og
- 2., hvort þjer sjeuð skyldur til að leggja til í aukavegavinnu hreppsins að tiltölu við aðra hreppsþúa.

Jafnframt og jeg get þess, að fullnaðarúrslit á framangreindum fyrirspurnum eiga undir dómstólana, en ekki undir umboðsvaldið, skal jeg þjónustusamlega tjá yður :

Um 1, að með því að lög um lausafjártíund 12. júlí 1878 ekki nefna geitfje í 2. gr., þar sem mælt er fyrir um, hvernig fjenaður skuli lagður í tíund, og lögin þannig ekki virðast ætlast til, að það skuli talið fram til tíundar, þá fæ jeg ekki sjeð, að yður beri skylda til að greiða tíund af geitfje yðar.

Um 2, að með því að tilskipun um vegina 15. marz 1861 mælir svo fyrir í 18. gr., að það sje skylda innbúanna í hverjum hreppi, »hvort sem þeir eru af bændastjett eða ekki«, að leggja til verk til vegabóta og viðhalds á aukavegum um hreppinn, þá virðist það auðsætt, að þessi skylda hafi eptir tjeðri lagagrein náð jafnt til presta sem til annara hreppsþúa, og með því að ekki verður álitit, að vegalög 15. október 1875 og vegalög 10. nóvember 1887 hafi gjört neina breyting á því, hverjir eigi að inna af hendi skylduvinnu að hreppavegum, þá verð jeg að ætla, að fyrirmæli 15. greinar í síðastnefndum lögum um vinnu að hreppavegum nái jafnt til yðar sem til annara búenda í hreppnum.

Brjef landshöfðingja til biskupsins um gjaldskyldu presta, emeritpresta og 39 prestsekkna til kirkju, og emeritpresta og prestsekkna til prests. — Í þóknan- 25. febr. legu brjefi, dagsettu 18. nóvbr. f. á., hafið þjer, háæruverðugi herra, beiðzt leiðbeiningar minnar um, hvernig beri að leysa úr nokkrum fyrirspurnum, sem prófasturinn í Skagafjarðarprófastsdæmi hefur borið upp fyrir yður, en þær eru þessar :

- 1, hvort prestar, emeritprestar og prestsekkjur eigi ekki að greiða lausafjártíund til kirkju, samkvæmt lögum 12. júlí 1878, 12. gr.
- 2, hvort prestar, emeritprestar og prestsekkjur eigi ekki að borga til kirkju sinnar ljóstoll og legkaup fyrir sig og sína eptir sömu reglum og aðrir.
- 3, hvort emeritprestar og ekkjur þeirra sjeu gjaldfrjálsar til prests.

Jafnvel þó að framangreindar spurningar eigi að fá fullnaðarúrslit af hendi dómstólanna en ekki umboðsvaldsins, vil jeg ekki skorast undan að láta yður í ljósi álit mitt um, hvernig eigi að svara þeim, og verður það á þessa leið :

6. dag maímán. 1891.

39

Um 1. Samkvæmt reglugjörð 17. júlí 1782, 6. gr., eiga prestar og andlegr-
25. febr. ar stjettar menn, sem opinberum embættum þjóna, að greiða tíund af lausafje sínu, að eins til fátækra, en eigi annara, og þá ekki til kirkju, en fyrirmæli lagagreinarinnar virðast ekki veita heimild til að álykta, að þessi undanþága nái einnig til uppgjafapresta og prestsekkna, sbr. dómsmálastjórnarbrjef 31. marz 1869. Í landshöfðingjabrjefi 12. apríl 1880 er þeirri skoðun haldið fram, að allar undanþágur frá tíundargjaldi af lausafje sjeu afnumdar með lögum um lausafjártíund 12. júlí 1878, 1. og 12. gr., en með því að sumir prestar hafa eigi viljað hlíta þeim úrslitum, mun dómstólunum innan skamms verða veitt færi á, að leggja fullnaðarúrskurð á það atriði.

Um 2. Þótt enginn beinn lagabókstafur heimili það, þá mun það vera föst venja frá ómunatíð, að prestar, og að því er virðist einnig uppgjafaprestar og prestsekkjur, sjeu undanþegnir að gjalda ljóstoll til kirkju, sbr. dómsmálastjórnarbrjef 31. október 1861, að því er snertir biskupinn, en legkaup ber öllum andlegrar stjettar mönnum að gjalda fyrir sig og sína, eptir sömu reglum sem aðrir.

Um 3. Um skyldu uppgjafapresta og prestsekkna til að gjalda lausafjártíund til prests er sama að segja, sem áður er sagt um skyldur þeirra til að gjalda lausafjártíund til kirkju; og að því er snertir önnur gjöld til prests, svo sem offur og lambsfóður, þá er engin heimild, hvorki í lögum nje í fastri venju, fyrir neinni undanþágu frá þeim gjöldum.

40

Brjef landshöfðingja til biskupsins um niðurlagning Hofsprestakalls og
27. febr. Miklabæjar í Óslandshlíð o. fl. — Eptir ósk hlutaðeigandi sóknarmanna og sóknarnefnda og samkvæmt löglegri ályktun hjeraðsfundarins í Skagafjarðarprófastsdæmi 3. sept. f. á., svo og samkvæmt tillögum yðar, háæruverðugi herra, í þóknanlegu brjefi, dags. 18. nóv. f. á., og að fengnum yfirlýsingum frá prestunum að Felli og Viðvík, og eigendum Miklabæjarkirkju í Óslandshlíð, svo og öðrum nauðsynlegum skilríkjum, vil jeg hjer með, með skýrskotun til 4. gr. í lögum nr. 3, 27. febrúar 1880, sbr. ráðgjafabrjef 5. maí 1887 (Stjórnartíð. 1887, B, bls. 74), leggja samþykki mitt á:

1. Að Hofsprestakall og Miklabæjar í Óslandshlíð í Skagafjarðar prófastsdæmi verði lagt niður sem sjerstakt brauð.
2. Að kirkjan að Miklabæ í Óslandshlíð verði lögð niður, og Miklabæjarsókn sameinuð Viðvíkursókn, þannig, að eigandi Miklabæjar greiði 305 krónur í sjóð Viðvíkirkirkju, láti af hendi til hennar stærri kirkjuklukkuna frá Miklabæ, afsali henni öllum tekjum Miklabæjarkirkju frá fardögum 1890 að telja, og Viðvíkurprestakalli högghrís og rifhrísíttak Miklabæjar í Viðvíkurlandi til fullkominnar eignar.
3. Að höfð sjeu makaskipti sljettum kaupum, samkvæmt allramildilegustu leyfi konungs 3. f. m., sbr. ráðgjafabrjef 12. f. m. (Stjórnartíðindi p. á. B., bls. 1), á prestssetrinu Felli, með kirkju og hjáleigum, og bændaeygninni Höfða með kirkjunni, þannig, að báðar jarðirnar verði afhentar með jafnmiklum húsum og kúgildum og með fullu álagi eptir úttekt.
4. Að Höfði verði hjer eptir prestssetur í stað Fells.
5. Að Höfðakirkja verði lögð niður, bæirnir Höfði og Málmey leggist með kirkjugjöld-

um sínum til sóknar að Felli, en allir aðrir bæir í Höfðasókn sameinist Hofssókn, og gjaldi þangað kirkjugjöld.

40
27. febr.

6. Að Hofssókn leggist til Fellsprestakalls, að óskertum tekjum þess, eptir núgildandi lögum.
7. Að andvirði hinnar niðurlögðu Höfðakirkju og áhafða hennar, svo og 40 krónur af sjóði kirkjunnar með öllum tekjum hennar frá fardögum 1889 til þess hún verður niður lögð, sem núverandi eiganda ber að láta greiða af hendi með kirkjunni, skiptist milli Hofss og Fellskirkna eptir sama hlutfalli og 5 síðustu ára meðaltal af upphæð kirkjugjalda frá þeim bæjum í Höfðasókn, er leggjast til hvorrar kirkjunnar fyrir sig.
8. Að kollektupeningar Hofspinga verði lagðir Hvammi í Laxárdal.
9. Að ljensjörð Hofspinga, Brúarland, og endurgjald Hólamötunnar, 80 pd. smjör, er greiðist úr landssjóði til sama brauds, hverfi með Miklabæjarsókn til Viðvíkurprestakalls.

Þetta tilkynnist yður hjer með, háæruverðugi herra, til þóknanlegrar leiðbeiningar og til frekari birtingar og ráðstöfunar.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austuramtinu um 41 sveitfesti þurfaðings. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 5. desbr. f. á., hafið þjer, herra 27. febr. amtmaður, sent mjer erindi með einu fylgiskjali frá breppsnefndinni í Skriðuhreppi innan Eyjafjardarsýslu, þar sem hún áfrýjar til mín úrskurði yðar, dags. 15. júlí f. á., sem ákveður, að Sæunn nokkur Þjetursdóttir skuli álitast sveitlæg í nefndum hreppi, og hafið þjer enn fremur sent 15 skjöl, málinu viðvíkjandi.

Út af þessu skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, að með því að vist Sæunnar á Krossastöðum 1878—79, eptir því sem fram er komið og eins og frá er skýrt í úrskurði yðar, að eins virðist hafa verið til málamynda og til þess að fara í kring um fyrirmæli laganna um sveitfesti eptir 10 ára samfleytta dvöl, þá skal úrskurður yðar í máli þessu óraskaður standa¹.

1) Úrskurður amtmannsins í máli þessu er svo hljóðandi:

Eptir að hafa meðtekið þóknanleg brjef yðar, herra sýslumaður, dags. 2. f. m. og 9. p. m., og þar með ítarlegri skýrslur þær, er amtið hafði æskt eptir um ágreining þann, sem orðið hefir milli yðar og sýslumannsins í Skagafjardarsýslu um sveitfesti Sæunnar Þjetursdóttur á Neðstalandi, legg jeg svolátandi úrskurð á þetta mál:

Eptir þeim skýrslum, sem fyrir liggja, er Sæunn Þjetursdóttir fædd 12. apríl 1827 í Víkurkoti (eða Vikarkoti) í Akrahrepp innan Skagafjardarsýslu, og fór úr þessari sveit sinni vorið 1869 í Skriðuhrepp innan Eyjafjardarsýslu, þar sem hún dvaldi fyrst 2 ár á Hraunshöfða og svo 7 ár á Efstalandi, en samkvæmt tveimur prestsvottorðum er hún talin burt vikin þaðan vorið 1878, að Krossastöðum í Glæsibæjarhrepp, og vorið 1879 talin aptur inn komin í Skriðuhrepp, annaðhvort að Efstalandi eða að Staðartungu, þangað er hinir fyrri húsbændur hennar, þau systkinin Sigurður Sigurðsson, nú á Öxnahóli, og Hallfríður Sigurðardóttir, fluttu sig sama vorið. Síðan hefir hún dvalið í Skriðuhrepp og orðið þurfaði sveitarstyrks haustið 1887, sem breppsnefndin í Akrahrepp hefir neitað að endurgjalda Skriðuhrepp.

Úrslit þessa máls eru undir því komin, hvort svo verði álitid, að sveitfestisdvöl Sæunnar í Skriðuhrepp hafi slitnað við veru hennar á Krossastöðum í Glæsibæjarhrepp 1878—79.

42
27. febr.

Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántökuleyfi handa prestakalli til húsabyggingar. — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður og háæruverðugi herra í póknanlegu brjefi, dags. 23. p. m., og eptir beiðni prestsins að Hvammi í Norðurárdal, sjera Gísla Einarssonar, er hlutaðeigandi prófastur hefur mælt með, vil jeg hjer með veita samþykki mitt til þess að tjeður prestur taki lán handa nefndu prestakalli, að upphæð 2650 kr., sem þó ekki fæst úr landssjóði, til að byggja á staðnum sterkt og vandað timburhús 12 álna langt og 9 álna breitt með porti og múruðum kjallara undir úr grjóti, en þó er lántökuleyfið bundið þessum skilyrðum:

1. að af láninu sjeu um leið og það er tekið borgaðar eptirstöðvar 600 króna láns þess, sem tekið var uppá prestakallið til kirkjubyggingar 16. sept. 1879 og sem nú standa eptir af 150 kr.
2. að lánið endurborgist með að minnsta kosti 130 kr. á ári 5 fyrstu árin eptir að það er tekið og síðan með eigi minna en 100 kr. árlega auk vaxta.
3. að tekjur prestakallsins og sjerstaklega tillag það úr landssjóði, er braudið nýtur sje að veði fyrir höfuðstól lánsins með vöxtum.
4. að presturinn byggi hið umrædda timburhús sama árið og hann fær lánið.
5. að húsið sje að öllu leyti traust og vandað með járnþaki og járnvarið mót helztu regnátum, og með því fyrirkomulagi og herbergjaskipun, sem prófasturinn samþykkir, svo og að byggingin fari fram undir tilsjón hans.
6. að presturinn váttryggi húsið gegn eldsvoða fyrir að minnsta kosti 3000 kr. og haldi því sífellt í slíkri tryggingu undir eptirliti prófasts.
7. að eigi verði meira en helmingur lánsins tekinn út áður en húsið er upp komið, en hinn helmingurinn þá fyrst, er húsið er algjört og sannað er með lögmætri

Að vísu liggja fyrir hin tvö áðurnefndu vottorð úr embættisbókum Bægisárprestakalls og Möðruvallaklausturs prestakalls, um ársdöl Sæunnar á Krossastöðum, og bæði hún og Sigurður Sigurðsson hafa borið fyrir rjetti, að hún hafi vistast fyrir hans tilstilli, að $\frac{1}{3}$ að Krossastöðum, enda skýrir hún einnig svo frá, að hún hafi verið þar í sjálfsmennsku að $\frac{2}{3}$ eða talið sjer að öllu leyti heimilisfang á nefndum bæ 1878—79. En þegar þess er gætt, að Sæunn einnig skýrir svo frá, að hún hafi ekki fengið að vera lengur á Efstalandi, að hreppstjórinn í Skriðuhrepp hafi optar en einu sinni sagt sjer, að hún mætti ekki lengur vera í hreppnum, og að hún hafi verið kaupakona bæði á Efstalandi og á Neðstalandi um sumarið (og síðar), og etið upp sumarkaup sitt á þessum bæjum um veturinn, og tekið er tillit til þess, að Sigurður Sigurðsson hefir kannast við, að hann hafi sagt við Sæunni, að hann hvorki vildi nje mætti halda hana lengur, og þetta svo er borið saman við það atvik, að Sæunn fer vorið 1879 aptur inn í Skriðuhrepp í vist til sinna fyrri húsbænda, án þess þá sje nokkuð við henni amast, þá fæ jeg eigi betur sjeð, en að allt hafi miðað til þess, að láta Sæunni víkja úr Skriðuhrepp, áður en hún gæti öðlast þar sveitfesti, og eins og öllu þar að auki víkur við, samkvæmt framburði hennar og Sigurðar, þá virðist svo, sem Sæunn hafi ekki sleppt heimilisfangi sínu á Efstalandi, þar sem hún er í kaupavinnu nokkurn hluta sumarsins 1878 og dvelur um tíma veturinn eptir. Með því amtið þannig verður að álíta, að vist Sæunnar á Krossastöðum á árinu 1878—79 eins og hún virðist vera til komin og henni hefir verið varið, geti eigi verið því til fyrirstöðu, að hún hafi áunnið sjer framfærslurjett í Skriðuhrepp, úrskurðast hjer með, að Sæunn Pjetursdóttir skuli álitast sveitlæg þar í hrepp. Þetta gefst yður hjer með þjenustusamlega til vitundar, herra sýslumaður, yður til leiðbeiningar og birtingar fyrir hreppsnefndinni í Skriðuhreppi.

skoðunargjörð tveggja áreiðanlegra manna, er skyn bera á slíkt, að húsið sje í alla staði eins og áskilið er. 42 27. febr.

8. að húsið verði eign prestakallsins í stað núverandi baðstofu, búrs, eldhúss og bæjardyra. og að presturinn haldi því vel við og að hann eða bú hans svari því á sínum tíma í gildu standi eða með fullu álagi.

Þetta er hjermeð þjónustusamlega tjáð yður, herra amtmaður og háæruverðugi herra til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari ráðstöfunar.

Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántökuleyfi handa prestakalli til húsabyggingar. — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður og háæruverðugi herra í þóknanlegu brjefi dags. 13. p. m. og eptir beiðni prestsins að Gaulverjabæ, sjera Jóns Steingrímssonar, er studd er meðmælum hlutaðeigandi prófasts, vil jeg hjer með veita samþykki mitt til þess, að tjeður prestur taki lán handa prestakallinu, að upphæð 2800 kr., er ávaxtist og endurborgist af tekjum prestakallsins ekki síðar en á allt að 25 ára fresti, til þess að byggja á staðnum tvíloptað timburhús 11×12 álur að stærð, járnþakið og járnvarið móti suðri og austri, ásamt sjerstöku útibúri með torfveggjum og járnþaki 6×4½ al. á stærð, er sje tengt aðalhúsinu með járnþaktri skúrbyggingu, — með skilyrðum þeim er nú skal greina. 43 27. febr.

Byggingunni skal lokið vera sama árið og lánið er tekið; skal hún framfara undir umsjón prófasts. Helminginn af hinnu ofan nefndu lánsupphæð má ekki taka fyrr en presturinn hefur sannað með tilhlýðilegri skoðunargjörð að hið fyrirhugaða íbúðarhús með útibúri og skúr sje fullgjört og í áskildu standi, með þeirri stærð og fyrirkomulagi, sem fram er tekið hjer að framan og í skjölum þeim er fylgdu beiðni prestsins um lántökuna; mega þá og niðurfalla hin núverandi bæjarhús, baðstofa, búr, eldhús, bæjardyr, gangur og skemma, en hin nýja bygging skal síðan vera eign staðarins, og er presturinn skyldur að vátryggja hana fyrir eldsvoða með 3000 króna vátrygging að minnsta kosti og viðhalda henni rækilega; skal hann eða dánarbú hans skila byggingunni í fullgildu standi eða með tilhlýðilegu álagi, þegar hann fer frá brauðinu eða fellur frá. Smíðja verður að fylgja staðnum eptirleiðis eins og hingað til.

Jafnframt því þjónustusamlega að tjá yður þetta til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar skal jeg geta þess, að hið umrædda lán getur ekki fengizt úr landssjóði.

Ágrip af brjefi landshöfðingja til amtmannsins í norður- og austuramtinu um endurveiting hlunninda til handa sparisjóði. — Með brjefi þessu endurveitti landshöfðingi sparisjóðnum á Sauðárkróki um 5 ár hlunnindi þau, sem talin eru í tilsk. 5. jan. 1874, frá 1. ágúst næstkomandi til 1. ágúst 1896, með sömu skilyrðum og hlunnindi þessi höfðu áður veitt verið sama sparisjóði (sjá Lhbr. 31. ágúst 1886, Stjt. 1886 B, nr. 109, bls. 128). 44 23. marz

Reikningar

yfir tekjur og gjöld sjóða, sem standa undir stjórn amtmannsins í norður- og austur-
amtinu og prófastsins í Eyjafjarðarsýslu.

Legatssjóður Jóns Sigurðssonar 1890.

Tekjur:

1. Sjóður 1. jan. 1890:		
a. Í fasteignum	12490 00	
b. Í veðskuldabréfum	11371 85	
c. Ógoldnar leigur og landskuld af $\frac{1}{2}$ Gloppu 1882—83	19 75	
d. Ógoldnir vextir frá $\frac{11}{6}$ —88 til $\frac{11}{6}$ —89 af 257 kr. 39 a.	10 29	
e. Í peningum	102 66	23994 55
2. Vextir:		
a. Frá $\frac{11}{6}$ —89 til $\frac{11}{6}$ —90 af kr. 10171,85	406 87	
b. Um mismunandi tíma af kr. 1960,00	39 62	446 49
3. Ógoldnir vextir frá f. á.		10 29
4. Jarðarafgjöld:		
a. Landskuldir í fardögum 1890:		
1087 $\frac{1}{2}$ meðalálmir á 47 a. eptir verðlagsskrá 1890—91	511 13	
b. Leigur haustið 1890:		
385 meðalálmir á 47 a. eptir verðlagsskrá 1890—91	180 95	
30 smjörálmir á 48 $\frac{1}{2}$ e. eptir verðlagsskrá 1890—91	14 55	706 63
5. Endurborguð lán		1610 00
6. Til jafnaðar færist gjaldliður 3		100 00
		<u>26867 96</u>

Gjöld:

1. Umboðslaun $\frac{1}{6}$ af hinum innheimtu jarða-afgjöldum	117 77	
2. Ýms gjöld:		
a. 4. afborgun og leigur af bankaláninu	59 18	
b. Álag á Efri Vindheima	178 00	
c. Fyrir eptirrit af úttekt á Efri-Vindheimum og fyrir að auglýsa þá lausa til ábúðar	1 00	
d. Fyrir jarðabætur á Heiðarhúsum	14 00	
e. Fyrir þinglýsing landamerkja 5 $\frac{1}{2}$ jarðar	5 50	275 68
3. Lánað mót fasteignarveði		100 00
4. Til jafnaðar færist tekjuliður 3		10 29
5. Til jafnaðar færist tekjuliður 6		1610 00
6. Sjóður við árslok 1890:		
a. Í fasteignum	12490 00	
b. Í veðskuldabréfum	9861 85	
c. Ógoldnar leigur og landskuld af $\frac{1}{2}$ Gloppu 1882—83	19 75	
d. Í peningum	2400 62	24772 22
		<u>26867 96</u>

Gjafasjóður Jóns Sigurðssonar til Vallahrepps 1889—90.

46

Tekjur :

1. Eign í fardögum 1889 :		
a. Í fasteignum	2310 00	
b. Ógoldnar leigur og landskuld af $\frac{1}{2}$ Gloppu 1882—83	19 75	2329 75
2. Afgjöld :		
a. Leigur haustið 1889 eptir $4\frac{1}{4}$ kúgildi = 85 meðalálnir eptir verðlagsskrá 1889—90 á 44 a.	37 40	
b. Landskuld í fardögum 1890 201 $\frac{1}{2}$ meðalalín eptir verðlagsskrá 1890—91 á 47 a.	94 71	132 11
		<u>2461 86</u>

Gjöld :

1. Umboðslaun $\frac{1}{6}$ af hinum innheimtu gjöldum	22 02	
2. Borgað sveitarsjóði Vallahrepps	107 59	
3. Fyrir þinglýsing landamerkjaskráa fyrir $2\frac{1}{2}$ jörð	2 50	
4. Eign í fardögum 1890 :		
a. Eptir tekjugrein 1. a. b	2310 00	
b. Eptir tekjugrein 1. c.	19 75	2329 75
		<u>2461 86</u>

Íslands norður- og austuramt, Akureyri 15. febr. 1891.

J. Havsteen. Davíð Guðmundsson.

Yfirlit

47

yfir efnahag sýsluvegasjóða í norður- og austuramtinu 1889.

1. Húnavatnssýsla :

Tekjur :

Eign frá fyrra ári	274 87	
Sýsluvegagjald	725 97	
Aðrar tekjur	1 60	
Endurborgað af láni	10 00	1012 44

Gjöld :

Vegabótakostnaður	442 42	
Önnur gjöld	356 00	
Til jafnaðar	10 00	
Eign til næsta árs	204 02	1012 44

2. Skagafjarðarsýsla :

Tekjur :

Sýsluvegagjald	852 24	
Skuld við reikningshaldara	47 59	899 83

Gjöld :

Borguð skuld við reikningshaldara frá f. á.	110 34	
Vegabótakostnaður	665 49	
Annar kostnaður	124 00	899 83

47 3. Eyjafjarðarsýsla :

Tekjur :

Eign frá fyrra ári	907 36	
Borguð útistandandi gjöld frá f. á.	360 72	
Sýsluvegagjald	<u>916 56</u>	2184 64

Gjöld :

Vegabótakostnaður	1081 40	
Fært til jafnaðar	360 72	
Eign til næsta árs	<u>742 52</u>	2184 64

4. Suður-Þingeyjarsýsla :

Tekjur :

Sýsluvegagjald	794 76	
Skuld við reikningshaldara	<u>24 57</u>	819 33

Gjöld :

Skuld við reikningshaldara frá f. á.	235 60	
Vegabótakostnaður	<u>583 73</u>	819 33

5. Norður-Þingeyjarsýsla :

Tekjur :

Eign frá fyrra ári	194 12	
Sýsluvegagjald	<u>294 15</u>	488 27

Gjöld :

Vegabótakostnaður	365 00	
Eign til næsta árs	<u>123 27</u>	488 27

(Framh.).

HEIÐURSMERKI.

8. apríl var Magnús Stephensen, landshöfðingi yfir Íslandi, riddari dannebrogssordunnar og dannebrogismaður, sæmdur kommandörkrossi dannebrogssordunnar, 2. stigi.

S. d. var Hallgrímur Sveinsson, biskup á Íslandi, riddari dannebrogssordunnar, sæmdur heiðursmerki dannebrogsmanna.

S. d. var Lárus Þ. Blöndal, sýslumaður í Húnavatnssýslu, sæmdur riddarakrossi dannebrogssordunnar.

EMBÆTTASKIPUN.

20. apríl setti landshöfðingi kand. polit. Sigurð Briem til þess fyrst um sinn, frá 1. maí að telja, að gegna á eigin ábyrgð sýslumannsembættinu í Vestmannaeyjasýslu meðan það er óveitt.

AMTSRÁDSKOSNING.

Í amtsráð norður- og austuramtsins hefur verið kosinn umboðsmaður Ólafur Briem á Álfgairstvöllum fyrir þann tíma, sem eftir er þangað til hin nýja amtsráðaskipun kemst á, og sem vara-amtsráðsmenn umboðsmaður Benedikt Blöndal í Hvammi og sira Einar Jónsson að Kirkjubæ í Tungu.

Yfirlit

47

yfir efnahag sýsluvegasjóða í norður- og austuramtinu 1889.

(Framh.).

6. Norður-Múlasýsla :

Tekjur :

Sýsluvegagjald	1148 10	
Endurborgað frá Borgarfjarðarhrepp samkvæmt úrskurði amtsráðsins um reikninginn 1888	99 00	1247 10

Gjöld :

Skuld frá f. á.	122 04	
Vegabótakostnaður	898 03	
Eign til næsta árs	227 03	1247 10

7. Suður-Múlasýsla.

Tekjur :

Eign frá f. á.	637 54	
Sýsluvegagjald	1221 00	1858 54

Gjöld :

Vegabótakostnaður	1484 85	
Eign til næsta árs	373 69	1858 54

Íslands norður- og austuramt, Akureyri 7. apríl 1891.

J. Havsteen.

Ágríp

48

af reikningi landsbankans 1. janúar—31 marz 1891.

Tekjur:

Kr. a.

1. Í sjóði 1. janúar	178,673 48	
2. Borguð lán:	Kr. a.	
a. Fasteignarveðslán	4586 45	
b. Sjálfsskuldarábyrgðarlán	3786 00	
c. Handveðslán	465 00	
d. Lán gegn ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.	445 00	9.282 45
2. Víxlar innleystir		12,255 00
4. Ávísanir innleystar		4,210 34
5. Vextir		5,240 83
6. Diskonto		299 41
7. Ýmislegar tekjur		200 10
8. Frá Landmandsbankanum		30 00
9. Innlög á hlaupareikning		14,639 93
10. Sparisjóðsinnlög		66,615 70
	Tekjur alls:	291,447 24

Gjöld:

1. Lánað gegn:		
a. fasteignarveði	31,590 00	
b. Sjálfsskuldarábyrgð	15,125 00	
c. Handveði	3,600 00	
d. Ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.	400 00	50,715 00
2. Víxlar keyptir		18,090 00
3. Ávísanir keyptar		3,054 32
4. Útborgað af innlögum á hlaupareikning		18,891 93
5. Útborguð sparisjóðsinnlög	41,624 62	
að viðbættum dagvöxtum	14 30	41,638 92
6. Til Landmandsbankans		693 90
7. Kostnaður við bankahaldið (laun o. fl.)		1,623 06
8. Ýmisleg útgjöld		74 78
9. Í sjóði 31. marz		156,665 33
	Gjöld alls:	291,447 24

Athugasemdir:

Bankinn átti 31. marz p. á:

1. Skuldabréf fyrir lánum:		
a. Fasteignarveðsskuldabréf	581,732 87	
b. Sjálfsskuldarábyrgðarskuldabréf	67,977 84	
c. Handveðsskuldabréf	31,422 00	
d. Skuldabréf með ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.	15,179 62	696,312 33
2. Önnur skuldabréf:		
a. kgl. ríkisskuldabréf	253,200 00	
b. Skuldabréf Reykjavíkur	1,500 00	254,700 00
3. Víxla		28,240 00
4. Ávísanir		554 32
5. Fasteignir lagðar bankanum út fyrir lánum að upphæð		300 00
6. Hjá Landmandsbankanum		4,632 71
7. Í sjóði		156,665 33
	Alls:	1,141,404 69

Seðlaskuld bankans við landssjóð var 31. marz p. á.	430,000 00
Innlög á hlaupareikning s. d.	36 35
Sparisjóðsinnlög s. d.	586,533 46
Varasjóður sparisjóðs Reykjavíkur var 31. des. f. á.	22,871 15
Varasjóður bankans s. d.	83,379 43
Ýmsar tekjur sem enn eru eigi lagðar við varasjóð	18,584 30
	Alls: 1,141,404 69

Stjórn landsbankans, Reykjavík 15. apríl 1891.

L. E. Sveinbjörnsson. Eiríkur Briem. B. Kristjánsson.

Reikningur

49

yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs Örum & Wulffs 1890.

Tekjur :

1. Eign sjóðsins 1. jan. 1890 :

a. Innritunarskírteini A. fol. 92	4000 00	
b. Í peningum	54 95	4054 95

2. Leigur af innritunarskírteini A. fol. 92 frá $11\frac{1}{6}$ 89 til $11\frac{1}{6}$ 90	140 00	
		4194 95

Gjöld :

1. Styrkur veittur Kristjáni Kristjánssyni frá Hallgilsstöðum fylgiskj. 1	150 00	
---	--------	--

2. Í sjóði við árslok 1890 :

a. Innritunarskírteini A. fol. 92	4000 00	
b. Í peningum	44 95	4044 95
		4194 95

Íslands norður- og austuramt, Akureyri 2. jan. 1891. Húsavík þ. 11. jan. 1891.

J. Havsteen.

P. Guðjohnsen.

Skýrsla

50

um styrktarsjóði prestaskólans árið 1890.

1. Prestaskólasjóðurinn.

Tekjur:

Kr. a. Kr. a.

1. Eptirstöðvar við árslok 1889:

a. veðskuldabréf einstakra manna	3520 00	
b. á vöxtum í landsbankanum	26 27	3546 27

2. Vextir á árinu 1890:

a. af veðskuldabréfum	140 80	
b. af innstæðu í landsbankanum	3 31	144 11
	Samtals:	3690 38

Gjöld:

1. Styrkur veittur stúdentum	100 00	
--	--------	--

2. Eptirstöðvar við árslok 1890:

a. veðskuldabréf einstakra manna	3520 00	
b. á vöxtum í landsbankanum	70 38	3590 38
	Samtals	3690 38

2. Gjöf Halldórs Andrjessonar.

Tekjur:

1. Eptirstöðvar við árslok 1889:

a. veðskuldabréf einstakra manna	2680 00	
b. á vöxtum í landsbankanum	30 99	2710 99

2. Vextir á árinu 1890:

a. af veðskuldabréfum	107 20	
b. af innstæðu í landsbankanum	1 60	108 80
	Samtals:	2819 79

50

	Gjöld:	Kr. a.	Kr. a.
1. Styrkur veittur stúdentum			100 00
2. Eptirstöðvar við árslok 1890			
a. veðskuldabréf einstakra manna		2680 00	
b. á vöxtum í landsbankanum		39 79	2719 79
		Samtals	2819 79

Reykjavík 5. marz 1891.

H. Hálfðánarson.

51

Reikningur

yfir tekjur og gjöld amtsbókasafnsins í Stykkishólmi árið 1890.

	Tekjur:	Kr. a.
1. Eptirstöðvar frá f. á.		30 59
2. Tillag úr landssjóði		200 00
		238 59
	Gjöld:	
1. Borgað til síra Eiríks Kúld fyrir að hafa umsjón með bókasafninu		30 00
2. Fyrir keyptar bækur:		
a. hjá Ó Finsen		110 85
b. á uppboði		19 50
		130 35
3. Fyrir bókband:		
til bókbindara Arinbjarnar Sveinbjarnarsonar		65 00
4. Ýmisleg gjöld		1 40
5. Í sjóði hjá undirskrifuðum		11 84
		238 59

Amtmaðurinn í vestur-amtinu, Reykjavík 4. apríl 1891.

E. Th. Jónassen.

52

2. marz.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austuramtinu, um hafnsögupvingun og reglugjörðir fyrir hafnsögumenn. — Í póknanlegu brjefi, dags. 27. desbr. f. á. hafið þjer, herra amtmaður, útaf ýmsum fyrirspurnum til yðar um skyldur hafnsögumanna og rjettindi þeirra, sjerstaklega um það, hvort skip sjeu eigi skyld til að nota leiðbeining þeirra, en ella borga hafnsögugjald að nokkru eða öllu leyti, beiðzt leiðbeiningar um, hvort hafnsögupvingun (Lodstvang) geti átt sjer stað á þeim stöðum, þar sem yfirvaldið hefur skipað hafnsögumenn, og hvort amtinu sje heimilt, eins og áður hefur átt sjer stað, að gefa út reglugjörðir fyrir hafnsögumenn og hafnsögutaxta, og látið þjer í ljósi, að þjer fáði eigi sjeð að í slíkar reglugjörðir verði settar hegningar ákvarðanir, nema eptir æðri heimild.

Útaf þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, til póknanlegrar leiðbeiningar, að engin heimild er fyrir hafnsögupvingun hjer á landi, en reglugjörðir fyrir hafnsögumenn og hafnsögutaxta virðist amtið geta sett, til leiðbeiningar og eptirbreytni fyrir hafnsögumennina, þó án hegningarákvæða.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um borgun til landlæknis 53
fyrir kennslu yfirsetukvennaefna. — Þjer hafið, herra landshöfðingi, í þóknanlegu 28. febr.
brjefi, dags. 27. nóv. f. á. sent mjer beiðni Schierbecks landlæknis um að honum verði
ávísað kennslukaupi fyrir 6 yfirsetukonuefni, sem hann hefur kennt á tímabilinu frá 1.
jan. 1884 til 31. desbr. 1885, og sem allar eru tilgreindar, en kennslukaup þetta hefur
hann ekki fengið útborgað enn þá, af því að engin af kvennmönnum þeim, sem um
er að ræða, hefur enn orðið skipuð yfirsetukona, og hafið þjer tekið fram, að það hafi
jafnan verið venja, að borga ekki neinn kostnað við nám yfirsetukvennaefna, hvorki
ferðakostnað þeirra og kostpeninga nje kaup kennaranna, fyrr en eptir að þær hafa
verið skipaðar yfirsetukonur, og að þjer hafið ekki talið yður heimilt að gjöra neina
undantekningu að því er snertir yfirsetukvennaefni þau, sem um ræðir í beiðni land-
læknis. Jafnframt því að lýsa yfir því álitu yðar, að landlæknirinn sje alls ekki skyld-
ur til að kenna fleiri yfirsetukonum en þeim, er nokkurnveginn vissa er fyrir að skip-
aðar geti orðið, og að þannig geti naumast hvílt á landssjóði nein skylda til að borga
fyrir kennslu fleiri yfirsetukvennaefna, en þörf er á, hafið þjer skotið málinu til úrskurð-
ar stjórnarráðsins.

Útaf þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, til þóknanlegrar leiðbein-
ingar og birtingar fyrir Shierbeck landlækni, að jeg verð að vera yður samdóma um
það, að umrætt kennslukaup geti ekki orðið borgað honum fyrr en jafnóðum og hlut-
aðeigandi kvennmenn verða skipaðar yfirsetukonur, því að jeg geng út frá því, að
landsstjórnin hafi eigi áður lagt fyrir hann að kenna þessum kvennmönnum eða gefið
honum beint tilefni til þess. Hvorki læknar þeir, sem eiga að hafa yfirsetukvennakennsluna
á hendi eða nemendurnir sjálfir eru bærir að dæma um það, hve margar yfirsetukonur
jafnan þarf að hafa undirbúnar til þjónustu hins opinbera; slíkt liggur að eins undir
álit stjórnarvalda þeirra, sem eptir lögum 17. desbr. 1875 eiga að sjá um að nógu margar
yfirsetukonur sjeu til. Fyrir því geta hlutaðeigandi kennarar ekki heimtað, að kaup það
fyrir yfirsetukvennakennslu, sem eptir nefndum lögum, sbr. hæstarjettardóma 30. jan.
1884 og 28. nóv. 1887 á að greiðast af landssjóði, sje greitt þeim þegar er kennslunni
er lokið, nema þegar kennslan hefur farið fram eptir undirlagi landsstjórnarinnar. En
þá ber þeim einnig kaupið án tillits til, hvort hlutaðeigandi nemandi þegar verður
skipuð yfirsetukona eða ekki. Hafi kennslan aptur á móti farið fram án þess að hið
opinbera hafi hlutast til um það, þá getur sá, sem kennt hefur, hvort sem það er
landlæknir eða einhver hjeraðslæknar þeirra, er kennsluna hafa á hendi, ekki fengið
kennslukaup af landssjóði fyrr en að því rekur, að hið opinbera þurfi á þjónustu hlut-
aðeigandi yfirsetukvenna að halda.

Brjef landshöfðingja til bæjarfógetans á Ísafirði um kaup á fundarhúsi handa 54
Ísafjarðarkaupstað. — Í tilefni af þóknanlegu brjefi yðar, herra bæjarfógeti, dags. 6. p. 16. marz
m., vil jeg hjermeð samkvæmt 29. gr. laga nr. 23, 8. okt. 1883, veita samþykki mitt
til þess, að bæjarstjórnin á Ísafirði kaupi »Good-Templara«-húsið þar á staðnum fyrir
fundarhús handa kaupstaðnum fyrir 2600 kr., er borgist úr bæjarsjóði á 10 árum með
af höfuðstól árlega, auk 4% vaxta.

55 Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Húnavatnssýslu um reglur fyrir
23. marz notkun afrjetta. — Út af fyrirspurn yðar, herra sýslumaður, í póknanlegu brjefi, dags. 18. f. m., skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til póknanlegrar leiðbeiningar, að sýslunefndir hafa samkvæmt 39. gr. sveitarstjórnarlaganna 4. maí 1872, sbr. lög nr. 14, 22. marz f. á., vald til að setja þær reglur um notkun afrjetta, sem þær álíta bestar og hagkvæmastar, að svo miklu leyti sem reglurnar ekki koma í bága við 50. gr. stjórnarskrárinnar, en eru að öðru leyti ekki bundnar við forna venju eða eldri ákvæði.

56 Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántökuleyfi handa prestakalli
8. apríl til húsabyggingar. — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður og háæruverðugi herra, í póknanlegu brjefi, dags. 2. p. m., og eptir beiðni prestsins að Grenjadarstað, sjera Benedikts Kristjánssonar, er hlutaðeigandi prófastur hefur lagt meðmæli sín með, vil jeg hjer með veita leyfi til þess, að tjeður prestur taki lán, að upphæð 3000 krónur, handa nefndu prestakalli gegn veði í tekjum þess, úr einhverjum opinberum sjóði, þar sem hann getur fengið það, til þess að byggja á prestssetrinu væna og vandaða baðstofu, portbyggða, 14 álna á lengd og 6 álna á breidd, búr og stofu og 2 stórar portbyggðar skemmur, en þó er lántökuleyfið bundið þessum skilyrðum:

- 1, að lánið sje að fullu endurborgað í síðasta lagi á 20 árum með 150 kr. á ári, auk vaxta;
- 2, að hinar umræddu byggingar sjeu gjörðar sama ár og presturinn fær lánið;
- 3, að húsin verði að öllu traust og vönduð, eptir því sem best gjörast byggingar þar í sveit;
- 4, að presturinn vátryggi húsin gegn eldsvoða, og haldi þeim sífellt í slíkri tryggingu undir eptirliti prófasts;
- 5, að húsin verði eign prestakallsins í stað núverandi baðstofu, búrs og stofu og 4 skemmurælla; að presturinn haldi þeim vel við, og að hann eða bú hans svari húsunum á sínum tíma í gildu standi eða með fullu álagi.
- 6, að eigi verði meira en helmingur lánsins tekinn út áður en byggingunni er lokið, en hinn helmingurinn þá fyrst, er húsin eru algjörð og sannað er með lögmatrí skoðunargjörð og virðingargjörð undir umsjón prófasts, að húsagjörðin sje í alla staði vel af hendi leyst, eptir því sem til er skilið, og að kostnaðurinn og verð húsanna fullkomlega nemi lánsupphæðinni, að viðbættu hæfilegu verði hinna niðurlögðu gömlu húsa með sennilegu álagi.

Þetta er hjer með þjónustusamlega tjáð yður, herra amtmaður og háæruverðugi herra, til póknanlegrar leiðbeiningar og frekari ráðstöfunar.

57 Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántökuleyfi handa presta-
8. apríl kalli til húsakaupa o. fl. — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður og háæruverðugi herra, í póknanlegu brjefi, dags. 9. f. m., og eptir beiðni prestsins að Mosfelli í Grímsnesi, sjera Stepháns Stephensens, er hlutaðeigandi prófastur hefur mælt með, vil jeg hjer með veita samþykki mitt til, að tjeður prestur taki lán, sem þó ekki fæst úr landsjóði, handa nefndu prestakalli, að upphæð 750 krónur, gegn veði í tekjum prestakalls-

ins, sumpart til þess að leggja járnþak á baðstofu, sem hann hefur byggt á prestssetri- 57
inu fyrir fáum árum, sumpart til þess að kaupa handa prestakallinu þann hluta bað- 8. apríl
stofunnar, sem hann á sjálfur, með þeim skilyrðum:

- 1, að lánið sje að fullu endurborgað eigi síðar en á 15 árum, með 50 krónum á ári, auk vaxta;
- 2, að járnþakið sje lagt sama ár og lánið er tekið, og sje eptir það baðstofan öll eign prestakallsins;
- 3, að hafðar sjeu rennur úr járnþlikki undir þakbrúnunum;
- 4, að presturinn haldi baðstofuhúsinu vel við, og að hann eða dánarþú hans á sínum tíma skili því í góðu standi og með fullu álagi;
- 5, að helmingur lánsins sje ekki útborgaður prestinum fyrr en hann með lögmætri skoðunargjörð hefur sannað fyrir prófasti, að þakið sje lagt á baðstofuna, og að vel sje frá verkinu gengið.

Þetta tilkynnist yður hjer með, herra amtmaður og háæruverðugi herra, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar og ráðstöfunar.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um greiðslu kostnaðar við 58
heimsending skipverja af gufuskipinu »Miaca«. — Eptir að jeg með þóknanlegu brjefi 16. apríl
yðar, herra landshöfðingi, dags. 14. nóvbr. 1889, hafði mótttekið þingsályktun, samþykkt af
neðri deild síðasta alþingis, þar sem skorað er á stjórnina að sjá svo um, að kostnaður af
heimflutningi skipverja af gufuskipinu »Miaca« árið 1888, sem greiddur hefur verið úr
jarðabókarsjóði, verði tjeðum sjóði endurgoldinn úr ríkissjóði eða af öðrum rjettum
hlutaðeigendum, og að samningurinn milli Danmerkur og Svíaríkis- Noregs frá 10.
ágúst 1883 sem og álíkir samningar við önnur ríki, ekki eptirleiðis leggi neina byrði
á landssjóð, var hinn 23. jan. f. á. utanríkisráðaneytinu ritað um málið, og var því þar
haldið fram með þeim röksemdum, sem þjer takið fram í framannefndu brjefi yðar, að
slík gjöld eins og þau, sem hjer er um að ræða, yrðu að teljast til almennra þarfa
ríkisins, er um ræðir í 2. gr. laga um hina stjórnarlegu stöðu Íslands í ríkinu, 2. jan.
1871, og var þess því farið á leit við nefnt stjórnarráð, að það hlutaðist til um, að
hin ofan nefnda upphæð, sem til bráðabirgða hafði verið greidd úr jarðabókarsjóði,
1368 kr. 89 aur., yrði endurborguð honum úr ríkissjóði.

Hjálagt brjef frá nefndu stjórnarráði, dags. 20. f. m. ber með sjer, að stjórn
utanríkismálanna hefur skotið málinu undir úrskurð fjármálastjórnarinnar, og fjármála-
stjórnin hefur með rökum þeim, sem fram eru tekin í brjefinu, úrskurðað, að hinn um-
rædda kostnað beri að greiða af ríkissjóði Dana, með því að hann stafi af einu af
alsherjarmálum ríkisins; hefur síðan stjórn utanríkismálanna beðið fjármálastjórnina
að endurgjalda jarðabókarsjóði umræddar 1368 kr. 89 aur. og færa upphæðina til útgjalda
á gjaldlið þeim, sem ætlaður er kostnaði viðvíkjandi verndan danskrar verzlunar í
öðrum löndum.

Þetta undanfelli jeg ekki að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar
í B-deild Stjórnartíðindanna, og skal þess jafnframt getið, að þess hefur hjeðan verið
gætt, að optnefnd upphæð hefur verið færð jarðabókarsjóði til inntektar í viðskipta-
reikningi hans við aðalfjehirzluna.

- 58 Í sambandi við þetta skal jeg samkvæmt þar að lútandi tilmælum utanríkisráða-
 16. apríl neytisins þjónustusamlega skora á yður, herra landshöfðingi, að brýna fyrir öllum lög-
 reglustjórum, að ekki megi íþyngja ríkissjóði með neinum kostnaði við heimsending
 norskra, svenskra, eða ítalskra sjómanna, nema hlutaðeigandi lögreglustjóri hafi áður svo
 nákvæmlega sem unnt er fullvissað sig um, að allra þeirra skilyrða hafi verið gætt, sem
 í samningunum 10. ágúst 1883 og 21. maí 1885 (sjá augl. 30. júní 1885, Stjórnartíð.
 1885 A. bls. 24¹ eru sett fyrir því, að hjálpin sje veitt, og að gæta verði sem mestrar
 sparsemi þegar hjálp er veitt samkvæmt samningunum.

- 59 Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norður- og austuramtinu um stofnun
 18. apríl búnaðarsjóðs fyrir Eyjafjarðarsýslu. — Þjer hafið herra amtmaður, með þóknanlegu
 brjefi dags. 2. p. m. skýrt frá, að sýslunefndinni í Eyjafjarðarsýslu hafi nú verið endur-
 borgaðar ásamt 100 kr. vöxtum þær 500 kr., er lánaðar voru búnaðarskólanum á Hólum
 úr sýslusjóði Eyjafjarðarsýslu árið 1883 af því fje, er sýslufjelagi þessu hafði hlotnast af
 landssjóðsstyrknum til eflingar búnaði fyrir 1882 og 1883, og hafið þjer jafnframt borið
 fram með meðmælum yðar þá tillögu sýslunefndarinnar í tjeðri sýslu, að þessum sam-
 tals 600 kr. ásamt 18 kr. 50 a. er eptir sjeu ónotaðar af styrk þeim, sem sýslunni var
 veittur árin 1886 og 1888 til eflingar búnaði, verði varið til að stofna búnaðarsjóð fyrir
 sýsluna, sem settur verði á vöxtu og sem sýslunefndin hugsar sjer að auka fyrst um
 sinn með 50 kr. árlegu tillagi úr sýslusjóði, en hinum árlegu vöxtum af sjóði þessum eigi
 svo að verja til verðlauna fyrir jarðabætur, sem lúta að grasrækt, einkum handa fátæk-
 um framtaksmönnum.

Út af þessu undanfelli jeg ekki þjónustusamlega að tjá yður, herra amtmaður,
 til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar að jeg veiti hjer með samþykki mitt
 til þess, að hinum umgetnu 618 kr. 50 a. verði varið til að stofna búnaðarsjóð þann
 fyrir Eyjafjarðarsýslu, er að ofan ræðir um.

- 60 Brjef landshöfðingja til biskupsins um flutning á kirkju. — Samkvæmt til-
 21. apríl lögum yðar, háæruverðugi herra, í þóknanlegum brjefum, dags. 20. jan. síðastl. og 14. p. m.
 og eptir að löglegt samþykki hjeradsfundar er þar til fengið, vil jeg hjer með fallast á,
 að kirkjan að Firði í Mjóafirði verði seld söfnuðinum í hendur og flutt á jörðina Brekku,
 og þar byggð upp að nýju með þeim skilmálum, er hjer fara á eptir, sem núverandi
 eigandi tjeðrar kirkju hefur að gengið og sett hinn 3. sept. 1887 og endurnýjað með
 yfirlýsingu dags. 30. f. m.
 1. Eigandi hinnar gömlu kirkju greiðir af hendi til nýrrar kirkjubyggingar 2000—tvö
 þúsund krónur, og er þar í innifalinn sjóður hinnar gömlu kirkju, 893 kr. 83 aurar
 og víðauki við hann, sem kann að verða áður en kirkjan er flutt, þó þannig, að
 það ár, sem hún er flutt, tilfalli þess árs tekjur hinni nýju kirkju.
 2. Sami kirkjueigandi hefur rjett til að útleysa kirkjukúgildin, 12 að tölu með 2200—
 tvö þúsund og tvö hundruð krónum, þegar hann sjer þær fær.

1) Sbr. einnig samning við Bretland hið mikla og Írland 25. júlí 1883 og samning við
 Þýskaland 31. marz 1885 (Stj.t. A. bls. 26). Í hinum nefnda samningi frá 25. júlí 1883 og samningnum
 við Noreg-Svíþjóð frá 10. ágúst 1883 eru að öllu samskonar ákvæði eins og í samningum þeim, er prent-
 aðir eru í Stj.t. 1885, bls. 20—27.

3. Sami kirkjueigandi heldur eignarrjetti yfir öllum ítökum hinnar gömlu kirkju, ásamt 60 hálfum Reykjum, eign hennar í heimalandi (Firði) og húsinu sjálfu, að fráskildum 21. apríl áhöldum kirkjunnar og skrauti, sem er 5—600 kr. virði, og öllu innan þilja.
4. Þær 2000 krónur, sem nefndar eru í 1. lið, greiðir kirkjueigandi til sóknarnefndarinnar þegar víska er fengin fyrir því, að kirkjan verði flutt, og brjef þetta er prentað í B-deild Stjórnartíðindanna, og verður þá hluti kirkjunnar (hellingur) í jörðinni Reykjum þegar eign hans, er hann hefur lokið nefndri greiðslu, án tillits til þess, hvort kúgildin eru útleyst eða ekki.

Þetta er yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar.

Reglur

61

um framkvæmd á 2. og 4. grein í lögum 13. marz 1891 um að fá útmældar lóðir í kaupstöðum og á löggiltum kaupúnum o. fl. 1. maí

Til eptirbreytni fyrir alla lögreglustjóra á Íslandi utan Reykjavíkur eru hjer með samkvæmt fyrirskipan ráðgjafans fyrir Ísland í brjefi dags. 14. marz þ. á., settar eptirfylgjandi reglur fyrir útmælingum lóða til verzlunar-afnota og tilvísunum um, hvar leggja megi skipfestisáhöldum eptir 2. og 4. grein í lögum 13. marz þ. á.:

1. Enginn á heimting á því að lóð sje látin af hendi samkvæmt 2. grein laganna, nema hann ætli þá þegar að búast til að byggja á henni hús til verzlunar; aptur á móti nægir ekki, að sá, sem lóðina vill fá, að eins hafi í hyggju að reisa þar hús einhverntíma seinna, og ber því lögreglustjóra, áður en eignarnámshjörð (expropriation) er ákveðin, að leita hjer að lútandi upplýsinga af hálfu gjörðarbeiðanda, og er það vitaskuld, að kostnaðinn við gjörðina má heimta fyrirfram greiddan.

2. Eptir almennum grundvallarreglum laganna má ekki skerða eignarrjettindi einstakra manna meira en nauðsyn frekast krefur, og leiðir af því, að ekki ber að framkvæma eignarnámshjörð, nema ómögulegt reynist að fá með samkomulagi nægilega lóð, er fullnægi þeim tilgangi, sem um ræðir í 1. grein laganna 13. marz þ. á., og eins hitt, að svo framarlega, sem með frjálsum samningum er auðið að fá lóð, sem í sjálfu sjer er notandi til að reka þar verzlun, þá ber heldur að taka hana heldur en eignarnám að gjöra, jafnvel þótt gjörðarbeiðandi gæti með því móti fengið lóð, er hann kysi heldur.

3. Lóðir, sem einstakir menn eiga, skal ekki eignarnámi taka nema því að eins, að ekki sje hægt að fá nægilega lóð og hentuga til verzlunar af jörð, sem er opinber eign eða eign sveitarfélaga, og sje um fleiri lóðir að velja, sem einstakir menn eiga og notandi eru, ber að taka þá, sem eiganda er minnstur bagi að missa.

4. Við útmælingar- og eignarnámshjörðir skal brýna fyrir gjörðarbeiðanda og þeim, sem fyrir eignarnáminu verður, að hinn síðarnefndi sje eigi skyldur til að láta lóðina af hendi eða leyfa gjörðarbeiðanda nokkur umráð yfir henni, fyrr en endurgjaldið fyrir hana er að fullu greitt, og að sá, sem lóðina hefur átt sje ekki skyldur til að pola, að lóðin sje notuð til nokkurs annars en til þess að koma þar upp verzlun, nema til komi sjerstakir samningar.

61 5. Þegar ákveða skal endurgjaldið sbr. 50. grein stjórnarskrárinnar, ber að 1. maí hafa fyrir augum ekki einungis væntanlegt söluverð lóðarspildunnar manna á milli, heldur ber og að taka sjerstakt tillit til kostnaðar, sem varið kann að hafa verið til hennar, svo og til rírnunar þeirrar á verði þess hluta, sem eptir er af eigninni, er af því leiðir, að hin fránumda lóð er tekin, þar á meðal til þess kostnaðar, sem við aðskilnaðinn getur orðið nauðsynlegt að leggja í girðingar og annað á eigninni, sem af er tekið, og yfir höfuð ber að taka tillit til alls бага og allra óþæginda, sem eignarnámið bakar eiganda, að svo miklu leyti sem það verður metið til peningaverðs, en ekki á rót sína í sjerstaklegum geðþótta eigandans eða því um líkt.

6. Þegar vísað er á stað til skipfestisáhalda ber þess að gæta, að ný áhöld sjeu ekki lögð þannig, að notkun þeirra komi í bága við notkun eldri, fastra skipfestisáhalda, sem áður hafa sett verið.

7. Það er vitaskuld, að auk þess sem að framan segir, ber að fara nákvæmlega eptir öllu því sem lögin mæla fyrir. Sjer í lagi skal ávallt við hverja gjörð lögreglustjórinn ásamt mönnum þeim, er hann kveður með sjer, eða í kaupstöðum ásamt hinum öðrum meðlimum byggingarnefndarinnar, nákvæmlega kynna sjer og íhuga tilháttan alla á þeim verzlunarstað eða kaupstað, þar sem útmælingar er beiðzt, og þess ber undantekningarlaust að gæta, að gefið sje út fyrirkall og birt með hæfilegum fyrirvara til hlutaðeigandi lóðareiganda eða umboðsmanns hans, svo og annara, er hlut eiga að máli, áður en eignarnámsgjörð fer fram, og að þeim sje gefinn kostur á að gæta rjettar síns við gjörðina og koma fram með þær athugasemdir, sem þeim pykir við þurfa.

Til þess að ályktun eða úrskurður sje gildur útheimtist vitanlega, að lögreglustjóri og menn þeir, sem hann hefur með sjer kvatt, sjeu á eitt sáttir. Gjörðina og það sem fram fer við hana ber að rita í lögreglupingbókina, eða í kaupstöðum í byggingarnefndarbókina, þar sem slík bók er haldin sjerstaklega.

Reykjavík 1. maí 1891.

Landshöfðinginn yfir Íslandi

Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

62

8. maí Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Skagafjarðarsýslu um að toll beri að greiða af sykri þrátt fyrir skemmdir við uppskipun. — I þóknanlegu brjefi, dags. 18. f. m., hafið þjer, herra sýslumaður, skýrt frá því, að kaupmaður C. Knudsen hafi neitað að greiða toll af c. 1000 pundum af hvítasykri, sem fallið hafi í sjóinn við uppskipun á Sauðárkróki 6. f. m., og hafið þjer lýst yfir þeirri skoðun yðar, að ekki beri að greiða toll af vöru, sem er gjörsamlega skemmd áður en hún kemur í land, í samræmi við það, að ekki þarf að greiða toll af spiritus, sem lekið hefur niður á leiðinni hingað til lands, en hafið samt borið undir álit mitt, hvort þessi skilningur yðar sje rjettur.

Út af þessu skal það tekið fram, er hjer segir.

Eptir lögum nr. 10, 9. ágúst 1889, 3. gr. á að heimta tollgjaldið af kaffi og sykri eptir vöruskrá eða tollskrá skips þess, sem varan flyzt með, svo og hleðslusedlum þeim eða tilvísunarbrjefum, er snerta hina tollskyldu vöru, í öllum tilfellum, þar sem ekki er sannað með öðrum skilríkjum, að hin tollskylda vara sje *meiri* en skipsskjölin tilgreina, og má ekki flytja vöruna í land fyr en ofannefnd skjöl hafa verið afhent lögreglustjóra til þess að tollurinn verði ákveðinn og innheimtur eptir þeim, og er tollur-

inn þannig fallinn í gjalddaga þegar meðan varan er á skipi. Eptir 2. gr. laganna má ekki afhenda viðtakanda vöruna fyrir en tollgjaldið er greitt, eptir því sem það hefur löglega ákveðið verið. Lögin hafa engin ákvæði um að tollgreiðsla falli burt fyrir sakir skemmda á leiðinni, nje neina vísbending um hvernig skuli haga sjer í slíku tilfelli. Það er engin heimild til að draga neinar reglur hjeraðlútandi af undantekningarákvæði 3. greinar í lögum 11. febr. 1876, enda er ekki einu sinni samræmi fyrir hendi, þar sem nefnd lagagrein talar um skemmdir á leiðinni hingað til lands, en hinn umræddi sykur hefur skemmst eptir að hann var að lögum innfluttur til landsins, og eptir að hann var kominn í vörzlur viðtakanda eða annara manna, sem annast hafa uppskipun vörunnar fyrir hans hönd.

Samkvæmt þessu ber að greiða toll af þeim c. 1000 pundum af sykri, sem brjef yðar hljóðar um, sbr. einnig brjef mitt til sýslumannsins í Eyjafjarðarsýslu 15. ágúst f. á., stj.tíð. 1890, B bls. 92, og skal jeg þjónustusamlega skora á yður að innheimta tollgjald þetta tafarlaust eptir því sem skjöl og skilríki liggja til, og greiða það í landssjóðinn.

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu um rjett sveitarstjórna samkv. lögum 24. jan. 1890, þegar óskilgetið barn þiggur af sveit, o. fl. — Í þóknanlegum brjefum dags. 19. marz og 3. apríl síðastl. hafið þjer, herra sýslumaður spurzt fyrir um það, hver sje í raun og veru rjettur sá, sem 4. gr. laga nr. 9, 24. jan. f. á. veitir sveitarstjórn, þar sem óskilgetið barn þiggur af sveit. Hinum öðrum fyrirspurnum yðar viðvíkjandi 3. gr. laganna í brjefinu frá 19. marz er eins og þjer takið fram í hinu síðara brjefi yðar, svarað í brjefi mínu til sýslumannsins í Húnavatnssýslu 30. desbr. f. á., er birt er í B-deild Stjórnartíðindanna 1890, bls. 201, nr. 188, og vísast hjer með til þess brjefs að því er þær fyrirspurnir snertir, að því viðbættu, að vistarsveit eður framfærslusveit barnsföður getur að sjálfögðu krafzt, að gjalddagi barnsfúlgu sje eins og upphæð fúlgunnar ákveðin af amtmanni, áður sveitin greiðir hana af hendi fyrir föðursins hönd.

Viðvíkjandi ákvæðum 4. greinar um rjett sveitarstjórnanna, þegar barn þiggur af sveit, lýsið þjer yfir því áliti yðar, að til þess að sveitarstjórn hafi þann rjett er greinin tiltekur, útheimtist í fyrsta lagi, að til sje yfirvaldsúrskurður, sem ákveði upphæð meðgjafarinnar og gjalddaga. En þó að slíkt skilyrði sje fyrir hendi, sjáið þjer ekki að sveitarstjórnin sje neinu nær fyrir það, með því að rjettur sá, sem móðurinni er veittur í 3. gr., sje í því innifalinn, að hún geti krafzt meðgjafarinnar af vistarsveit föðursins, ef hún er ekki einfær um að annast barnið, og sannar það með vottorði sveitarstjórnarinnar í dvalarsveit sinni. Og þar sem þjer teljið óhugsandi, að sveitarstjórn geti gefið sjer eða sveit sinni slíkt vottorð, að hún sje ekki einfær um að annast einn af ómögum sínum, eða með öðrum orðum, að hún geti ekki staðizt sem sveitarfjelag, þá komist þjer að þeirri niðurstöðu, að rjettur sá, sem verið hefur tilætlan löggjafans að veita sveitarstjórn þeirri, þar sem óskilgetið barn þiggur af sveit, sje í rauninni öldungis enginn.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að það er vitaskuld, að vistar eða framfærslusveit barnsföður hefur rjett til þess að heimta, að upphæð og gjalddagi fúlgu þeirrar, sem hún greiðir fyrir hans hönd, sje

63 ákveðin af yfirvaldinu, eins í því tilfelli, þar sem sveitarstjórn eða aðrir samkvæmt 4. gr. laganna gjöra kröfu á hendur henni, og að öðru leyti er það skýr meining hinnar umræddu lagagreinar, að eins og móðir óskilgetins barns getur undir vissum kringumstæðum heimtað að meðlag föðursins sje greitt af vistarsveit hans o. s. frv., eins geti sveitarstjórn eða þeir aðrir, sem annast framfærslu barnsins eptir móðurina látna, burt farna eða af öðrum líkum orsökum, snúið sjer til vistarsveitar föðursins um greiðslu á meðlagi hans, ef barnið ekki á eigin sjálf, er það geti orðið framfært af.

64 Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norður- og austuramtinu um gildi 2. og 3. bóls farmannalaganna að því er snertir fiskiskip.—Í þóknanlegu brjefi, dags. 13. f. m. hafið þjer, herra amtmaður, beiðzt fyrirsagnar minnar um það, hvort 2. og 3. bólkur farmannalaganna 22. marz f. á. nái einnig til fiskiskipa, svo sem skrásettra hákarlaskipa, og hafið þjer lýst því álitu yðar, að svo muni ekki vera, og tekið fram sem ástæður fyrir þessari skoðun yðar:

1, að af þeim fjórum stjórnarfrumvörpum, sem lögin sjeu tilbúin úr, sjeu fiskiskip ekki nefnd nema í fyrirsögn eins frumvarpsins, þess, er samsvarar 4. bóli farmannalaga, og virðist yður þetta benda á, að hin frumvörpin og þá hinir bólkarnir skuli eigi ná til fiskiskipa;

2, að ummæli laganna í 2. og 3. bóli bendi yfir höfuð öllu fremur til þess, sem snertir kaupskip eða flutningsskip, sem fara landa og hjerlendrar hafna á milli, en til þess, sem snertir fiskiskip, sjerstaklega hákarlaskip norðanlands, með því að hásetar á slíkum skipum sjeu optast ráðnir uppá hlut en ekki kaup, og opt ráðnir á skipið meðan því það sumar verði haldið út í legur, en að niðurlag 13. greinar laganna komi í bága við slíkt fyrirkomulag;

3, að miklir erfiðleikar sjeu á því fyrir útvegseigendur eða skipstjóra að fullnægja fyrirætlun 3. bóls laganna um lögskráning, og tímatöf, t. d. fyrir formenn úr Grýtubakkahreppi að snúa sjer til sýslumannsins í Þingeyjarsýslu, sem býr á Hjerðinshöfða á Tjörnnesi, og bæti það eigi fullkomlega úr, sem fyrir er mælt í 23. gr. laganna, að löggiltur umboðsmaður á löggiltu kaupuþúni samkvæmt o. br. 28. desbr. 1836, 9. gr. framkvæmi lögskráninguna.

Útaf þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að farmannalögin eru sem heild gefin út fyrir öll íslensk pilskip, en að eins að því er snertir fyrsta bólk laganna, um dagbókarhald, er sú takmörkun eða undantekning gjörð með þerum orðum í 1. grein, að fyrirmæli bólsins eru einskorðuð við skip sem fara á milli landa. Í hinum öðrum bólkum laganna er engin slík undantekning eða takmörkun, og er það því með öllu óheimilt, eins og lögin liggja fyrir, að undanskilja vissa flokka skipa eða skip á vissum svæðum undan fyrirmælum hinna annara bóla, þó að fullnustugjörð laganna kunni að hafa einhver óþægindi fyrir einstaka menn í för með sjer, og verða því hákarlaskip fyrir norðan vitanlega að vera sömu lögum háð og önnur skip hjer á landi. Að því er að öðru leyti snertir framangreindar ástæður fyrir álitu yðar skal jeg taka fram:

1. Það virðist ekki verða dregin nein ályktun af því atriði, þó að fiskiskip sjeu nefnd í fyrirsögn eins af stjórnarfrumvörpunum, en ekki í fyrirsögnum hinna frumvarpanna, þegar af þeirri ástæðu, að í fyrirsögn þess frumvarps eru talin upp verzlunarskip og fiskiskip sem helztu tegundir skipa, en í fyrirsögnum hinna frumvarpanna eru nefnd skip almennt.

2. Ef einhversstaðar á landinu hafa tíðkapt skiprúmssamningar, sem ekki geta samrýmzt við fyrirmæli farmannalaganna, þá virðist nær að haga samningunum framvegis samkvæmt lögum, heldur en að ganga fram hjá lögum vegna samninganna.

3. Þegar lögskrá þarf menn á skip eða af skipi, er skipstjórum samkvæmt 23. gr. laganna heimilt að sigla þangað, er næst er til skráningarstaðar, í þeim tilgangi, en eru alls ekki bundnir við skráningarstjórnann í því lögsagnarumdæmi, sem skipið á heima í.

Jafnframt því að tjá yður það, sem að framan er ritað, skal jeg þjónustusamlega skora á yður að hafa nákvæmt eptirlit með því, að fyrirmælum 2. og 3. bóls farmannalaganna sje hlýtt í umdæmi yðar, einnig að því er hákallaskip snertir.

Nýútkomið í A.-deild Stjórnartíðindanna.

Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjærvist konungs, undirskrifuð af konungi 4. maí 1891 (A nr. 5, bls. 12—13)

Auglýsing um að auglýsingar frá stjórnarráði Íslands 2. júlí 1890 og 17. apríl 1891 skuli að nokkru leyti úr gildi felldar, gefin út af ráðgjafanum fyrir Ísland 1. júní 1891 (A nr. 6, bls. 14—15).

Ágrip af brjefi landshöfðingja til amtmannsins í norður- og austuramtinu 65
um hlunnindi til handa sparisjóði. — Með brjefi þessu veitti landshöfðingi með venju- 8. maí.
legum skilyrðum sparisjóði Húnvetninga, er stofnaður hefur verið í kaupsúninu Blöndu-
ósi í febrúarmán. síðastl. hlunnindi þau, sem talin eru í tilsk. 5. jan. 1874, um 5 ára
tímabil, er teljist frá 1. maí þ. á. til 1. maí 1896.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um gjöld til fulltrúa stjórn- 66
arinnar á alþingi 1893. — Samkvæmt allraþegnsamlegustum tillögum ráðgjafans hefur 15. maí.
hans hátign konunginum hinn 2. þ. m. þóknast allranáðugast að fallast á, að gjöldin
til fulltrúa stjórnarinnar á hinni reglulegu samkomu alþingis 1893 skuli ákveðin
2000 kr.

Þetta læt jeg ekki hjá líða að tjá yður hjermeð þjónustusamlega, herra lands-
höfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B-deild stjórnartíðindanna.

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu, um 67
greiðslu á ljóstolli, samkvæmt lögum 22. maí 1890. — Út af þeirri fyrirspurn, er þjer, 26. maí.
herra sýslumaður, hafið beint til mín í þóknanlegu brjefi, dags. 23. marzm. þ. á., þhvort
það sje meining laga 22. maí 1890 um innheimtu á kirknafje, að eigi megi framvegis
borga ljóstoll á sama hátt, nfl. með tólg, og í sama gjalddaga og hingað til hefur átt sjer
stað, eða hvort ljóstollinn beri að borga á sama hátt og hin önnur gjöld til kirkjunnar
og á gjalddaga 31. desbrmán., skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, til þóknan-
legrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeigandi fyrirspyrjanda, að það er álit mitt,
að engin heimild sje til að undanskilja ljóstoll undan almennum fyrirmælum nefndra
laga 22. maí 1890 í 2. gr., sbr. 7. gr. um greiðslu á kirkjugjöldum, en að öðru leyti
er það vitaskuld, að það ber undir dómstólana að skera úr ágreiningi út af rjettum
skilningi laganna.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu um skipt- 68
ing á Kleifahreppi í tvö hreppsþjelög. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 1. f. m., hafið 29. maí.
þjer, herra amtmaður, sent hingað erindi frá hreppsnefndinni í Kleifahreppi, þar sem
hún nú — sbr. brjef mitt 22. septbr. 1887 — fer þess á leit, að hreppi þessum verði
skipt í tvö hreppsþjelög. Þar eð bæði sýslunefndin í Vestur-Skaptafellssýslu í heild sinni
og sýslumaðurinn í Skaptafellssýslu sjerstaklega hafa mælt eindregið fram með, að jeg
samþykki hina umbeðnu hreppaskipting eins og hreppsnefndin hefur stungið upp á henni,

1. dag júlímán. 1891.

68 og þjer einnig hafið lagt það til, að skiptingin fái framgang, skal samkvæmt 23. gr. 29. maí. sveitarstjórnartilskipunarinnar 4. maí 1872 skipað svo fyrir sem hjer segir:

- 1, Kleifahreppi í Vestur-Skaptafellssýslu skal skipt í 2 hreppa, er nefnist Hörgslands-hreppur og Kirkjubæjarhreppur, þannig að Fljótshverfi og Austur-Síða, þ. e. Síðan austan Geirlandsár, verði í Hörgslandshreppi og Útsíða, þ. e. síðan vestan Hörgslandsár með Landbroti verði í Kirkjubæjarhreppi.
- 2, Öllum eignum, skuldum og sveitarþyngslum hins núverandi Kleifahrepps, þeim sem verða þegar skiptingin fer fram, skal skipt milli hinna nýju hreppa, að tiltölu við sveitarútsvörin fardagaárin 1882—1887, eins og þau hafa verið samanlögð í hvorum hluta hins sameinaða hrepps, sem nú á að verða hreppur útaf fyrir sig, og eptir sama hlutfalli skal skipta sveitarþyngslum, sem síðar kunna að koma til og eiga rót sína í fjelagsskap þeim, sem hingað til hefur átt sjer stað milli hinna nýju hreppa.
3. Aðskilnaður hreppanna skal fara fram nndir eins og amtmaður hefur ákveðið tölu hreppsnefndarmanna í hvorum hreppi, samkvæmt 2. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar, og hinar nýju hreppsnefndir þar á eptir hafa verið kosnar, en þær skulu síðan framkvæma skiptinguna á eignum, skuldum og sveitarþyngslum, og verði ágreiningur útaf skiptingunni, skal skorið úr honum af sýslunefndinni, sem einnig ákveður um fjallskil hreppanna og afrjettir.

Þetta tilkynnist yður hjermeð, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að því viðbættu, að með framangreindri fyrirskipun er ekki gjörð nein breyting á Kleifapinghá, hvorki sem manntalspinghá nje sem dómpinghá.

69 Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um synjun konungsstaðfest-
30. maí. ingar á lagafrumvarpi um eignarrjett á sömdu máli. — Með þóknanlegu brjefi, dagsettu 2. nóvember 1889, hafið þjer, herra landshöfðingi, sent hingað frumvarp til laga um eignarrjett á sömdu máli, sem af pingmanna hálfu var borið upp og samþykkt af alþingi 1889, og hafið þjer tekið fram, að lagafyrirmæli þau um bann gegn eptirprentun, sem ætla megi núgildandi lög fyrir Ísland, nefnilega tilsk. 7. jan. 1741 og tilsk. 7. maí 1828, geti ekki talizt fullnægjandi, og að lagafrumvarp það, er alþingi hefur samþykkt, sje í öllum höfuðatriðum samkvæmt núgildandi dönskum lögum um rjettarverndun eignarrjettar að sömdu máli; með þessum ummælum hafið þjer lagt það til, að frumvarpið öðlist staðfestingu konungs.

Að vísu er það augljóst, að lög þau, sem gilda í Danmörku, hafa í öllum verulegum atriðum verið lögð til grundvallar fyrir þessu frumvarpi, en þó hafa á eigi allfáum stöðum verið gjörðar breytingar, viðaukar og úrfellingar, sem nokkuð kveður að. Sumt af þessu er ekki að neinu varhugavert, en sumar tilbreytingar verða að álitast lítt heppilegar. Sem dæmi upp á slíkar tilbreytingar, er valdið hafa því, að sjerstaklega óhaganleg ákvæði hafa komizt inn í frumvarpið, skal talið það, er hjer segir:

Samkvæmt 2. gr. frumvarpsins á rjettarverndun sú gegn eptirprentun, sem upp á er stungið, einungis að ná til rita, sem gefin eru út á Íslandi. Með því að íslenzkir rithöfundar opt láta rit sín koma út annarstaðar, er þessi ákvörðun lítt heppileg, og að dæma eptir umræðunum á alþingi er þetta einnig sprottið af vangá af pingsins hálfu, með því að tilgangurinn hefur ekki verið, að setja slík fyrirmæli. Þar sem svo er ákveðið

í 14. grein í lögum fyrir Danmörku frá 29. desember 1857 um eptirprentun, að upp- 69
prentun á annara ritum skuli eins eptirprentun teljast, þó að einstöku styttingar, við- 30. mat.
bætur eða orðabreytingar hafi verið gjörðar þegar ritið var gefið út aptur, þá nefnir
tilsvarandi ákvörðun í 11. gr. hins fyrirbyggjandi lagafrumvarps einungis »óverulegar eða þýð-
ingarlausar breytingar«. Jafnvel eins og reglan stendur í hinum dönsku lögum verður
því ekki neitað, að hún veitir of mikið svigrúm til þess að nota annara manna verk á
miður samvitzkusamlegan hátt, og því fremur verður þó að álíta, að regla sú, sem í
frumvarpinu er farið fram á, veiti höfundinum allsendis ónægilega rjettarverndun.

Þarnæst er það lítt heppileg ákvörðun í 14. grein, að af ritum, sem koma út í
fleiri bindum en einu, skuli það, sem á einu ári kemur út af því, skoðast sem eitt rit,
að því er kemur til ákvæða lagafrumvarpsins; tilsvarandi ákvörðun í dönsku lögunum,
(Lög 29. desbr. 1857, 8. gr.) getur vafalaust ekki talizt um of hliðholl rithöfundun-
um, þó að þar sje miðaður einkarjettur þeirra að slíkum verkum við útkomu síðasta
bindisins af ritsmíðinu.

1. málsgrein í 17. gr. frumvarpsins heimilar þeim, sem halda ræður á alþingi,
í amtsráðum, sýslunefndum, breppsnefndum, kjörþingum og hverskyns samkomum um
almenn mál að fyrirmuna öðrum að prenta upp ræðuna, ef hann verður fyrri til að
gefa hana sjálfur út. Af þessari ákvörðun getur auðveldlega leitt ýmsa erfiðleika og
óhagræði, þegar svo stendur á, að það er almenningi í hag að allir hafi frelsi til að
skýra frá umræðum á slíkum fundum, eða að gefa út fundartíðindi orðrjett. Á hinn
bóginn er reglan í síðari lið greinarinnar of víðtæk, og sjálfræði of lítil takmörk sett,
þar sem öllum, undantekningarlaust, er gefin heimild til þess meðal annars að láta
prenta »hverskonar skjöl, er í embættisnafni eður almennt þjónustu hafa skráð verið«.

Ennfremur kemur það í bága við almennar grundvallarreglur laga, þar sem 19.
gr. í frumvarpinu veitir þeim, er tjón hefur beðið við brot á fyrirmælum laganna —
auk fullra skaðabóta eptir óvilhallra manna mati — þar að auki rjett til þess, að hag-
nýta sjer eintök þau, sem upptæk kynnu að verða af hinu ólöglega útgefna riti.

Af annari hálfu er þannig ýmislegt af ákvæðum frumvarpsins miður heppilega
orðað, svo að búast mætti við, að af því mundi rísa ágreiningur um rjettan skilning
laganna. En á hinn bóginn vantar í frumvarpið ýmislegt, sem hefði átt að vera tekið
fram þar; þannig vantar ákvarðanir um verndun tónsmíða, landaupphráttar, mynda o. fl.,
sem samkvæmt 9. og 10. gr. í lögum 29. desbr. 1857 er sett jafnhliða prentuðu máli
og verndað á sama hátt; ennfremur vantar ákvæði um það, hvernig höfða skuli mál útaf
broti gegn rjettindum þeim, er lagafrumvarpið ræðir um.

Samkvæmt þessu eru svo verulegir gallar á hinu fyrirbyggjandi lagafrumvarpi,
að ráðgjafinn undir öllum kringumstæðum mundi hafa verið í vafa um, hvort hann gæti
ráðið til þess að það væri gjört að lögum eins og það liggur fyrir.

En við það, sem talið hefur verið, bætist ennfremur, að fyrirsjáanlegt er, að
ný og hentugri lagafyrirmæli muni bráðlega verða sett í stað hinna núgildandi laga í
Danmörku um þetta atriði, og hefur stjórnarfrumvarp í þá átt þegar verið lagt fyrir
síðasta ríkisþing, en varð ekki útrætt þar vegna naumleika tímans. Sú skoðun, að lítt
tilhlýðilegt væri, ef hjer um bil samtímis væru gjörðar úr garði og gefnar út mjög mis-
munandi lagareglur um sama rjettaratriði fyrir konungsríkið af annari hálfu og fyrir
löggjafarsvið hins íslenska löggjafarvalds á hinn bóginn, án þess að nokkuð það sje í
hlutarins eðli og sjerstakri tilhátan, er gefi tilefni til slíks mismunar, hefur sumpart

69 bæzt við og styrkt ástæður þær, sem þegar voru fyrir hendi til þess að leggja ekki til, 30. maí. að frumvarpið öðlist staðfestingu konungs, sumpart, með tilliti til spurningarinnar um að leggja frumvarpið aptur fyrir þingið í breyttu formi, ráðið því, að ráðgjafinn verður að álíta rjettast, að fresta því að leggja slíkt frumvarp fyrir þingið, þangað til hið danska löggjafarvald hefur lokið meðferð sinni á löggjöfinni um sama efni. Það hefur því síður þótt varhugavert að biða eftir þessum málalokum, sem því aldrei hefur verið haldið fram af neinum, að nein sjerstakleg nauðsyn sje á Íslandi til þess að koma hinum umræddu lögum í kring nú í bráðina, heldur verður að álíta, að ef lög þau, sem hjer er um að ræða, geta orðið meira samkvæm rjettarframförum annarstaðar við það að biða 2 ár enn, þá sje það tilvinnandi, og geti ekki komið að neinu tilfinnanlegu ógagni.

Ráðgjafinn hefur þess vegna í bráðina látið sjer nægja allraþegnsamlegast að leggja það til, að hið optnefnda lagafrumvarp, er alþingi hefur samþykkt, hljóti ekki allrahæstu staðfesting konungs, og hefur hans hátign konunginum hinn 15. p. m. allra mildilegast þóknast, að fallast á þá tillögu.

Þetta undanfelli jeg ekki hjermeð þjónustusamlega að tjá yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B-deild Stjórnartíðindanna.

70 Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um synjun konungsstaðfestingar á 30. maí. lagafrumvarpi um breyting á lögum 14. jan. 1876 um tilsjón með útflutningum. Með þóknanlegu brjefi, dags. 18. sept. 1889, hafið þjer, herra landshöfðingi, sent mjer frumvarp til laga um breytingu á lögum 14. jan. 1876 um tilsjón með útflutningum, sem borið hafði verið upp af þingmanna hálfu og samþykkt á síðasta alþingi, og er það efni lagafrumvarps þessa að nema úr lögum undanþágu þá frá ákvæðum laganna um útflutningaskip, sem samkvæmt nefndum lögum 14. jan. 1876 gildir um hin konunglegu póstgufuskip.

Að því er snertir efni lagafrumvarps þessa hafið þjer tekið fram, að þó að ofannefnd undanþága hafi upprunalega verið gjörð fyrir þau gufuskip, sem ríkið sjálft átti, og notaði til þess að halda uppi póstferðum milli Danmerkur og Íslands, þá hafi þó hingað til verið álitíð, að undanþágan taki einnig til þeirra gufuskipa, sem síðan hafa fengin verið til póstferðanna, þótt einstakra manna eign sjeu. En með því að þjer teljið enga tryggingu vera fyrir því, að skip, sem einstakir menn eða fjelög eiga, og fengin eru til póstferða, en auk þess fást við útfaraflutninga, veiti útförum betri aðbúnað og rúm heldur en önnur gufuskip, þá sjáið þjer ekki ástæðu til að láta aðrar reglur gilda um hin núverandi íslenzku póstgufuskip, er þau fást við útflutning vesturfara, heldur en önnur útflutningaskip, og það því fremur, sem umkvörtun hefir verið um það, að annað af hinum núverandi póstgufuskipum sje mjög óhentugt til slíkra flutninga. Þjer hafið þess vegna lagt það til, að lagafrumvarp það, sem að ofan er nefnt hljóti allrahæstu staðfesting konungs.

Þótt nú svo sje, að ekkert geti í hlutarins eðli verið því til fyrirstöðu, að póstgufuskipunum sje gjört jafnhátt undir höfði eins og öðrum skipum, er við útflutninga fást, þá verður ráðgjafinn samt að vera í mjög miklum vafa um það, hve hentug slík ákvörðun mundi vera. Reglur þær, sem lögin frá 14. jan. 1876 setja um útflutningaskip hníga eigi eingöngu að því, að fyrirskipa, hvernig skipin skuli úr garði gjörð, hve mikið rúm skuli ætlað farþegja hverjum og því um líkt, heldur hafa þær auk þess

að geyma fyrirskipanir um lækni-septirlit í hvert skipti, sem skipið fer frá Íslandi, bæði 70
að því er snertir farþega og skipshöfnina, en slíkt eptirlit mundi verða öldungis óþol- 30 maí.
andi fyrir almenna ferðamenn, sem eru meiri hluti farþega þeirra, er far taka með
póstskipunum, og væri naumast hægt að koma því við án þess af því hlytist tafir fyr-
ir póstflutninginn, sem væri lítt heppilegt. Væru póstgufuskipin því gjörð háð reglum
útflutningalaganna, yrði ráðgjafinn að telja slíkt svo ósameinanlegt höfuðætlunarverki
skipa þessara, að afleiðingin af útkomu slíkra laga yrði að verða sú, að póstskipin eptirleiðis
yrðu að hætta með öllu við flutning útfara til annara landa. Hið sameinaða gufuskipa-
fjelag hefur verið spurt um álit þess um þetta atriði, og er það á sama máli eins og
nú var greint.

Í allra þegnsamlegustum tillögum sínum viðvíkjandi þessu máli hefur ráðgjafinn
því lagt það til, að lagafrumvarpið öðlist ekki staðfestingu, og hefur hans hátign kon-
unginum hinn 15. p. m. allramildilegast þóknast, að samþykkja þá tillögu.

En ef alþing skyldi finna ástæðu til að hreifa máli þessu af nýju, og ef þingið
eptir nýja yfirvegun og með hinar nefndu afleiðingar fyrir augum skyldi halda áfram
ósk sinni um slík lög, sem hjer er um að ræða, þá álitur ráðgjafinn málið ekki svo
miklu skipta, að hann þá muni ráða til þess að synjað verði um uppfylling slíkrar óskar.
En eptir því sem málið nú liggur fyrir, getur ráðaneytið ekki annað en álitid vafasamt,
að mál þetta hafi verið nægilega íhugað, sjerstaklega hvort þingið hefur gjört sjer ljóst,
að staðfesting lagafrumvarpsins mundi hafa þá afleiðingu, að útflytjendur eptirleiðis væru
algjörlega útilokaðir frá að nota póstskipin, er einkum þegar svo stendur á, að útflytj-
endur hafa beðið tímum saman á einhverri höfninni eptir komu útlends útfaraskips,
sem þeim hefur verið heitið fari með, en sem ekki kemur, væri lítt heppileg tilhögun,
að minnsta kosti fyrir útfarana, og ef til vill einnig frá almennu sjónarmiði skoðað.

Þetta læt jeg ekki hjá líða þjónustusamlega að tjá yður, herra landshöfðingi, til
þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B-deild Stjórnartíðindanna.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um sóttnæmi af innfluttum 71
húðum. — Í þóknanlegu brjefi, dags. 28. febr. p. á. hafið þjer, herra landshöfðingi, 1. júní.
skýrt frá því, að á hinum síðari árum hafi það orðið æ tíðara að miltisbrandur hafi
komið fyrir í nautpeningi á Íslandi, stungið sjer niður á bæ og bæ, og optast drepíð
alla nautgripi á þeim bæjum, þar sem sýkin hefir komið, og sumpart einnig hesta, en hafi
orðið varnað frekari útbreiðslu; takið þjer fram, að optastnær, ef ekki ætíð, hafi menn
þókst geta rakið uppruna sjúkdómsins til ósútaðra húða, sem aðfluttar hafi verið frá
útlöndum; en aðflutningur þessi fer vaxandi ár frá ári. Er það álit manna, að skepn-
ur þær, er sýkst hafa, hafi fengið sýkina af því að drekka úr lækjum eða pollum, þar
sem slíkar innfluttar húðir, er þá að líkindum hafa verið af skepnum, sem drepist hafa
úr miltisbrandi, hafa verið lagðar í bleyti. Vegna hinnar ákaflega miklu hættu, sem
landbúnaðinum væri búin, ef þessi sjúkdómur næði að breiðast út, hafið þjer vakið
máls á því, hvort ekki mundi vera ástæða til, að banna það annaðhvort með lögum eða
yfirvaldsboði, að ósútuð skinn sjeu flutt inn til Íslands nema þau sjeu verkuð eða með
þau hafi verið farið á þann hátt, er dýralæknar telji örugga trygging fyrir því, að
sóttnæmi geti ekki í þeim leynzt, er geti orðið valdandi að miltisbrandi eða öðrum
sóttnæmum sjúkdómum meðal húsdýranna.

Um leið og jeg sendi yður hjer með og vísa til eptirrits af ummælum heil-

- 71 brigðisráðsins fyrir dýralækningar,* er ráðaneytið hefur spurt um álit þess um málið, 1. júní skal jeg jafnframt því að biðja yður að hlutast til um, að athygli almennings sje leitt að því, á þann hátt, er þjer álítið hentugastan, hve mikil hætta það er að þessu leyti, að leggja húðir í bleyti í pollum eða straumlygnum lækjum, þjónustusamlega biðja mjer tjáð þóknanlegt álit yður um það, hvort gjörandi sje að koma á traustu eptirliti með því, að hlýtt sje fyrirskipun í þá átt, sem heilbrigðisráðið bendir til, að allar innfluttar húðir sjeu lagðar 1 dag í klórkalks uppleysingu, til þess að drepa sóttnæmi í þeim, án þess að slíkt væri meiri byrði, en kostnaði svaraði, fyrir alla hlutaðeigendur, sem verður að teljast mjög vafasamt. Ef þjer teljið þetta gjörandi, og auk þess álítið slíka ráðstöfun nægilega rökstudda af öllum málavöxtum sem fyrir hendi eru, þá eruð þjer beðinn að koma fram með uppástungu til laga um þetta efni, með því að slík skipun og tilheyrandi ákvarðanir um eptirlit verða að koma fram í lagaboði.

- 72 Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu um endurgreiðslu á veittum sveitarstyrk. — Í þóknanlegu brjefi, dags. 1. apríl síðastl. hafið þjer, herra amtmaður, eptir beiðni bæjarfógetans í Reykjavík skotið til mín úrskurði amtmannsins í norður- og austuramtinu, dags. 31. marz f. á. er neitar að skylda Öngulstaðahrepp í Eyjafjardarsýslu til að endurgjalda fátækra sjóði Reykjavíkur 69 krónur 42 aura, er árið 1884 var lagt fram af tjeðum fátækra sjóði með Steingrími nokkrum Sveinbjarnarsyni, sem er viðurkenndur sveitlægur í Öngulstaðahreppi, og hafið þjer farið fram á, að úrskurður amtmannsins í norður- og austuramtinu verði úr gildi felldur, og Öngulstaðahreppur skyldaður til að greiða umrædda upphæð til fátækra sjóðs Reykjavíkur.

Skjöl málsins sýna, að ofan nefndur Steingrímur Sveinbjarnarson hefur í apríl-mánuði 1884 orðið hjálparpurfi fyrir sjúkleika sakir, og gátu ættingjar hans ekki veitt honum nauðsynlega hjálp; var honum þá að tilhlutun fátækra stjórna Reykjavíkur kom-

*) Í brjefi heilbrigðisráðsins er kveðið svo að orði:

„Ráðið sjer sjer ekki fært að benda á neina meðferð á skinnnum, aðra en sútun, er veiti nægilega tryggingu gegn flutningi sóttnæmis, nema ef hægt væri að fyrirskipa, að öll ósútuð skinn eða húðir sem inn eru fluttar, skuli látnar liggja einn dag í klórkalkuppleysingu (1 : 12) áður en þær eru seldar; vjer getum, eins og gefur að skilja, ekki gjört oss glögga hugmynd um, að hve miklu leyti unnt er, eptir því sem til hagar á Íslandi, að koma í framkvæmd nægilega tryggu eptirliti með því, að slíkri ráðstöfun væri hlýtt; en að líkindum er ástæða til að efast um, að því verði komið í kring; og geti það ei orðið, þá verður ekkisjeð annað en að það sje eina ráðið, að banna algjörlega allan innflutning á ósútuðum skinnnum, nema svo sje, að slíkt bann hefði í för með sjer svo mikil óþægindi fyrir landsmenn, að álíta verði, að sá mögulegleiki, að sóttnæmir sjúkdómar meðal húsdýranna geti hlotizt af innflutningi ósútaðra skinna, verði álitinn tiltölulega ljettbærari af tvennu, heldur en bannið, en til þess að geta leyst úr því vantar ráðið vitanlega nauðsynlegan kunnugleik.

Eins og skjölin bera með sjer álíta menn að sjúkdómurinn breiðist einkanlega út á þann hátt, að innflutt, ósútuð skinn hafa verið lögð í bleyti í pollum eða lækjum, sem skepnur síðan hafa drukkíð úr. Með því að síður er hætt við útbreiðslu sóttnæmisins á þennan hátt ef skinnin eru bleytt upp í straumbörðu vatni, þá leyfir ráðið sjer þjónustusamlega að skjóta því til ráðaneytisins, hvort það ekki undir öllum kringumstæðum mundi vera heppilegt að athygli alþýðu væri með opinberum auglýsingum frá yfirvöldunum eða á annan hátt leitt að háska þeim, sem í ofanumræddu tilliti getur stafað af því að leggja ósútaðar húðir í bleyti í pollum eða straumlygnu vatni.“

ið fyrir á sjúkrahúsi kaupstaðarins, og er hin umkrafða upphæð kostnaður við veru hans þar og vöktun fyrir þrjásemi sakir. Móðir sjúklingsins, sem var prestsekkja og átti heima í Reykjavík, beiddist þess af fátækrastrjórninni, að fæðingarhreppur sonar síns yrði ekki krafinn endurgjalds á hinum veitta styrk, og lofaði að greiða allan áfallinn kostnað; en fyrir fátæktar sakir og vanheilsu gat hún aldrei innt þá greiðslu af hendi. — Í marzmánuði 1886 ritaði þá bæjarfógetinn í Reykjavík sýslumanninum í Eyjafjarðarsýslu og krafðist endurgjalds af ofan nefndum fæðingarhreppi Steingríms, sem var 25 ára gamall þegar styrkurinn var veittur, og þannig ekki gat hafa unnið sjer sveit með 10 ára dvöl eptir 16 ára aldur, en hreppsnefndin neitaði að greiða upphæðina, meðal annars af þeirri ástæðu, að nefndinni hafði ekki verið tilkynnt neitt um styrkveitinguna, þegar hún var í tje látni, og endurgjalds ekki krafizt fyrr en allt að 2 árum síðar. Á þessari ástæðu hreppsnefndarinnar byggir amtmaðurinn í norður- og austuramtinu neitun sína um að skylda Öngulstaðahrepp til að greiða hinar umkröfðu 69 kr. 42 aura, en þjer hafði aptur á móti haldið því fram, að engin vanræksla hafi átt sjer stað af hendi fátækrastrjórnar Reykjavíkur, með því að tími sá, sem leið frá því er styrkurinn var veittur þangað til endurgjalds var krafizt af fæðingarhreppnum, hafi gengið til þess að leita endurgjalds hjá móður þurfamannsins og öðrum ættingjum, svo og síðar hjá styrkþyggjanda sjálfum, er þá var farinn til Vesturheims, og teljið þjer fátækrastrjórnina hafa verið skylda til þessa að lögum, áður en hún gat heimtað endurgjald af hreppnum; í annan stað hafði þjer leitað röksemda fyrir því, að fæðingarhreppurinn hafi ekkert tjón getað beðið við það, þó að tilkynningin kæmi svona seint, eða þurfi ekki að borga meira fyrir þá sök, en hann ella hefði þurft.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð; til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir bæjarfógetanum í Reykjavík, að með því að ekki verður sjed, að það atriði, að fátækrastrjórnin fyrst leitaði endurgjalds hjá venzlamönnum styrkþyggjanda hafi getað verið því til fyrirstöðu, að styrkveitingin jafnframt væri tilkynnt framfærslusveitinni, og með því að hvert það sveitarfjelag, sem vill fá endurgoldinn bráðabirgða-styrk, er það veitir þurfamanni annarar sveitar, verður að tilkynna framfærslusveitinni styrkveitinguna svo fljótt sem því verður við komið, til þess að henni gefist kostur á að gjöra þær ráðstafanir, er hún álitur með þurfa, að viðlögðum missi endurgjaldskröfunnar gagnvart framfærslusveitinni, sbr. meðal annars Lhbr. 10. marz 1888, Stj.tíð B. bls. 57., þá verð jeg að vera amtmanninum í norður og austuramtinu samdóma um það, að krafa fátækrastrjórnar Reykjavíkur gegn Öngulstaðahreppi sje ekki svo tímanlega fram komin, að Öngulstaðahreppur geti orðið skyldaður til að endurgjalda hinar umræddu 69 kr. 42. aura.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norður- og austuramtinu, um endurgreiðslu á veittum sveitarstyrk. — Í þóknanlegu brjefi, dags. 25. febr. síðastl., hafði þjer, herra amtmaður, sent mjer erindi nokkurt frá hreppsnefndinni í Holtshreppi, þar sem hún áfrýjar til mín úrskurði yðar, uppkveðnum 19. apríl f. á. sem ákveður, að Holtshreppur skuli endurgjalda Akureyrarkaupstað framlag til Hafliða nokkurs Eiríkssonar á árinu 1888, að upphæð 34 krónur, og byggir hreppsnefndin neitun sína á eptirfylgjandi ástæðum:

1. að nefndin hafi fyrirfram lýst því yfir, að einskis fátækrastryks væri að vænta

73

9. júní.

Hafliða til banda af Holtshreppi, meðan hann dvaldi á Akureyri, heldur skyldi honum vísað til áttþaga sinna, ef hann væri ekki sjálfbjarga maður.

- 2, að nefndin hafi vísað bæjarstjórninni á að taka borgun í eigum Hafliða;
- 3, að hið umrædda lán sje veitt án þess að lánpiggjandi beiddi um það, og án þess gjörð væri skoðunargjörð á bjargræðisástandum hans

Útaf þessu skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að þar sem jeg verð að vera yður samdóma um, 1°, að það sje nægilega sannað, að hið umrædda lán hafi verið veitt eptir beiðni hlutadeiganda og eptir verulegri þörf, 2°, að sveitarfjelag, sem orðið hefur að styrkja til bráðabirgða framfærslumann annars sveitarfjelags, eigi aðganginn að framfærslusveitinni um endurgreiðslu, en þurfi ekki sjálft að gjöra ráðstafanir til að ná á löglegan hátt endurgjaldi af eigum styrkþyggjandans, 3°, að engin heimild hafi verið til að flytja Hafliða á sveit sína sumarið 1887 úr því hann endurgalt þá hinn litla fátækra styrk, sem hann hafði fengið skömmu fyrir árslokin 1886, og að slík yfirlýsing, sem hreppsnefndin í Holtshreppi hefur komið fram með viðvíkjandi styrk til Hafliða meðan hann dvelji á Akureyri og fátækraflutningskrafa hennar fyrir fram, eigi ekki við lög að styðjast, þá verð jeg í öllum greinum að fallast á úrskurð þann, sem þjer hafið lagt á málið, og skal hann að öllu leyti óraskaður standa.

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI

samkvæmt fjárlögum fyrir 1890 og 1891.

10. gr. C. 5. b.

Veittar 224 krónur til jökulvegur á Breiðamerkursandi sumarið 1890.

Veittar samtals kr. 1066,67 til verkfærakaupa og áhalda til afnota við vegagjörðarvinnu landssjóðs.

Veittar 110 krónur til aðgjörðar á aðalpóstleiðinni frá Akureyri upp að ferjustaðnum við Ytra-Gíl.

Veittar 2 krónur til að gera við brú á aðalpóstleiðinni milli Neðraness og vadsins á Þverá í Stafholtstungum.

Veittar 13 krónur til endurgjalds kostnaði við skoðun á aðalpóstleiðinni um Holtavörðuheidi sumarið 1890.

Veittar 179 krónur 42 a. til endurbóta á Skjálfaðafjóltsbrúnni og Laxárbrúnni við Grenjadarstað.

Veittar 125 krónur 69 a. til endurgjalds kostnaði við endurbætur á aðalpóstleiðinni í Dyrhólshreppi.

Veittar 58 krónur 87 a. til endurgjalds kostnaði við aðgjörð á aðalpóstvegum í Austur-Skaptafellssýslu 1890.

Veittar 40 krónur í viðbót við ádurveittan styrk til aðgjörðar á aðalpóstleiðinni um Barðastrandarsýslu sumarið 1890.

Veittar 685 krónur 73 a. til aðgjörða á brúnum yfir Elliðaár.

HEIÐURSMERKI

Með konungsbrjefi 23 apríl þ. á. var landshöfðingja Magnúsi Stephensen, kommandör af dannebrog og dannebrogsmanni, allramildilegast leyft að bera á mannfundum heiðursmerki sem officer í heiðursfylkingunni, er forseti hins franska lýðveldis hefur sæmt hann með.

EMBÆTTASKIPUN OG LAUSN FRÁ EMBÆTTI

26. maí veitti landshöfðingi prestur að Skarðsþingum, sjera Jóni Bjarnasyni, lausn frá prestsembætti frá fardögum 1-91 að telja, sakir heilsubrests og ellilasleika og með eptirlaunum.

29. s. m. var Ötrardals prestakall í Barðastrandar prófastsdæmi veitt af landshöfðingja prestaskólakandidat Jóni Árnasyni, eptir að tillögu hlutadeigandi safnaðar hafði verið um það leitað. 2. júní veitti landshöfðingi prestaskólakandidat, Magnúsi Blöndal Jónssyni Hallormsstaðar- og þingmúla prestakall í Suður-Múla prófastsdæmi, eptir að tillögu hlutadeigandi safnaðar hafði verið um það leitað.

ÓVEITT PRESTAKÖLL.

Gaulverjabær í Árnasprófastsdæmi (Gaulverjabæjar- og Villingaholtssóknir). Metið 1328 kr. 61 e. Prestsekkja er í braudinu, sem nýtur $\frac{1}{10}$ af tekjum þess. Leyfi er nýlega fengið til að taka 2800 kr. embættislán uppá prestakallið til að byggja timburhús á prestssetrinu. Auglýst 29. maí 1891. Skarðsþing í Dalaprófastsdæmi Metið 1115 kr. 85 a. Af braudinu greiðast eptirlaun til uppgjafaprests, $\frac{2}{3}$ af föstum tekjum þess. Auglýst 29. maí 1891.

Nýútkomið í A.-deild Stjórnartíðindanna.

Konungsbrjef um setning alpingis, dags. á Amalíuborg 15. maí 1891 (A. nr. 7, bls. 16—17).

Konungsbrjef um lenging alpingistímans, dags. á Amalíuborg 15. maí 1891 (A. nr. 8, bls. 18—19).

Auglýsing um þyngdartakmörk og burðargjald fyrir böggla, er senda á milli hins danska og hins íslenska póstumdæmis, undirskrifuð af ráðgjafanum fyrir Ísland og innanríkisráðgjafanum 23. júní 1891 (A. nr. 9, bls. 20—21).

Auglýsing um að auglýsing frá stjórnarráði Íslands 13. janúar 1891 skuli úr gildi felld (A. nr. 10, bls. 22—23).

Reglugjörð

74

fyrir Eyjafjarðarsýslu um fjallskil og melrakkaveiðar.

3. júní

Amtsráðið í norður- og austuramtinu gjörir kunnugt: Samkvæmt lögum 22. marz 1890, um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda er hjer með staðfest og löggilt eftirfylgjandi Reglugjörð fyrir Eyjafjarðarsýslu, um fjallskil og melrakkaveiðar, sem samin er af sýslunefndinni þar, og skal reglugjörðin öðlast gildi 1. jan. 1892.

1. Kaffi.

um fjallskil o. fl.

1. gr.

Eyjafjarðarsýsla er eitt fjallskilafjelag, sem skiptist í smærri og stærri deildir, eptir því sem landi hagar og fjöll eða vatnsföll deila. Sýslunefndin skiptir fjelaginu í deildir þessar, og skal rita þær með tölu og ummerkjum í eina skrá, sem innfærð sje í fjallskilabók hvers hrepps. Þessari deildarskipun má sýslunefndin breyta seinna ef þurfa þykir.

2. gr.

Yfirstjórn allra fjelagsdeildanna hefur sýslunefndin á hendi, samkvæmt tilskipun 4. maí 1872, en hreppsnefndir hafa að öðru leyti alla stjórn og framkvæmd á fjallskilamálum á hendi innbyrðis í deildunum. Nú eru 2 eða fleiri hreppar sameinaðir í eina fjallskiladeild, og hefur þó hver hreppsnefnd tjeð störf á hendi fyrir sinn hrepp, en stendur í nauðsynlegu sambandi við hinaraðrar hreppsnefndir í þeirri deild, eptir því sem fyrirmælt er síðar í þessari reglugjörð. Veita hreppsnefndir sömu deild hver annari alla þá aðstoð, sem þær geta í tje látið, til fjallskilanna og annara starfa í fjelagsins þarfir. Sýslunefndin ákveður hverja afrjetti og heimalönd hver hreppsnefn hefur til umsjónar.

3. gr.

Allt land skiptist í afrjetti og heima lönd eða búfjárhaga. Það skulu vera afrjettir sem að fornu hafa verið. Svo getur og sýslunefndin ákveðið nýja afrjetti eptir uppástungum hreppsnefndanna, þó með samþykki þeirra landeiganda, er hlut eiga að máli.

22. dag júlímán. 1891.

74

3. júní

4. gr.

Hver hreppsnefnd ákveður í sínum hrepp takmörkin á milli afrjetta og búfjárhaga, eptir að hún hefur borið sig saman um það við landeigendur, og aðra þá, sem hlut eiga að máli. Síðan semur sýslunefndin skrá yfir alla afrjetti í sýslunni með tölu og ummerkjum, og skal rita hana í fjallskilabók hvers hrepps. Skal í skrá þessari framtekið, undir hverja fjelagsdeild hver afrjettur heyrir.

5. gr.

Hver búandi, sem á trippi, stóðhross eða 10 geldkindur, eldri en lömb, er skyldur að reka þær á afrjett. Haldi hann hjú eða húsmenn, sem fje eiga, telst það með hans fje. Eigi einhver færri geldkindur en nú er mælt, er honum vítalauft þó hann reki þær með lömbum sínum, og teljast þær þá með þeim. Brjóti nokkur hjer á móti varðar það sektum.

6. gr.

Allt geldfje, stóðhross og trippi skal á afrjett komið þegar 8 vikur eru af sumri, nema ótíð eða gróðrarleysi banni. Reka skal í miðjan afrjett nema afrjettareigandi eða hreppsnefnd hafi öðruvísi ákveðið, og varðar sektum ef út af er brugðið.

7. gr.

Afrjettareigandi, eða hver sá, er notar frían upprekstur á almenning, er skyldur að sjá um nægilega fyrirstöðu á öllu afrjettarfje og trippum, að viðlögðum sektum eptir málavöxtum.

8. gr.

Nú gengur peningur samt á sumrum úr afrjetti og í búfjárhaga manna, skal þá hreppsnefnd annast um, að hann sje af þeim, er fyrir verða, smalaður og rekinn til afrjettar á kostnað afrjettareiganda svo opt sem purfa pykir. Svo skulu þeir haga hreinsuninni og rekstri fjárens á afrjett, að fje og trippum verði sem minnst mein að. Brjóti nokkur hjer á móti verður hann sekur eptir málavöxtum.

9. gr.

Fjárrjettir skiptast í aðalrjettir og aukarjettir. Ákveður sýslunefndin eptir uppástungum hlutaðeigandi hreppsnefnda, hverjar rjettir skuli vera aðalrjettir og hverjar aukarjettir. Hver aukarjett heyrir undir einhverja aðalrjett og skal þar jafnan rjettað, þegar því verður viðkomið, næsta dag á undan aðalrjett þeirri, er hún heyrir undir. Skal úrtýningsfje úr aukarjettinni ganga til aðalrjettarinnar og dragast þar upp. Sýslunefndin semur skrá yfir allar fjárrjettir sýslunnar, eins aukarjettir sem aðalrjettir. Skal þar fram tekið hverja afrjetti og búfjárhaga ganga skal að hverri rjett og hverja daga þar skal rjetta. Skrá þessa skal síðan rita í fjallskilabók hvers hrepps.

10. gr.

Það er skylda allra upprekstrarmanna, að byggja fjárrjettir og viðhalda þeim í sameiningu, svo sem þörf er á. Skulu þeir leggja þar til skylduvinnu, eptir því, sem hlutaðeigandi hreppsnefnd ákveður. Hver fjáreigandi er skyldur til að sjá sjer sjálfur fyrir dilkrúmi á þeirri rjett, sem hann á sókn að, handa öllu því fje, er hann á á afrjetti og eins þó það gangi að tveim rjettum. Hver sem eigi vinnur þá skylduvinnu að fjárrjettum, er á hann skiptist, eða vanrækir að hafa forsvaranlegt dilkrúm, verður sekur eptir málavöxtum.

11. gr.

Nú pykir þörf á að fjölga fjárrjettum, eða færa þær af þeirra fyrri stöðvum og

á annan hentari stað, skal þá hreppsnefnd sú, er hlut á að máli, bera málefnið undir atkvæði hreppsbúa á næsta vorþingi. Sje um það að gjöra, að byggja aukarjett, eða færa hana úr stað, ræður atkvæði hreppsbúa málinu til fullnaðarlykta. En skuli ákvörðun gjöra um aðalrjett, skal leita samþykkis sýslunefndarinnar fyrir henni. Skyldur er hver að leggja land til undir fjárrjett, valdi það eigi skemmdum á túni eða engjum.

12. gr.

Hver sem á með sig sjálfur, hvort heldur hann er búandi eða búlaus, sem á 10 kindur á afrjetti að lömbum meðtöldum, er skyldur að leggja til 1 mann í einar göngur á hverju hausti. En sá, sem á 20 kindur, 1 mann í 2 göngur, og sá, sem á 30 kindur, skal leggja til 1 mann í prennar göngur. Um tillög þeirra manna til fjallskila, sem fleira fje eiga á afrjetti, en nú var mælt, fer eptir því, sem hlutaðeigandi hreppsnefnd ákveður.

13. gr.

Sá er gildur til fjallskila, sem er fullra 14 ára að aldri, enda sje hann eigi ófær til þeirra fyrir sakir elli, sjúkdóms, drykkjuskapar, klæðleysis, sjónleysis eður annara orsaka. Hæfan gangnamann skal álíta þann, sem gangnaforingi og helmingur gangnamanna með honum tekur gildan. Nú verður einhver gangnamaður sannur að óhlýðni, hirðuleysi eða einhverjum þeim handvömmum, sem honum sjálfum er um að kenna, þá skal það álitið, sem enginn hafi lagður verið til fjallskila í það sinn og varðar það sektum eptir málavöxtum.

14. gr.

Nú vanrækir einhver að gjöra þau fjallskil, sem á hann hafa skiptst, eða leggur ógildan mann til fjallskila og er honum það sjálfrátt, þá varðar það sektum og margfaldast þær ef brotið er ítrekað.

15. gr.

Þrenn fjallskil skulu gjör hvert haust að minnsta kosti, á þeim tíma, sem venjulegt er, og bezt þykir haga í hverri sveit. Því að eins skal gjöra fleiri fjallskil, að brýn nauðsyn krefji, svo sem að fje vanti af afrjettum venju framar, fjallskil hafi mistekizt sökum óveðurs og annað þesskonar. Nú eru gangnamenn komnir á stað í göngur og kemur óveður upp á, svo að göngurnar verða að litlu eða engu gagni, og skal svo álíta, sem engar göngur hafi gjörðar verið í það skipti.

16. gr.

Hver afrjettarbóndi skal skyldur til að gefa oddvita sinnar hreppsnefndar, í síðasta lagi fyrir miðsumar ár hvert, skýrslu um, hverjir noti afrjett hans það sumar, en hver, sem rekur á almenning, eða á fleiri en einn afrjett, eður á frían upprekstur, tilkynni oddvita sinnar hreppsnefndar, hverja afrjetti hann notar ár hvert og fyrir hversu margt geldfje.

17. gr.

Hver hreppsnefnd skal gjöra áætlun um, hvað marga menn þarf til fjallskila á þá afrjetti, er hún á yfir að segja. En að teknu vorframtali búanda ár hvert, skal hún semja skrá yfir alla þá menn í hreppnum, sem fjallskil eiga að gjöra það ár, og hvað hverjum ber til að leggja (sbr. 12. gr.). Nú eiga nokkrir búendur að gjöra fjallskil í öðrum hrepp, en þeim, sem þeir eru búsettir í, og skal þá hreppsnefndin tafarlaust senda þeirri hreppsnefnd, sem hlut á að máli, skýrslu um þessa menn og um tölu þess fjár, er þeir eiga á afrjetti, eptir því sem næst verður komizt.

74

3. júní

Hver hreppsnefnd skal árlega útnefna einn gangnaforingja fyrir hvern afrjett, sem hún á yfir að segja, eður fleiri, eptir því sem afrjettir eru viðlendir. Enginn getur skorast undan að vera gangnaforingi 3 ár í senn, nema hann sanni, að hann sje ófær til þess sökum heilsuleysis.

18. gr.

19. gr.

Gangnaforingjar skulu jafnan vera sjálfir í göngunum, nema lögmæt forföll banni, og setur hann þá fullkominn mann í sinn stað að skipa fyrir, hvernig þeim skal haga eptir samkomulagi við fjallskilastjóra. Þeir skipa fyrir um, hvað hver gangnamaður skal ganga hvern dag, sem göngurnar standa yfir. Er hver gangnamaður skyldur til að sýna þeim fullkomna hlýðni, en ef út af því ber, skal kæra það fyrir hlutadeigandi hreppsnefnd.

20. gr.

Gangnaforingjar skulu sjá um, að fjallsöfnin sjeu rekin með reglu til rjetta og komi þangað í tækan tíma. Þegar á rjett er komið, skulu þeir kveðja svo marga menn, sem með þarf, til að gæta safnsins, þar til fjallskilastjóri er á rjett kominn, eður sá, sem hann hefur þar til sett, og hefirtekið við því. Öll óhlýðni gegn skipunum gangnaforingja varðar sektum eptir málavöxtum.

21. gr.

Hver hreppsnefnd velur 1 mann úr sínum flokki til að hafa yfirstjórn og umsjón allra fjallskilamálefna í hreppnum, og nefnist hann fjallskilastjóri. Hann skal vera sjálfur við aðalrjett í hvert sinn, sem þar er rjettað, en umsjón aukarjetta skal hann fela gangnaforingja eða ábúanda þeirrar jarðar, sem rjettin tilheyrir.

22. gr.

Fjallskilastjóri skal vera kominn til rjettar svo snemma, sem þörf gjörist, hinn fyrsta rjettardag. Skipar hann fyrir um, hvernig fjáðrætti skal haga í rjettinni og heldur mönnum til starfa. Hann bannar stranglega allt slark og óreglu, sem miðar til að hindra starfa manna í rjettinni.

23. gr.

Til að reka ódregið fje til aðalrjettar frá aukarjettum skal fjallskilastjóri hafa vald til að taka svo marga menn, sem þurfa þykir, sömuleiðis skulu hreppsnefndirnar annast um að hæfilega margir markglöggir menn komi úr hverjum hrepp árdegis þann dag til aðalrjettar, þar skulu þeir í öllu vera háðir stjórn fjallskilastjóra. Enginn má reka burt úr rjett fyr en úrtýningur er uppdreginn, nema fjallskilastjóri leyfi. Úrtýning þann, er eptir kann að verða, þegar upp er dregið, hirðir hann, samkvæmt reglum þeim, sem um það eru settar í þessari reglugjörð. Öll óhlýðni og þrjózka við fjallskilastjóra varðar sektum eptir málavöxtum.

24. gr.

Fjallskilastjóri kveður menn til fjallskila nægum tíma áður en fjallskil byrja. Skal þar tekið fram hvað hverjum ber að leggja til fjallskila það haust, hverjir eru gangnaforingjar á hverjum afrjetti o. s. frv.

25. gr.

Hver búandi er skyldur að hreinsa heimalönd sín og búfjárhaga jafnframt hverjum fjallskilum, þó skal hreppsnefndin veita honum nægan styrk til þess af gangnamönnum, ef viðlendi er mikið. Fjársöfn þau, sem saman koma við hreinsun þessa, skal reka til rjetta þeirra, sem þau heyra undir.

26. gr.

Hreppsnefndirnar skulu hver í sínum hreppi gjöra ákvörðun um hreinsun heimalanda og búfjárhaga. Skal það vera aðalregla, að þeir búendur, sem lönd eiga saman, hreinsi lönd sín í sameiningu, á svo stóru svæði, sem hreppsnefndin ákveður, og skal haga hreinsuninni þannig, sem hún skipar fyrir. Nú liggja heimalönd tveggja eða fleiri hreppa saman, skulu þá hreppsnefndir þær, er hlut eiga að máli, koma sjer saman um, hvernig hreinsuninni skal haga á því svæði, hvar lönd hreppa liggja saman. Greini þær á um hreinsunina, skal fylgja því sem flest atkvæði eru fyrir.

27. gr.

Nokkru á undan fyrstu fjallskilum haust hvert skal fjallskilastjóri kveðja svo marga menn, sem með þarf til, að fara á þær aðalrjettir, sem næstar eru, til að hirða þær fje hreppsúa. Skulu þessir sendimenn taka fjeð og reka tafarlaust rjetta leið til þeirrar sveitar, sem það á að ganga. Sjeu rjettir enn eigi afgangnar, þá er með fjeð er kómið í sveitina, skulu sendimenn fylgja því alla leið til rjettar, og afhenda það fjallskilastjóra, annars kostar gengur það sem aðrir fjárrekstrar. Svo skal álíta sem hver sendimaður hafi farið í einar eða tvennar göngur eptir því sem fjallskilastjóri til tekur.

28. gr.

Hver maður er skyldur að hirða það fje, sem finnst í heimalöndum og búfjárhögum, eptir að þriðju hausthreinsun er lokið, og reka til næsta bæjar, þá leið, sem það á að ganga. Nú kemur fjárrekstur til manns bæ frá bæ, og er hann skyldur að reka hann tafarlaust þá leið, sem hann á að ganga, nema kveld sje kómið eða óveður, svo eigi þyki fært að reka fjeð bæja á milli. Skal þá beita fjenu eða gefa hey ella, unz fært er að reka það. Hver sem sleppir fjárrekstri, eptir að fjallskilum er lokið, verður sekur eptir málvöxtum.

29. gr.

Þá er fjallskilum er lokið skal hverjum fjallskilastjóra skylt að láta gjöra eptirleit á afrjetti hreppsins; en eptir að fjallskilastjóri hefur látið gjöra eptirleit skal hverjum heimilt að gjöra enn eptirleit á hvern þann afrjett eður fjöll við heimalönd, sem hann vill, samt skal hann skýra fjallskilastjóra frá fyrirætlun sinni, og skal forsömun í því efni varða sektum eptir málavöxtum.

30. gr.

Nú finnur hann fje í eptirleit, og sje það eigi áður heimt, skal hann fá 3 óvilhalla menn til að meta það fje undir eið. Svo skal meta það fje sem á blóðvelli sje. Hafa þá eigendur fjárens rjett til að innleysa það, móti því að þeir greiði finnanda í fundarlaun þriðjung virðingarverðs fyrir lömb, fjórðapart verðs fyrir veturgamalt fje og dilkær, og sjöttung verðs fyrir sauði eldri en veturgamla. Kost á eigandi fjárens að slátra því og láta meta á blóðvelli þyki honum virðing óf há. Fyrir óheimt fje, sem finnst í heimalöndum eða búfjárhögum skal engin fundarlaun greiða.

31. gr.

Hver maður skal einkenna fje sitt og hross með glögggu marki á eyrum, en ef sauðfje er soraþmarkað þá brennimerkja á hornum; einnig skal almennt brennimerkja sauðfje með hreppsþrennimarki.

32. gr.

Öll mörk sýslunnar skal rita í eina skrá, og skal prenta hana og útbýta í sýslunni svo víða sem sýslunefndin álitur nægilegt. Nú vill einhver taka upp nýtt fjár-

74. mark, eða breyta sínu eldra marki, eða flytur inn í sýsluna, skal hann auglýsa mark sitt hreppsnefndunum í tæka tíð. Þeir, sem vanrækja að láta prenta mark sitt í markaskrá sýslunnar í hvert skipti, mega búast við að með fje þeirra sje farið sem með óskilafje.

33. gr.

Ef fje kemur fyrir í fjárrjettum eða heimalöndum, sem ekki finnst eigandi að, þá gengur það til fjallskilastjóra og hirðir hann það, sem sitt eigið fje til hreppaskila, hvar það verður selt við uppboð, þó með því skilyrði, að ef eigandi fjárins spyrst upp er honum heimilt að fá eign sína innan októberloka s. á., ef hann borgar fyrirhöfn og hirðingu. Því fje, sem þannig er selt, skal fjallskilastjóri lýsa í næsta prentuðu blaði með mörkum, lit, aldri og einkennum.

Hafi enginn leitt sig eiganda að fjenu að missiri liðnu frá því auglýsingin um það kom út í blaðinu falla $\frac{2}{3}$ verðs í hlutaðeigandi sveitarsjóð að frádregnum öllum kostnaði. Með afeyrðar kyndur eða ormjetnar, eða sje mark svo skemmt, að því verði ekki lýst, skal fara sem annað eigandalaust fje. Um ómerkinga fer svo sem í lögum er fyrir mælt, eða venja er fyrir á hverjum stað.

34. gr.

Nú ætlar einhver, að hann muni eiga kind, sem er ómörkuð eða afeyrð eða ormjetin, og fer hann þá til þess fjallskilastjóra, sem hlut á að máli og lýsir fyrir honum þeim einkennum, sem hann hyggur vera á kindinni. Þyki fjallskilastjóri líkur til, eptir lýsingunni, að hann muni eiga kindina, skal honum gjörður kostur á, að helga sjer hana með eiði. Gangi hann frá eiði missir hann kindarinnar.

35. gr.

Hreppsnefndin í hverjum hreppi skal gjöra ráðstöfun fyrir því, að stóðhrossum og trippum sje smalað af afrjettum og heimalöndum áður en fjallskilum er lokið, og draga sundur í rjettum.

36. gr.

Öll óskilahross og trippi, sem eptir verða við rjettun hrossanna, og koma fyrir af fjalllöndum eða í byggðum að vetrinum eptir rjettir, skulu meðhöndlast að öllu leyti sem fyrir er mælt um óskilafje í reglugjörð þessari, nema hrossin skulu seljast með 3 vikna auglýsingarfresti fyrir söludag. Nú þarf að hafa hrossin í vöktun, og má þá vöktunarkaup hvers hross fyrir sig ekki yfirstíga 10 aura um sólarhring hvern, nema hafa þurfi það í húsi og á heyi.

37. gr.

Hver sá, sem á graðneyti eldra enn ársgamalt, skal skyldur til að hafa það á afrjetti, frá fráferum til fyrstu fjallskila ár hvert, nema hreppsnefnd og nábúar leyfi, að öðruvísi sje. Brjóti nokkur móti þessu varðar það sektum eptir málavöxtum.

38. gr.

Hver hreppsnefnd haldi sjerskilda fjallskilabók, staðfesta af oddvita sýslunefndarinnar. Í hana skal rita, auk þess, sem áður er talið, fjallskilaskrár þær, sem nefndar eru í 17. gr. og allar þær ákvarðanir sem hreppsnefndin gjörir um fjallskilamálefni. Oddviti sýslunefndarinnar getur heimtað endurrit af fjallskilabókinni, hvenær sem með þarf.

II. Kaflí

Um melrakkaveiðar.

39. gr.

Hreppsnefnd í hverjum hreppi er skyld til að eyða melrökkum í afrjettum og heimalöndum sveitarinnar á allan hátt, svo sem með því, að láta vandlega leita grenja á hverju vori, og fá skotmenn til að vinna melrakka þá, er þar hafast við, og hvolpa þeirra, og með því að láta bera út eitrad agn fyrir melrakka á hverju ári, svo mikið og á svo mörgum stöðum, sem með þarf. Alla aðalframkvæmd og umsjá þessa starfa hefur einn maður á hendi í hverri hreppsnefnd, og nefnist hann melrakkaveiðastjóri.

40. gr.

Hreppsnefndin skal skipta allri landeign hreppsins, bæði heimalöndum og afrjettum, í hæfilega margar og stórar melrakkaleitir, og ritar melrakkaveiðastjóri skrá yfir þær með tölu og ummerkjum í melrakkabókina. Þar skal telja upp öll þau greni, sem menn þekkja að sjú í landeign hreppsins, og í hverri melrakkaleit sjerilagi, með stuttri lýsing á hverju greni og afstöðu þess. Finnist síðar ný greni, skal þess nákvæmlega getið í melrakkabókinni. Áætlun skal nefndin gjöra um það, hve marga menn þarf í leit hverja og skal rita hana í melrakkabókina.

41. gr.

Hreppsnefndin útnefnir svo margar melrakkaskyttur fyrir hreppinn, sem hún álitur að með þurfi, og skal rita nöfn þeirra og heimilí í melrakkabókina. Skyldur er hver innanhreppsmaður, sem hreppsnefndin útnefnir fyrir melrakkaskyttu, að hafa þann starfa á hendi í 3 ár í senn. Skal melrakkastjóri aðvara hvern þeirra í tækan tíma að vera viðbúinn að fara á gren í þann tíma, sem von er til, að melrakkar haldi sig þar. Líta skal og melrakkastjóri eptir því, að þessir menn hafi byssur og skotfæri í góðu lagi. Einnig skal sjá um, að ungir menn, sem kunna að fara með byssu, sjú einkum til þess fengnir, að liggja við greni með melrakkaskyttum til að læra af þeim. Nú er eigi hæfilega menn að fá innanhrepps fyrir melrakkaskyttur, og er þá hreppsnefndinni heimilt að ráða utanhreppsmenn til þeirra starfa, ef kostur er á.

42. gr.

Á hverju vori skal hreppsnefndin nefna til einn leitarforingja fyrir hverja melrakkaleit og skipa fyrir um, hvað marga menn hver búandi í hreppnum skal leggja til að leita grenja á því vori, og í hverri leit. Þessa skipun færir melrakkastjóri þegar inn í melrakkabókina og ritar hverjum leitarforingja samstundis, það sem honum er þörf á að vita í þessu tilliti.

43. gr.

Þegar hreppsnefndin ákveður um grenjaleitir og hvað hver ábúandi í hreppnum á að leggja til þeirra, skal farið eptir fjenadartölu hvers búanda, eptir því sem næst verður komizt, eða eptir hinu síðasta framtali þeirra til búnaðarskýrslunnanna að lömbum viðbættum. Nú hafa einstakir menn, eða einstakir hreppar upprekstur í öðrum hrepp en þeir eru búsettir í, og eru þeir þá skyldir til að gjöra grenjaleit á þann afrjett, sem þeir reka í, og eptir þeim reglum, sem þar er fylgt. Tillög þeirra til grenjaleitanna skulu gjörð eptir skýrslum þeim, sem nefndar eru í 17. gr.

44. gr.

Tvær reglulegar grenjaleitir skal gjöra á hverju vori, hina fyrri um fardaga leiti

74 og hina síðari um fráfærur. Ákveður melrakkastjóri leitardagana nákvæmar í hvert
3. júní skipti með samkomulagi við leitarförlingja. Skal jafnan leita sama dag í öllum mel-
rakkaleitum hreppsins, þegar því verður viðkomið, og eins skulu melrakkastjórar þeirra
hreppa, er saman liggja, reyna að koma sjer saman um að taka sömu daga til leitanna,
hver í sínum hreppi. Þyki melrakkastjóra nauðsyn til bera, skal hann ákveðan auka-
leit á þeim tíma og á því svæði, er hann álitur þurfa.

45. gr.

Hver leitarförlingur skal aðvara alla þá búendur í tækan tíma, sem leggja eiga
til leitmenn með honum, og ákveður hann stund og stað, þar sem leitmenn skulu
koma saman. Skyldir eru allir sveitmenn að bera boð um þetta efni, sem þingboð.
Mæti einhver leitmanna ekki á ákveðnum stað og stundu, eða ef einhver sá, er mætir,
er eigi hæfur til að vera í leitinni, — en hafa leitmenn þer að álita þá, sem hæfir
eru til fjallskila (sbr. 13. gr.), og svo eru útbúnir sem með þarf — eða ef hundar eru
hafðir í grenjaleitum varðar það sektum.

46. gr.

Hver leitarförlingur skal vera sjálfur í grenjaleit með leitmönnum sínum. Skal
leita vandlega í öllum fornum grenjum í hverri melrakkaleit, og athuga jafnframt sem
nákvæmast hvort þar sjeu ekki ný greni. Leitarförlingur skal skipa fyrir um það, hvar
og hvernig hver leitmanna skuli ganga og sjá um, að þeir fylgi allir þeim reglum,
sem hann setur. Þegar því verður viðkomið skal melrakkaskytta vera í leitinni með
skotfæri sín, til þess að leggjast þegar í stað við greni, ef það finnst með melrökkum í.
Leitarförlingur skipar fyrir um það, hver leitmanna liggja skal við greni með skotmanni;
en sje hann eigi í leitinni sendir leitarförling, ef þörf gjörist, einn af leitmönnum
tafarlaust til hans, en setur annan til að gæta grensins á meðan. Sjá skal leitarfor-
lingur um, að þeir, sem við greni liggja, sjeu svo útbúnir, að þeir geti legið þar í hverju
veðri sem er, svo lengi sem með þarf.

47. gr.

Skotmaður og aðstoðarmaður hans skulu með allri kostgæfni leitast við að drepa
melrakka þá, er halda við grenið og beita til þess öllum þeim brögðum, sem þeir eiga
kost á. Eigi mega þeir yfirgefa greni, fyrr en þeir annaðhvort hafa unnið það að fullu
eða að öðrum kosti legið við það 3 sólarhringa fulla, og gjört allt það í þeirra valdi
stóð til að vinna það. Hvolpunum skulu þeir leitast við að ná út úr greninu án þess
að umróta því, en náist þeir eigi, skulu þeir þó reyna að drepa þá með eitri, eða með
því að bræla þá inni í greninu ef því verður viðkomið.

48. gr.

Jafnskjótt og skotmaður er heim kominn af greni skal hann skýra melrakka-
stjóra brjeflega eða munnlega frá, hvað lengi hann hefur við grenið legið, hverja að-
ferð hann hefur þar viðhaft og hvað honum hefur orðið ágengt. Með skýrslu sinni skal
hann láta fylgja skott eða hauskúpu melrakka þeirra, er hann hefur unnið að því sinni,
til sannindamerkis. Vanræki skotmaður að gefa skýrslu þessa í tækan tíma, hefur hann
fyrirgjört því endurgjaldi, er honum annars þer fyrir veru sína á greninu.

49. gr.

Skotmaður skal fá að launum fyrir hver 2 dægur, sem hann er frá heimili
sínu, til að vinna greni, 5 álnir eptir meðalverði verðlagsskrár ár hvert og aðstoðarmaður
hans 4 álnir, en sjálfir skulu þeir sjá sjer fyrir skotfærum, fæði og hverju öðru, er

þeir meðþurfa, til þess að liggja forsvaranlega við greni. Ef þeir eru leitarmenn og leggjast við greni, fá þeir engin laun fyrir þann tíma, sem á leitinni stendur. Auk 74
daglauna fær skotmaður 3 krónur fyrir hvern fullorðinn melrakka, er hann vinnur við 3. júní
greni og 25 auru fyrir hvern hvolp.

50. gr.

Jafnskjótt og hverri grenjaleit er lokið, og búið er að gera tilraun til að vinna greni þau, er fundizt hafa, skal leitarforingi senda melrakkaveiðastjóra skrifaða skýrslu um það, er gjörzt hefur í leit hans. Skal hann þar til greina hvern dag leitað var, hverjir í leitinni voru, hvort nokkurn leitarmanna vantaði, eða hvort nokkur þeirra var álitinn óhæfur, hvernig leitin fór fram, hvort nokkurt greni fannst með melrökkum í, hvort það var unnið að nokkru eða öllu leyti og af hverjum, og hvað lengi legið var við það. Sendir leitarforingi með skýrslu sinni skott eða hauskúpu melrakka þeirra, er unnizt hafa í leit hans, og skal safna þeim saman, telja þau og síðan eyða á haustfundi hreppsnefndarinnar.

51. gr.

Finni einhver greni með melrökkum í, áður en grenjaleit er gjörð, eða milli leita, eða eftir að grenjaleit er lokið, skal hann tafarlaust gjöra leitarforingja eða melrakkaveiðastjóra varan við. Skal þá jafnframt fá skotmann og aðstoðarmann með honum, til að vinna það greni, og fer um það eins og áður segir um greni, sem finnst í leit. Þeim er þannig finnur greni utan grenjaleitar, má veita hæfilega þóknun, þygi hreppsnefndinni ástæða til þess.

52. gr.

Nú finnur einhver greni á þann hátt, sem um er rætt í næstu grein á undan, og lætur ekki leitarforingja nje melrakkaveiðastjóra vita, eða leggst sjálfur á grenið heimildarlaust, og annaðhvort vinnur ekkert eða spillir greninu á einhvern hátt — þá verður hann sekur eftir málavöxtum.

53. gr.

Nú leggst bitvargur á fje manna, annaðhvort í afrjettum eða heimalöndum á hverjum tíma árs sem er, og skal þá melrakkaveiðastjóri fá skotmann til að eyða þeim bitvargi fyrir sanngjarnt kaup, ef þess má auðið verða. Hreppsnefndin skal á fundi ákveða hver verðlaun skal veita þeim, er þannig eyðir bitvargi. Á sama hátt skal hún og ákveða verðlaun fyrir veiði annara melrakka, sem drepnir eru í hreppnum annarstaðar en við greni, og á þeim tíma árs, þegar melrakkinn er einkis virði.

54. gr.

Auk þess skal melrakkaveiðastjóri stuðla til þess, að reyndar sjeu á vetrum melrakka-veiðar með dýrabogum, refagildrum eða með því að halda uppá skotkofa, hvar legið sje í til að skjóta melrakka við útburð; einnig með því, að ala upp og venja hunda á að taka melrakka allt eftir því, sem hverjum tíma heyrir, og bezt hagar á hverjum stað. Það sem gjört er í hreppnum á þennan hátt, skal rita árlega í melrakkabókina og hvern árangur það hefur.

55. gr.

Hverjum, sem sýnir afbragðsdugnað í melrakkaveiðum, eða kennir öðrum góða aðferð við þær, má hreppsnefndin veita verðlaun eftir atvikum, og skal hún ennfremur, ef henni þykir sem slíkur maður eigi sjer fáa eða enga jafningja innan sýslu við melrakkaveiðar, skýra sýslunefndinni sjerstaklega frá framkvæmdum hans, svo sýslunefndin

74 geti gjört að álitum, hvort hún vill sýna slíkum manni sjerlega viðurkenningu
3. júní sína.

56. gr.

Melrakkaveiðastjóri hvers hrepps skal á hverju ári gangast fyrir því, að eitrad agn sje borið út fyrir melrakka, svo mikið og á svo mörgum stöðum, sem álist að þurfa muni til að eyða melrökkum í hverju byggðarlagi. Skal fela þeim mönnum á hendur að búa agnið undir og bera það út, sem því verki eru vanastir og bezt er trúandi fyrir því. Til agns fyrir melrakka skal einkum hafa heila kindarskrokka með höfði og hári, einnig höfuð af kindum og feita hrossskrokka, og skal þá láta blóðið innan í skrokkinum með nægu eitri í. Allskonar fugla í heilu líki skal hafa fyrir agn, og sje eitrið látið innan í skrokkinum, og hann saumaður saman, svo heill sýnist. Gott er að strá fuglaeggjum á víðavang, sem eitur er látið í, og eins að bera þau inn í greni fyrir hvolpa. Í víðlög- um má og bera út belgi fyllta með eitruð innnyfli úr hrossum eða öðrum dýrum, og sje ullin látin vera kyrr á belgnum. Eitrið skal jafnaðarlega vera smátt saxaðar refakökur, og er gott að blanda þar við öðru sterkara eitri, sem fæst í lyfjabúðum. Geti skal þess í melrakkabókinni, hvað unnið er á ári hverju að eitrun fyrir melrakka og hvern árangur það hefur.

57. gr.

Þar sem heimalönd eða afrjettir tveggja eða fleiri hreppa liggja saman, skulu melrakkaveiðastjórar þessara hreppa eiga fund með sjer, að minnstakosti einu sinni á ári, til að ræða um og koma sjer niður á hve mikinn útburð fyrir melrakka skal viðhafa það ár, hvernig útburðinum skal haga, og hvað víða niðursetja, og sömuleiðis um hverjar aðrar veiðibrellur, sem hugsanlegar þykja, eða fundið kann að verða uppá, til að eyða melrökkum. Sýni melrakkaveiðastjóri, eða einhver annar sem trúad er fyrir melrakkaveið- inni óhlýðni eða hirðuleysi í þeirri grein, varðar það sektum eptir málavöxtum.

58. gr.

Á hverju hausti skal hreppsnefndin semja reikning yfir allan þann kostnað, sem er áfallinn það ár fyrir grenjavinningar og aðrar melrakkaveiðar í hreppnum, einnig til verðlauna fyrir þær og það sem gengið hefur í kostnað við eitrun og útburð. Skal rita reikning þenna í melrakkabókina eins og allt annað, sem hreppsnefndin og melrakka- veiðastjóri gjöra og ráðstafa í þessu máli. Allan kostnað sem leiðir af melrakkaveiðinni skal greiða úr sveitarsjóði hvers hrepps.

59. gr.

Þar sem ekki eru til löggiltar melrakkabækur, skal hreppsnefndin tafarlaust út- vega melrakkabók og fá hana staðfesta af oddvita sýslunefndarinnar. Er hver hrepps- nefnd skyld til, að gefa honum endurrit af melrakkabókinni, þegar hann krefst þess.

III. Kafi.

Álmenn ákvörðun.

60. gr.

Fyrir öll brot gegn reglugjörð þessari koma sektir frá 1—200 kr., sem renna í sveitarsjóð, þar sem brotið er framið; þó skal uppljóstrarmaður, ef nokkur er, eða upp- ljóstrarmenn, hljóta allt að því helming sektarfjárins.

Með afbrot gegn reglugjörð þessari skal farið sem almenn lögreglumál.

Amtsráð norður- og austuramtsins. Akureyri, 3. júní 1891.

J. Havsteen. Einar Ásmundsson. Ólafur Briem.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu, um **75**
endurgreiðslu á veittum sveitarstyrk. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 23. apríl p. á. 9. júní
hafið þjer, herra amtmaður, beiðzt úrskurðar míns um ágreining milli yðar og amt-
mannsins í norður- og austuramtinu um endurgreiðslu á sveitarstyrk, er stúlkunni Jó-
hönnu Jónasdóttur hefur verið lagður í Þorkelshólshreppi í Húnavatnssýslu síðan vorið
1886. Um sveitfesti tjeðrar Jóhönnu hefur verið ágreiningur, en samkvæmt niðurlagi
nefnds brjefs yðar eru nú báðir amtmennirnir ásáttir um það, að hún sje sveitlæg í
fæðingarhreppi sínum, Breiðuvíkurbhreppi í Snæfellsnessýslu, þarð hún, eins og þjer
takið fram, hvergi með dvöl sinni samfleytt í 10 ár eptir 16 ára aldur hefur unnið sjer
sveit. Ágreiningurinn er þannig eingöngu um það, að hve miklu leyti Breiðuvíkurb-
hreppi beri að endurgjalda styrk þann, sem Jóhönnu og óskilgetnum börnum hennar
hefur verið veittur í Þorkelshólshreppi.

Hreppsnefndin í Þorkelshólshreppi hefur gjört kröfu til endurgjalds á styrk, er
Jóhönnu var veittur fardagaárið 1886—1887 og árin þar á eptir handa börnum hennar,
og hefur amtmaðurinn í norður- og austuramtinu haldið þessari kröfu fram, en þjer
hafið mótmælt því, að Breiðuvíkurbhreppi sje gjört að borga nokkuð af þeim kostnaði,
er áfallinn er í meðgjöf með börnum Jóhönnu frá krossmessu 1886, unz endilegur úr-
skurður fellur í þessu máli, en sveitarstyrk þann, sem kann að verða lagður henni
eptir þann tíma, teljið þjer Breiðuvíkurbhrepp eiga að borga eptir rjettum reikningi.

Eptir skjölum málsins verður það að vísu ekki álitid, að styrkur sá, sem lagður
var fram af sveitarsjóði Þorkelshólshrepps fardagaárið 1886—1887 hafi í sjálfu sjer verið
ólöglega veittur eður án þess full þörf hafi verið fyrir hendi, en aptur á móti verður
það ekki rjettlætt, að framfærslusveit Jóhönnu, Breiðuvíkurbhreppi, hefur ekki verið gjörð
nein vísbending um hinn veitta styrk eða nein krafa gjörð um endurgjald fyrr en
haustið 1887; þá fyrst, 17. október, ritaði sýslumaðurinn í Húnavatnssýslu sýslumannin-
um í Snæfellsnessýslu um málið, og er þessi dráttur því ástæðulausari, sem rjettarpróf
hafði verið haldið 31. maí 1886, um verustaði Jóhönnu, og var þá þegar komið fram,
hvert hreppsnefndin átti að snúa sjer. Með því að hreppsnefndinni í Breiðuvíkurbhreppi
þannig ekki hefur verið gjört löglega aðvart um ómaga þá, sem sveit hennar átti í Þorkelshólshreppi fyrr en 17. okt. 1887, þá verður hreppnum ekki gjört að skyldu að endur-
gjalda þann styrk, sem lagður hafði verið fram til nefndra ómaga fyrir þann tíma, en
á hinn bóginn finnst engin ástæða til að Þorkelshólshreppur standi straum af ómögum
Breiðuvíkurbhrepps eptir þann tíma, eða meðan mál þetta hefur dvalizt og gengið frá
einu úrskurðarvaldi til annars, og ber því að skylda Breiðuvíkurbhrepp til að greiða Þor-
kelshólshreppi eptir úrskurðuðum reikningi, allan þann styrk sem tjeður hreppur hefur lagt
Jóhönnu og börnum hennar síðan 17. október 1887 til þessa tíma.

Þetta tilkynnist yður hjermeð, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar
og frekari birtingar og til þess að þér annist um, að hin úrskurðaða greiðsla fari fram;
jafnframt skal þess getið, að jeg hefi tilkynnt amtmanninum í norður og austuramtinu
brjef þetta.

Brjef landshöfðingja til biskups um niðurlagning tveggja kirkna og bygg- **76**
ing nýrrar kirkju á Sauðárkróki. — Samkvæmt tillögum yðar, herra biskup, í þókn- 20. júní
anlegu brjefi, dags. 10. p. m. og eptir að löglegt samþykki hjeradsfundar er þar til

76 fengið, vil jeg hjermeð eptir ósk hlutaðeigandi safnaða, samkvæmt 4. gr. í lögum nr. 20. júní 3, 27. febr. 1880, sbr. ráðgjafabrjef 5. maí 1887, veita leyfi til:

- 1, að kirkjan að Fagranesi í Skagafjarðarprófastsdæmi verði lögð niður.
- 2, að kirkjan að Sjófarborg í sama prófastsdæmi verði einnig lögð niður, þannig að kirkjueigandi haldi sem sinni eign kirkjuhúsinu og sjóði kirkjunnar, eins og hann hefur verið í nýliðnum fardögum, en prestsmatan, 60 pd. smjörs, hvíli að sjálf-sögðu á jörðinni Sjófarborg eins og hingað til;
- 3, að byggð verði í stað hinna þannig niðurlögðu kirkna ein nægilega stór og sæmi-leg kirkja á verzlunarstaðnum Sauðárkróki fyrir núverandi Fagraness og Sjófarborgarsóknir; skulu þeirri kirkju lögð áhöld (ornamenta og instrumenta) hinna niðurlögðu kirkna, svo og tekjur Sjófarborgarkirkju frá fardögum 1891 og sjóður og hús Fagranesskirkju, og verði hin nýja Sauðárkrókskirkja í umsjón og ábyrgð safnaðarins, er leggur fram hið nauðsynlega fje til byggingarinnar.

Þetta er yður hjermeð þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar.

Auglýsing

77 11. júní um breyting á yfirsetukvænnaumdæmum í Þingeyjarsýslu, (sbr. stjtið. 1889 B, bls. 149-151).

Samkvæmt ályktun amtsráðsins í norður- og austuramtinu 4. p. m., nær hjer eptir 8. yfirsetukvænnaumdæmi Þingeyjarsýslu yfir Þóroddstaðasókn í Kinn og Nessókn að undanteknum Skógum í Reykjahverfi, sem fylgja 7. umdæminu (Húsavíkurhrepp) og 9. umdæmið yfir Helgastaðaprestakall og Grenjaðarstaðasókn, að undanteknum bæjunum Brekknakoti, Reykjum, Holtakoti, Þverá og Heiðarbót, sem fylgja 7. umdæminu.

Íslands norður- og austuramt. Akureyri 11. júní 1891.

J. Havsteen.

Ágrip

af reikningi landsbankans 1. apríl—30. júní 1891.

Tekjur:		Kr.	a.
1. Í sjóði 1. apríl		156,665	33
2. Borguð lán:			
a. Fasteignarveðslán	kr. 6,296.99		
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	-- 7,542.37		
c. Handveðslán	— 1,080. »		
d. Lán gegn ábyrgð sveita og bæjarfélaga	— 26.35	14,945	71
3. Fasteign lögð bankanum út fyrir láni að upphæð.		2,600	»
4. Vixlar innleystir		25,030	»
5. Ávísanir innleystar		554	32
6. Vextir		8,076	19
7. Diskonto		753	07
8. Fasteign tilheyrandi bankanum seld		2,600	»
9. Ýmislegar tekjur		449	58
		Flyt:	211,674 20

	Flatt:	211,674 20	
10. Frá Landmannsbankanum		1,000 30	
11. Innlög á hlaupareikning		60,400	»
12. Sparisjóðsinnlög		69,326 04	
	Tekjur alls:	342,900 54	

Gjöld:

1. Lánað gegn:			
a. Fasteignarveði	kr. 21,300		
b. Sjálfsskuldarábyrgð	— 25,302		
c. Handveði	— 3,380		
d. Ábyrgð sveita og bæjarfjelaga	— 1,225	51,207	»
2. Vixlar keyptir		65,200	»
3. Ávísanir keyptar		1,726 65	
4. Keypt kgl. ríkisskuldabrfjef		400	»
5. Útborgað af innlögum á hlaupareikning		54,106 21	
6. Útborgað af sparisjóðs innlögum	kr. 96,576.72		
dagvextir þar af	— 117.14	96,693 86	
7. Til Landmandsbankans		1,226 03	
8. Kostnaður við bankahaldið (laun o. fl.).		1,508 50	
9. Ýmisleg útgjöld		79 87	
10. Til jafnaðar mót tekjulið 3		2,600	»
11. Í sjóði 30. júní		68,152 42	
	Gjöld alls:	342,900 54	

Athugasemdir:

Bankinn átti 30. júní f. á.

1. Skuldabrfjef fyrir lánum:			
a. Fasteignarveðskuldabrfjef	kr. 594,135.88		
b. Sjálfsskuldarábyrgðarskuldabrfjef	— 85,737.47		
c. Handveðskuldabrfjef	— 33,722.		»
d. Skuldabrfjef gegn ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl. —	16,378.27	729,973 62	
2. Önnur skuldabrfjef:			
a. konungleg ríkisskuldabrfjef	kr. 253,600		»
b. skuldabrfjef Reykjavíkurkaupstaðar	— 1,500	255,100	»
3. Vixla		68,410	»
4. Ávísanir		1,726 65	
5. Fasteignir lagðar bankanum út fyrir lánum að upphæð		300	»
6. Hjá Landmannsbankanum		4.858 44	
7. Í sjóði		68,152 42	
	Samtals:	1,128,521 13	
Hinn 30. júní var seðlaskuld bankans við landssjóð		430,000	»
Innlög á hlaupareikning		6,330 14	
Sparisjóðsinnlög s. d.		559,782 78	
Varasjóður sparisjóðs Reykjavíkur var 31. des. f. á.		22,871 15	
	Flyt:	1,018,984 07	

78

	Flutt: 1,018,984 07
Varasjóður bankans s. d.	83,379 43
Ýmsar tekjur, sem enn er eigi lagðar við varasjóð	26,157 63
	Samtals: 1,128,521 13

Stjórn landsbankans, Reykjavík 15. júlí 1891.

L. E. Sveinbjörnson. Eiríkur Briem. B. Kristjánsson.

Ágrip

af reikningum nokkurra sjóða, sem eru undir umsjón biskupsins yfir Íslandi,
fyrir árið 1890.

79

I. Prestaekknasjóðurinn.

	Tekjur:	Kr.	a.
1. Sjóður við árslok 1889		18148	15
2. Árstíllög og gjafir:			
a, prófaste, presta o. fl.	kr. 235,00		
b, biskups P. Pjeturssonar	— 20,00		
c, undirskrifaðs	— 20,00	275	00
3. Vextir á árinu:			
a, af skuldabr. einstakra manna	— 623,86		
b, af innritunarskírteini	— 56,00		
c, af innstæðu í sparissjóði bankans	— 15,81	695	67
4. Sekt frá einum presti		4	00
		19122	82

Gjöld:

1. Úthlutað á synodus fátækum prestaekkjum	500	00
2. Keypt bók í söfnunarsjóði	1	00
3. Sjóður við árslok 1890:		
a, veðskuldabréf	kr. 4128,00	
b, innritunarskírteini	— 1600,00	
c, í sparissjóði landsbankans :	— 795,96	
d, í aðaldeild söfnunarsjóðssins	— 12000,00	
e, í peningum hjá undirskrifuðum	— 97,86	18621
		82
		19122
		82

80

II. Gjafasjóður

Guttorms prófests Þorsteinssonar.

	Tekjur:	Kr.	a
1. Sjóður við árslok 1889		2285	75
2. Vextir á árinu;			
a, af skuldabr. einstakra manna	kr. 40,86		
b, af ríkisskuldabréfum	— 21,00		
c, af innstæðu í sparissjóði	— 9,50	71	36
		2357	11

Gjöld:

80

1. Sjóður við árslok 1890:

a, veðskuldabréf	kr. 1600,00	
b, ríkisskuldabréf	— 600,00	
c, í sparisjóði landsbankans	— 105,38	
d, í peningum hjá undirskrifuðum	— 51,73	2357 11

III. Sjóður af árgjöldum brauða.

81

Sjóður þessi er með öllu óbreyttur; innstæða hans eru:

a, veðskuldabréf	kr. 1860,00	
b, ríkisskuldabréf	— 200,00	2060 00

Ársvöxtunum, 81 kr. 40 aur., var úthlutað á synodus uppgjafaprestum og prestaekkjum, eins og að undanfögnu.

IV. Vallholtslegat.

82

Tekjur:

	Kr.	a.
1. Sjóður við árslok 1889	1640	05
2. Afgjald af Ytra-Vallholti:		
a, leigur, 60 pd. smjör á kr. 0,55	kr. 33,00	
b, landskuld í peningum	— 80,00	113 00
3. Vextir á árinu:		
a, af veðskuldabréfum	— 52,00	
b, af ríkisskuldabréfi	— 11,04	
c, af sparisjóðsinnstæðu	— 1,60	64 64
		1817 69

Gjöld:

1. Greidd skuld frá f. ári til undirskrifaðs	17	03
2. Þinglýsing landamerka Ytra-Vallholts	1	00
3. Úthlutað 7 fátækum ekkjum	112	00
4. Sjóður við árslok 1890:		
a, veðskuldabréf	kr. 1300,00	
b, ríkisskuldabréf	— 276,00	
c, í sparisjóði bankans	— 98,62	
d, í peningum hjá undirskrifuðum	— 13,04	1687 66
		1817 69

Skrifstofu biskupsins yfir Íslandi. Reykjavík 20. júní 1891.

Hallgrímur Sveinsson.

Ágrip

af reikningum sjóða, sem standa undir stjórn amtsráðs suðuramtsins.

Reikningur

83

yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs verðugra og þurfandi þjóðjarðalandseta og ekkna þeirra í Suðuramtinu árið 1890.

Tekjur:

I. Eptirstöðvar við árslok 1889	kr. 4031,83
	Flyt: kr. 4031,83

83

II. Vextir á árinu 1890	Flutt: kr. 4031,83
III. Skuld til næsta árs	— 137,80
	— 1
	Tekjur alls: kr. 4170,63

Gjöld:

I. Styrkur veittur Þjóðjarðalandsetum og ekkjum þeirra	kr. 140,00
II. Eptirstöðvar við árslok 1890:	
a) Innritunarskríteini Lit. A. Fol. 82	kr. 3300,00
b) Veðskuldabréf	— 200,00
c) Í sparisjóði Reykjavíkur	— 530,63
	— 4030,63
	Gjöld alls: kr. 4170,63

84

Reikningur

yfir tekjur og gjöld eldgoss-sjóðs suðuramtsins árið 1890.

Tekjur:

I. Eptirstöðvar við árslok 1889	kr. 933,40
II. Vextir á árinu 1890:	— 37,15
III. Oflítið talin eign sjóðsins í sparisjóði f. á.	— 2,00
	Tekjur alls: — 972,55

Gjöld:

Eptirstöðvar við árslok 1890:

a) Í veðskuldabréfum	kr. 850,00
b) Í sparisjóði Reykjavíkur	— 118,55
c) Útistandandi vextir	— 4,00
	kr. 972,55

Íslands Suðuramt, Reykjavík, 31. janúar 1891

E. Th. Jónassen.

EMBÆTTASKIPUN O. FL.

Hinn 17. júní var fyrv. settum málaflutningsmanni við landsyfrrjettinn, cand. juris. Guðlaugi Guðmundssyni, af hans hátign konunginum veitt sýslumannsembættið í Skaptafellssýslu.

1. júlí var assistent í hinni íslenzku stjórnardeild, cand. jur. Klemens Jónsson settur af ráðgjafanum fyrir Ísland til þess að þjóna sýslumannsembættinu í Eyjafjarðarsýslu og bæjarfógetaembættinu í Akureyrarkaupstað frá 1. septbr. næstkomandi að telja.

S. d. var cand. jur. Lárus K. J. H. Bjarnason settur af ráðgjafanum til að vera mál-færslumaður við yfirdóminn frá 1. ágúst næstkomandi.

3. júlí var cand. jur. Jón Magnússon skipaður af konungi til þess að vera sýslumaður í Vestmannaeyjasýslu.

1. júlí veitti landshöfðingi sjera Þorsteini Benediktssyni á Rafnseyri Bjarnarness prestakall í Austur-Skaptafellsprófastsdæmi samkvæmt kosningu hlutaðeigandi safnaða.

ÓVEITT PRESTAKALL.

Rafnseyri í Vestur-Ísafjarðarprófastdæmi (Rafnseyrar- og Álptamýrarsóknir). Metið 983 kr. 21 e. Á prestakallinu hvílir kirkjubýggingar- og húsabótalan, tekið 1885, að upphæð 1000 kr., sem afborgast með 100 kr. árlega af kirkju og prestakalli auk vaxta, alls á 10 árum. — Auglýst 7. júlí.

ALÞINGISMAÐUR

fyrir Rangárvallasýslu var hinn 15. júní þ. á. kosinn síra Ólafur Ólafsson í Guttormshaga, með 53 atkvæðum af 112, er greidd voru á kjörfundi, fyrir þann hluta, sem eptir er af kjörtímanum.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um árgjaldsgreiðslu frá Grenjaðarstaðasprestakalli. — Í þóknanlegu brjefi, dags. 13. maí þ. á., hafið þjer, herra landshöfðingi, skýrt mjer frá, að eptir að Múlaprestakall í Suður-Þingeyjarprófastsdæmi, sem samkvæmt lögum um skipun prestakalla 27. febr. 1880 á að sameinast Grenjaðarstaðarprestakalli í sama prófastsdæmi, var laust orðið með því að hlutaðeigandi prestur hafði fengið lausn frá embætti, hafi svo verið um samið við prestinn að Grenjaðarstað, að hann tækist á hendur að þjóna Múlaprestakalli móti því að Þverársókn gengi undir Helgastaði, sbr. 1. gr. nr. 135 í nefndum lögum, og að 13 jörðum, er tilheyra hinu sameinaða prestakalli, verði skipt upp á milli annara prestakalla, sem eiga heimtingu á uppbót úr landssjóði. Ennfremur hafið þjer skýrt frá, að þjer frá stiptsyfirvöldunum hafið fengið skýrslu um eptirgjaldið eptir hverja einstaka af þessum 13 jörðum að meðaltali síðustu fimm ár, og til þess að framkvæma það ákvæði í 3. grein í lögum 27. febr. 1880, að gjaldið frá einu prestakalli til annars skuli sem mest greiða með fasteignum eða afgangi fasteigna, hafið þjer lagt það til, að upp í árgjaldsgreiðslu af hinu sameinaða prestakalli sjeu þær 11 jarðir, er nú skal telja, frá fardögum 1891 lagðar eptirfylgjandi prestaköllum:

I. Til Þóroddstaðaprestakalls, sem á að fá 200 króna uppbót, leggist

1. Syðri Leikskálaá, eptirgjald á ári	kr. 51.91 ² / ₅
2. Húsabakki, eptirgjald á ári	— 46.26 ¹ / ₅
3. Fagranes með hjáleigu, eptirgjald á ári	— 124.73 ⁷ / ₁₀
	kr. 222.91 ³ / ₁₀

Þær 22 kr. 91 eyrir, sem um fram eru, leggist til:

II. Húsavíkurprestakalls, sem einnig á að fá 200 króna uppbót, kr. 22,91

og auk þess jarðirnar:

1. Rauf, eptirgjald á ári	— 75.04 ³ / ₁₀
2. Breiðavík — — —	— 38.01 ³ / ₅
	kr. 135.96 ⁹ / ₁₀

en þær 64 kr. 3 aur., sem á vantar, greiðist af landssjóði eins og hingað til.

III. Til Skútustaðaprestakalls, sem sömuleiðis á að fá 200 kr. uppbót, leggist:

1. Vindbelgur, eptirgjald á ári	kr. 83.78 ⁷ / ₁₀
2. Máskot — — —	— 60.65 ¹ / ₂
3. Ljósstaðir — — —	— 62.77 ¹ / ₅
	kr. 207.21 ⁴ / ₁₀

IV. Skinnastaðaprestakalli, sem á að fá 200 króna uppbót, leggist:

1. ² / ₃ úr Sjóarlandi, eptirgjald á ári	kr. 55.00 ¹ / ₂
2. Íngveldarstaðir með Íngjaldsstöðum, eptirgjald á ári	— 78.90
	kr. 133.90 ¹ / ₂

en þær 66 kr. 10 aurar, sem á vantar uppbótina, greiðist af landssjóði.

V. Til Þönglabakkaprestakalls, sem fær í uppbót kr. 114,14, sbr. ráðgjafabrjef

31. desbr. 1887, leggist jörðin Kasthvamur, eptirgjald á ári kr. 112.56.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, í sambandi við brjef mín dags. 18. apríl, 3. júní, 31. desbr. 1887, og 18. apríl 1890, til þóknanlegrar leið-

14. dag ágústmán. 1891.

85 beiningar og frekari birtingar, að jeg samkvæmt heimild þeirri, er mjer er til þess veitt 1. júlí í konungsúrskurði 16. apríl 1887 fellst á tillögur yðar í þessu efni, og skal jeg jafnþjónustusamlega skora á yður að gjöra nauðsynlegar ráðstafanir til þess, að þessu geti framgengt orðið, og býst jeg við skýrslu um það á sínum tíma.

86 Brjef landshöfðingja til *stiptyfirvaldanna* um lán handa prestakalli til húsa-
1. júlí byggingar. — Út af erindi því frá prestinum að Söndum í Dýrafirði, sjera Kristni Daníelssyni, er jeg meðtók með þóknanlegu brjefi yðar, herra amtmaður og háæruverðugi herra, dags. í gær, og samkvæmt tillögum yðar í nefndu brjefi vil jeg hjer með veita samþykki mitt til þess, að nefndur prestur taki 1500 kr. embættislán upp á Sanda-prestakall, til að byggja á staðnum í stað núverandi baðstofu, búrs, eldhúss, gangs og bæjardyra, traust og vandað timburhús 14 álnir á lengd og 6 álnir á breidd, með áföstum skúr meðfram annari hliðinni, 4 álna breiðum og jafnlöngum húsinu, hvorttveggja undir járnþaki og járnvarið mót helztu regnátum, með þeim skilyrðum, að lánið ávaxtist og endurborgist af tekjum prestakallsins, sjerstaklega uppbótinni úr lands-sjóði, með jöfnum afborgunum á 20 árum, að byggingunni sje lokið sama árið og lán-
id er tekið og að hún fari fram með tilsjón prófasts, að síðari helmingur lánsins verði ekki tekinn fyrr en sannað er með lögmætri skoðunargjörð og virðingargjörð að hið fyr-
irhugaða hús sje fullgjört og í áskildu standi og að það sje að minnsta kosti eins mik-
ils virði eins og allt lánið að viðbættu virðingarverði hinna niðurlögðu staðarhúsa með
hæfilegu álagi eptir mati tilkvaddra, þar til hæfra virðingarmanna, að hið umrædda hús
með skúr og öllu, sem fylgja ber, verði eign staðarins í stað hinna niðurfelldu torfhúsa
og að presturinn haldi því vel við og að hann eða bú hans skili því í gildu standi eða
með fullu álagi og að þessu nýja húsi verði sífellt, undir umsjón prófasts, haldið í vá-
tryggingu gegn eldsvoða fyrir að minnsta kosti 1800 kr.

Þetta er hjer með þjónustusamlega tjáð yður, herra amtmaður og háæruverðugi herra, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari ráðstöfunar.

87 Brjef landshöfðingja til *stiptyfirvaldanna* um lántökuleyfi handa prestakalli
10. júlí til jarðabóta. — Út af erindi því frá prestinum að Hesti í Borgarfjarðarprófastsdæmi, sjera Arnóri Þorlákssyni, er jeg meðtók með þóknanlegu brjefi yðar, herra amtmaður og háæruverðugi herra, dags. í dag, og samkvæmt tillögum yðar í nefndu brjefi vil jeg hjer með veita samþykki mitt til þess, að nefndur prestur taki 1600 kr. embættislán upp á Hestþingaprestakall, í viðbót við þær 400 kr., er eptir standa af láni því, er prestakalli þessu var með brjefi mínu 3. okt. 1888 leyft að taka, til þess að framhalda jarðabótum á prestssetrinu Hesti, einkum þó til þess að sljetta tún prestssetursins, en lántökuleyfi þetta er bundið þeim skilyrðum, að lánið endurborgist á næstu 20 árum með $\frac{1}{20}$ ár-
lega auk vaxta, að nefndar jarðabætur verði framkvæmdar svo fljótt sem verða má, ept-
ir því sem prestinum kemur saman við hlutaðeigandi prófast um, að regluleg skoðunar
og matsgjörð, er hlutaðeigandi prófastur með 2 dómkvöddum mönnum framkvæmi, fari
fram, þegar presturinn tjáir sig hafa unnið jarðabætur fyrir greindu láni, á jarðabótum
þeim, er gjörðar hafa verið síðan 3. þ. m., er skoðunar og matsgjörð fór fram á hinum

eldri jarðabótum, að presturinn eða bú hans, ef hann flytur frá braudinu eða deyr áður en lánið er að fullu endurgoldið, borgi það af hinu óendurgoldna láni, sem reynast kann, 87
eptir reglulegri skóðunargjörð samkvæmt framansögðu, að vera óeytt, og að presturinn, 10. júlí
ofannefndur sjera Arnór Þorláksson, afhendi stiptsyfirvöldunum til frekari tryggingar fyrir skilvísri endurborgun hins umrædda láns með vöxtum, lífsábyrgðarskírteini frá lífsábyrgðar og framfærslustofnuninni frá 1871, að upphæð 2000 kr., er stiptyfirvöldin svo annist um að haldið verði við með því að greiða iðgjaldið fyrir ábyrgðina í tæka tíð af tillagi því, sem Hestþingaprestakall nýtur úr landssjóði.

Þetta er hjer með þjónustusamlega tjáð stiptsyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar og ráðstöfunar.

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Húnavatnssýslu um sýsluvegagjald og 88
hvernig því mægi verja. — Eptir að mjer hefur borizt þar að lútandi beiðni frá ping- 15. júlí
mönnum Húnavetninga ásamt skýrslu yðar um ástand og hag sýsluvegasjóðsins í Húnavatnssýslu, vil jeg hjer með eptir kringumstæðunum samþykkja, að afborgun og vextir af láni því, sem sýslan fjeck 1881 úr viðlagasjóði mestmegnis í þeim tilgangi að endurbæta veginn yfir Miðfjarðarháls og Hrútafjarðarháls, verði, þangað til lánið er fullgreitt, dregin frá þeim helmingi sýsluvegagjaldsins, sem samkvæmt brjefi mínu 8. maí f. á. á að ganga til aðalþóstvega.

Þetta tilkynnist yður hjer með, herra sýslumaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstöfunar.

Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lán handa prestakalli til húsa- 89
byggingar. — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður og herra biskup, í þóknan- 18. júlí
legu brjefi dags. 1. p. m. og eptir beiðni prestsins að Reynivöllum í Kjós, sjera Þorkels Bjarnasonar, er hlutadeigandi prófastur hefur lagt meðmæli sín með, vil jeg hjer með veita leyfi til þess, að tjeður prestur taki lán handa nefndu prestakalli gegn veði í tekjum þess, að upphæð 970 krónur, til þess að bæta hýbýli á prestssetrinu og fullgjöra vandaða timburbaðstofu, er sje byggð samkvæmt lýsingu þeirri, sem gefin er í skýrslu þriggja matsmanna, er brjefi yðar fylgdi; þó er lántökuleyfið bundið þessum skilyrðum:

1. að lánið sje að fullu endurborgað í síðasta lagi á 16 árum. með $\frac{1}{16}$ á ári auk vaxta;
2. að húsabótin sje gjör sama árið og presturinn fær lánið;
3. að húsið verði traust og vandað, með járnþaki, en á göflum varið pýzkum þakdúki;
4. að presturinn váttryggi húsið gegn eldsvöða með hæfilegri upphæð, og haldi því sífellt í slíkri tryggingu undir eptirliti prófasts;
5. að húsið verði eign prestakallsins og að presturinn haldi því vel við og að hann eða bú hans skili því á sínum tíma í gildu standi eða með fullu álagi.
6. að eigi verði meira en helmingur lánsins tekinn út áður en byggingunni er lokið, en hinn helmingurinn þá fyrst, er húsabótin er algjörð, og sannað er með lögmatrí

- 89 skoðunargjörð og virðingargjörð, að hún sje vel af hendi leyst í alla staði, og að
18. júlí verðmunurinn á hinum þannig umbættu húsum og húsum þeim, sem presturinn auk þessa á að skila af sjer, nemi að minnsta kosti lánsupphæðinni.

Þetta er stiptsyfirvöldunum hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari ráðstöfunar.

- 90 Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Suðurmúlasýslu um lögskráning
24. júlí vinnumanna skipseigenda. — Út af fyrirspurn yðar, herra sýslumaður, í þóknanlegu brjefi, dags. 16. f. m. um það, hvort einnig beri að nota viðskiptabækur farmanna og skigshafnarskrár, þar sem maðurinn, er skipið á, notar á það menn, sem eru ráðnir árs-
menn hjá honum, og skipið aðeins fer smáferðir milli fjarða, skal yður hjer með þjón-
ustusamlega tjáð, yður til leiðbeiningar, að með því að sú skylda, að láta lögskrá skips-
höfn, hvílir ekki á skipseiganda sem slíkum, heldur á hverjum þeim skipstjóra, sem
ræður menn á skip með sjer hjer á landi, og lögin aðeins fyrirskipa, að skipstjóri fái
skipverjum viðskiptabækur, þegar hann ræður þá á skip með sjer og gjörir við þá vist-
ráðasamning, þá leiðir af þessu, að ef skipseigandi notar *eingöngu* ráðna ársvinnumenn
sína til að fara með sjer smáferðir á skipi milli fjarða, svo að alls engin sjerstök vist-
ráð af hálfu skipstjóra fara fram til ferðanna, og engir sjerstakir samningar eru gjörðir
þar að lútandi, er veiti vinnumönnum rjettindi fram yfir hinn almenna vistersamning,
þá getur ekki komið til neinnar lögskráningar eða nein ástæða verið til að fá vinnu-
mönnum sjerstakar viðskiptabækur, enda geta þeir naumast talizt sjómenn eða far-
menn, þó að þeim meðal annara verka sje fengin slík vinna, sem að ofan ræðir um.

- 91 Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norður- og austuramtinu um flutning
29. júlí á þingstað Vallahrepps. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 2. maí þ. á., hafið þjer, herra
amtmaður, sent mjer beiðni hreppsnefndarinnar í Vallahreppi, ásamt ágrípsendurriti af
fundargjörðum sýslunefndarinnar í Eyjafjarðarsýslu 12. marz þ. á., þar sem farið er
fram á, að þingstaður hreppsins megi flytjast frá Völlum að Tungufelli, og að hreppur-
inn nefnist eptirleiðis Svarfaðardalshreppur, þegar breytingin er komin í kring, og hafið
þjer lagt það til, að hið umbeðna leyfi verði veitt.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbein-
ingar og frekari birtingar, að jeg fellst á tillögu yðar í þessu efni, og ber hreppsnefnd-
inni að sjá um, að jafnan sje sæmilegt hús til þinghaldanna á hinum nýja þingstað.

- 92 Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norður- og austuramtinu um borgun
30. júlí fyrir uppboð á eptirlátum munum sveitarómaga. — Þjer hafið, herra amtmaður, með
þóknanlegu brjefi, dags. 14. maí þ. á., sent mjer fyrirspurn hreppstjórans í Glæsibæjar-
hreppi um það, hvort hreppstjórar sjeu skyldir til að halda uppboð á eptirlátum mun-
um sveitarómaga endurgjaldslaust, er sýslumaðurinn í Eyjafjarðarsýslu með skírskotun
til kancellibrjefs 14. desbr. 1841 hefur greitt jákvæði við, að því viðbættu, að hrepps-
nefndirnar sjálfar geti haldið uppboð þessi, og hafið þjer tekið fram, að eptir yðar álit

geti ákvæði nefnds kancellibrjefs ekkert gildi haft gagnvart beinum ákvæðum laga 13. 92
 jan. 1882, er undantekningarlaust ákveða hreppstjórum laun fyrir smáuppböð þau, er 30. júlí
 heimilt er að láta þá halda, en hitt sje heimildarlaust, að hreppsnefndir sjeu uppboðs-
 haldarar í nokkrum tilfellum.

Ut af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, að jeg er samdóma yður
 um það, sem þjer þannig hafið tekið fram, og ber því að svara fyrirspyrjanda, að hrepp-
 stjórum beri eins laun fyrir uppboð á eptirlátnum munum sveitarómaga eins og önnur
 smáuppböð, er þeir halda samkvæmt 6. gr. í lögum 13. jan. 1882.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norður- og austuramtinu um bústað 93
 læknisins í 12. læknishjaraði. — Með brjefi dags. 8. maí þ. á., hefur sýslumaðurinn í 1. ágúst
 Þingeyjarsýslu sent mjer bænaskrá frá 35 bændum og húsráðendum í Þingeyjarsýslu
 um það, að læknissetrið í 12. læknishjaraði verði framvegis ákveðið við «Staðina» (Grenj-
 aðarstað og Múla) eða í Aðaldalnum í staðinn fyrir á Húsavík, og fylgdu beiðni þessari
 staðfestir útdrættir úr sýslufundargjörðum nefndanna í Suður- og Norðurþingeyjarsýslu,
 svo og álitsskjal hjeraðslæknisins í 12. læknishjaraði um hinn umbeðna flutning, er hann
 virðist heldur vera meðmæltur. Landlæknirinn, er kvaddur var álits síns um mál þetta,
 hefur í brjefi dags. 29. júní látið í ljósi, að eins og 12. læknishjarað nú er takmarkað, eptir að
 aukalæknir hefur verið skipaður austan jökulsár, hljóti hann að álíta hagkvæmara fyrir tals-
 verðan meiri hluta af íbúum læknisumdæmisins, að læknirinn hafi aðsetur nálægt hin-
 um svonefndu «Stöðum» heldur en á Húsavík, og með því að hann telur þann hag
 vissari og meiri heldur en það gagn, sem læknirinn, ef svo kynni undir að bera, gæti
 gjört við «karantæne» etc. á Húsavík, hefur hann mælt með því, að læknissetrið verði
 fært eins og farið er fram á í bænarskránni.

Með því að jeg er samdóma ástæðum landlæknis og bænaskráin virðist
 eiga við rök að styðjast, skal hjermeð skipað svo fyrir, að hjeraðslæknirinn í 12. lækn-
 ishjaraði frá næstkomandi fardögum að telja eða svo fljótt, sem hann getur komið því
 við fyrir þann tíma, hafi aðsetur sitt í Aðalreykjadal, svo nálægt miðbiki sveitarinnar
 sem viðunanlegt jarðnæði getur fengizt.

Reikningur

94

Nemendasjóðs Möðruvallaskóla 1890.

Tekjur:		kr. a.
Seldar bækur «Lestrarfjelags Möðruvallaskóla»		176 10
Ágóði af tombólu		174 62
Áheiti		2 00
Gjafir og tillög		152 00
Samtals:		504 72

Gjöld:

Lagt í sparisjóð Arnarneshrepps 504 72

Möðruvöllum í Hörgárdal, 2. jan. 1891.

Jón A. Hjaltalín. Stefán Stefánsson. Halldór Briem.

Reikningar

yfir tekjur og gjöld sjóða undir stjórn amtsráðsins í norður- og austuramtinu 1890.

Jafnaðarsjóður norður- og austuramtsins 1890.

Tekjur:		kr. a.	kr. a.
1. Í sjóði frá f. á.			
a. Óendurgoldnar fyrirframborganir frá 1885	273 11		
b. — — — — — — — — — — 1886	113 95		
c. — — — — — — — — — — 1888	1 75		
d. Ógöldið jafnaðarsjóðsgjald úr Suður-Múlasýslu	113 58		
e. Í peningum :	2197 73	2700 12	
2. Samkvæmt bræfi amtsráðsins 5. febr. 1890, var 15 aurum jafnað niður á hvert gjaldskylt lausálfjórðungi, alls		2907 56	
3. Eptirstöðvar af jafnaðarsjóðsgjaldi úr Suður-Múlasýslu 1890 .		113 58	
4. Endurgoldnar fyrirframborganir:			
a. Fyrir selda karbólsýru á Húsavík	17 19		
b. — — — — — — — — — — Oddeyri	24 75		
c. — auglýsing vogreks við yfirrettinn	1 75	43 69	
5. Andvirði seldra áhalda fangahússins á Húsavík		59 80	
		5824 75	

Gjöld:

1. Kostnaður við amtsráðið:			
a. Fyrir mót á amtsráðsfundi 16.—18. júní 1890	140 15		
b. — skriptir við amtsráðið	50 00	190 15	
2. Heilbrigðismál:			
a. Fyrir bólusetningar	321 75		
b. — bóluefni	50 00	371 75	
3. Menntamál:			
a. Til kvennaskólans á Laugalandi	300 00		
b. — — — — — Ytriey	300 00		
c. — amtsbókasafnsins	200 02		
d. — sjera O. V. Gíslasonar	300 00	1100 02	
4. Heyrnar- og málleysingar:			
a. Meðlag með Pjetri Bjarnasyni frá 1. jan. til 31. desbr. 1890 .	300 00		
b. — — — Guðbjörgu Jóhannesdóttur fyrir sama tíma .	300 00	600 00	
5. Ýmislegt:			
a. 3. afborgun og leigur til 4. nóvbr. 1890 af Skjálfandafljóts brúarláninu	400 00		
b. Kostnaður við að semja verðlagsskrá	51 00		
c. — — — notkun fangahússins á Akureyri	45 58		
d. — — — — — umsjónarferð amtmanns um Þingeyjarsýslu .	70 85	567 43	
6. Til jafnaðar færast tekjulíður 3		113 58	
7. — — — — — 4		43 69	
		Flyt: 2700 17	

	kr. a.	kr. a.	95
Flutt:		2700 12	
8. I sjóði til næsta ár:			
a. Óendurgoldnar fyrirframborganir 1885	255 92		
b. ——— 1886	89 20		
c. Ógoldið jafnaðarsjóðsgjald úr Suður-Múlasýslu	86 89		
d. Í peningum	2406 12	2838 13	
		5824 75	

(Framhald).

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI
samkvæmt fjárlögunum fyrir árin 1890 og 1891.

10. gr. C. 5. b.

Veittar 104 kr. 50 a. til aðgjörðar á aðalpóstleiðinni frá Kiðafellsá meðfram Esjunni að Leirvogsa.

Veittar 17 kr. 20 a. til aðgjörðar að brú yfir Fossá í Kjós.

Veittar 53 kr. til áhaldakaupa í þarfir vegagjörða landssjóðs.

13. gr. A. b. 6.

Á Synodus, er haldinn var 4. júlí, var fje því að upphæð 3000 kr., sem getur um undir þessum lið, að viðbættum 500 kr. af prestaekknasjóði og 81 kr. 40 a. af sjóði af árgjöldum brauða skipt þannig milli:

A. Uppgjafapresta:

1. Jón Brynjólfsson frá Kálfholti	kr. 65,00
2. Þorvaldur Böðvarsson frá Saurbæ	— 50,00
3. Jón B. Thorarensen frá Saurbæjarþingum	— 81,40
4. Magnús Gíslason frá Sauðlauksdal	— 65,00
5. Guðmundur Gíslí Sigurðsson frá Gufudal	— 330,00
6. Einar Vernharðsson frá Stað í Grunnavík	— 50,00
7. Jón Jónsson Reykjalin frá Þönglabakka	— 150,00

B. Prestaekkna:

1. Ragnhildur Metúsalemsdóttir frá Hjaltastað	— 120,00
2. Guðlaug Guttormsdóttir frá Skeggjastöðum	— 80,00
3. Helga Guðmundsdóttir frá Eydölum	— 80,00
4. Guðríður Jónsdóttir frá Ási	— 50,00
5. Björg Magnúsdóttir frá Dvergasteini	— 40,00
6. Guðríður Magnúsdóttir frá Kolfreyjustað	— 20,00
7. Ragnheiður Sveinsdóttir frá Kálafellsstað	— 40,00
8. Solveig Einarsdóttir frá Kirkjubæjarklaustri	— 70,00
9. Solveig Einarsdóttir frá Holti undir Eyjafjöllum	— 40,00
10. Ingibjörg Jónsdóttir frá Störuvöllum	— 40,00
11. Sesselja Ísleifsdóttir frá Stóranúpi	— 30,00
12. Guðrún Pálsdóttir frá Stóranúpi	— 20,00
13. Anna M. Beck frá Þingvöllum	— 40,00
14. Helga Pálsdóttir frá Reynivöllum	— 60,00
15. Vilhelmina Katrín Steinsen frá Árnesi	— 120,00

16. Helga Magnúsdóttir frá Glæsibæ	— 90,00
17. Eggþóra Eggertsdóttir frá Flatey	— 50,00
18. Margrjet Þórdardóttir frá Gaulverjabæ	— 60,00
19. Helga Árnadóttir frá Skarðsþingum	— 70,00
20. Sigríður Thordersen frá Vestmannaeyjum	— 30,00
21. Helga Arnórsdóttir frá Ísafirði	— 30,00
22. Sigríður Guðmundsdóttir frá Hítarnesþingum	— 30,00
23. Guðlaug Eiríksdóttir frá Reynivöllum	— 30,00
24. Halldóra Jónsdóttir úr Nesþingum	— 70,00
25. Margrjet Magnúsdóttir frá Saurbajarþingum	— 40,00
26. Kristín Jónsdóttir frá Hvammi í Nordurárdal	— 60,00
27. Margrjet Magnúsdóttir frá Hvammi í Dölum	— 50,00
28. Guðrún Ólafsdóttir frá Melstað	— 70,00
29. Elin Einarsdóttir frá Þingeyrarklaustri	— 70,00
30. Helga Arnfinnsdóttir frá B eðabólstað í Vesturhópi	— 70,00
31. Valgerður Benjamínsdóttir frá Gufudal	— 80,00
32. Málfríður Ólafsdóttir frá Brjámslæk	— 50,00
33. Sigríður Oddsdóttir úr Dýrafjarðarþingum	— 40,00
34. Guðrún Þjetursdóttir frá Arnarbæli	— 50,00
35. Guðrún Ólafsdóttir frá Árnosi	— 80,00
36. Oddfríður Gísladóttir frá Tröllatunga	— 50,00
37. Steinunn Jónsdóttir frá Höskuldsstöðum	— 80,00
38. Sigurbjörg Hansína Þorgrímsdóttir frá Þingeyrum	— 30,00
39. Gróa Erlíndsdóttir frá Stað í Steingrímsfirði	— 40,00
40. Maren Nielsdóttir frá Höskuldsstöðum	— 80,00
41. Guðrún Thorlacius frá Reynistað	— 30,00
42. Valgerður Jónsdóttir frá Bergstöðum	— 40,00
43. Þóra Rósa Sigurðardóttir frá Miklabæ	— 20,00
44. Anna Sigríður Jónsdóttir frá Viðvík	— 40,00
45. Hólmfríður Jónsdóttir frá Mælifelli	— 50,00
46. Kristjana Pálsdóttir frá Möðruvallaklaustri	— 20,00
47. Guðbjörg Aradóttir frá Þóroddstað	— 20,00
48. Sigríður Þorbergsdóttir frá Húsavík	— 30,00
49. Anna Ingibjörg Kristjánsdóttir frá Þóroddstað	— 90,00
50. Guðrún Bjarnadóttir frá Sauðanesi	— 80,00
51. Kristín Tómasdóttir Thorlacius frá Saurbæ	— 80,00
52. Guðrún Ólafsdóttir frá Garpsdal	— 40,00

Samtals: kr. 3581,40

og staðfesti landshöfðingi með brjefi 7. júlí skiptinguna að því er ofan nefndar 3000 kr. snertir.
16. gr.

Veittar 200 kr. upp í kostnað við útgáfu á bækling síra Odds V. Gíslasonar: „Leiðir og lendingar í fiskiverum Íslands“.

EMBÆTTISSKIPUN.

8. ágúst veitti landshöfðingi aðstoðarpresti að Stokkseyri sjera Ólafi Helgasyni Gaulverjabæjar-prestakall í Árnass prófastsdæmi eftir að tillögu hlutabeigandi safnaða hafði verið um það leitað.

ÓVEITT PRESTAKALL.

Ásar í Skapártungu (Ása- og Búlandssóknir) í Vestur-Skáptafellsprófastsdæmi, metið 998 kr

25 a.

Í brauðinu er þrestsekkja, sem næsta fardagaár nýtur náðarárs.

Brauðið veitist frá næstu fardögum.

Reikningar

96

yfir tekjur og gjöld sjóða undir stjórn amtsráðsins í norður- og austuramtinu 1890.
(Framhald):

Búnaðarskólasjóður norður- og austuramtsins 1890:

Tekjur:		kr. a.	kr. a.
1. Í sjóði 1. jan. 1890:			
a. í lánum mót veði	:	7200 00	
b. í landsbankanum		3300 00	
c. Ógoldnir vextir		20 00	
d. Í peningum		26 21	10546 21
2. Vextir:			
a. Frá $11\frac{1}{6}$ 89 til $11\frac{1}{6}$ 90 af kr. 3900,00		156 00	
b. Um mismunandi tíma frá $11\frac{1}{6}$ 90 af kr. 3300,00		117 91	
c. Af bráðabyrgðarláni kr. 1750,00		7 22	
d. Af fje lögðu í landsbankann		8 45	289 58
3. Ógoldnir vextir frá f. á			20 00
4. Búnaðarskólagjald			463 00
5. Endurborguð lán			6550 00
6. Endurborgað úr landsbankanum			3300 00
7. Endurborgað bráðabirgðarlán, sbr. gjaldl. 3.			1750 00
8. Til jafnaðar færast gjaldliður 2.			200 00
			<u>23118 79</u>

Gjöld:

1. Kostnaður við peningana, sem lagðir voru í landsbankann		1 15	
2. Lánað mót fasteignarveði		200 00	
3. Lánað til bráðabirgða gegn handveði, sbr. tekjul. 7		1750 00	
4. Borgaður hluti Eyafjarðarsýslu og Suður-Þingeyjarsýslu í búnaðarskólasjóðnum til Hólaskólans		9899 14	
5. Til jafnaðar færast tekjuliður 3.		20 00	
6. — — — — — 5.		6650 00	
7. — — — — — 6.		3300 00	

8. Í sjóði við árslok 1890:			
a. Í lánum mót veði		850 00	
b. Í peningum		548 50	1398 50
			<u>23118 79</u>

Búnaðarsjóður norður- og austuramtsins 1890.

97

Tekjur:		Kr. a.	Kr. a.
1. Í sjóði 1. jan. 1890:			
a. Í uppsegjanlegum kgl. skuldabréfum		1430 18	
b. Innritunarskírteini A. fol. 98		400 00	
c. Í skuldabréfum einstakra manna		2500 00	
d. Í peningum		337 92	4668 10
			<u>Flyt: 4668 10</u>

19. dag ágústmán, 1891.

	Flutt:	Kr. a.	Kr. a.
			4668 10
2. Vextir:			
a. Af uppsegjanlegum kgl. skuldabrfjefum	57 21		
b. Af innritunarskirteini A. fol. 98	14 00		
c. Af skuldabrfjefum einstakra manna	112 00	183 21	
3. Endurborgað lán		1200 00	
4. Til jafnaðar færist gjaldliður 2		1100 00	
		<u>7151 31</u>	

Gjöld:

1. Verðlaun og styrktarfje:			
a. Til hjeraðshátíðar Eyfirdinga	100 00		
b. Til Gísla Sigmundssonar á Ljótsstöðum	45 00		
c. Til Guðjóns Árnasonar á Dálkstöðum	25 00	170 00	
2. Lánað mót fasteignarveði		1100 00	
3. Til jafnaðar færist tekjuliður 3.		1200 00	
4. Í sjóði við árslok 1890:			
a. Í uppsegjanlegum kgl. skuldabrfjefum	1430 18		
b. Innritunarskirteini A. fol. 98	400 00		
c. Í skuldabrfjefum einstakra manna	2400 00		
d. Í peningum	451 13	4681 31	
		<u>7151 31</u>	

Prentsmíðjúsjóður norður- og austuramtsins 1890.

	Tekjur:	Kr. a.	Kr. a.
1. Eign sjóðsins 1. jan. 1890:			
a. Í skuldabrfjefum einstakra manna	2700 00		
b. Í peningum	2 67	2702 67	
2. Vextir		105 33	
3. Endurborgað lán		400 00	
		<u>3208 00</u>	

Gjöld:

1. Lánað mót fasteignarveði		400 00	
2. Styrkur veittur:			
a. Námspiltum á Möðruvallaskólanum, Ingólfi Bjarnarsyni frá Birningsstöðum og Sigurði Einarssyni Malmkvist frá Hamarselli	54 00		
b. Námsmeyjum á Laugalandsskólanum, Rósu Illugadóttur frá Heiðarseli og Sigríði Eyjólfadóttur frá Grenjaðarstað	54 00	108 00	
3. Eign sjóðsins við árslok 1890:			
Í skuldabrfjefum einstakra manna		2700 00	
		<u>3208 00</u>	

Gjafasjóður Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar 1890.

99

Tekjur:		Kr. a.	Kr. a.
1. Í sjóði 1. jan. 1890:			
a. Í uppsegjanlegum kgl. skuldabréfum	1089 66		
b. Innritunarskírteini A. fol. 90	800 00		
c. Í skuldabréfum einstakra manna	1050 00		
d. Í peningum	38 79	2978 45	
2. Vextir:			
a. Af uppsegjanlegum kgl. skuldabréfum	43 59		
b. Af innritunarskírteini A. fol. 90	28 00		
c. Af skuldabréfum einstakra manna	42 00		
d. Af 200 kr. frá $11\frac{1}{6}$ 90 til $11\frac{1}{9}$ —90	2 00	115 59	
3. Endurborgað lán		200 00	
		3294 04	
Gjöld.			
1. Lánað mót fasteignarveði		200 00	
2. Styrkur veittur tveimur fátækum bændum í Vallanessókn Sigurði Sigurðssyni á Gíslastöðum og Þorgrími Þorgrímssyni í Tunghaga		113 58	
3. Í sjóði við árslok:			
a. Í uppsegjanlegum kgl. skuldabréfum	1089 66		
b. Innritunarskírteini A. fol. 90	800 00		
c. Í skuldabréfum einstakra manna	1050 00		
d. Í peningum	40 80	2980 46	
		3294 04	

Gjafasjóður Guttorms prófests Þorsteinssonar 1890.

100

Tekjur:		Kr. a.
1. Í sjóði 1. jan. 1890:		
Innritunarskírteini A. fol. 91	1600 00	
2. Vextir frá 11. júní 1889 til 11. júní 1890	56 00	
	1656 00	
Gjöld:		
1. Styrkur veittur Frímanni Ágústssyni á Ljótstöðum	56 00	
2. Í sjóði við árslok:		
Innritunarskírteini A. fol. 91.	1600 00	
	1656 00	

101 *Styrktarsjóður fátækra ekkna og munaðarlausra barna í Eyjafjarðarsýslu og Akur-
eyrarkaupstað 1890.*

Tekjur:		Kr. a.	Kr. a.
1. Eign 1. jan. 1890:			
a. Jörðin Einarssstaðir með Pjetursborg	2000 00		
b. Peningar	100 55	2100 55	
2. Jarðarafgjöld:			
a. Landskuldir í fardögum 1890:			
1. 12 sauðir veturgamlir eptir verðlagsskrá 18 ⁹⁰ / ₉₁ á 10,49½	125 94		
2. 40 pör tvinnabandsgjaldsokka eptir sömu verðlagsskrá á 0,49	19 60		
b. Leigur haustið 1890:			
80 pd. smjørs eptir sömu verðlagsskrá á 0,48½	38 80	184 38	
3. Í gjafahirzlunni fundust		18 36	
4. Til jafnaðar færist gjaldl. 3.		140 00	
		2443 25	

Gjöld:			
1. Styrkur veittur 14 ekkjum	130 00		
2. Aðgerð á gjafahirzlunni	32 58		
3. Fyrir sparissjóðsbók	0 25		
4. Lagt í sparissjóð á Akureyri	140 00		
5. Eign við árslok 1890:			
a. Jörðin Einarssstaðir með Pjetursborg	2000 00		
b. Í sparissjóði	140 00		
c. Í peningum	0 42	2140 42	
		2143 25	

102

Amtsbókasafn norður- og austuramtsins 1890.

Tekjur:		Kr. a.	
1. Í sjóði frá f. á.	154 20		
2. Styrkur úr landssjóði	200 00		
3. — — jafnaðarsjóði	200 02		
4. Tillög frá notendum safnsins	58 00		
5. Aðrar tekjur	2 50		
	614 72		

Gjöld:			
1. Fyrir bækur	329 21		
2. — bókband	20 30		
3. — bókasafnsstofuna (5. afborgun)	100 00		
4. Bókavárðarlaun	50 00		
		Flyt:	499 51

	Flutt:	Kr. a.	102
5. Annar kostnaður		499 51	
6. Eptirstöðvar til næsta árs		25 16	
		90 05	
		614 72	

Íslands norður- og austuramt. Akureyri 3. júní 1891.

J. Havsteen.

Reglugjörð

103

fyrir Kjósar- og Gullbringusýslu um notkun afrjetta, fjallskil, fjárheimtur, rjettahöld, meðferð á óskilafjenaði og fl. 30. júlí

I. Kafli um afrjett og upprekstur.

1. grein.

Hreppsnefnd hvers þess hrepps, er afrjett á, skal annast um, að geldur fjenaður (hross, naut og sauðfje) sje rekinn til afrjetta á þeim tíma, sem hentast er, eptir árferði og öðrum kringumstæðum. Hreppsnefnd hvers þess hrepps, sem engan afrjett á, skal ef unnt er, og hún álítur þess þörf, útvega hreppsbúum sumarhaglendi fyrir geldfjenað þeirra móti hæfilegu endurgjaldi úr hreppssjóði. Skulu þeir fjáreigendur skyldir til að reka fjenað sinn á hið fengna haglendi, sem að áliti hreppsnefndarinnar ekki hafa nægilegt haglendi fyrir fjenaðinn heima.

2. grein.

Nú eru fráferulömb rekinn til fjalls, afrjettar- eða leigulands, þá skulu þau setin þar að minnsta kosti einn sólarhring.

3. grein.

Nú gengur fjenaður af afrjetti svo mjög, að hreppsnefnd álítur heimalöndum hreppsbúa sinna of-íþyngt, annast hún þá um, að afrjettarfjenaðinum sje smalað og rekinn til afrjettar á kostnað sveitarsjóðs.

4. grein.

Eigi má ónáða fjenað þann, sem í afrjetti eða fjalli á að vera, fyrir fjallskil, nema landeigandi og hlutaðeigandi hreppsnefnd leyfi.

II. Kafli um fjallskil.

5. grein.

Allir þeir, sem hafa jörð til ábúðar, sem metin er til dýrleika, skulu skyldir að smala heimaland sitt til rjetta. Þeir, sem hafa 6 kindur fullorðnar eða fleiri til eignar eða umráða, skulu skyldir að smala fjall-lönd og afrjetti eptir fyrirskipun hlutaðeigandi hreppsnefndar. Þeir, sem hafa 30 kindur fullorðnar eða fleiri til eignar eða umráða, skulu skyldir eptir boði hlutaðeigandi hreppsnefndar að senda mann í utan-hrepps-rjettir.

6. grein.

Hreppsnefndin boðar með fjallgangnaseðli 3 vikum fyrir fyrstu fjallgöngur, hvernig göngum skuli hagað, og hverjir fara skuli í útansveitarrjettir. Nú hefir hrepps-

103 nefnd útvegað hreppi sínum upprekstrarland utanhrepps, skal hún þá skyld að leggja 30. júlí þeim hreppi, er upprekstrarlandið liggur í, tilhlýðilega marga menn í fjallgöngur. Koma hlutaðeigandi hreppsnefndir sjer saman um tölu manna þessara, en semji þeim eigi, sker sýslunefndin úr þeim ágreiningi.

7. grein.

Hreppsnefndir skipa gangnaforingja, einn eða fleiri. Gangnaforingi skipar mönn- um í leitir, og hefir öll ráð yfir fjárgöngum og fjársafninu þar til rjettir byrja, og er hver gangnamaður skyldur til að hlýða skipunum hans.

8. grein.

Sjerhver leitarmaður skal vera gildur og nægilega útbúinn. Sje nokkur leitar- maður ógildur eða ónóglega útbúinn að dómi gangnaforingja og hlutaðeigandi hrepps- nefndar, skal sá fjáreigandi, sem þann mann lagði til, greiða borgun eptir mati hrepps- nefndar, eins og hann hefði engan til lagt, og gengur sú borgun í sveitarsjóð.

9. grein.

Leitir hvers hrepps skulu svo samhliða framfara, að eigi leynist fje á milli, og eigi verði fje eptir skilið. Enginn má hindra ferð leitarmanns, nje taka neitt af fjár- safninu fyrr en til þeirrar rjettar er komið, er safnað er til.

III. Kafli um rjettahöld og fjárheimtur.

10. grein.

a, Þessar skulu lögrjettir vera:

- 1, Álaborgarrjett fyrir Rosmhvalaness- Miðness- og Hafnahreppa. Skal fyrsta rjett haldin þar fimmtudag í 22. viku sumars.
- 2, Krísuvíkurrjett fyrir Grindavíkurhrepp; fyrsta rjett föstudag í 22. viku sumars.
- 3, Vogarjett fyrir Vatnsleysustrandarhrepp; fyrsta rjett laugardag í 22. viku sumars.
- 4, Gjáarrjett fyrir Garða- og Bessastaðahreppa; fyrsta rjett mánudaginn í 22. viku sumars.
- 5, Árnakróksrjett fyrir Mosfells- og Seltjarnarnesshreppa; fyrsta rjett þriðjudag í 22. viku sumars.
- 6, Sandsrjett fyrir Kjósarhrepp; fyrsta rjett miðvikudag í 22. viku sumars.
- 7, Kollafjarðarrjett fyrir Kjalarnesshrepp; fyrsta rjett fimmtudag í 22. viku sumars.

Í hverri rjett skal halda »fyrri skilarjett« viku eptir fyrstu rjett (sömu vikudaga), og »aðra skilarjett« hálfum mánuði eptir »fyrri skilarjett«.

b, sundurdráttarrjettir:

Auk þessara lögrjetta skal hreppsnefndinni í Kjósarhreppi heimilt að hafa sundurdráttarrjett á Fossá eða annarstaðar norðan Laxár hina sömu daga, sem lögrjett- in að Sandi fer fram.

11. grein.

Hreppsnefndin sjer um, að almenningrjett hreppsins með tilheyrandi dilkum sje forsvaranlega viðhaldið. Við hverja almenningrjett skal utansveitarmönnum heimilt að fá að byggja dilk fyrir fjenað sinn, enda sjeu hreppsnefndir skyldar að sjá um, að dilkur sje við lögrjett hverja þar sem fjárvon er úr hreppnum. Nægilegt rúm skal vera í hverjum dilk, svo að eigi purfi að hleypa útúr þeim fyrr en að rjettum afstöðn- um, eða þegar hreppsnefndin eða sá, sem í hennar umboði stjórnar rjettahöldum leyfir.

Að byggingu og viðhaldi rjetta vinna fjáreigendur eptir fyrirskipun hreppsnefndar.

103

30. júlí

12. grein.

Hlutaðeigandi hreppsnefnd skipar fyrir um rjettahöld og stjórnar þeim, en hreppstjóri gætir lögreglu við rjettir. -- Engri skilarjett má ljúka fyrr en allt ódregið fje er nákvæmlega rannsakað eptir markaskrá, »töflu dregið«.

13. grein.

Þeir, sem sendir eru í utanhrepps-rjettir, eru skyldir að reka það fje, sem þeir þar heimta, inn í hrepp sinn, og afhenda það þar eptir ráðstöfun hreppsnefndarinnar.

14. grein.

Allt það fje, sem enginn leiðir sig eiganda að í fyrri skilarjett, skal hreppstjóri þess hrepps, er rjettin er í, geyma eða geyma láta til seinni skilarjettar gegn geymsluggjaldi, er sje 2—4 aurar fyrir hverja kind um sólarhringinn eptir atvikum, en tafarlaust skal hann senda nákvæma lýsingu á því til næstu hreppa. Það fje, sem enginn leiðir sig eiganda að í síðari skilarjett, skal hreppstjóri selja við uppboð þar í rjettinni eptir að hann ásamt tveimur glögum og greindum mönnum, sem hann til þess nefnir, hefir samið nákvæma skrá yfir mörk þess á eyrum, hornum, brennimörk, lit og einkenni. Skulu þessir 2 tilkvöddu menn rita á uppboðsgjörðina vottorð um, að lýsingin sje svo rjett og nákvæm og kostur er á. Auglýsa skal hreppstjóri í fyrstu skilarjett, að það fje, sem enginn eigandi leiðir sig að, verði selt við opinbert uppboð í síðari skilarjett. Lýsingu á hinu selda fje skal birta fyrir miðjan janúarmánuð n. ár í blaði því, sem opinberar auglýsingar eru birtar í. Þeir, sem eptir lýsingu þessari geta fyrir næstu fardaga sannað eignarrjett sinn að hinu selda fje, skulu fá uppboðsandvirði þess að frádregnum kostnaði við geymslu, auglýsinu og uppboð.

15. grein.

Óskilafje það, sem finnst í fjall-löndum eða heimahögum eptir síðari skilarjett, skal tafarlaust afhendast hlutaðeigandi hreppstjóra. Finnist nú eigandi að slíku fje eptir markaskrá þeim, sem fyrir hendi eru, skal hreppstjóri tafarlaust tilkynna það hreppstjóra þess hrepps, sem eigandinn er í, en hann aptur eiganda. En það fje, sem ekki þekkist, skal selt við uppboð, sem auglýst sje með nægum fyrirvara, og fer um andvirði þessa fjár svo sem fyrir er mælt um andvirði óskilafjár í 14. grein.

16. grein.

Með ómerkinga, sem mæður ekki helga sjer, og enginn getur helgað sjer, fer sem lög ákveða.

17. grein.

Hrossarjett skal halda í síðari skilarjettum öllum. Þau hross, sem eigendur þá ekki finnast að, skal hreppstjóri taka til geymslu, og tafarlaust auglýsa með mörkum og einkennum í blaði því, sem opinberar auglýsingar koma út í, en 14 dögum eptir að auglýsing þessi er birt í blaðinu, má selja hross þau, sem enginn þá hefir helgað sjer, við opinbert uppboð, og sje uppboðsdagur tiltekinn í auglýsingunni.

Innleysa má eigandi hinna seldu hrossa þau innan mánaðar frá uppboðsdegi.

103
30. júlí

18. grein.

Brot gegn reglugjörð þessari skal kæra fyrir hlutadeigandi sýslumanni, og varða þau sektum frá 1—200 kr., er renna skulu í sjóð þess hrepps, sem brotið er framið í.

19. grein.

Reglugjörð þessi öðlast gildi eftir ákvæðum hlutadeigandi amtmanns.

*

*

Samkvæmt lögum 22. marz 1890 um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda er framanskriðuð reglugjörð hjermeð samþykkt og löggilt, og skal hún öðlast gildi 14. september þ. á.

Í umboði amtsráðs suðuramtsins.

Amtmaðurinn yfir suðuramtinu. Reykjavík, 30. júlí 1891.

E. Th. Jónassen.

104
30. júlí

Reglugjörð

um grenjaleitir og refaveiðar í Kjósar- og Gullbringusýslu.

1. grein.

Sjerhverri hreppsnefnd ber að annast um grenjaleit og grenjavinnslu í heimalöndum og afrjettarlandi hrepps síns. Skyldur er búandi hver að leita eða leita láta heimaland jarðar sinnar án endurgjalds þegar hreppsnefndin kveður hann til þess. Til þess að leita afrjettarland hreppsins ræður hreppsnefndin kunnuga og áreiðanlega menn, og fá þeir fyrir ómak sitt sanngjarna borgun úr sveitarsjóði eftir samningi við hreppsnefndina, sem þó ekki fari fram úr 2 kr. fyrir sólarhringinn. Enginn sá, er hreppsnefndin kveður í grenjaleit, má skorast undan að fara, nema hann hafi gild forföll. Eigi mega menn að grenjum fara þegar leitir eru skipaðar.

2. grein.

Hreppsnefndirnar skulu hver í sínum hreppi fyrirskipa um leitirnar, sem þó ekki sjeu seinna í fyrsta sinn, en 6 vikur af sumri, og svo opt, sem þurfa þykir að áliti hreppsnefndar, eftir kringumstæðum. Heimilt skal hreppsnefnd að skipa svo fyrir, að fleiri menn leiti saman lönd sín, og setja einn mann til að stjórna leitinni.

3. grein.

Hreppsnefnd ber í tæka tíð ár hvert, að hafa ráðið svo margar áreiðanlegar skyttur, sem þörf er á, til að vinna gren í hreppnum. Engin skytta má án gildra orsaka skorast undan að takast á hendur að vinna gren innanhrepps; skytta fær í borgun fyrir starfa sinn a,) í dagpeninga fyrir hvern sólarhring frá því hún fer að heiman 2 kr., b,) fyrir fyrra dýrið, sem vinnst við gren hvert 3 kr. og síðara dýrið 5 kr. c,) fyrir hvern yrðling 50 aura, og að auki í verðlaun fyrir hvert gren, sem alvinnst 5 kr.; skyttan fæði sig sjálf.

4. grein.

Umráðamaður þess lands, sem gren finnst í, ræður gildan vökumann, sem er vaxinn þeim starfa. Nú álitur skytta vökumann ógildan, og hefur hún þá leyfi til að vísa honum frá og heimta annan í hans stað; dagpeninga um sólarhringinn fær vökumaður 3 krónur, en fæða skal hann sig sjálfur. (Framhald)

Reglugjörð

104

30. júlí

um grenjaleitir og refaveiðar í Kjósar- og Gullbringusýslu. (Framh.)

5. grein.

Skýlt er hreppsnefnd að tilkynna hreppsbúum í tæka tíð að vorinu, áður leitir byrja, hver skytta er ráðin, og skal tafarlaust landráðandi til hennar senda, þegar gren finnst, og láta gæta grensins á meðan; heimilt skal hreppsnefnd að veita sanngjarna þóknun fyrir það af sveitarsjóði eptir kringumstæðum.

6. grein.

Ekki má skytta fara heim af greni fyrr en eptir þrjá sólarhringa nema að minnsta kosti annað dýrið sje unnið. Vanræki skytta eða vökumaður vísvitandi að einhverju leyti að vinna gren, og það verði vitnum fest, þá missa þeir kaup fyrir að hafa legið á greninu.

7. grein.

Á vetrum *skulu* allar hreppsnefndirnar í Gullbringusýslu (að undanteknum Bessastadahreppi) láta eitra fyrir refi á hentugustu stöðum og svo opt sem nauðsynlegt er eptir dýragangi og öðrum kringumstæðum (helzt í harðindum), og skal sýslunefndarmaðurinn í hverjum hreppi hafa yfirumsjón á, að þessu verði framgengt ár hvert. En í hreppum Kjósarsýslu skal því að eins eitra, að hreppsnefndirnar álíti það nauðsynlegt, og skulu sýslunefndarmennirnir einnig þar hafa yfirumsjón þess. Til eitrunar skal jafnan viðhafa „strychnin“ og skal sýslunefndarmaðurinn í hreppi hverjum taka út eit-ur þetta með ráði hjeraðslæknis, og hafa umsjón með brúkun þess.

8. grein.

Hver sá, er vinnur dýr, sem ekki er við gren, hvenær sem er á árinu, skal fá tveggja króna þóknun fyrir dýr hvert. Hver sem slíka þóknun vill fá, skal skyldur til, ef þess er krafizt, að sanna fyrir hlutaðeigandi hreppsnefnd, að hann hafi til hennar unnið.

9. grein.

Enginn má ala yrðlinga; þó skal dýraskyttum hreppsins leyft að ala yrðling með samráði við hreppsnefnd til júnímánaðarloka, en ef yrðling eða yrðlingum er sleppt og sannist það, varðar það sektum.

Almenn ákvæði.

1. grein.

Allur kostnaður við dýraveiðar í hreppi hverjum skal greiddur úr hlutaðeigandi sveitarsjóði. Nú vinnur einhver hreppur svo mikið að því að eyða refum, að kostnaðurinn við það mundi auðsjáanlega mjög íþyngja hreppsbúum, má þá greiða allt að helmingi þess kostnaðar úr sýslusjóði, einkum ef hreppurinn, sem í hlut á, er fjárfár, ef sýslunefndin og amtsráðið samþykkja það.

2. grein.

Nú finnst gren af utansveitarmönnum í landi einhvers hrepps; skal þá tafarlaust tilkynna það hlutaðeigandi landráðanda, en vakta skal grenið, og fer um það eins og segir í 5. grein.

26. dag ágústmán. 1891.

104

30. júlí

3. grein.

Skylt skal hreppsnefnd hverri fyrir 31. des. ár hvert, að gefa sýslunefndinni skýrslu fyrir næstliðið fardagaár um grenjaleitir í hreppnum, um gren er fundizt hafa, og hver hafa unnizt, um eitrun fyrir refi og árangur af henni, og loksins um tölu þeirra refa, er unnizt hafa á annan hátt.

4. grein.

Brot móti reglugjörð þessari varða sektum frá 1—200 kr., og fær uppljóstrarmaður helming, en helmingur renni í sveitarsjóð þess hrepps, hvar brotið er framið.

5. grein.

Með reglugjörð þessari er numin úr gildi reglugjörð um grenjaleitir og refaveiðar í Kjósar- og Gullbringusýslu, samþykkt af hlutadeigandi amtsráði 20. júní 1878.

Samkvæmt lögum 22. marz 1890 um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda, er framanskrifuð reglugjörð hjér með samþykkt og löggilt, og skal hún öðlast gildi 1. janúar 1892.

Í umboði amtsráðs suðuramtsins.

Amtmaðurinn í suðuramtinu, Reykjavík 30. júlí 1891.

E. Th. Jónassen.

105

Ætlun

um 9.—12. ferð landpóstanna 1891.

Póstleiðir.		Póststöðvar.	9. ferð.	10. ferð.	11. ferð.	12. ferð.
I. Vestanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Hjarðarholts.	<i>Reykjavík</i>	1. okt.	21. okt.	11. nóv.	2. des.
		Leirvogstunga	1. —	21. —	11. —	2. —
		(Fossá)				
		Saurbær	2. —	22. —	12. —	3. —
		Hestur	3. —	23. —	13. —	4. —
		Arnarholt	3. —	24. —	14. —	5. —
	B. Milli Ísafjarðar og Hjarðarholts.	(Harastaðir)				
		<i>Hjarðarholt</i>	7. okt.	27. okt.	18. nóv.	10. des.
		(Harastaðir)				
		Arnarholt	8. —	28. —	19. —	11. —
		Hestur	9. —	29. —	20. —	12. —
		Saurbær	9. —	30. —	21. —	13. —
	1. Frá Reykjavík.	(Fossá)				
		Leirvogstunga	11. —	31. —	22. —	14. —
	2. Frá Hjarðarholti.	<i>Ísafjörður</i>	1. okt.	21. okt.	11. nóv.	2. des.
		(Vigur)				
		Vatnsfjörður	1. —	21. —	11. —	2. —
		Bær	2. —	22. —	12. —	3. —
	1. Frá Ísafirði.	Brunná	3. —	23. —	12. —	4. —
		<i>Hjarðarholt</i>	7. okt.	27. okt.	18. nóv.	10. des.
		Brunná	8. —	28. —	19. —	11. —
		Bær	9. —	29. —	20. —	12. —
		Vatnsfjörður	11. —	31. —	22. —	13. —
		(Vigur)				

	Póstleiðir.	Póststöðvar.	9. ferð.	10. ferð.	11. ferð.	12. ferð.	
II. Norðanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Staðar 1. Frá Reykjavík.	Reykjavík	1. okt.	21. okt.	11. nóv.	3. des.	
		Leirvogstunga (Fossá)	1. —	21. —	11. —	3. —	
		Saurbær	2. —	22. —	12. —	5. —	
		Hestur	3. —	23. —	13. —	6. —	
		Arnarholt	4. —	24. —	14. —	7. —	
		Staður	8. okt.	29. okt.	16. nóv.	10. des.	
		Arnarholt	10. —	31. —	18. —	12. —	
		Hestur	11. —	1. nóv.	19. —	13. —	
	2. Frá Stað.	Saurbær	11. —	1. —	20. —	13. —	
		(Fossá)					
		Leirvogstunga	13. —	3. —	21. —	15. —	
		B Milli Akureyrar og Staðar. 1. Frá Akureyri	Akureyri	1. okt.	21. okt.	7. nóv.	3. des.
			Möðruvellir	1. —	21. —	7. —	3. —
			Steinsstaðir (Miklibær)	2. —	22. —	8. —	4. —
			Víðimýri	3. —	23. —	9. —	5. —
			Bólstaðarhlíð	4. —	24. —	10. —	6. —
Reykir	5. —		25. —	11. —	7. —		
Sveinsstaðir	6. —		26. —	12. —	8. —		
Lækjamót	6. —		26. —	12. —	8. —		
2. Frá Stað	Staðarbakki	7. —	27. —	13. —	9. —		
	Staður	10. okt.	29. okt.	17. nóv.	12. des.		
	Staðarbakki	11. —	30. —	18. —	13. —		
	Lækjamót	11. —	30. —	19. —	13. —		
	Sveinsstaðir	12. —	31. —	20. —	14. —		
	Reykir	12. —	31. —	20. —	14. —		
	Bólstaðarhlíð	13. —	1. nóv.	21. —	15. —		
	Víðimýri (Miklibær)	13. —	1. —	21. —	15. —		
III. Seyðisfjarðarpóstur.	A. Milli Akureyrar og Grímsstaða 1. Frá Akureyri.	Akureyri*	2. okt.	21. okt.	10. nóv.	5. des.	
		Ljósavatn	3. —	22. —	11. —	6. —	
		Grenjaðarstaður	4. —	23. —	12. —	7. —	
		Reykjahlíð	5. —	24. —	13. —	8. —	
		Grímsstaðir	7. okt.	26. okt.	16. nóv.	10. des.	
		Reykjahlíð	8. —	27. —	17. —	11. —	
		Grenjaðarstaður	9. —	28. —	18. —	12. —	
		Ljósavatn	10. —	29. —	19. —	13. —	
	B. Milli Seyðisfjarðar og Grímsstaða. 1. Frá Seyðisfirði.	Seyðisfjörður	1. okt.	21. okt.	9. nóv.	2. des.	
		Höfði	1. —	22. —	10. —	2. —	
		Bót					
		Hrafnabjörg					
		Skjöldólfsstaðir	2. —	23. —	11. —	4. —	
		Grímsstaðir	7. okt.	26. okt.	16. nóv.	10. des.	
		Skjöldólfsstaðir	8. —	28. —	17. —	11. —	
		Hrafnabjörg					
IV. Austanp.	A. Milli Reykjavíkur og Odda. 1. Frá Reykjavík.	Bót					
		Höfði	10. —	30. —	19. —	12. —	
		Reykjavík	21. sept.	12. okt.	2. nóv.	25. nóv.	
		Kotströnd	21. —	12. —	2. —	25. —	
		Hraungerði	22. —	13. —	3. —	26. —	
		As	23. —	14. —	4. —	27. —	
		Oddi	26. sept.	17. okt.	7. nóv.	30. nóv.	
		As	26. —	17. —	7. —	30. —	
	2. Frá Odda.	Hraungerði	27. —	18. —	8. —	31. —	
		Kotströnd	27. —	18. —	9. —	2. des.	

105

	Póstleiðir.	Póststöðvar.	9. ferð.	10. ferð.	11. ferð.	12. ferð.
IV. Austanpóstur.	B. Milli Prestsbakka og Odda. 1. <i>Frá Prestsbakka.</i> 2. <i>Frá Odda.</i>	<i>Prestsbakki</i>	21. sept.	12. okt.	2. nóv.	23. nóv.
		<i>Rofabær</i>	22. —	13. —	3. —	24. —
		<i>Mýrar</i>	22. —	13. —	3. —	24. —
		<i>Vík</i>	23. —	14. —	4. —	25. —
		<i>Holt</i>	24. —	15. —	5. —	26. —
		<i>Oddi</i>	26. sept.	17. okt.	7. nóv.	28. nóv.
		<i>Holt</i>	27. —	18. —	8. —	29. —
		<i>Vík</i>	28. —	19. —	9. —	1. des.
		<i>Mýrar</i>	28. —	19. —	9. —	1. —
		<i>Rofabær</i>	29. —	20. —	10. —	2. —
V. Eskifjarðarpóstur.	A. Milli Prestsbakka og Bjarnaness. 1. <i>Frá Prestsbakka.</i> 2. <i>Frá Bjarnanesi.</i>	<i>Prestsbakki</i>	2. okt.	22. okt.	11. nóv.	3. des.
		<i>Sandfell</i>	3. —	23. —	12. —	4. —
		<i>Kálfaellsstaður</i>	5. —	24. —	14. —	6. —
		<i>Bjarnanes</i>	8. okt.	28. okt.	16. nóv.	10. des.
		<i>Kálfaellsstaður</i>	9. —	29. —	17. —	11. —
		<i>Sandfell</i>	10. —	30. —	18. —	12. —
	B. Milli Eskifjarðar og Bjarnaness. 1. <i>Frá Eskifirði.</i> 2. <i>Frá Bjarnanesi.</i>	<i>Eskifjörður</i>	1. okt.	21. okt.	10. nóv.	2. des.
		<i>Höfði</i>	1. —	22. —	11. —	2. —
		<i>Arnhallsstaðir</i>	2. —	23. —	12. —	3. —
		<i>Höskuldsstaðir</i>	3. —	24. —	13. —	4. —
		<i>Djúpivogur</i>	3. —	24. —	13. —	4. —
		<i>Stafafell</i>	4. —	25. —	14. —	5. —
		<i>Bjarnanes</i>	7. okt.	26. okt.	16. nóv.	7. des.
		<i>Stafafell</i>	8. —	27. —	17. —	8. —
		<i>Djúpivogur</i>	9. —	28. —	18. —	9. —
		<i>Höskuldsstaðir</i>	9. —	28. —	18. —	10. —
		<i>Arnhallsstaðir</i>	10. —	29. —	19. —	11. —
		<i>Höfði</i>	10. —	30. —	20. —	12. —

*) Þegar nauðsyn virðist til ber, skal póstaðgreiðslumanninum á Akureyri heimilt að senda sjerstaklega til Grenjaðarstaðar með sunnanbrjefin þegar eptir komu Reykjavíkarpóstsins á Akureyri

Burtfarardagur póstanna frá endapóststöðvunum: *Reykjavík*, *Ísafirði*, *Akureyri*, *Seyðisfirði*, *Eskifirði* og *Prestsbakka* eru fastákveðnir við þá daga, er nefndir eru í ferðaáætluninni, þannig að ekki sje lengur tekið við böggul- og peningasendingum en til kl. 7 kvöldið næst á undan. Við millistöðvar eru til teknir þeir dagar, er póstarnir mega leggja á stað þaðan í *fyrsta lagi*, og ber að afgreiða póstin þann dag, eða svo fljótt sem unnt er, eptir þann dag.

Þessir eru aukapóstar.

1. GULLBRINGUSÝSLUPÓSTURINN, milli Reykjavíkur og Útskála, leggur á stað frá *Reykjavík* daginn eptir komu aðalpóstanna að norðan og vestan, fer um *Hafnarfjörð*, *Kálfatjörn* og *Keflavík* að *Útskálum*, dvelur þar að minnsta kosti 6 kl. tíma og snýr þá aptur sömu leið til Reykjavíkur.
2. MÝRASÝSLUPÓSTURINN fer frá *Arnarholti* í Mýrasýslu, svo fljótt sem unnt er eptir komu aðalpóstanna þangað frá Reykjavík, að *Borgarnesi* í Borgarhreppi og snýr þaðan þegar aptur að *Arnarholti*.
3. BORGARFJARÐARSÝSLUPÓSTURINN fer frá *Saurbæ* á Hvalfjarðarströnd eptir komu norðanpóstsins og vestanpóstsins þangað á suðurleið, út á *Akranes* að Skipaskaga, dvelur þar að minnsta kosti 6 klukkutíma, og fer þá sömu leið aptur að *Saurbæ*.
4. STYKKISHÓLMSPÓSTURINN, milli Arnarholts og Stykkishólms, fer frá *Arnarholti* í hvert skipti strax eptir komu vestanpóstsins þangað frá Reykjavík og kemur við á *Staðarhrauni* og *Rauðkollstöðum*; snýr aptur frá Stykkishólmi eptir 12 tíma við-

stöðu þar og fer sömu leið aptur til Arnarholts; kemur þangað áður en annarhvor aðalþóstanna leggur þaðan af stað til Reykjavíkur.

105

Daginn eftir að póstur þessi er kominn frá Arnarholti að Rauðkollsstöðum, fer austanþóstur þaðan um *Staðastað* til *Ólafsvíkur* og snýr þaðan strax aptur sömu leið að Rauðkollsstöðum.

5. FLATEYJARPÓSTURINN fer frá Stykkishólmi til Flateyjar, strax eftir komu Stykkishólmsþóstsins í 10. og 12. ferð og snýr aptur til Stykkishólms eftir sólarhringsdvöl.
6. DALASÝSLU-PÓSTARNIR eru tveir:
 - a) Fer annar frá *Stað í Hrútafirði* þegar eftir að norðanþósturinn er kominn þangað frá Akureyri, um *Hjarðarholt* í Dölum, *Harastaði* og *Breiðabólstað* á Skógarströnd til *Stykkishólms*, og eftir sólarhringsdvöl þar, snýr hann aptur sömu leið að *Stað í Hrútafirði*.
 - b) Hinn pósturinn fer frá *Hjarðarholti* í Dölum þegar eftir komu Reykjavíkurþóstsins þangað fram Fellsströnd um *Staðarsfell* og Skarðströnd að *Skarði*, og þaðan alla leið að *Brunná*. Þaðan snýr hann aptur eftir 6 tíma viðstöðu, sömu leið, að *Hjarðarholti* í Dölum.
7. BARÐASTRANDARSÝSLU-PÓSTURINN fer frá *Bæ í Reykhólasveit* þegar eftir að vestanþóstur er þangað kominn frá *Hjarðarholti*, fer um *Eyri*, *Brjámslæk Bıldudal*, og *Sveinseyri* að *Vatneyri*, og snýr aptur eftir sólarhrings dvöl um *Brjámslæk* og *Eyri* að *Bæ*.
8. ÍSAFJARÐARSÝSLU-PÓSTARNIR eru tveir, og fara frá *Ísafirði* þegar eftir komu vestanþóstsins þangað:
 - a) Fer annar um *Holt* í Öndurafirði að *Fingeyri* við Dýrafjörð, og snýr þaðan aptur eftir 12 tíma dvöl sömu leið til Ísafjarðar; þó má póstur þessi, eftir nánari ákvörðun póstaðgreiðslu-mannsins á Ísafirði, þegar nægur tími er til, fara allt að *Rafnseyri* við Arnarfjörð.
 - b) Hinn fer sjóleiðis frá *Ísafirði* til Snæfjalla, þaðan til *Staðar* í Grunnavík og þaðan aptur til *Hesteyrar* í Sljettuhreppi, og ef tími er nægur að *Stað* í Aðalvík, og síðan, sem fyrst unnt er, sömu leið aptur til Ísafjarðar.
9. STRANDASÝSLUPÓSTURINN fer frá *Stað í Hrútafirði* daginn eftir komu norðanþóstsins þangað frá Reykjavík, fer um *Borðeyri*, *Prestbakka* og *Hrófberg* í Steingrímsfirði, Bjarnarfjarðarháls og Bala að *Kúvíkum* við *Reykjarfjörð*, og snýr þaðan aptur eftir sólarhrings dvöl sömu leið að *Stað*.
10. HÚNAVATNSSÝSLUPÓSTARNIR eru tveir:
 - a) Fer annar frá *Steinsstöðum* daginn eftir komu norðanþóstsins þangað frá *Stað*, um *Blönduós* til *Skagastrandar* verzlunarstaðar, og snýr þaðan aptur eftir sólarhringsdvöl, sömu leið að *Sveinsstöðum*.
 - b) Hinn fer frá *Sveinsstöðum*, einnig eftir komu norðanþóstsins þangað, um *Vesturhópshóla* að *Tjörn* á Vatnsnesi og snýr aptur þaðan eftir 6 tíma dvöl sömu leið að *Sveinsstöðum*.
11. SKAGAFJARÐARSÝSLUPÓSTARNIR eru tveir.
 - a) Annar þeirra leggur á stað frá *Víðimýri*, daginn eftir komu norðanþóstsins þangað frá Reykjavík, fer um *Sauðárkrök*, *Lón*, *Hofsós* og *Haganes* til *Siglu-fjarðar* og snýr aptur sömu leið, eftir sólarhrings bið þar.
 - b) Hinn pósturinn fer frá *Víðimýri*, eftir komu norðanþóstsins þangað frá *Stað*, að *Lýtingsstöðum* í Lýtingsstaðahreppi og snýr aptur eftir að minnsta kosti 6 tíma dvöl, sömu leið að *Víðimýri*.
12. EYJAFJARÐARSÝSLUPÓSTURINN fer frá *Akureyri*, daginn eftir komu norðanþóstsins þangað frá *Stað* að *Tjörn* í Svarfaðardal og snýr aptur eftir sólarhrings dvöl þar.
13. ÞINGEYJARSÝSLUPÓSTARNIR eru þrír: Einn þeirra fer frá Grenjadarstað, þegar er Seyðisfjarðarpósturinn er þangað kominn frá Akureyri, kemur við á *Húsavík*, *Skinnastöðum* og *Presthólum* og mætir á *Raufarhöfn* öðrum Þingeyjarsýslupóstin-

105

um. Sá póstur fer frá Vopnafirði sama dag og hinn pósturinn á að fara frá Grenjaðarstað og kemur við á *Sauðanesi* og *Svalbarði*. Þegar báðir þessir póstar eru komnir til Raufarhafnar, snúa þeir aptur sömu leið til Grenjaðarstaðar og Vopnafjarðar, og má Seyðisfjarðarpósturinn eigi fara frá Grenjaðarstað í leiðinni til Akureyrar, fyrr en annar þeirra er kominn aptur að Grenjaðarstað. Þriðji pósturinn fer frá Akureyri, þegar eptir komu norðanpóstssins þangað, austan Eyjafjarðar út í Höfðahverfi að *Grýttubakka*, og snýr þaðan aptur eptir 6 tíma dvöl til Akureyrar.

14. MÚLASÝSLUÞÓSTARNIR eru þrír:

- Hinn fyrsti fer frá *Höfða* í Vallahreppi, undir eins og aðalþósturinn er kominn þangað frá Akureyri, um *Bót* og *Hrafnabjörg* til *Vopnafjarðar* og snýr aptur þaðan eptir sólahrings dvöl, sömu leið að Höfða.
- Annar fer frá *Höfða* að *Hjaltastað* í Hjaltastaðapinghá eptir komu aðalþóstsins að Höfða og snýr aptur sömu leið, eptir 6 tíma dvöl á Hjaltastað.
- Hinn þriðji fer frá Eskifirði þegar eptir komu þóstsins þangað frá Bjarnanesi, um *Kolfreyjustað* að *Stöð* í Stöðvarfirði, og snýr aptur sömu leið eptir 6 tíma dvöl. Þessi póstur má stytta sjer leið með sjóvegsflutningi yfir Reyðarfjörð og Fáskrúðsfjörð, ef veður leyfir.

15. VESTMANNAEYJAPÓSTURINN fer frá *Odda* að *Ljótarstöðum*, daginn eptir komu austanþóstsins frá Reykjavík, og snýr þegar aptur að Odda. Þegar pósttaskan kemur frá Vestmannaeyjum að Ljótarstöðum, skal henni komið svo snemma að Odda, að hún komist á austanþóstin, á leið hans til Reykjavíkur.

16. ÁRNESÝSLUÞÓSTARNIR eru þrír, og fara þeir allir á stað frá *Hraungerði* svo fljótt sem unnt er, eptir komu austanþóstsins frá Reykjavík.

- Einu þeirra fer um *Ólafsvelli* að *Reykjum* á Skeiðum.
- annar að *Búrfelli* í Grímsnesi, og snúa báðir þessir póstar þegar aptur að Hraungerði.
- Þriðji pósturinn fer ofan á *Eyrbakka*, og snýr þaðan aptur morguninn eptir að Hraungerði.

Reykjavík, 16. ágúst 1891.
Landshöfðinginn yfir Íslandi.
Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

106

Skýrsla

um aðalfund amtsráðsins í norður- og austuramtinu 3.—6. júní 1891.

Árið 1891, 3. d. júnímán. var aðalfundur amtsráðsins í norður- og austuramtinu settur á Akureyri og haldinn af amtmanni J. Havsteen, forseta amtsráðsins, og amtsráðsmönnum, Einari Ásmundssyni í Nesi og Ólafi Briem á Álfgeirsvöllum.

Þessi mál komu til umræðu á fundinum:

- Framlagðir voru eptirfylgjandi reikningar yfir tekjur og gjöld ýmsra sjóða 1890, sem standa undir stjórn og umsjón amtsráðsins.
 - Búnaðarsjóðs norður- og austuramtsins,
 - Búnaðarskólasjóðs norður- og austuramtsins,
 - Styrktarsjóðs fátækra ekkna og munaðarlausra barna í Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað,
 - Gjafasjóðs Gutthorms prófests Þorsteinssonar til fátækra í Vopnafirði,
 - Gjafasjóðs Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar til fátækra í Vallanessókn,

- f. Prentsmiðjúsjóðs norður- og austuramtsins. Amtsráðið endurskoðaði þessa reikninga og gat ekkert að þeim fundið. 106
2. Framlagður var reikningur jafnaðarsjóðsins fyrir 1890, og samþykkti amtsráðið hann.
 3. Framlögð var skýrsla frá sjera O. V. Gíslasyni viðvíkjandi ferð hans um amtið í fyrrasumar, og bónarbrjef um styrk af jafnaðarsjóði, til þess að ferðast um amtið í sumar, til fundarhalda við bjargráðanefndir og framkvæmda í bjargráðamálum. Amtsráðið veitti sjera O. V. Gíslasyni 100 kr. styrk til ferðar þessarar og í viðurkenningarskygni fyrir góðar framkvæmdir hans í umræddu máli.
 4. Amtsráðið veitti kvennaskólanum á Laugalandi 300 kr. styrk af jafnaðarsjóði, og voru framlagðar skýrslur frá skólanum fyrir 1890—91 og endurrit af síðasta reikningi hans.
 5. Kvennaskólanum á Ytriey var veittur 300 kr. styrkur af jafnaðarsjóði, með því skilyrði að skýrslur frá skólanum fyrir 1890—91 og endurrit af síðasta reikningi hans yrði sent forseta amtsráðsins.
- Frumvarp til skipulagsskrár fyrir kvennaskólann á Ytriey, sem sýslunefndin í Húnavatnssýslu hafði samið og sent amtsráðinu til staðfestingar, ályktaði ráðið að senda fyrst sýslunefndinni í Skagafjarðarsýslu til íhugunar, þar sem þetta mál nær eigi síður til Skagafjarðarsýslu en Húnavatnssýslu.
6. Framlagður var reikningur amtsbókasafnsins fyrir 1890; fannst ekkert við hann að athuga. Amtsráðið veitti safninu 200 kr. styrk af jafnaðarsjóði. Ályktað var að gefa út bókaskrárvíðauka á þessu ári. Ennfremur var ályktað að amtsbúar aðrir en þeir, sem heima eiga á Akureyri, skyldu frá nýári 1882 lausir við að greiða 2 kr. árstíllag það sem hingað til hefur áskilið verið fyrir notkun safnsins.
 7. Forseti lagði fram brjef nmboðsmanns Þingeyraklausturs, 29. oktr. 1890, og þar með fylgjandi erindi frá Grími bónda Jónssyni á Gestafelli, þar sem hann fyrir hönd móður sinnar Agnar Guðmundsdóttur og systur sinnar ekkjunnar Auðbjargar Jónsdóttur og svo í eigin nafni sækir um 1000 kr. verðlaun fyrir æðarvarpsrækt og miklar jarðabætur, sem faðir hans Jón heitinn Árnason gerði á ábúðarjörð sinni Illugastöðum í Kirkjuhvammshrepp, sem liggur undir Þingeyraklaustursumboð, ef amtsráðið vildi veita ekkjunnni Ögn Guðmundsdóttur einhver verðlaun úr búnaðarsjóði, en ráðið sá sjer það eigi fært. Áður hafði forseti sent landshöfðingja umrætt bónarbrjef og mælt með að Ögn Guðmundsdóttur yrði veittur einhver styrkur úr umboðssjóði ef hægt væri, en landshöfðingi hafði álitid heimild skorta til þess. Eptir framkominni beiðni veitti amtsráðið búnaðarskólanum á Hólum 200 kr. af búnaðarsjóði.
 8. Forseti skýrði frá, að sýslunefndin í Norður-Þingeyjarsýslu hefði kosið að vera með hinu fyrirhugaða austuramti, sbr. lög 11. júlí 1890, um breytingar nokkrar á tilskipun 4. maí 1872, um sveitarstjórn á Íslandi, og frá tillögum sínum við landshöfðingja um það, hvernig skipta skyldi sjóðum, eignum og skuldum hins núverandi norður- og austuramts milli hinna nýju amta, og þar sem byggt var á því, að hin nýja amtsráðsskipun kæmist á 1. jan. 1892, voru ræddar og samþykktar á-

106: ætlanir um tekjur og gjöld hvors hinna nýju amta út af fyrir sig á árinu 1892, og eru þær á þessa leið:

Áætlun

um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs norðuramtsins 1892.

Tekjur:		Kr. a.	Kr. a.
1. Eptirstöðvar frá 1891		1000 00	
2. Jafnaðarsjóðsgjald	:	1900 00	2900 00
Gjöld:			
1. Amtsráðið		500 00	
2. Sáttamál		50 00	
3. Heilbrigðismál		300 00	
4. Menntamál		800 00	
5. Heyrnar- og málleysingja	:	380 00	
6. Uppí 5. afborgun Skjálfandafjóttsbrúarlánsins		237 00	
7. Óviss útgjöld		633 00	2900 00

Áætlun

um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs austuramtsins 1892.

Tekjur:		Kr. a.	Kr. a.
1. Eptirstöðvar frá 1891		500 00	
2. Jafnaðarsjóðsgjald		1500 00	2000 00
Gjöld:			
1. Amtsráðið		600 00	
2. Sáttamál		30 00	
3. Heilbrigðismál		150 00	
4. Menntamál		200 00	
5. Heyrnar- og málleysingjar		280 00	
6. Uppí 5. afborgun Skjálfandafjóttsbrúarlánsins		163 00	
7. Óviss útgjöld		577 00	2000 00
9. Forseti skýrði frá hvernig kosningar í hin nýju amtsráð hefðu fallið.			

Með því sjer Ólafur Petersen á Svalbarði, sem er kosinn amtsráðsmaður fyrir Norður-Þingeyjarsýslu, er eigi nema 25 ára að aldri, eptir embættismannatali því, sem prentað er í C. deild Stjtið. 1890, og 26 ára eptir skýrslu þeirri um verkfæra karlmenn í Svalbarðshrepp, sem fylgir sýsluvegasjóðsreikningnum fyrir 1890, sem sýslunefndin hafði þá fyrir sjer, sbr. tilsk. 4. maí 1872, um sveitarstjórn á Íslandi, 45. gr., stjórnarskrá um hin sjerstaklegu málefni Íslands, 5. jan. 1874, 18. gr. 3. og lög 14. septbr. 1877, um kosningar til alþingis 6. gr. 3. (sbr. brjef landshöfðingja, 5. júní 1884, Stjtið. 1884, B, bls. 114 - 115) felldi amtsráðið þessa kosningu úr gildi og skoraði á sýslunefndina í Norður-Þingeyjarsýslu, að kjósa fyrir árslok annan mann í amtsráðið með hliðsjón af þeim lagareglum, sem gilda um kjörgengi til amtsráðsins.

Framh.

Skýrsla

106

um aðalfund amtsráðsins í norður- og austuramtinu 3.—6. júní 1891. (Framh.)

Að öðruleyti voru kosningar sýslunefndarinnar í amtsráðinu teknar gildar, en tjeðar kosningar fjellu á þessa leið:

Norðuramtíð.

Sýslur:	Fulltrúar:	Varafulltrúar:
Húnavatns:	Benedikt Blöndal, Hvammi	Pjetur Pjetursson á Gunnsteinsstöðum.
Skagafjarðar:	Ólafur Briem, Álfgæirsvöllum.	Einar B. Guðmundsson, Hraunum.
Eyjafjarðar:	Magnús Sigurðsson, Grund.	Próf. Davíð Guðmundsson, Hofi.
Suður-Þingeyj.:	Einar Ásmundsson, Nesi.	Próf. Árni Jónsson, Skútustöðum.

Austuramtíð.

Norð.-Þingeyj.: Árni Árnason, Höskuldarnesi.

Norður-Múla: Sjera Einar Jónss., Kirkjubæ. Halldór Gunnlögsson, Vestdalseyri.

Suður-Múla: Sigurður Einarsson, Hafursá. Friðrik Möller, Eskiðfirði.

10. Forseti skýrði frá, að hann samkvæmt ályktun amtsráðsins á fundi þess 16.—18. júní f. á. hefði leitt athygli sýslumanna og sýslunefnda að lögum 22. marz 1890, um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda og skorað á þá, að senda hingað reglugjörðir þær, sem sýslunefndirnar hefðu útgefið, um eyðing refa, fjallskil og fjárheimtur, til staðfestingar og löggildingar á næsta aðalfundi amtsráðsins.

Sýslunefndin í Eyjafjarðarsýslu hafði síðan samið og sent frumvarp, sem framlagt var, til reglugjörðar um fjallskil og melrakkaveiðar, og staðfesti amtsráðið frumvarpið þannig að það kæmi í gildi 1. jan. 1892. Hinar aðrar sýslunefndir í amtinu hafa lýst því yfir, að þær hefði eigi getað útkljáð þetta mál að þessu sinni.

11. Framlagt var erindi nokkurt frá hreppsnefndinni í Torfalækjahrepp innan Húnavatnssýslu, 12. desbr. f. á. þar sem hún skýtur til amtsins úrskurði sýslunefndarinnar 3. marz f. á., sem ákveður að nefndur hreppur skyldi borga 35 kr. 75 aur. fyrir eptirleit haustið 1889. Amtsráðið áleit, að sýslunefndin hefði eigi með tjeðum úrskurði farið fram yfir vald sitt, og fann eigi ástæðu til að fella hann úr gildi.
12. Forseti lagði fram erindi frá hreppsnefndinni í Vindhælishrepp, þar sem hún fer þess á leit, að felld verði úr gildi ályktun eða reglugjörð sýslunefndarinnar í Húnavatnssýslu á fundi hennar 3.—8. marz f. á. um gangnatilhögun og sauðfjárrjettaskipun í Vindhælishrepp og fleiri hreppum, að því er snertir rjettaskipun og gangnatilhögun í Vindhælishrepp, og að það sje látið á valdi hreppsnefndarinnar, að svo miklu leyti, sem það ekki kemur í bága við samþykktir og samkomulag hreppsnefndanna í Vindhælis- og Engihlíðarhreppum, er hafi verið eða síðar kunni að komast á. Ennfremur var framlagt álit sýslunefndarinnar um þetta mál.

Amtsráðið, sem er þeirrar skoðunar, að heppilegast og rjettast sje, að sýslunefndir, sem hljóta að vera kunnugastar hvernig tilhagar í hjeradinu, yfir höfuð geri endilega út um gangna- og fjallskilamál, ályktaði að hinumrædda reglugjörð eða ályktun sýslunefndarinnar skyldi standa óhöggvæð.

Til samlags við áðurgreint mál var framlagt annað erindi frá hreppsnefndinni í Vindhælishrepp, þar sem hún áfrýar til ráðsins úrskurði sýslunefndarinnar í Húna-

2. dag septembermán. 1891.

106

vatnssýslu, 3. febr. 1891, þar sem ákveðið er að hreppsnefndin skuli greiða 10 kr. sekt fyrir brot gegn fyrnefndri ályktun sýslunefndarinnar 3. marz f. á. og reglugjörð hennar um gangnatilhögun og sauðfjárrjettaskipun í Vindhælishrepp, sem eigi nefnir sektir á nafn, en brotið virðist fólgið í því, að Skrapatungurjett hafi eigi verið „nefnd“ sem skilarjett. Krefst hreppsnefndin þess, að þessi sektarúrskurður verði felldur úr gildi, en til vara að hreppsnefndinni í Vindhælishrepp gefist kostur á að kynna sjer kæruskjal hreppsnefndaroddivitans í Engihlíðarhrepp 3. desbr. f. á., sem gaf tilefni til þess að hreppsnefndin í Vindhælishrepp var sektuð eins og sagt var. Amtsráðið ályktaði út af þessu, að sýslumaður skyldi gefa hreppsnefndinni færi á að láta til umsögn sína um nefnt kæruskjal hreppsnefndaroddivitans í Engihlíðarhrepp, og senda umsagnarskjalið til forseta amtsráðsins með álitni sýslunefndarinnar.

13. Amtsráðið tók aptur til umræðu erindi hreppsnefndarinnar í Engihlíðarhrepp innan Húnavatnssýslu, 20. marz f. á., sbr. skýrslu um fund amtsráðsins 16.–18. júní 1890 (Stjtið. 1890, B, bls. 115–116) þar sem hreppsnefndin áfrýjar til amtsráðsins úrskurði sýslunefndarinnar 28. febr. 1887, sem ákveður að fyrnefndur hreppur skuli leggja 3 menn til gangnaskila á Eyvindarstaðaheidi, og var nú framlögð umsögn hreppsnefndarinnar í Bólstaðarhlíðarhrepp um málið, sem æstkt hafði verið eftir, og brjef sýslumannsins í Húnavatnssýslu og heimtuð skýrsla hans um fyr-tjæðan úrskurð sýslunefndarinnar í samanburði við úrskurð sýslunefndarinnar 29. jan. 1879, sem ákvað að 4 fremstu bæirnir í Engihlíðarhrepp skyldu vera lausir við að gera fjallskil á Eyvindarstaðaheidi, en til slíkra fjallskila hafði sýslunefndin til bráðabirgða, með úrskurði 6. júní 1877, skyldað 4 fremstu bæina í Engihlíðarhrepp.

Amtsráðið ályktaði að standa skyldi við fyrnefndan úrskurð sýslunefndarinnar 29. jan. 1879, en úrskurður hennar 28. febr. 1887, felldur úr gildi, enda varð eigi sjeð af hverjum ástæðum sýslunefndin hafði breytt úrskurði sínum 29. jan. 1879, 8 árum síðar, og svo er eigi tekið neitt fram um umrædda skyldu Engihlíðarhreppsmanna í reglugjörð eða ályktun sýslunefndarinnar 3. marz f. á., um gangnareglutilhögun og sauðfjárrjettarskipun í nefndum hrepp.

14. Forseti framlagði brjef sýslumannsins í Eyjafjarðarsýslu 21. marz þ. á. þar sem hann eftir ályktun sýslunefndarinnar leitar samþykkis amtsráðsins til þess, að leggja megi árlega fyrst um sinn 50 kr. úr sýslusjóði til búnaðarsjóðs fyrir Eyjafjarðarsýslu, sem landshöfðingi hefir með brjefti 18. apríl þ. á. veitt leyfi til að stofnaður yrði af þeim 600 kr., sem sýslunefndin í Eyjafjarðarsýslu átti innistandandi í búnaðskólanum á Hólum (sbr. skýrslu um fund amtsráðsins 16.–18. júní 1890, Stjtið. B, bls. 110), og af 18 kr. 50 a. sem standa inni í sýslusjóði ónotaðar af landssjóðsstyrk þeim til eflingar búnaði, sem sýslunni hafði verið veittur 1886 og 1888, en vöxtunum af sjóðnum skal varið til verðlauna fyrir jarðabætur, sem lúta að grasrækt, einkum handa fátækum framtaksmönnum.

Með því amtsráðið varð að álíta, að slíkur sjóður mundi verða til gagns, samþykkti það, að áðurnefnd fjárgreiðsla úr sýslusjóði mætti eiga sjer stað fyrst um sinn, og setti þær reglur viðvíkjandi sjóðnum, að hann skyldi tryggður með fasteignarveði, sem væri fullnægjandi, samkvæmt þeim reglum, sem gilda um útlán á

fje ómyndugra, og að árlegan reikning skyldi gera yfir tekjur og gjöld hans, er 106
yrði úrskurðaður af amtsráðinu.

15. Kom fram skýrsla um það, að Jón Borgfirðingur í Reykjavík vildi etpirláta amtsbókasafninu á Akureyri bókasafn sitt, gegn því að hann fengi uppeldi sitt í elli sinni svo sem 350 kr. tillag á ári, en svo skyldi hann aftur verja kröftum sínum í þarfir bókasafnsins.

Sökum efnaleysis amtbókasafnsins gat amtsráðið eigi sinnt þessu, og var þeirrar skoðunar að rjettast mundi að bókasafn Jóns yrði sameinað við landbókasafnið eða skólabókasafnið í Reykjavík.

16. Forseti framlagði erindi frá Þórarni bónda Benjamínssyni á Efrihólum, dags. 13. maí 1890, sem barst amtinu 21. nóvbr. s. á., og þar sem hann ber sig upp undan því, að sjer hafi verið gerð of há útsvör til Prestshólahrepps 1888—89 og 1889—90, og að hreppsnefndaroddivitinn, verzlunarstjóri Jakob Gunnlögsson á Raufarhöfn, hafi án sinnar vitundar og vilja skifað út úr verzlunarreikningi sínum útsvarið fyrir 1888—89, en látið taka hjá sjer lögtaki útsvarið fyrir 1889—90 eftir því sem sýslunefndin hafði sett það niður á fundi sínum 7. og 8. maí 1890. Jafnframt var framlagt umsagnarskjal hreppsnefndarinnar ásamt tveimur fylgiskjölum og brjef sýslumannsins í Þingeyjarsýslu, 23. marz þ. á., málinu viðvíkjandi.

Amtsráðið gat eigi eptir framkomnum málavöxtum sjeð að hreppsnefndin eða sýslunefndin hefði í þessu máli farið út fyrir vald sitt, og ályktaði að það gæti ekki sinnt þessari kæru Þórarins Benjamínssonar, sem stæði frítt fyrir að leita meints rjettar síns við dómstólana, ef hann þættist hafa orðið fyrir röngu hvað snerti lögtakið og útskriptina úr verzlunarreikningi hans.

17. Forseti lagði fram bænarskrá frá 39 búnaðarfjelögum í amtinu um styrk af því fje, sem ræðir um í 10. gr. C. 4. b. fjárlaganna fyrir 1890 og 1891 og sem landshöfðingi útbýtir, og skýrslur fjelaganna um hinar unnu jarðabætur á árinu 1890, sem komnar voru til amtráðsins frá sýslunefndunum, með tillögum þeirra, en amtsráðið byggði á því, að amtinu hlotnuðust allt að því 3200 kr. af fyrnefndri fjárveiting fyrir yfirstandandi ár, eins og í fyrra og eptir sama hlutfalli sem áður hefir átt sjer stað um samskonar fjárveitingar. Eptir hinum framkomnu skýrslum og tillögum sýslunefndanna gerði amtsráðið tillögur sínar um útbýting fyrnefndrar upphæðar.

18. Að gefnu tilefni frá sýslumanninum í Húnavatnssýslu í brjeði 19. apríl 1890 ákvað amtsráðið að jarðabótastörf þau, sem talin eru í þeim skýrslum búnaðarfjelaga, er fylgja skulu bænarskrám þeirra um styrk af fjárveitingu úr landssjóði til eflingar búnaði, skyldu eptirleiðis metin til dagsverka eptir þeim reglum sem hjer koma:

10 □ faðma túnasljettun skyldi teljast 1 dagsverk,

300 ten.feta skurðagröftur skyldi teljast 1 dagsverk,

200 ten.feta stíflugarðahleðsla skyldi teljast 1 dagsverk

250 ten.feta vörzlu- og túngarðahleðsla skyldi teljast 1 dagsverk.

Ennfremur tók amtsráðið það fram, að aðrar jarðabætur en þær, sem lúta að grasrækt, gætu ekki komið til greina.

19. Forseti framlagði erindi nokkurt með fylgiskjölum frá hreppsnefndinni í Áshrepp,

106

þar sem hún skýtur til amtsráðsins úrskurði sýslunefndarinnar 6. febr. þ. á., er ákveður um útsvarskæru Jóns Jónssonar á Kornsa, sem hreppsnefndin hafði frávísað sem of seint framkominni, að hreppsnefndin skyldi úrskurða kærana að efninu til, af því að það væri sannað, að hreppsnefndin hefði eigi kallað kæranda á fund áður en hún felldi frávísunarúrskurð sinn.

Amtsráðið var þeirrar skoðunar, að hreppsnefnd skyldi yfir höfuð ávallt kalla útsvarskæranda á fund, þótt nefndin áliti, að kærana væri of seint fram komin, og að nefndin mundi komast að þeirra niðurstöðu, að frávísa henni; samkvæmt þessu skyldi hreppsnefndin í Áshrepp taka málið fyrir aptur til meðferðar, hvort heldur til frávísunarúrskurðar eða úrskurðar að efninu til, eftir að hafa kallað kærandann á fund sinn:

20. Út af bænarskrá frá hreppsnefndinni í Helgastaðahrepp og tillögum sýslunefndarinnar í Suður-Þingeyjarsýslu, gerði amtsráðið þá breytingu á skipun yfirsetukvenna-umdæma í Þingeyjarsýslu, að 8. umdæmið skyldi ná yfir Þóróddsstaða og Nessókn að undanteknum Skógum í Reykjahverfi, sem fylgja 7. umdæminu (Húsavíkurhrepp og 9. umdæmið yfir Helgastaðaprestakall og Grenjadarstaðarsókn að undanteknum þeim bæjum í sókninni, sem eru í Húsavíkurhrepp og sem eru þessir: Breknakot, Reykir, Holtakot, Heiðarbót og Þverá.
21. Framlagt var erindi frá hreppsnefndinni í Akrahrepp innan Skagafjarðarsýslu, þar sem hún skýrir svo frá, að kosningar til hreppsnefndar þar í hrepp hafi í fyrsta skipti eigi framfarið fyrir en 1875, þótt hvervetna annarstaðar hefði verið kosið 1874, eins og vera þar, og að hreppsnefndarkosningarnar þar í hrepp fari fram ári síðar en á að vera fyrir þessa sök. Óskar hreppsnefnin þess að lagfæring komist á þetta, en þar að lútandi málaleitun nefndarinnar hafði sýslunefndin í Skagafjarðarsýslu, á fundi sínum 20.—22. febr. 1889, eigi viljað taka til greina. Áður amtsráðið gerði út um þetta mál ályktaði ráðið að leita um það umsagnar sýslunefndarinnar, sem eigi hafði á sínum tíma gefið ástæður fyrir neitun sinni gagnvart hreppsnefndinni.
22. Samkvæmt tillögum sýslunefndarinnar í Skagafjarðarsýslu samþykkti amtsráðið að vegurinn frá fjallveginum yfir Siglufjarðarskarð fram Austurfljót að sýslutakmörkum á Lágheiði skyldi tekinn upp í tölu sýsluvega.

Forseti skýrði frá, að sýslunefndirnar í Norður-Þingeyjarsýslu og Suður-Þingeyjarsýslu, sem hann með brjefi 24. maí 1890, þá er hann birti brjef landshöfðingja 8. s. m. um aðalþóstvegi, hafði skorað á að láta uppi tillögur sínar um sýsluvegi, hefðu eigi getað komið að neinni niðurstöðu um þetta málefni á nýafstöðnum fundum sínum og ályktað að fresta því. Út af þessu vildi amtsráðið skora fastlega á nefndir þessar og skipa þeim að útkljá þetta mál á næstu fundum, og senda forseta ráðsins tillögur sínar um sýsluvegi um sýslurnar.

Forseti skýrði amtsráðinu frá vegabótum þeim og vegagjörðum, sem fram höfðu farið á aðalþóstleiðinni um amtið árið 1890, og eins þeim, sem ráðgert er, að framkvæmdar verði á yfirstandandi ári.

23. Amtsráðið hafði þegar á fundi sínum 16.—18. júní f. á. (Stjtið. 1890, B. bls. 112) rætt álit ingeniørs A. Siwersons viðvíkjandi stefnu aðalþóstvegarins um eystri hluta Húnavatnssýslu frá Stóru-Giljá að Gili í Svartárdal, án þess að tillögur sýslunefndarinnar um álit þetta þá lægju fyrir, og meiri hluti þess þá kom-

ist að þeirri niðurstöðu, að fallast á álit ingeniörsins og þá tillögu hans, að veginn skyldi leggja frá Stóru-Giljá að Reykjum á Reykjabraut, þá meðfram Svínavatni að austan og svokölluðum Múla að Tunguvaði og Löngumýrarferju við Blöndu og yfir Svartá í Svartárdal, en eigi fram hjá Tindum að Holtastaðafjerju; nú hafði forseti amtráðsins meðtekið með brjefi sýslumannsins í Húnavatnssýslu 18. marz þ. á. tillögur sýslunefndarinnar um álit A. Siwersons, sem hún hafði látið uppi á fundi sínum 3.—7. febr. þ. á., og hefir nefndin komið að þeirri niðurstöðu, að leggja skyldi veginn frá Stóru-Giljá ofan að Blönduósi, yfir Blöndu við Neðri-Klif þar sem gott er brúarstæði, og svo upp Langadalinn að Gili í Svartárdal. Þannig var þá vegastefnan frá Reykjum fram hjá Tindum og að Holtastaðafjerju, sem amtsráð og sýslunefnd áður hafði aðhyllt, úr sögunni.

Með því nú forseta amtsráðsins eigi gat dulizt, að ástæður þær, sem sýslunefndin hafði tilfært skoðan sinni til stuðnings, hefðu mikið við að styðjast, enda hafði landshöfðingi á sínum tíma byggt á því, að álit sýslunefndarinnar um tillögur A. Siwersons væru fyrir hendi, þegar málið væri borið undir amtsráðið, hafði forseti af ráðið að bera málið eins og það nú lá fyrir undir ráðið, sem tók það til yfirvegunar og ljet uppi svolátandi álit sitt um það.

Meiri hluti amtsráðsins getur eigi fallið frá því áliti, sem varð ofan á hjá því á fundi þess 16.—18. júní f. á. Brúin, sem gerð yrði yfir Blöndu á Svínavatnsveginum verður að vísu að áliti A. Siwersons 8700 kr. dýrari en brú skammt fyrir ofan Blönduós á Neðriklifum, en að hún verði mörgum 8000 kr. dýrari, eins og sýslunefndin heldur fram, vegna gífurlegs flutningskostnaðar á brúarefni upp að efra brúarstæðinu, getur meiri hlutinn naumast ætlað, því að A. Siwerson ætti að minnsta kosti að hafa tekið hæfilegt tillit til kostnaðaraukans við flutninginn. Þá er aðgætandi að vegalengdin frá Giljá um Blönduós að Gili er 37240 m. (rúm $4\frac{1}{2}$ míla), en meðfram Svínavatni að austan 26900 m. (um $3\frac{1}{2}$ míla) og þetta gerir töluverðan mun á kostnaðinum við vegagjörðina. A. Siwerson hefur enga áætlun gjört um kostnaðinn við Blönduósvegin, sem hann ef til vill hefur eigi hugsað sjer að gæti komið til greina, en að líkindum yrði sá vegur að minnsta kosti 16000 kr. dýrari en hinn vegurinn, þótt vegagerð sje hin hægasta milli Giljár og Blönduóss, því þá er eptir leiðin upp Langadalinn, og eru á þeirri leið Æsustaðaskriðurnar og aðrir örðugleikar við vegagjörð. Skriðurnar nefnir sýslunefndin ekki, og getur það komið upp á móti því, að A. Siwerson nefnir ekki Svartá, sem er farartálminn á Svínavatnsveginum. Kostnaðurinn við veginn meðfram Svínavatni og brúargjörð yfir Blöndu þar fremra verður eptir áætlun A. Siwersons alls 95000 kr., en veg- og brúargerð á Blönduóssleiðinni yrði að minnsta kosti um 7300 kr. dýrari.

Á hinn bóginn skal það fúslega játað, að miðhluti sýslunnar hefði hið mesta gagn af því, að vegurinn yrði lagður um Blönduós, og yrði þá komið hjá þeim kostnaði, sem lagning sýsluvegar um Langadalinn hefði í för með sjer, og er þess að gæta, að helmingur af hinu árlega sýsluvegagjaldi sýslunnar, sem ekki er mikið í sjálfu sjer, gengur til aðalþóstvega samkvæmt 3. gr. vegalaganna 10. nóvbr. 1887. Ennfremur kemur til skoðunar, að umferðin um efri leiðina er naumast svo mikil að hún geti rjettlætt dýra brúargerð.

Það sem í stuttu máli mælir með veginum meðfram Svínavatni er það, að hann

106

er langtum styttri en Blönduósvegurinn, og liggur beinna fyrir, sbr. grundvallarregluna í 2. gr. laga 10. nóvbr. 1887, um vegi, og að vegagerð og brúargerð á Svínavatnsveginum er ódýrari en vegagerð og brúargerð til samans á hinum veginum, enda hefir A. Siwerson skýrt svo frá, að til þess að nota Svínavatnsveginn fyrst um sinn þyrfti einungis að búa til akveg um mýrarflákann þar, sem er 11400 m. ($1\frac{1}{2}$ míla) á lengd, frá því lítið eitt fyrir austan Laxá fram hjá Svínavatnskirkju og Löngumýri, en sá vegur mundi kosta 32000 kr, og brúin ásamt með 3900 m. löngum vegakafli kosta 55000 kr., alls 87000 kr.

Það sem mælir á móti veginum er það, að fara þarf yfir Svartá, sem getur verið slæmur farartálmi.

Það sem mælir með Blönduósveginum er það, að hann liggur hentugt við fyrir allmarga sýslubúa, og svo er brúargerð ódýrari þar og hægri hvað flutning á brúarefni snertir en á fremri veginum.

Það sem mælir á móti er það, að þessi leið er krókur, og vegagerð dýrari en á hinum veginum meðfram Svínavatni, og að örðugleikar eru á því, að leggja veg um Æsustaðaskriðurnar og víðar í Langadal.

24. Framlagðir voru eptirfylgjandi reikningar og skjöl frá búnaðarskólanum á Hólum.

- a. Prentuð skólaskýrsla fyrir 1889—90.
- b. Endurrit af fundargjörðum stjórnarnefndarinnar 6. og 7. nóvbr. 1890 og 26. og 27. jan. 1891, og af fundargjörðum hinnar nýju stjórnarnefndar 21.—25. maí 1891.
- c. Endurrit af framhaldsúrskurði amtsráðsins um skólareikninginn 1887—88 með áritun stjórnarnefndarinnar.
- d. Endurrit af úrskurðum amtsráðsins um skólareikninginn 1888—89, með áritun stjórnarnefndarinnar.
- e. Endurrit af úrskurðum amtsráðsins um reikning skólabúsins 1888—89 með áritun stjórnarnefndarinnar um fullnustu úrskurðanna.
- f. Reikningur yfir tekjur og gjöld búnaðarskólans 1889—90 með fylgiskjölum, ásamt athugasemdum endurskoðenda og svörum reikningshaldara.
- g. Reikningur skólahúsins 1889—90, með fylgiskjölum, ásamt athugasemdum endurskoðenda, svörum reikningshaldara og úrskurðartillögum stjórnarnefndarinnar.
- h. Reikningur Hólakirkju 1888—89, með athugasemd endurskoðenda og svari reikningshaldara.
- i. Reikningur Hólakirkju 1889—90 með athugasemdum endurskoðenda, svörum reikningshaldara og úrskurðartillögum stjórnarnefndarinnar.
- k. Skrá yfir herbergjaskipun í hinu fyrirhugaða skólahúsi, ásamt uppdrætti af því.
- l. Reikningur búnaðarskólans fyrir 1890—91 án fylgiskjala.

Amtsráðið yfirför skjöl þessi og úrskurðaði reikningana stafl. f—i.

Út af fyrirspurn frá stjórnarnefnd skólans um það hvort sængurlega kvenna yrði heimfærð undir 23. gr. tilsk. 26. jan. 1866, um vinnuhjú á Íslandi, sjerilagi þegar konan væri óljett við byrjun vistarársins, ljet amtsráðið í ljósi það álit sitt, að þegar gipt kona ætti í hlut, væri það sjálfsagt að færi um sængurlegu hennar eptir nefndri lagagrein.

Amtsráðið var stjórnarnefndinni samdóma um það, að eigi væri þörf á, að ráðið

gæfi út erindisbrjef handa stjórnarnefndinni, þar sem ákvarðanir um verksvið hennar voru teknar upp í hina nýju reglugjörð skólans.

106

Sýslunefndin í Skagafjarðarsýslu hafði verið því meðmælt, að skólabúið framvegis verzladi í kaupfjlagi Skagfirðinga og sendi sauði til sölu á Englandi fyrir eigin reikning, en sýslunefndin í Húnavatnssýslu verið því mótfallin, að lifandi peningur væri sendur til útlanda til sölu þar uppá ábyrgð skólabúsins. Amtsráðið var sýslunefndinni í Húnavatnssýslu samdóma um þetta mál og ályktaði, að það skyldi hannað að búið hefði slíka sauðasölu eða hrossasölu um hönd, en ekkert væri því til fyrirstöðu að það að öðru leyti tæki þátt í pöntunarfjlagi til þess að fá sem best og ódýrust kaup.

Amtsráðið fjellst á þá ályktun stjórnarnefndarinnar, að eptirleiðis yrðu hafðir 2 undirkennarar við skólann.

Forseti framlagði brjef landshöfðingja 21. ágúst 1890, þar sem hann samkvæmt tillögum amtsráðsins leyfir, að frestað verði að ákveða hvort heldur Norður-Þingeyarsýsla skuli taka þátt í búnaðarskólanum á Hólum eða búnaðarskólanum á Eiðum, þangað til sýslunefndin í nefndri sýslu samkvæmt lögum 11. júlí 1890, um nokkrar breytingar á tilsk. 4. maí 1872, um sveitarstjórn á Íslandi o. fl., hefði kosið um hvort heldur sýslufjlag þetta skyldi vera partur úr norðuramtinu eða austuramtinu. Nú hefur sýslunefndin í Norður-Þingeyarsýslu á fundi sínum 15.—16. apríl þ. á. kosið að vera með austuramtinu, en hvað hluttöku í öðrum hvorum búnaðarskólanum snertir, kom fram alveg samskonar álit hennar eins og í fyrra (sbr. skýrslu um fund amtsráðsins 16.—18. júní 1890, Stjtið 1890. B, bls. 111), og vill nefndin hafa búnaðarskóla eða fyrirmyndarbu út af fyrir sig. Forseti skýrði frá, að hann með brjefi, dags. 8. f. m., hefði skýrt landshöfðingja frá málavöxtum, en beðið hann að fresta að gera út um málið þangað til komið væri álit sýslunefndanna í Múlasýslunum, sem samstundis væri leitað; ennfremur hafði forseti skýrt stjórnarnefnd Hólaskólans frá þessu, sem í brjefi 30 f. m., sem var framlagt, hafði lýst því yfir, að hún álti það eðlilegast og hagkvæmast, að Norður-Þingeyarsýsla tæki þátt í búnaðarskólastofnun Austfirðinga.

Amtsráðið ræddi þetta mál aptur og gat ekki í neinu breytt tillögum sínum um það frá í fyrra, og vildi leggja það til við landshöfðingja, að hann skipaði svo fyrir, að Norður-Þingeyarsýsla tæki þátt í búnaðarskólahaldinu á Eyðum, og að hluti sýslunnar í búnaðarskólasjóði yrði lagður til skólans þar og hið árlega búnaðarskólagjald. Þetta gjald nemur um 57 kr. á ári, en sýslan átti í sjóði við síðustu árslok 1398 kr. 50 a., og er því ekki vel hugsanlegt, að hún geti komið upp búnaðarstofnun fyrir jafnlítið fje, heldur yrði hún að taka lán, sem yrði sýslufjlaginu mjög þungbært, ef ekki ofvaxið. Ef svo ólíklega skyldi fara, að sýslunefndirnar í Múlasýslunum eigi vildu taka Norður-Þingeyarsýslu í fjlag við sig um búnaðarskóla, væri ekki annað fyrir, en að sameina þessa sýslu við norðuramtíð um búnaðarskólahaldið á Hólum.

25. Framlögð voru eptirnefnd skjöl og reikningar viðvíkjandi Eyðaskóla.

a. Skilríki fyrir því, að fullnægt væri úrskurði amtsráðsins á skólareikningnum 1885—86.

106

- b. Skýrsla um kennsluna á skólanum og verklegar framkvæmdir á skólaárinu 1889—90, og skýrsla um einkunnir við burtfararprófið 1890.
- c. Reikningar fyrir 1889—90 um efnahag skólans ásamt athugasemdum endurskoðenda.

Amtsráðið yfirfór reikninga þessa og ályktaði að heimta ýmsar upplýsingar þeim viðvíkjandi áður en það legði á þá úrskurð sinn.

- 26. Framlögð voru eptirnefnd eptirrit af gjörðabókum sýslunefnda, sem voru yfirfarin:

- a. Frá Húnavatnssýslu fundargjörðir frá 3.—7. febr. þ. á.

Amtsráðið samþykkti að sýslunefndin hefði jafnað niður 1050 kr. 90 a. sýslusjóðsgjaldi í stað 992 kr. 51 e. sem niður mátti jafna í mesta lagi.

- b. Frá Skagafjarðarsýslu, fundargjörðir frá 11.—14. marz þ. á.

- c. Frá Eyjafjarðarsýslu fundargjörðir 11.—14. marz þ. á.

- d. Frá Suður-Þingeyjarsýslu, fundargjörðir frá 18.—20. marz þ. á.

Sýslumaður hafði að vísu haldið þenna aðalfund sýslunefndarinnar í marz samkvæmt ályktun amtsráðsins á fundi þess 16.—18. júní 1890 (Stjtið. 1890 B., bls. 118) og brjefi þess 3. júlí 1890, en forseti ráðsins hafði samt eigi meðtekið frá sýslumanninum fyr en 3. maí hið fyrgreinda endurrit af gjörðabók nefndarinnar. Þar sem póstur hafði farið um Þingeyjarsýslu í byrjun aprílmánaðar, fann amtsráðið ástæðu til að brýna fyrir sýslumanni, að gæta þess vandlega eptirleiðis, sem honum er gert að skyldu í 37. gr. sveitarstjórnartilskipunarinnar, og skyldi einnig senda forseta ráðsins sýslusjóðsreikninginn og sýsluvegasjóðsreikninginn með næsta pósti eptir fundarhald sýslunefndarinnar, og svo fljótt sem audið væri aðrar afgreiðslur til ráðsins, er stöfuðu af ályktunum og gjörðum sýslunefndarinnar.

- e. Frá Norður-Þingeyjarsýslu, fundargjörðir frá 15.—16. apríl þ. á.

Þrátt fyrir framangreinda ályktun amtsráðsins 16.—18. júní f. á. hafði sýslumaður eigi haldið fundinn fyr en í apríl, og ályktaði því amtsráðið að brýna fyrir sýslunefndinni að halda sýslunefndarfundi í marz, og svo tímanlega, að endurrit af fundargjörðunum ásamt sýslureikningum yrði sent forseta fyrst í apríl. Ef þessu eigi yrði hlýtt hafði amtsráðið eigi önnur ráð, en að koma fram ábyrgð gegn sýslumanni.

- f. Frá Norður-Múlasýslu, fundargjörðir frá 11. júní 1890 og 19. marz þ. á.

Út af því, að sýslunefndin hafði ákveðið, að láta nú í vor gera að stuttum vegarkafli af fjallveginum yfir Vestdalsheiði fyrir neðan Vestdalsbrekkur, sem væri orðinn orðinn alveg ófær, uppá væntanlegt endurgjald úr landssjóði, hafði amtmaður skrifað sýslumanni 20. apríl þ. á. og í samhljóðun við brjef sitt 20. desbr. f. á. tjáð sýslumanni, að hann eða sýslunefndin mætti að vísu láta smávegis aðgerðir framframa á aðalpóstvegum og fjallvegum, sem ekki væru sýsluvegir, þegar bráðasta nauðsyn væri til þess, vegna þess að vegur hefði orðið fyrir stórskemmdum, eða hætta væri að fara um hann, en ef um eiginlegar vegagjörðir eða stórvægilegar vegabætur væri að ræða, annaðhvort á aðalpóstvegum eða fjallvegum, sem ekki væru sýsluvegir, útgengju allar hjeraðlútandi ráðstafanir frá landshöfðingja eptir tillögum amtsráða (sýslunefnda) og vegfróðs

Framh.

Skýrsla

106

um aðalfund amtsráðsins í norður- og austuramtinu 3.—6. júní 1891. (Framh.)
manns samkvæmt 3. gr. laga 10. nóvbr. 1887, um vegi. Áætlun yfir tekjur og gjöld sýslusjóðsins fyrir árið 1891 virðist eigi vera með felldu. Kostnaður er áætlaður alls 1920 kr. en tekjur 360 kr. 11 a. í sjóði, og gjald hreppanna 828 kr. 65 a., alls 1188 kr. 76 a. Hallinn ætlar svo sýslunefndin jafnist með hundaskattinum, en það er aðgættandi, að þessi skattur rennur í sveitarsjóðina, en alls ekki í sýslusjóð, sbr. lög 22. maí 1890, um hundaskatt o. fl., og er það allt annað mál, að sýslumaður getur tekið sýslusjóðsgjald hreppanna af hundaskattinum, að því leyti, sem hann til brekkur, en afganginum skal hann skila hreppasjóðunum.

g. Frá Suður-Múlasýslu fundargjörðir frá 17. septbr. 1890 og 4. maí 1891.

Sýslumaður hafði, að líkindum fyrir hönd sýslunefndarinnar, farið þess á leit, að amtsráðið vildi samþykkja, að jafna mætti niður 1657 kr. 43. aur. sýslusjóðsgjaldi eða 21½ eyr. á hvert hundrað, sem fer langt fram úr því, sem jafna mátti niður. Amtsráðið samþykkti þetta eptir kringumstæðunum, en tillagan hefði átt að koma frá sýslunefndinni sjálfri, sem eigi sjest að hafi gert nokkra ályktun um að leita þessa samþykkis.

Amtsráðið fól forseta sínum að leita upplýsinga um hvernig á því stæði, að 500 kr. væru ætlaðar til lögferjunnar á Egilstöðum og Hvammi, sem virðist æði mikið.

Að því leyti, sem sýslunefndin hafði gjört ályktun um hvernig verja skyldi því fje, sem eptir var í sjóði frá 1890 af þeim helmingi sýsluvegagjaldsins, sem gengi til aðalpóstvega, og þeim helmingnum af sýslavegagjaldinu fyrir 1891, er gengi til aðalpóstleiðarinnar, þá vildi amtsráðið leiða athygli nefndarinnar að því, að allar ráðstafanir, er snerta aðalpóstvegi, útganga frá landshöfðingja, en annað mál væri það. að sýslunefndir og amtsráð kæmu fram með tillögur sínar hjer að lútandi. Forseti skýrði frá að hann hefði skrifað landshöfðingja hjer að lútandi, 16. maí f. á. í samhljóðun við óskir sýslunefndarinnar, og fjellst amtsráðið á það.

Aðalfundur sýslunefndarinnar hafði eigi verið haldinn fyrr en 4. maí, þrátt fyrir það að amtsráðið hafði svo fyrirskipað á fundi sínum 16.—18. júní p. á., að sýslumaður skyldi halda fundinn eigi seinna en í marz. Amtsráðið vildi því enn einu sinni brýna þetta fyrir sýslumanni, en ef það eigi hjálpaði væri ekki annað fyrir hendi en að koma fram ábyrgð gegn honum.

27. Framlagðir voru eptirnefndir sýslusjóðsreikningar fyrir árið 1890,

a. Úr Húnavatnssýslu.

b. — Skagafjarðarsýslu,

c. Eyjafjarðarsýslu,

d. Suður-Þingeyjarsýslu,

e. Norður-Þingeyjarsýslu,

f. Norður-Múlasýslu,

g. Suður-Múlasýslu.

Við reikninginn úr Suður-Þingeyjarsýslu fannst að athuga, að 4. og 5. fylgi-

16. dag septembermán. 1891.

skjalið ber það með sjer, að sýslunefndin hefur haldið aukafund 13. septbr. 1890, en endurrit úr gjörðabókinni viðvíkjandi þessu fundarhaldi var eigi komið til forseta amtsráðsins; ráðið ljét í ljósi óánægju sína yfir þessu, og ályktaði að sýslumaður skyldi tafarlaust senda forseta endurritið.

Athugasemdir endurskoðenda sýslunefndarinnar við reikninginn úr Suður-Múlasýslu úrskurðaði amtsráðið á þá leið, að eign sjóðsins skyldi talin 478 kr. 43 a. í stað 460 kr. 49 a. eins og í reikningnum stendur.

Að öðru leyti fann amtsráðið ekkert að athuga við ofan nefnda sýslusjóðsreikninga og samþykkti þá.

28. Framlagðir voru til rannsóknar og úrskurðar eptirnefndir sýsluvegasjóðsreikningar:

1. Úr Húnavatnssýslu.

2. — Skagafjarðarsýslu.

Við þessa reikninga fannst ekkert að athuga og voru þeir samþykktir.

3. Úr Eyjafjarðarsýslu.

Amtsráðið úrskurðaði reikninginn á þessa leið:

Vantalið vegabótagjald úr Glæsibæjarhrepp og Vallahrepp, 50 aur. úr hvorum hreppnum, alls 1 kr., ber að færa til inntekta í næsta reikningi.

Sömuleiðis ber að færa til inntekta í næsta reikningi 102 kr., sem borgaðar hafa verið úr sjóðnum fyrir aðgjörð á aðalpóstveginum frá Krókeyri að Gilsferju, en þessi upphæð hefur verið endurborguð úr landssjóði, auk 10 kr., sem síðar er upplýst að eigi gengu til aðgjörðar á aðalpóstveginum, heldur til brúargjörðar á öðrum stað, og skulu því landssjóði endurborgast þessar 10 kr., sem má færa til endilegra útgjalda í sýsluvegasjóðsreikningnum.

Aðalskýrslu um sýsluvegagjörðir á árinu vantaði og sömuleiðis matsgjörðir og vottorð valinkunnra manna um framkvæmdar vegagjörðir; hafði forseti lagt fyrir sýslumann að bæta úr þessu.

4. Úr Suður-Þingeyjarsýslu.

Forseti hafði gjört nokkrar athugasemdir við reikning þenna, sem kom svo seint frá sýslumanni, að eigi var tími til að fá svör reikningshaldara við athugasemdirnar fyrir fundinn, og fól amtsráðið forseta sínum að úrskurða reikninginn þegar svörin væru komin.

5. Úr Norður-Þingeyjarsýslu.

Við þenna reikning fannst ekkert að athuga.

6. Norður-Múlasýslu.

Vottorð tveggja óviðkomandi valinkunnra manna um vegagjörðir í Tungu- hrepp og Loðmundarfjarðarhrepp vantar, og sömuleiðis matsgjörð á vegagjörð í Hjaltastaðahrepp, og ber sýslumanni að útvega skjöl þessi og senda þau forseta amtsráðsins. Að öðru leyti fannst ekkert að athuga við reikninginn.

7. Úr Suður-Múlasýslu.

Fyrir vegabót á Hólmahálsi eru vangreiddir 50 aur., svo sjóðurinn við árslok 1890 er rjett talinn 121 kr. 83 a. í stað 122 kr. 33 a. og skal þetta leiðrjett í næsta reikningi. Að öðru leyti var reikningurinn samþykktur.

Fleiri mál komu eigi til umræðu og var því fundi slitið.

p. t. Reykjavík, 8. dag. ágústm. 1891.

J. Havsteen.

Ágrip

af fundargjörðum amtsráðsins í Vesturamtinu, dagana frá 15. til 17. júní 1891.

Ár 1891, 15. dag júnímán., átti amtsráð Vesturamtsins fund með sjer í Stykkishólmi. Á fundinum mættu forseti amtsráðsins, amtmaður E. Th. Jónassen, og amtsráðsmennirnir presturinn síra Sigurður Stefánsson og sýslumaður S. E. Sverrisson.

Þessi mál komu til umræðu á fundinum:

1. Forseti lagði fram:
 - a, reikning yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Vesturamtsins fyrir árið 1890,
 - b, — yfir tekjur og gjöld búnaðarsjóðs Vesturamtsins fyrir árið 1890,
 - c, — yfir tekjur og gjöld búnaðarskólasjóðs Vesturamtsins fyrir árið 1890, og
 - d, — yfir tekjur og gjöld amtsbókasafnsins í Stykkishólmi fyrir árið 1890, voru reikningar þessir yfirfarnir og samþykktir, með því ekkert fannst athugavert við þá.
2. Forseti lagði fram eptirfylgjandi sýslusjóðsreikninga:
 - a, Reikning yfir tekjur og gjöld Ísafjarðarsýslu árið 1890,
 - b, — úr Austur-Barðastrandarsýslu árið 1889 yfir tekjur og gjöld sýslusjóðsins, einnig yfir tekjur og gjöld sýsluvegasjóðsins fyrir sama ár. Sýslusjóðsreikningurinn fyrir árið 1890 var enn ekki kominn úr þessari sýslu.
 - c, Sýslusjóðs- og sýsluvegagjalds-reikning Vestur-Barðastrandarsýslu árið 1890,
 - d, Sýslusjóðs- og sýsluvegagjaldsreikning Strandarsýslu fyrir árið 1890;
 - e, Frá Dalasýslu sömu reikninga fyrir árið 1890, og
 - f, frá Snæfellsness- og Hnappadalssýslu sömu reikninga s. á. Við reikninga þessa (a—f) fannst ekkert athugavert.

Sýslusjóðs- og sýsluvegagjaldsreikningur frá Mýrasýslu fyrir árið 1890 var enn þá ókominn.
3. Forseti lagði fram eptirrit af gjörðabókum sýslunefndanna:
 - a, Frá Ísafjarðarsýslu: 4. ág. 1890 og 4.—7. marz 1891,
 - b, — Vestur- Barðastrandarsýslu: 30. apríl 1891,
 - c, Dalasýslu: 27. apríl 1891,
 - d, Strandarsýslu: 7.—10. apríl 1891,
 - e, Snæfellsness- og Hnappadalssýslu: 20.—22. Apríl 1891,
 - f, Mýrasýslu 7. maí 1890,
 - g, Mýrasýslu: 9. apríl 1891,
 - h, Austur-Barðastrandarsýslu: 10. júní 1890.

Viðvíkjandi hinu framlagða endurriti úr gjörðabók sýslunefndar Dalasýslu frá 27. apríl p. á., ákvað amtsráðið, að veita ekki samþykki sitt til þess, að sýslunefndin hafði veitt aukalækninum í Dalasýslu og Bæjarhreppi 400 króna lán úr sýslusjóði, og fól ráðið forseta sínum að tilkynna oddvita sýslunefndarinnar neitun sína þar að lútandi, þar eð ekki gæti álitizt heimild til að leggja álögur á sýslubúa til þess að lána prívatmönnum fje, enda er ráðinu ókunnugt um, hvernig fje þessu skyldi varið, og auk þess að eins sett trygging fyrir láninu í lausafje, sem ráðinu er ókunnugt um, hve mikið er, eða hverskonar. Að öðru leyti fannst ekkert athugavert við eptirritin.

4. Var framlagt brjef, dags. 15. júní 1891, frá stjórn æðaræktarfelagsins á Breiða-

107

firði og við Strandaflóa, með 5 fylgiskjöllum, þar sem beiðzt er meðmæla amtsráðsins með því, að fjelaginu verði á ný veitt 5000 kr. lán úr landssjóði til vargeyðslu. Amtsráðið ákvað að leggja meðmæli sín með lánbeiðslu þessari, með því skilyrði, að fjelagið ljeti sjer sjerflagi annat um, að spornað sje rækilega við því, að viðkoma svartbaks geti komizt upp, og sjái einnig um, að allar deildir fjelagsins komi sjer saman um, að verðlaunin fyrir flugvarg verði lækkuð til muna frá því, sem viðgengizt hefur að undanfögnu, eða allt að helmingi.

5. Voru framlögð bónarbrjef frá eptirgreindum búnaðarfjölögum, um að fá styrk af fje því, sem í fjárlögnum er veitt í þessu skyni:

a,	Frá búnaðarfjelaði Ögurrhepps í Ísafjardarsýslu,	
b,	— — — — —	Súðavíkurhepps í sömu sýslu,
c,	— — — — —	Reykjarfjarðarhr. - — —
d,	— — — — —	Nauteyrarhepps - — —
e,	— — — — —	Þingeyrarhepps - — —
f,	— — — — —	Önfirðingahrepps - — —
g,	— — — — —	Mýrahrepps - — —
h,	— — — — —	Barðastrandarhepps í Barðastrandarsýslu
i,	— — — — —	Rauðasandshrepps - — —
k,	— — — — —	Tálknafjarðarhepps - — —
l,	— — — — —	Dalahrepps - — —
m,	— — — — —	Suðurfjarðahrepps - — —
n,	— — — — —	Syðrihluta Strandarsýslu,
o,	— — — — —	Hrófbergshrepps í sömu sýslu,
p,	— — — — —	Saurbæjarhepps í Dalarsýslu,
q,	— — — — —	Fellstrandarhr. - — —
r,	— — — — —	Skarðstrandarhr. - — —
s,	— — — — —	Laxárdalshrepps - — —
t,	— — — — —	Hvammshrepps - — —
u,	— — — — —	Skógarstrandar
v,	— — — — —	Staðarsveitar
x,	— — — — —	Helgafellssveitar
y,	— — — — —	Eyrarsveitar
z,	— — — — —	Innra-Ness-hrepps
þ,	— — — — —	Ytra-Nesshrepps
æ,	— — — — —	Eyja- og Miklaholtshrepps
ö,	— — — — —	Kolbeinsstaðahrepps

} í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu.

Amtsráðið fól forseta sínum að senda bónarbrjef þessi, sem hlutaðeigandi sýslunefndir hafa mælt með, til landshöfðingja, og álitur amtsráðið, að að eins beri að taka þau búnaðarfjölög til greina við styrkveitingu úr landssjóði, sem að minnsta kosti hafi unnið 150 dagsverk að jarðabótum auk þeirra dagsverka, sem gengið hafa til húsabóta og hlöðubygginga.

Amtsráðið vill til leiðbeiningar láta það álit sitt í ljósi, að hæfilegt sje, að leggja helztu jarðabótastörf þannig í dagsverk:

Þúfnasljettun með plóg og herfi 14 □ faðma

Þúfnasljettun með spaða 10 □ faðma

Af tvíhlöðnum grjótagarði, 4 fet á hæð, . . . 2 faðma að lengd

— einhlöðnum — — — — — 4 — — lengd

— torfgarði 4½ fet að hæð, síginn 5 — — lengd

— vörzluskurðum 240 teningsfet

— framræsluskurðum 400 —

en ráðið gjörir jafnframt ráð fyrir, að umrædd jarðabótastörf sjeu ekki sjerstöðum örðugleikum bundin.

6. Var lagt fram brjef, dags. 23. maí 1891, frá sýslumanninum í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu, þar sem þess var beiðzt, að amtsráðið vildi hlutast til um, að gjört yrði við veginn yfir Rauðamelsheiði á kostnað landssjóðs nú á næstkomandi fjárhagstímabili. — Þareð amtsráðið er á þeirri skoðun, að samkvæmt lögum um vegi frá 10. nóv. 1887 beri að álíta umræddan fjallveg sýsluveg, eins og sýslunefndin í Dalasýslu þegar hefur ákveðið, hvað þann hluta fjallveg þessa snertir, er liggur í síðastnefndri sýslu, er kostnaður við aðgjörð á honum landssjóði óviðkomandi.
7. Var lagt fram brjef, dags. 1. maí 1891, frá sýslumanninum í Dalasýslu, þar sem þess er beiðzt, að amtsráðið veiti laxveiðafjelaginu í Dalasýslu 50 kr., móts við 50 kr., sem sýslunefndin í Dalasýslu hefur veitt fjelagi þessu. Amtsráðið veitti hinar umbeðnu 50 krónur.
8. Voru framlögð brjef, dags. 18. og 30. apríl 1891, frá sýslunefndum Stranda- og Dalasýslna, þar sem farið er fram á, að amtsráðið hlutist til um, að kvennaskóli komist sem fyrst á fót í Vesturamtinu.

Amtsráðið var að vísu hlynnt málefni þessu, en sá sjer að þessu sinni ekki fært að ráðast í framkvæmd á því, þar sem um mjög stórt fjárspursmál er að ræða, heldur taldi rjett, að úrslit um það kæmi til aðgjörða hins nýja amtsráðs næsta ár, og því til undirbúnings fól ráðið forseta sínum að leita álits hinna annara sýslunefnda Vesturamtsins um málið.

9. Þá var lagt fram brjef, dags. 18. apríl 1891, frá sýslumanni Strandasýslu, þar sem hann fyrir hönd sýslunefndarinnar beiðist þess, að amtsráðið vildi skora á alþingi, sem kemur saman á yfirstandandi sumri, að það setji fastar reglur um allt land fyrir því, hverjar jarðabætur skuli njóta verðlauna af búnaðarfjelagastyrknum úr landssjóði, og eptir hvaða mælikvarða þær skuli lagðar í dagsverk.

Amtsráðið fól forseta á hendur að beina máli þessu til næsta alþingis.

10. Þá var lagt fram brjef, dags. 18. apr. p. á., þar sem sýslunefndin í Strandasýslu beiðist samþykkis amtsráðsins til, að lögrjettin í Arnkötludal megi leggjast niður og byggjast upp aptur í Tröllatungulandi.

Amtsráðið samþykkti rjettarfærslu þessa, þegar fengið væri leyfi umráðanda Tröllatungulands um rjettarstæðið.

11. Þá var og lagt fram brjef, dags. 18. apr. p. á., þar sem sýslunefndin í Strandasýslu óskar þess, að amtsráðið leggi samþykki sitt á samning, dags. 23. apr. 1890, á milli búenda Kirkjubólshrepps og Fellshrepps, er fylgdi með brjefinu, að svo miklu leyti sem samningur þessi ekki er samhljóða ákvæðum fjallskilareglugjörðarinnar fyrir Strandasýslu, um heimalandsleitir og sundurdrátt.

Amtsráðið samþykkti samninginn, að því leyti sem hann ekki er samhljóða fjallskila- reglugjörðinni í umræddu tilliti.

12. Þá var enn lagt fram brjef frá prestinum í Stafholti, dags. 16. maí 1891, þar sem þess er beiðst, að amtsráðið veiti af jafnaðarsjóði Vesturamtsins fje til meðlags yfirstandandi ár með mállausri stúlku, Guðrúnu Kristjánsdóttur, sem er til heimilis á Eskiholti í Mýrasýslu, þar sem vel fer um hana og henni gefst kostur á að læra almenna vinnu.

Amtsráðið veitti 100 kr. úr jafnaðarsjóði með hinum nefnda málleysingja, þar sem nú sem stendur ekki er kostur á að útvega honum frekari kennslu.

13. Samkvæmt beiðni frá forstöðunefnd kvennaskólans í Reykjavík var ákveðið að veita nefndum skóla 100 kr. styrk úr jafnaðarsjóði Vesturamtsins fyrir yfirstandandi ár.
14. Í tilefni af brjefti sýslumannsins í Ísafjarðarsýslu, dags. 18. marz 1890, viðvíkjandi reglum fyrir heilbrigðisnefndir, ákvað amtsráðið að fela forseta sínum á hendur að semja slíkar reglur, sem allar sýslunefndir amtsins eigi kost á að gefa álit sitt um, eptir að hafa borið sig saman við hlutaðeigandi hreppsnefndir, og skyldu reglur þessar að því búnu leggjast fyrir amtsráðið til endilegrar samþykktar.
15. Í tilefni af brjefti skólastjórans í Ólafsdal, dags. 13. júní 1891, þar sem hann beiðist tilhlutunar amtsráðsins um, að snúið sje á íslenzku hinum nauðsynlegu kennslubókum í námsgreinum þeim, sem kenna þarf við búnaðarskólana hjer á landi, ályktaði amtsráðið, að fela forseta, að fara þess á leit við alþingi, að það vildi veita nauðsynlegt fje til þess að láta sem fyrst útleggja eða frumsemja kennslubækur, er nota mætti við búnaðarskólana.
16. Þá var framlagt brjef, dags. 13. júní 1891, frá skólastjóra Torfa Bjarnasyni í Ólafsdal, þar sem hann leggur til, að smíðar sjeu felldar úr reglugjörð fyrir nefndan skóla, sem skyldunámsgrein.

Amtsráðið fjellst á þessa tillögu, að smíðar sjeu ekki framvegis skyldunámsgrein við skólann, en fól forseta sínum að skora á skólastjóran, að annast um, að veitt verði kennslupiltum á skólanum tilögn í íslenzkri rjettritun, svo sem kringumstæður leyfa.

17. Ákveðið að verja til Ólafsdalsskólans á þessu ári, eins og hjer segir:

1. Meðgjöf með 3 piltum í eldri og með 8 piltum í yngri deild, samtals respektive 133 kr. 33 a. og 250 kr. fyrir hvern, samtals	2400 kr.
2. Til verkfærakaupa og viðhalds þeirra	75 —
3. Til prófdómenda	40 —
4. Laun handa forstöðumanni skólans	800 —
5. Laun handa aukakennara	350 —
6. Til bókakaupa og kennsluáhalda	100 —
7. Vextir og afborgun af bankaláni	130 —
	Samtals: 3895 —

og skyldi til þess ganga:

1. Vextir af búnaðarsjóði Vesturamtsins	415 —
2. Búnaðarskólagjald amtsins	632 —
3. Af vöxtum af búnaðarskólasjóði	348 —

Flyt: 1395 —

	Flutt: 1395 kr.	107
4. Styrkur úr landssjóði	2500 —	
	Samtals: 3895 —	

18. Var rædd og samþykkt eftirfylgjandi

Áætlun

um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs amtsins 1892.

Tekjur:

1. Eptirstöðvar í sjóði	1000 —
2. Niðurjöfnun	2000 —
	Samtals: 3000 —

Gjöld:

1. Til bólusetninga og heilbrigðismála	650 —
2. Til heyrnar og málleysinga	100 —
3. Kostnaður við amtsráðið	800 —
4. Til ferðakostnaðar	150 —
5. Ýmisleg gjöld	300 —
6. Eptirstöðvar	1000 —
	Samtals: 3000 —

Fleiri mál voru ekki fyrirtekin, og var fundi slitið, eptir að hann hafði staðið

15. 16. og 17. júnímán.

Amtmaðurinn í Vesturamtinu, Reykjavík, 3. septbr. 1891.

E. Th. Jónassen.

Ágrip

108

af fundargjörðum amtsráðsins í Suðuramtinu, dagana frá 27. til 30. júní 1891.

Árið 1891, hinn 27. júnímán., átti amtsráðið í Suðuramtinu fund með sjer á skrifstofu amtmannsins í Suðuramtinu.

Á fundinum voru: Amtmaðurinn í Suðuramtinu, amtsrádsmaður Isleifur prestur Gíslason í Arnarbæli og vara-amtsrádsmaður Sæmundur prófastur Jónsson í Hraungerði.

Þessi málefni komu þar til umræðu:

1. Forseti lagði fram:

- a, reikning yfir tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs Suðuramtsins fyrir árið 1890,
- b, reikning yfir búnaðarskólagjaldið í Suðuramtinu fyrir árið 1890, og
- c, leiguliðasjóðsreikning Suðuramtsins fyrir árið 1890;

Voru reikningar þessir yfirfarnir og fannst ekkert athugavert við þá.

2. Forseti lagði fram eftirfylgjandi sýslusjóðsreikninga:

- a, Reikning fyrir Austur-Skaptafellssýslu fyrir árið 1890. Við hann fannst ekkert athugavert.
- b, Reikning fyrir Vestur-Skaptafellssýslu fyrir árið 1890. Við hann fannst ekkert að athuga.
- c, Reikning fyrir Rangárvallasýslu fyrir árið 1890. Við hann var ekkert að athuga.

108

- d, Reikning fyrir Vestmannaeyjasýslu árið 1889. Við hann var ekkert að athuga.
- e, Reikning fyrir Vestmannaeyjasýslu árið 1890. Við hann var heldur ekkert athugavert.
- f, Reikning fyrir Árnessýslu fyrir árið 1890. Við þann reikning er þetta athugavert:
1. Að oddvita ber að gjöra ráðstöfun til, að gjald fyrir borgarabryjef handa í-vari Sigurðssyni, 50 kr., sem fallnar voru í gjalddaga fyrir löngu, verði tafarlaust greiddar sýslusjóðnum.
 2. Sömuleiðis ber oddvita að hlutast til um, að fyrverandi settur sýslumaður Björn Bjarnarson endurborgi 1 kr. 60 a. til sýslusjóðs, er hann hefur látið greiða sjer úr nefndum sjóði fyrir þingboðsílát, þar eð gjald þetta er sýslusjóði óviðkomandi.
 3. Við reikning yfir tekjur og gjöld sýsluvegasjóðsins vill amtsráðið gjöra þá athugasemd, að oddvita sýslunefndarinnar ber að gjöra gangskör að, að innheimta frá formanni sínum í embættinu, Stefáni Bjarnarsyni, þann hluta af skuld Magnúsar Jónssonar í Bráðræði til vegasjóðs Árnessýslu, sem amtsráðinu er kunnugt um, að borgaðar hafa verið til tjeðs sýslumanns, svo fram- arlega sem skuld þessi er ekki enn greidd í sýslusjóð; en síðasti sýsluvega- sjóðsreikningur ber ekki með sjer, að svo sje, enda þótt skilríki sjeu fyrir því, að fyrverandi sýslumaður, Stefán Bjarnarson, hefur fyrir æði löngum tíma veitt fje þessu viðtöku.
- g. Reikning fyrir Gullbringu- og Kjósarsýslu fyrir árið 1890. Við hann fannst ekkert athugavert.
- h. Reikning fyrir Borgarfjarðarsýslu fyrir árið 1890. Við þann reikning athug- ast þetta:
1. Amtsráðið viðurkennir, að oddviti hefur auðsjáanlega gjört sjer mikið far um, að innheimta á þessu ári útistandandi sýslusjóðs- og sýsluvegagjald frá fyrri árum, og væntir því fremur, að það sem enn stendur eptir, verði innheimt sem fyrst.
 2. Með skýrskotun til þess, sem tekið er fram í athugasemdum við reikninginn fyrir árið 1887, vill amtsráðið bryna fyrir oddvita að ganga eptir fylgiskjöl- um með sýslureikningnum, svo að þau geti öll fylgt reikningnum, þegar hann er sendur til endurskoðara.
 3. Amtsráðið heldur enn fram ákvæðum sínum um útreikning á vegagjaldinu eptir verðlagsskrá undanfarandi árs, og það því fremur, sem 10. gr. í lögum 10. nóvbr. 1887 virðist styðja þá skoðun þess, og þessvegna álízt at- hugasemd endurskoðara um það atriði í vegareikningnum ekki vera á rök- um byggð.
3. Forseti lagði fram eptirrit þau, er nú skal greina, af fundarbókum sýslunefndanna.
- a, í Austur-Skaptafellssýslu, fundargjörðir 4 maí 1891; fannst ekkert athugavert við þær.
- b, í Vestur-Skaptafellssýslu, fundargjörðir 22.—23. apríl 1891; fannst heldur ekkert athugavert við þær.

Ágrip

108

af fundargjörðum amtsráðsins í Suðuramtinu, dagana frá 27. til 30. júní 1891.

c, í Rangárvallasýslu, fundargjörðir 25. og 26. ágúst 1890. Við þær var ekkert að athuga.

Fundargjörðir 29. og 30. apríl 1891. Við þær athugar amtsráðið það eitt, að þar sem þær bera ekki með sjer, að sýslunefndin hafi áskilið neina vexti af því vegafje, sem innistendur hjá fyrverandi sýslumanni H. E. Johnssyni, og sem hún hefur gefið honum gjaldfrest á, telur amtsráðið fulla ástæðu til, að hæfilegir vextir verði greiddir af því, eins og líka rjettara hefði verið fyrir sýslunefndina, sem hefur ábyrgð á sjóðnum, að heimta veð fyrir þessu fje.

d, í Vestmannaeyjasýslu, fundargjörðir 2. septbr. 1890. Við þær var ekkert að athuga. — Fundargjörðir 19. febr. 1891 og 2. júní s. á. Við þær fannst heldur ekkert að athuga.

e, í Árnessýslu, fundargjörðir 24. sept. 1890. Við þær var ekkert að athuga. Fundargjörðir 20.—22. apríl 1891. Við þær fannst ekkert athugavert.

f, í Gullbringu- og Kjósarsýslu, fundargjörðir frá 28.—29. okt. 1890. Við þær var ekkert að athuga. Fundargjörðir 21.—22. maí 1891. Við þær athugast það eitt, að amtsráðið getur ekki fallizt á þá ákvörðun sýslunefndarinnar, að vextir skuli ekki greiddast þetta ár af eptirstöðvum af hallærsláni, sem ýmsir hreppar sýslunnar hafa fengið af sýslusjóði, og felur því forseta, að leggja fyrir oddvita sýslunefndarinnar, að innheimta þessa vexti hjá hlutaðeigandi hreppum og greiða þá í landssjóð innan loka þessa árs.

g, í Borgarfjarðarsýslu, fundargjörðir 25.—27. febr. 1891. Við þær fannst ekkert athugavert.

4. Voru framlögð bónarbrjef frá eptirfylgjandi búnaðarfjelögum, um styrk af því fje, sem í fjárlögunum er ætlað búnaðarfjelögum:

a, í Austur-Skaptafellssýslu:

frá búnaðarfjelagi Borgarhafnarhrepps,
— framfarafjelagi Hornfirðinga og Lónsmanna,
— búnaðarfjelagi Örfæinga.

b, í Vestur-Skaptafellssýslu:

frá búnaðarfjelagi Kleifahrepps.

c, í Rangárvallasýslu:

frá búnaðarfjelagi Holtamannahrepps,
— framfarafjelagi Landamannahrepps,
— búnaðarfjelagi Hvolhrepps,
— ——— Austur-Landeyjahrepps,
— búnaðar- og jarðabótafjelagi Merkurbæja.

d, í Árnessýslu:

frá búnaðarfjelagi Grímsnesshrepps,
— ——— Ölfushrepps,
— ——— Gaulverjabæjarhrepps,
— ——— Gnúpverjahrepps,
— ——— Hrunamannahrepps,
— ——— Hraungerðishrepps,
— ——— Villingaholtshrepps,

23. dag septembermán, 1891.

108

- frá búnaðarfjelagi Skeiðahrepps,
 — — Sandvíkurhrepps,
 — — Stokkseyrarhrepps,
 — — Biskupstungnahrepps.
- e, í Gullbringu- og Kjósarsýslu:
 frá jarðabótafjelagi Kjósarhrepps,
 — búnaðarfjelagi Seltjarnarnesshrepps,
 — — Mosfellssveitarmanna og Kjalnesinga.
- f, í Borgarfjarðarsýslu;
 frá búnaðarfjelagi Leirár- og Melahrepps.
 — — Innra-Akranesshrepps,
 — — Strandarhrepps,
 — — Hálsahrepps,
 — — Andakýlshrepps,
 — — Lundareykjadalshrepps,
 — — Skilmannahrepps,
 — — Skorradalshrepps,
 — — Reykholtshrepps.
- g, — — Suðuramtsins.

Amtsráðið fól forseta sínum, að senda bónarbrjef þessi, þau er fengið hafa meðmæli sýslunefnda, til landshöfðingja, og álitur, að aðeins beri að taka þau búnaðarfjelög til greina við styrkveitingu úr landssjóði, sem hafa að minnsta kosti unnið 150 dagsverk að jarðabótum, auk þeirra dagsverka, sem gengið hafa til húsabóta og hlöðubygginga.

Amtsráðið vill til leiðbeiningar láta þá skoðun sína í ljósi, að hæfilegt sje, að leggja helztu jarðabótastörf þannig í dagsverk:

Þúfnasljettun með plóg og herfi	14	□	faðma
Þúfnasljettun með spaða	10	□	faðma
Af tvíhlöðnum grjótgardi, 4 fet á hæð,	2		faðma að lengd
— einhlöðnum — — — — —	4	—	— lengd
— torfgardi 4½ fet að hæð, sígnum	5	—	— lengd
— vörzluskurðum	240		teningsfet
— framræsluskurðum	400	—	—

en amtsráðið gjörir jafnframt ráð fyrir, að umrædd jarðabótastörf sjeu ekki sjerstökum örðugleikum bundin.

Amtsráðið mælir með því, að búnaðarfjelagi Suðuramtsins verði í ár veittar 2000 kr. af því fje, sem í fjárlögunum er ætlað búnaðarfjelögum.

- Forseti lagði fram brjef frá prófastinum í Borgfjarðarprófastsdæmi, dags. 5. desbr. f. á., þar sem hann biður um yfirlýsingu amtsráðsins, sem umráðanda Hvanneyrarkirkju, um það, hvort lög 22. maí 1890, um innheimtu og meðferð á kirknafje, 7. gr., skuli ná til þeirrar kirkju, sem er bændakirkja. — Amtsráðið ályktaði, að láta í þessu efni sitja fyrst um sinn við það, sem verið hefur.
- Var lagt fram brjef frá kvennaskólanefndinni í Reykjavík, dags. 4. p. m., sem fer

þess á leit, að kvennaskólanum verði veittur styrkur af jafnaðarsjóði suðuramtsins eftir því sem amtsráðið sjái sjer frekast fært. Amtsráðið ákvað að veita tjeðum skóla 100 kr. í ár af jafnaðarsjóði.

7. Var framlagt brjef frá sýslumanninum í Árnessýslu, dags. 12. p. m., þar sem hann fyrir hönd sýslunefndarinnar þar fer þess á leit, að amtsráðið hlutist til um, að nýtt bólu efni verði árlega sent í hvern hrepp sýslunnar eða prestakall. Amtsráðið fól forseta, að annast um framkvæmd á þessu.
8. Var lagt fram brjef frá sýslumanninum í Árnessýslu, dags. 12. p. m., þar sem hann fyrir hönd sýslunefndarinnar þar ber það undir álit amtsráðsins, hvort ekki sje eðlilegra og rjettara, að telja ekki meðal eptirstöðva í hinum árlegu sveitareikningum gömul þurfamannalán, sem lítil líkindi sjeu til að fáist endurgoldin, þar sem þetta gefi alveg ranga hugmynd um hinn sanna efnahag hreppanna, en að þar á móti sje látni fylgja hvers árs reikningi skrá yfir þessi lán. Amtsráðið fjellst á, að þetta sje miklu rjettara, og fól oddvita, að gjöra ráðstafanir til, að þessi tilhögun komizt á í öllum sýslum amtsins, að því viðbættu, að nauðsynlegt sje, að sveitabækur beri glögglega með sjer, hvað hver hreppur á hverjum tíma á úti-standandi í lánum.
9. Forseti lagði fram reglugjörð fyrir Gullbringu- og Kjósarsýslu um notkun afrjetta fjallskil o. fl., sem amtsráðinu hafði verið send til staðfestingar. Amtsráðið fól forseta að yfirfara hana og staðfesta hana, ef ekkert fyndist í henni, sem væri lögum gagnstætt.
10. Þá var lögð fram reglugjörð fyrir Austur-Skaptafellsýslu um notkun afrjetta, fjallskil m. fl. — Amtsráðið fól hana sömuleiðis oddvita til rannsóknar og staðfestingar, ef hún hefði ekkert inni að halda, sem lögum væri gagnstætt.
11. Var lögð fram reglugjörð fyrir Vestmannaeyjasýslu um fjársöfn m. m. Amtsráðið fól forseta sínum, að yfirfara hana og staðfesta, ef hún væri lögum samkvæm.
12. Var lögð fram reglugjörð um grenjaleitir og refaveiðar í Gullbringu- og Kjósarsýslu. Amtsráðið fól forseta, að rannsaka hana og staðfesta, ef hún væri lögum samkvæm.
13. Forseti lagði fram brjef frá sýslumanninum í Vestmannaeyjasýslu, dags. 3. p. m., þar sem hann fyrir hönd sýslunefndarinnar þar biður um samþykki amtsráðsins til þess, að jafna megi niður á Vestmannaeyjahrepp 64 kr. fram yfir það, sem áætlunin hljóðar um. Amtsráðið veitir þetta leyfi.
14. Þá var lagt fram brjef frá sýslumanninum í Vestmannaeyjasýslu, dags. 3. p. m., þar sem hann fyrir hönd sýslunefndarinnar þar biður um, að amtsráðið hlutist til um, að skipuð verði heilbrigðisnefnd þar á eyjunum. Amtsráðið ákvað að fela forseta sínum, að semja reglur fyrir heilbrigðisnefndir, sem allar sýslunefndir amtsins fái svo kost á að segja álit sitt um, eftir að hafa borið sig saman við hlutaðeigandi hreppsnefndir, og skuli reglur þessar, að því búnu, leggjast fyrir amtsráðið til endilegrar samþykktar.
15. Forseti lagði fram brjef frá oddvita sýslunefndarinnar í Rangárvallasýslu, dags. 2. p. m., sem biður amtsráðið að hlutast til um, að gjörðir sjeu á yfirstandandi sumri rúmgóðir náththagar kringum Reykjavík fyrir útflutningsfje, að fjárkaupmenn verði fengnir til að nota þá, þog að ráðstafanir verði gjörðar til að fjeð hafi nægilegt

108

- beitiland á daginn í kringum Reykjavík. Amtsráðið fól amtmanninum, að gjöra nauðsynlegar, framkvæmanlegar ráðstafanir til þess, að vel verði farið með útlutningsfje það, sem á haustin er rekið til Reykjavíkur.
16. Forseti lagði fram brjef frá sýslumanninum í Skaptafellssýslu, dags. 2. p. m., þar sem hann fyrir hönd sýslunefndarinnar í Austur-Skaptafellssýslu fer þess enn á ný á leit við amtsráðið, að það hlutist til um, að Austur-Skaptafellssýsla verði skilin frá Suduramtinu og sameinuð austuramtinu, með þeim skilyrðum, sem tekin eru fram í ályktun sýslunefndarinnar í tjeðri sýslu á fundi 27. apríl 1889. Amtsráðið vill veita eindregin meðmæli sín með þessu, og fól forseta, að afgreiða málið til landsstjórnarinnar.
 17. Eftir beiðni sýslunefndarinnar í Árnessýslu veitti amtsráðið samþykki til þess, að vegurinn frá Múla í Biskupstungum að Þjórsárholti verði framvegis sýsluvegur.
 18. Forseti lagði fram brjef frá sýslumönnunum í Skaptafells- og Árnessýslum, þar sem þeir fyrir hönd sýslunefndanna í Vestur-Skaptafells- og Árnessýslum fara fram á, að veitt verði fje úr landssjóði til að endurbæta lítt færa og ófæra kafla á aðalpóstvegnum í þessum sýslum. Amtsráðið fól forseta að beina þessum tilmælum til landshöfðingja með beztu tilmælum.
 19. Lagðar voru fram tillögur sýslunefndanna í Austur- og Vestur-Skaptafellssýslum um það, hvernig verja skuli þeim helmingi sýsluvegagjaldanna í þessum sýslum, sem í ár á að ganga til aðalpóstleiðarinnar, og fól amtsráðið forseta, að senda þær til landshöfðingja með meðmælum sínum.
 20. Samkvæmt ákvæðum amtsráðsins á aðalfundi þess f. á., hafði forseti leitað tillaga allra sýslunefnda í amtinu um það, hverjar varúðarreglur mundu tiltækilegastar til þess, að fyrirbyggja eignatjón, leiðandi af rekstrum á sölu-sauðfje og hrossum gegnum sýslurnar. Voru nú tillögur um þetta komnar frá öllum sýslunefndum, og framlagðar. Eftir að amtsráðið hafði nákvæmlega yfirfarið þessar tillögur, komst það að þeirri niðurstöðu, að allsendis ómögulegt væri, að setja neinar hagfelldar, framkvæmanlegar ákvarðanir hjeraðlútandi, nema með lagaboði.
 21. Lagt var fram bóunarbrjef frá Oddi presti Gíslasyni um 300 kr. úr jafnaðarsjóði til bjargráðaframkvæmda. Amtsráðið veitti 100 kr. í þessu skyni.
 22. Forseti lagði fram brjef frá sýslunefnd Gullbringu- og Kjósarsýslu, þar sem beðið er um meðmæli amtsráðsins til landshöfðingja viðvíkjandi aðgjörð á aðalpóstveginum gegnum Mosfells- Kjálarness- og Kjósarhreppa, og brjef frá Hvalfjarðarstrandarhreppi, er fer fram á umbætur á aðalpóstleiðinni þar. Amtsráðið fól forseta, að senda landshöfðingja þessar beiðnir og mæla með því að þeim verði framgengt, þegar fje er fyrir hendi.
 23. Amtsráðið veitti að þessu sinni að eins 50 kr. styrk af jafnaðarsjóði til sæluhúsvardarins á Kolviðarhóli, Jóns Jónssonar, af þeirri ástæðu, að talsvert almennar kvartanir hafa komið fram yfir honum sem sæluhúsverði.
 24. Amtsráðinu hafði borizt brjef frá sýslunefndinni í Borgarfjarðarsýslu, dags. 1. marz p. á., sem fer þess á leit, að amtsráðið hlutist til um, að betri tilhögun komist á með auglýsingar á óskilafjenaði á haustin, og er þess getið, að brjefi þessu fylgi tillögur frá nefnd, er kosin hafði verið af sýslunefndinni til að fjalla um þetta mál, en þær tillögur fylgdu ekki með þessu brjefi til amtsráðsins. Amtsráðið fól forseta sín-

um, að ganga eptir þessum tillögum, og því næst að gjöra nauðsynlegar ráðstafanir í málefni þessu, samkvæmt þeim tillögum, að svo miklu leyti sem hann gæti fallizt á þær.

25. Því næst var rædd og samin áætlun um tekjur og gjöld jafnaðarsjóðs suðuramtsins fyrir árið 1892, svo látandi:

Tekjur:

1. Eptirstöðvar 1891	1500 kr.
2. Niðurjöfnun	2050 --
Samtals:	3550 --

Gjöld:

1. Til bólusetninga og annara heilbrigðismálefna	500 --
2. — ferðakostnaðar	200 --
3. — kennslu heyrnar og malleysingja	—
4. — sáttamála	100 --
5. Kostnaður við amtsráðið	550 --
5. Ýmisleg útgjöld	700 --
7. Eptirstöðvar	1500 --
Samtals:	3550 --

26. Lögð var fram skýrsla frá skólustjóra Sveini Sveinssyni um búnaðarskólann á Hvanneyri fyrir fardagaárið 1890—91, reikningur yfir kostnað við búnaðarskólann s. á., — og tillögur frá þeim 2 sýslunefndarmönnum í Borgarfjarðarsýslu, sem eiga að hafa umsjón með skólanum, um það, hverjar umbætur á húsum o. fl. þeim virðast óumflýjanlega nauðsynlegar hið allra fyrsta að unnt er. Samkvæmt þeim skýrslum, sem forseti lagði fram, um allan kostnað, er leitt hefur af skólastofnun þessari frá byrjun, árið 1889, er amtsráðinu það ljóst, að tillag það af opinberu fje, er skólanum hefur hingað til hlotnast, er mjög svo ónógt, og stafar það einkum af því, að strax varð að koma upp skólahúsi, er kostaði c. 5000 kr., kaupa áhöfn á jörðina m. fl. — Þessvegna felur nú amtsráðið forseta, að fara þess á leit við alþingi í sumar:

1. að veittar verði til búnaðarskólans á Hvanneyri um næsta fjárhagstímabil að minnsta kosti 3000 kr. hvort árið, og
2. að ekki purfi um næsta fjárhagstímabil að greiða annað en vexti af því fje, er búnaðarskólinn hefur fengið að láni úr landssjóði, samkvæmt skuldabréfum ^{19/10} 1885 og ^{11/6} 1886. — Síðan var fundarbókin upplestin og fundi slitið hinn 30. júní.

Amtmaðurinn í suðuramtinu, Reykjavík 3. septbr. 1891.

E. Th. Jónassen.

Reglugjörð

fyrir Austur-Skaptafellssýslu um notkun afrjetta, fjallskil, rjettarhöld, meðferð á óskilafje, refaveiðar o. fl., samþykkt af sýslunefnd Austur-Skaptafellssýslu 1890.

I. *Um upprekstur.*

1. gr.

Að svo miklu leyti, sem heimaland er eigi nægilegt til beitar á sumrum, ber öllum, sem afrjett eiga eða fengið geta hjá öðrum, að nota hann til uppreksturs fyrir fjallfje sitt. Hreppsnefndin sjer um, að þetta sje eigi vanrækt, og yfir höfðuð gætir þess, að heimahögum sje eigi íþyngt um of á sumrum. Heimilt skal hreppsnefnd, að gjöra ítölu í afrjett þar sem því verður við komið.

2. gr.

Lömb skulu setin að minnsta kosti 3 sólarhringa, áður en þeim er sleppt á afrjett; að öðru leyti hefur hreppsnefndin vald til að segja fyrir, hvernig haga skal rekstrum í afrjett, og um að reka það fje aptur til afrjettar, sem fram rennur að sumrinu.

II. *Um lögsöfn.*

3. gr.

3 skulu lögsöfn hvert haust. Skal byrja hið fyrsta mánudaginn í 23. viku sumars; hvenær hin 2 fram fara, skal hreppsnefndin ráða, en gjöri sjer far um, að í þeim verði samgöngur við næstu hreppa. Ef veður bannar safn eða ónýtir á rjettum safnsdögum, skal taka næsta dag, er veður leyfir. 4. lögsafn mega hreppsnefndirnar fyrirskipa, ef þurfa þykir.

4. gr.

Allir búendur og húsmenn, sem hafa til umráða 10 sauðkindur, að lömbum meðtöldum, skulu skyldir til að leggja mann til lögsafna eptir því, sem hreppsnefndin fyrirskipar.

5. gr.

Hreppsnefndin boði með fjallskilaseðli 10 dögum fyrir fyrsta lögsafn, hvernig leitum skuli hagað, og hverjir fara skuli í utansveitarrjettir.

6. gr.

Hreppsnefndinni ber að ráða umsjónarmann—fjallkóng—einn eða fleiri við afrjettarsmölun; hefur hann eða þeir öll ráð og fyrirsögn á hendi á afrjettinum, skipar í leitir og ræður sjerhverju öðru, er safnsmennskunni viðvíkur, allt þangað til safnið er komið til lögrjetta, og er leitarmönnum skylt að hlýða honum meðan á þessu stendur; einnig skal hann sjá um að leitin gangi eigi inn í annara afrjetti.

7. gr.

Sjerhver leitarmaður skal vera með fullri greind og heilsu, og forsvaranlega útbúinn að hestum, nesti, fötum, skóleðri og tjaldrúmi. Nefndin skal haga svo til, að hinir markglöggustu, sem völ er á, sjeu sendir í utansveitarrjettir.

8. gr.

Ef fjallkongur með 2 tilkvöddum leitarmönnum, sem bezt eru tilfallnir, gjörir einhvern leitar mann apturreka, fyrir einhvern brest á því, sem áður er talið, eða fyrir óhlýðni, er að álíta, sem hlutaðeigandi búandi hafi engin fjallskil gjört, en skjóta má hann úrskurði fjallkongsins til hlutaðeigandi hreppsnefndar til endilegra úrslita.

9. gr.

109

Þar skal hver vera í göngum, sem honum er skipað, og þeir, sem fjár-ríkastir eru sæti hinum örðugustu, nema hamra- göngur sje; þær skulu þeir hafa, sem bezt eru til færir. Allar leitir fari samhliða fram, svo að eigi leynist eða renni fje á milli.

10. gr.

Haga skal fjallgöngum, þar sem því verður viðkomið, svo, að eigi verði mis-göngur hreppa á milli; skulu hreppsnefndir þær, sem hlut eiga að máli, koma sjer saman um, hvernig því verði við komið.

III. *Um rjettir.*

11. gr.

Lögrjettir og aukarjettir skulu vera í hverjum hreppi, þar sem verið hafa eða hreppsnefnd ákveður nú með ráði búenda. Þær rjettir skulu byggja og þeim viðhalda þeir hreppsþúar, sem þær nota helzt og þeim eru næstir, eptir fyrirmælum hreppsnefndar. Þegar lögrjett eða aukarjett skal byggja eða bæta, kveður hreppsnefnd með seðli til þeirra starfa þá menn, sem þeirri rjett eiga uppi að halda og svo marga, sem menn ætla til þurfa. Rjettarbóndi skal stýra þeim verkum eða sá, sem hreppsnefndin ákveður.

Nú vilja allir búendur heldur borga fyrir rjettarhleðslu, en vinna að henni, og skal þá hreppsnefnd kaupa menn til starfa, en jafna kostnaði niður á rjettar-búendur eptir fjárhæð hvers þeirra. Dilka skal byggja hjá lögrjettum öllum, þar sem hreppsnefnd þykir þurfa.

12. gr.

Hver búandi er skyldur að leita heimaland ábýlisjarðar sinnar, ef það er eigi stærra en svo, að það sje notað fyrir búsmala frá heimili manns, og reka skilvíslega til rjetta allan þann fjenað, sem þar finnst og hann á ekki sjálfur, eptir nákvæmari ráðstöfun hreppsnefndarinnar.

13. gr.

Rjettarstjóri skal vera við hverja rjett þá dregið er, og skipar hann nægilega marga menn til að draga úr óskilafje. Hann skal sveitarnefnd velja og setja. Svo skal og ætíð einn af hreppsnefndarmönnum eða valinn maður af þeim vera við rjettir sveitarinnar á rjettardögum, til að gæta nauðsynlegrar reglu með rjettarstjóra og hafa gætur á, að fjenaður sje eigi rangdreginn í dilkana.

IV. *Um eptirleitir.*

14. gr.

Um eptirleitir skipar hreppsnefndin fyrir, þá er henni þurfa þykir.

15. gr.

Fari einhverjir í eptirleit, að afloknum þeim eptirleitum, sem hreppsnefndin fyrir skipar samkvæmt þessari reglugjörð, skulu þeir fá $\frac{1}{4}$ verðs eptir mati hreppsnefndar af því sauðfje, sem þeir finna á innfjöllum, eptir að liðnar eru 6 vikur af vetri.

V. *Um meðferð á óskilafje.*

16. gr.

Kalineyrt og eyrnalaust fje og ómerkinga skal sjerhver reka til lögrjetta, bæði í fjallsöfnum og byggðasöfnum, og skal hreppsnefndin sjá um, að allt slíkt sje dregið í dilk sjer. Haldi einhver slíku fje frá rjettum, eða dragi sjer það án leyfis hreppsnefndar með launung eða ofriki, hefur hann fyrirgjört hinni sömu kind, pótt móðir helgi sjer á eptir. Síðan skal leiða ær að dilkum, sem og leyfa mönnum með öðru móti að sanna eignarrjett sinn með óbrigðulum einkennum, en eigi af fjárbragði einu saman. Ómerkinga pá, sem enginn getur helgað sjer í síðustu lögrjett, skal sá eignast, sem býr á jörð þeirri, er rjett stendur á, en hreppsnefndin afhendir það; en kalineyrt og eyrnalaust fje skal þegar í hverri rjett selt við uppboð, hlutaðeigandi sveitarsjóði til inntektar.

17. gr.

Allir ómerkingar, sem finnast að afloknum lögrjettum, skulu afhentir hreppsnefndinni, og geti enginn helgað sjer pá, skulu þeir seldir hlutaðeigandi sveitarsjóði til inntektar.

18. gr.

Úr 1. og 2. lögrjett skal óskilafje sleppt í byggð, en í 3. rjett skal það afhent hlutaðeigandi hreppstjóra, sem pá tekur það í vöktun, sjer um, að reglulegar lýsingar á því gangi til næstu hreppa, og síðan skal það selt við fyrirfram auglýst, opinbert uppboð, ef eigendur hafa eigi leitt sig að því. Í vöktunarkaup ber hreppstjóra 2 au. fyrir hvert lamb og 4 au. fyrir eldri kindur um sólarhringinn.

19. gr.

Til næstu fardaga á eptir á eigandi aðgang að söluverði herrar kindar, en borgi allan löglegan áfallinn kostnað. Hafi pá enginn eigandi gefið sig fram, tilfelltur andvirðið þeim hreppi, þar sem óskilafjeð er selt.

20. gr.

Til þess að geta sannað eignarrjett sinn að sauðfje, hlýtur eigandi að hafa lögheimilt og augljóst mark. Gefi 2 eða fleiri sig fram sem eiganda að sama marki, er hreppstjóri eigi skyldur til að svara kindinni úr vöktun eða verði hennar eptir sölu, fyr en einhver þeirra hefur löglega sannað eignarrjett sinn. Þó hefur sá forrjett, sem meiri líkindi eru til samgöngu á fje, á þeim stað, sem kindin kemur frá.

21. gr.

Yfir höfuð skal farið eptir skrásettum eyrnamörkum og auglýstum brennimörkum, en því að eins eptir óskrásettum eyrnamörkum, hornamörkum og óauglýstum brennimörkum, að eigandi gefi skýringar um þau.

VI. *Um rekstra.*

22. gr.

Þeir sem taka við rekstrum hjá haustrjettum, skulu reka pá pangað, sem rjettarstjóri mælir fyrir og eins og hann ákveður.

23. gr.

Enginn búandi skal láta fje annara manna vera saman við sitt fje lengur en hann fær hjá komizt, heldur skilja það úr og láta reka til næsta bæjar í þær áttir, sem eigendur eru.

(Framhald).

Reglugjörð

109

fyrir Austur-Skaptafellssýslu um notkun afrjetta, fjallskil, rjettarhöld, meðferð á óskila-fje, refaveiðar o. fl., samþykkt af sýslunefnd Austur-Skaptafellssýslu 1890.
(Framhald)

24. gr.

Þegar rekstur kemur á bæ, skal búandi eða annar í hans stað rannsaka kindurnar og seðla, ef fylgja, og taka úr, ef rangdregið er, og stefna í rjetta átt. Nú er enginn rekstrarfær maður heima, er rekstur kemur á bæ, og skal þá rekstrarmaður skilja úr fje, sem eptir skal verða, en reki svo rekstur áfram til næsta rekstrarfærs manns. Það, sem áfram á að halda, skal reka tafarlaust til næsta bæjar, ef fjeð er hvorki preytt nje hungrað, beita því og gefa hey að öðrum kosti. Þannig skal reka og fara með pangað til hver eigandi fær sitt. Eina kind er eigi skylt að reka. Skal búandi geyma hana sem sitt fje og láta eiganda vita. Fari annar rekstur í sömu átt, skal hann koma kindinni í hann ef þess er kostur.

25. gr.

Það skal vera aðalregla um meðferð á rekstrum, að hver fari svo vel með þá, sem hann eigi, reki hvorki hart, meiði eða ofpreyti, sveltí eigi, láti eigi standa inni í illum húsum eða úti í fárviðrum.

26. gr.

Enginn má sleppa rekstrum eða týna af þeim.

27. gr.

Rekstrum á utansveitarfje ráðstafar hreppsnefndin eptir málavöxtum.

28. gr.

Þegar áfelli dettur á milli lögsafna eða eptir lögsafn, svo hýsa þurfi og gefa utansveitarfje, sem er í hreppnum, þá skal þar hirða, sem það er statt þegar áfelli dettur á, nema hreppsnefnd skipi öðruvísi fyrir, pangað til kostur verður á, að koma því til eiganda. Borgun fyrir hjúkrun þess fjár greiði eigandi við móttöku fjárlins eptir mati hreppsnefndar.

VII. *Um eyðing refa, grenjaleitir og grenjavinnslu.*

29. gr.

Refir eru óhelgir hvervetna, og skal eyða þeim með eitri og skotum og hverjum helzt hætti, sem unnt er. Þó má eigi bræla gren nje rífa, nema þá er það eigi verður unnið með öðru móti.

30. gr.

Hver hreppsnefnd skal skyld að sjá um, að eitrad sje fyrir refi á hverjum vetri þá er mest eru harðindi, og skulu 3 hinir skynsömustu menn í hverjum hreppi tiltaka hvar og hve víða eitra skuli. Hreppsnefndin skal sjálf velja menn þessa, og sjeu valdir einkum þeir, er bezt skyn bera á refaveiðar.

31. gr.

Búendur í hverjum hreppi, þar sem grenja er von, skulu skyldir að gjera grenja leitir í löndum sínum á vori hverju, þá og þar, er hreppsnefndin álitur þess þörf, og kveður þá til þessa með nægum fyrirvara, milli fardaga og Jónsmessu. Skal hún fela einum manni eða fleirum að ráða fyrir leitinni. Ef einhver þeirra, sem kvaddur er, mætir eigi á ákveðnum tíma, verður álitid sem hann hafi hvergi farið, og varðar það

5. dag októbermán, 1891.

109 3 kr. sekt, nema hann sanni lögleg forföll. Geti einhver búandi eigi látið mann í leitina, verður hann að fá til mann annarstaðar, en gjöri hann það eigi, skal leitarforingi fá þann mann á kostnað búanda.

32. gr.

Hreppsnefnd ber í tæka tíð ár hver að hafa ráðið skotmann 1 eða fleiri til að vinna gren í hreppnum. Enginn skotmaður má án gildra orsaka skorast undan að vinna gren innan hrepps; hreppsnefnd skal annast um, að útvega mann með skyttunni á grenið. Skotmaður skal fá 4 krónur fyrir fyrra dýrið, er hann vinnur á greni, og 8 krónur fyrir hið síðara dýrið, og 50 au. fyrir hvern yrðling, er hann getur sannað að hann hafi náð á greni. Í kaup fær hann 2 kr. um hvern sólarhring, sem hann liggur við greni, og sama kaup fær viðlegu-maður. Báðir skulu fæða sig og leggja sjer hesta án sjerstaks endurgjalds.

33. gr.

Hvar sem gren finnst, skal það vaktað þar til skotmaður kemur, annars skal þar enga umgöngu hafa og enginn vegsummerki gjöra, fyrri en skotmaður er kominn. Nú finnst gren, þótt ekki sje í leit, og skal sá, er finnur, tafarlaust skýra hreppsnefnd frá, eða skotmanni, ef hann er nær.

34. gr.

Sýni skotmaður eða vökumaður skaðlega vanrækt um vinnslu grens, og það verður sannað, missa þeir af kaupi eptir málavöxtum, eptir því sem hreppsnefndin ákveður. Skjóta má úrskurði hreppsnefndarinnar undir atkvæði sýslunefndarinnar.

35. gr.

Hver sem vinnur dýr utan dýraleita, fær 4 krónur fyrir hvert dýr, er hann vinnur á þennan hátt.

36. gr.

Hverjum þeim, sem elur yrðlinga eða refi heima hjá sjer og sleppir þeim úr gæzlu, varðar það sekt ekki minni en 4 kr., nema hann geti sannað að refurinn hafi náðst aptur og verið drepinn.

Skyldar eru hreppsnefndir að senda sýslunefndinni ár hvert greinilega skýrslu um grenjaleitir, refaveiðar og eitrun, hver í sínum hreppi.

38. gr.

Kostnað allan til eitrunar og refaveiða skal greiða úr hlutaðeigandi sveitarsjóði.

39. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari varðar sektum, 1–10 krónum eptir málavöxtum, sem renna í hlutaðeigandi sveitarsjóð.

*

*

*

Samkvæmt lögum 22. marz 1890 um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda er framanskriðuð reglugjörð hjermeð samþykkt og löggilt, og skal hún öðlast gildi 24. sept. p. á. Fyrir hönd amtsráðs suðuramtsins,

Amtmaðurinn í suðuramtinu, Reykjavík 31. ágúst 1891.

E. Th. Jónassen.

Reglugjörð

110

um fjársöfn m. m. fyrir Vestmannaeyjasýslu.

1. gr.

Hver búandi, sem grasnyt hefur, er skyldur til að leggja mann eða menn til fjársafns eptir því sem hreppsnefndin fyrirskipar. Heimilt er hreppsnefnd, ef hún þykist geta gjört það safninu að skaðlausu, að lofa 2 eða fleiri að leggja saman, ef þeir hafa til ábúðar að eins part úr jörðu.

2. gr.

Fjársöfn eru 7 á ári, 4 vorsöfn og 3 haustöfn. Hreppsnefndin ákveður hvenær ganga skal til hvers einstaks safns, en auglýsa skal hún það minnst degi á undan við kirkju eða á annan hjer tíðkanlegan hátt. Ennfremur skal hún sjerstaklega kalla hvern skyldan mann í safnið.

3. gr.

Hreppsnefndin ákveður hvaða svæði búendur hver um sig skulu láta leita, og skulu þeir leggja fullgilda menn til þeirrar leitar. Þyki hreppsnefndinni einhverjir hafa sent menn, sem eigi sjeu gildir, og verði fje eptir í þeirra leit, getur hreppsnefndin sent menn upp á þeirra kostnað til að sækja fjeð.

4. gr.

Hreppsnefndin sjer um að allar leitir fari fram samhliða, svo eigi leynist fje eða renni á milli, og ber gangnamönnum að haga sjer í göngunum eptir fyrirlagi hreppsnefndar eða þeirra, sem í umboði hennar stjórna safninu.

5. gr.

Hreppsnefndin sjer um að rjett hreppsins með tilheyrandi dilkum sje haldið vel við. Hún á að sjá um, að dilkarnir sjeu svo stórir, að enginn þurfi að hleypa út úr þeim fyr en að afstöðnum rjettum, eða þegar hreppsnefndin eða sá, sem í umboði hennar stjórnar rjettarhaldinu, leyfir. Bygging á hreppsriettinni hvílir jafnt á öllum búendum, en hlutaðeigendur eru skyldir að byggja dilka sína og viðhalda þeim, og skulu þeir vera fullgjörir þann dag, sem hreppsnefndin ákveður. Varðar það sektum ef út af bregður, og skal hreppsnefndin tafarlaust ljúka verkinu á kostnað hinna seku.

6. gr.

Vilji hreppsnefndin breyta um rjettarstað þarf hún til þess samþykki meiri hluta hreppsúa.

7. gr.

Allir gangnamenn eru skyldir að reka til rjettar og annast innresktur í rjettina eptir því sem hreppsnefndin skipar fyrir. Hreppsnefndin kveður upp hvenær rjettum er lokið og gætir þess, að allt fari fram í sem beztri reglu. Hver og einn er skyldur að hlýða ráðstöfunum hennar í því efni.

8. gr.

Komi fje fyrir í rjettunum, sem enginn leiðir sig eiganda að, eða sem enginn getur helgað sjer með óbrigðulum einkennum, skal það selt í síðustu haustriett og fellur andvirði þess að fráðregnum kostnaði í sveitarsjóð.

9. gr.

Rjett er að hver fjáreigandi á Vestmannaeyjum hafi að eins eitt fjármark, og

- 110 skulu þeir, sem nú brúka fleiri mörk, hafa skýrt hreppsnefndinni frá, hvert markið þeir ætli framvegis að brúka, innan mánaðar frá því þessi reglugjörð öðlast gildi.

10. gr.

Brot á móti því, sem fyrir er mælt í reglugjörð þessari, varðar sektum frá 1 kr. til 100 kr., eptir málavöxtum, sem renna í sveitarsjóð; þó skal uppljóstrarmaður eða uppljóstrarmenn hljóta helming sekta.

*

Samkvæmt lögum 22. marz 1890 um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda, er reglugjörð þessi hjermeð staðfest og samþykkt, og skal hún öðlast gildi 15. október 1891.

Fyrir hönd amtsráðsins í suðuramtinu,

Amtmaðurinn í suðuramtinu, Reykjavík 8. sept. 1891.

E. Th. Jónassen.

III

Reglugjörð

fyrir Vestur-Barðastrandarsýslu um grenjaleitir, notkun afrjetta, fjallskil og rjettarhöld m. fl.

1. kaflí.

Um grenjaleitir og eyðing refa og hræfugla.

1. gr.

Á vori hverju skal hreppsnefndin í hverjum hreppi annast um, að reglulegar grenjaleitir sjeu gjörðar í tæka tíð í hreppnum, bæði á afrjettum og í heimalöndum, svo opt og á þann hátt, sem henni þykir nauðsynlegt og tryggilegast, og skal hver hrepps-búandi, sem samkvæmt 14. gr. reglugjörðar þessarar á að inna fjallskil af hendi, skyldur að leggja til svo marga menn til grenjaleitar, sem hreppsnefndin ákveður, og skal þá einkum tekið tillit til landrýmis og fjártölu hlutaðeiganda.

2. gr.

Hreppsnefndin skal á vori hverju fyrir miðjan maímánuð láta grenjaleitarseðla eptir þörfum ganga um hrepinn, og skal í þeim ákveðið, hvernig haga skuli grenjaleitum það vor, og skal grenjaleitarmönnum svo skipað, að eigi purfi að yfirgefa gren, þá finnst, fyr en skotmaður er þangað kominn. Varast skal og að hundar komi á það, eins og allt annað, er fælt getur dýrin í burtu, eða orsakað að þau flytji í burtu yrðlingana.

3. gr.

Undir eins og gren finnst skal ábúandi tafarlaust tilkynna það hreppsnefndinni, sem þá skal útvega skotmann, og ber henni, ef mögulegt er, fyrir fram að hafa samið við skotmann innan hrepps eða utan áður en grenjaleitir byrja ár hvert, svo marga, sem þurfa þykir til grenjavinnslu í hreppnum. Hafi hreppsnefndin náð samningi við skotmann, skal sá, í hvers landigren finnst, tilkynna þeim skotmanni, er næst honum býr og samning hefur gjört við hreppsnefndina, og þarf þá ekki að aðvara hana. Sá skal sjá skotmanni fyrir fæði, í hvers landi grenið er, og leggja til vökumann, hvortveggja fyrir sanngjarna borgun af hreppssjóði. Daglaun eptir hvers árs verðlagsskrá

skal skotmaður hafa frá því hann fer að heiman og þar til hann kemur heim til sín aptur, en að auki fái hann 8 kr. fyrir alunnið gren, það er að segja, þegar hann getur sannað, að hann unnið hafi bæði dýrin og alla yrðlinga þeirra. Vinni hann aptur á móti að eins annað fullorðna dýrið, fær hann fyrir stegginn 3 kr. 50 aura og læðuna 2 kr. 50 aura og fyrir hvern einstakan yrðling 50 aura.

Ennfremur má hver, sem sjerstaklega skarar fram úr öðrum í því að eyðileggja refi og hræfugla, á hverjum tíma árs sem vera skal, búast við að fá af hreppssjóði hæfilega þóknun eða þá heiðurslaun úr sýslusjóði fyrir framúrskarandi dugnað í því efni.

4. gr.

Hreppsnefndin í hverjum hreppi skal hafa vald til, að láta árlega eittra fyrir refi á vetrum, svo framarlega sem hún álitur, að það geti komið að tilætluðum notum, og þá haga eitruninni eptir samkomulagi við aðrar hreppsnefndir, þar sem refar hafa samgöngur milli hreppa. Líka skal hreppsnefndin sjá um að skotmaður fái eitur á vorum til að eittra með fyrir yrðlinga í grenjum.

5. gr.

Fyrir hvern hrafn sem drepinn er í hreppnum skal greiða 15 aura, og fyrir hverja örn 1 krónu, og skal hver, sem vill verða borgunar þessarar aðnjótandi, sýna hreppsnefndinni nef af flugvargi þeim, er hann hefur unnið, og skulu þau að því búnu eyðilögð.

6. gr.

Sjerhver kostnaður sem leiðir af að eyða refum og hræfuglum borgist af hreppssjóði, eður með dýratolli sem lagður sje á allt sauðfje í hreppnum veturgamalt og eldra eptir því sem hreppsnefndinni í hverjum hreppi sýnist best eiga við; álíti hún fjárframtal einhvers hreppsbúa tortryggilegt, eða undanfellt að tilkynna minni gjaldastofn, en tíund nær, má hún láta viðkomandi hreppstjóra telja fje í hreppnum og borgast sá kostnaður af þeim er brotlegir finnast, ella af hreppssjóði.

2. kafla.

Um sauðfjármörk.

7. gr.

Sjerhver fjáreigandi skal skyldur, að hafa glöggt mark á fje sínu, en aðfengið fje skal því að eins markað upp, að ekkert aukaben verði eptir, heldur semja við fyrri eigaanda um, að fá að hafa hans mark á kindinni, en að eins brennimerkja á horni eða klauf með sínu eigin brennimarki, og skal hver sem á kind með slíku marki, skyldur að senda hreppsnefndunum í næstu hreppum lýsingarseðla á þeim svo snemma, að þeir verði komnir viðkomandi hreppsnefnd í hendur í fyrstu rjettum, og skal slíkt endurtaka ár hvert.

8. gr.

Markaskrá fyrir sýsluna skal prenta að minnsta kosti 10. hvert ár, og skal hreppsnefndin í hverjum hreppi annast um að safna öllum eyrna- og brennimörkum í hreppnum og setja þau saman eptir stafrofsröð í greinilega skrá. Skal í því skyni sjerhverjum fjáreiganda skylt að skýra hlutaðeigandi hreppsnefnd greinilega frá eyrna- og brennimarki sínu. Því næst skal sjerhver hreppsnefnd senda sýslunefndinni markaskrá hreppsins og lætur hún þá semja aðalskrá yfir öll mörk í sýslunni og að því búnu skal

III sú markaskrá send hreppsnefndunum til endurskoðunar og samanburðar, áður en hún sje prentuð.

9. gr.

Enginn má marka kindur í lögrjettum nema með samþykki rjettarstjóra og undir umsjón hans.

3. kaflí.

Um geldfjárrekstra á fjalllönd á vorum.

10. gr.

Allir fjáreigendur skulu skyldir að reka á fjall að vorinu allt geldfje sitt í eigið land, ef til er, annars þar sem hægt er að fá upprekstrarland, og þá fyrir sanngjarna borgun, sbr. 12. gr.

11. gr.

Álíti hreppsnefndin að einhver hreppur að eins hafi upprekstrarland fyrir sitt eigið fje, hefur hún vald til að banna öllum búendum og landeigendum þess hrepps að taka fje til uppreksturs, hvert heldur úr öðrum sveitum eða sýslum.

12. gr.

Í upprekstartoll greiðast 8 aurar fyrir hverja veturgamla kind eða eldri og 5 aurar fyrir hvert lamb, alls þess fjár, er á fjall ber að reka, og skal tollurinn greiddur hlutaðeigandi landeiganda innan loka októbermánaðar.

4. kaflí.

Um fjallgöngur á haustum.

13. gr.

Tvær skulu vera fjallleitir á hausti. Fyrsti leitardagur skal vera mánudagur í 22. viku sumars, og skal samdægurs rjettað í öllum þeim lögrjettum, þar sem því verður við komið, en í skilarjettum skal rjettað sem hjer segir:

Í Brjámslækjarrjett miðvikudaginn næstan eptir göngur.

Í Norðurbotnsrjett samdægurs.

Í Skógarrjett samdægurs.

Í Austmannsdalsrjett sama dag.

Í Trostansfjarðarrjett þriðjudaginn.

Annar leitardagur skal vera mánudagur næsti eptir fyrsta leitardag, og skal þá rjettað samdægurs og úrtíningsfje allt rekið í skilarjett, sem svo skal haldin miðvikudaginn næsta eptir síðasta leitardag.

14. gr.

Sjerhver búandi og hver annar í hreppnum, sem á að minnsta kosti 6 fullorðnar kindur, skal skyldur til að gjöra fjallskil í hreppi sínum, og sækja fje í aðrar rjettir eptir því sem hreppsnefndin í hvert skipti nákvæmar skipar fyrir í fjallskilaseðlinum.

15. gr.

Hlutaðeigandi hreppsnefnd skal í fjallskilaseðlinum útnefna einn eða fleiri gangna-stjóra; skulu þeir stýra göngum leitarmanna, tilkynna hreppsnefndinni, ef einhver vanrækir að gjöra fyrirskipuð fjallskil, og annast um að allt fari vel og skipulega fram, er að fjallgöngum lýtur, sjerilagi hvað meðferð á fjallafje snertir. Sömu leiðis skal hrepps-

nefndin skipa einn eða tvo rjettarstjóra við hverja lögrjett, eptir því sem hún álitur III
með þurfa. Enginn er skyldur að vera rjettarstjóri nema eitt ár í senn.

16. gr.

Fjallafje það, sem á sumrum slangrar í fje manna, skal svo opt sem því verður
við komið skilja úr heimafje og reka aptur á fjall.

5. kafli.

Um rjettarhöld og meðferð á úrtíningsfje.

17. gr.

Ein eða fleiri lögrjettir skulu vera í hverjum hreppi, á þeim stöðum sem
hjer segir:

Í Barðastrandarhreppi: á Suðurhamri, Brjámslæk og Haukabergi.

Í Rauðasandshreppi: í Vesturbotni, Skógi og Breiðuvík.

Í Tálknafjarðarhreppi: í Norðurboti og Kvígindisfelli.

Í Dalahreppi: í Selárdal og Austmannsdal.

Í Suðurfjarðarhreppi: í Trostansfirði og Dufansdal.

Af lögrjettum þessum skulu skilarjettir vera eins og segir í 13 gr.

18. gr.

Valdi bygging lögrjetta grasnámi eða jarðusla, skal, ef þess verður krafizt, koma
fyrir fullt endurgjald af sveitarsjóði hlutaðeigandi hrepps eptir mati óvilballra manna,
sem rjetturinn útnefnir.

19. gr.

Í lögrjettum þeim, sem nú eru eða síðar verða ákveðnar, skal rjetta að haustinu
allt það geldfje, er safnast í fjárleitum af fjalli, og það fje úr búfjárhögum, er ábúandi
eða heimilismenn hans ekki eiga, og skulu gangnastjórar kanna eða láta kanna heima-
fje hvers fjáreiganda í hreppnum, þá búið er að draga úr því það utanbæjarfje, er fund-
ist hefur í heimahögum og skulu þeir að því búnu annast um, að utanbæjarfje sje rekið
til lögrjettar.

20. gr.

Hreppsnefndin skal sjá um, að lögrjettir hreppsins sjeu í gildu og fjárheldu
standi, og skulu dilkar svo rúmgóðir, að enginn þurfi út að hleypa fyr en fjárdrætti er
lokið. Bæði innanhrepps- og utanhreppsmenn skulu í þeim lögrjettum, sem þeir eiga
von á töluverðum fjenaði, skyldir að hlaða upp hæfilega stóra dilka, eptir nákvæmari á
kvörðun hlutaðeigandi hreppsnefndar.

21. gr.

Rjettarstjórar, sem hreppsnefndin hefur skipað í fjallleitarseðlinum, skulu ávallt
vera við staddir við rjettarhöld til þess að hafa umsjón með að allt fari vel og skipu-
lega fram. Sjerílagi skulu þeir annast um að áreiðanlegir menn gæti þess vandlega,
áður en út er hleypt úr hverjum dilki, að þar sje engin misdregin kind, og síðan skulu
þeir sjá um, að hrepps fje sje rekið bæ frá bæ og afhent eiganda, og skulu allir hrepps-
búar skyldir til að reka endurgjaldslaust fje manna rjetta boðleið um hreppinn frá lög-
rjett að heimkynni, bæði í fyrstu og öðrum göngum einu sinni.

22. gr.

Rjettarstjórar skulu annast um, að ómerkingar sjeu dregnir í einn dilk jafnóð-

- III um og þeir finnast, og skulu áður en rjettahaldinu er lokið láta lambsmæður helga sjer dilka sína.

23. gr.

Úrtíningur úr 1. og 2. rjett skal vandlega geymdur til skilarjettardags, sem er miðvikudagurinn í 23. viku sumars, hjá þeim búanda, sem hreppsnefndin ákveður, gegn 4 aura borgun fyrir hverja sauðkind um sólarhringinn. Sannist það, að sá sem trúað var fyrir geymslu fjárins hafi haft á því ótilhlýðilega meðferð, fær hann enga borgun, heldur bakar sjer sektir samkvæmt 30. gr. í reglugjörð þessari.

24. gr.

Að afliðnu nóni sjálfan skilarjettardaginn skulu hlutaðeigandi rjettarstjórar semja nákvæma lýsing á eyrnamarki og öðrum einkennum þeirra óskila eða úrtínings kinda, sem ekki spyrjast upp í skilarjett, og svo fljótt sem unnt er senda þessa lýsingarseðla hreppsnefndinni, en annist um, að þeir verði birtir í nærliggjandi hreppum, en úrtínings fjeð skulu þeir afhenda til geymslu þeim manni, er skipaður hefur verið til að geyma það samkvæmt 23. gr. Það úrtíningsfje, sem enginn hefur helgað sjer innan 14 daga, skal selt við opinbert uppboð af hreppstjóra sveitarinnar á 14. degi eptir skilarjettardag, er mýjetið fje og ómerkinga, sem enginn getur helgað sjer í rjettum, skal selja eptir ákvörðun hreppsnefndarinnar, þegar skilarjettardagur er liðinn.

25. gr.

Nú koma utanhreppskindur fyrir í einhverjum hreppi eptir afstaðnar skilarjettir, og þekkja menn eigendur að þeim, skulu þær þá á kostnað eigenda geymdar í vörslum hreppsnefndarinnar, sem annast um að eigendum verði við fyrsta tækifæri gjört aðvart um það; hafi eigendur ekki leitt sig að kindum þessum á Marteinsmessu, skal selja þær við opinbert uppboð, sem áður sje auglýst almenningi í hreppnum með nægum fyrirvara.

Kindur þær sem koma fyrir eptir skilarjettir og enginn þekkir eigendur að, skulu þegar seldar við opinbert uppboð, er sje birt á löglegan hátt í hreppnum og nágrannasveitum.

26. gr.

Lýsing á óskilafje því, er við uppboð er selt, skal við lok hvers árs sendast þeim manni, er sýslunefndin ákveður, og skal hann sjá um, að lýsingar þessar sjeu auglýstar í blaði því í Reykjavík, er opinberar auglýsingar flytur. Hver sem getur helgað sjer eitthvað af hinu selda fje innan 9 mánaða eptir að auglýsingin er birt á prenti, hefur rjett til að fá andvirði þess að frádregnum öllum sanngjörnum og lögboðnum kostnaði, er fyrir því var hafður. Andvirði hins selda óskilafjár greiðist í hlutaðeigandi hrepps-sjóð og verður það eign hans, ef enginn eigandi leiðir sig að því. Sama gildir og um andvirði ómerkinga, eða þess fjár sem mýjetið er.

27. gr.

Gagnastjórar og rjettarstjórar skulu hlífðarlaust tilkynna hlutaðeigandi hreppsnefnd brjeflega alla óhlýðni gegn fyrirskipunum þeirra, en hreppsnefndin kærir slíkt, og sjerhverja aðra skylduvarnækt í tilliti til fjallskila fyrir sýslumanni til sektar að lögum, samkvæmt 30. gr.

(Framh.)

Nýutkomið í A-deild Stjórnartíðindanna.

Konungleg auglýsing um að konungur sje kominn heim aptur, undirskrifuð af konungi 4. júlí 1891 (A. nr. 11, bls. 24—25).

Lög um að íslensk lög verði eptirleiðis að eins gefin út á íslenzku, undirskrifuð af konungi 18. septbr. 1891 (A. nr. 12, bls. 26—27).

Fjáráaukalög fyrir árin 1888 og 1889, undirskrifuð af konungi 18. septbr. 1891, (A. nr. 13, bls. 28—31).

Lög um viðauka við lög 14. janúarm. 1876 um tilsjón með flutningum á þeim mönnum, er flytja sig úr landi í aðrar heimsálfur, undirskrifuð af konungi 18. sept. 1891 (A. nr. 14, bls. 32—35).

Lög um lækkun á fjárreiðslum þeim, er hvíla á Höskuldsstaðaprestakalli í Húnavatnsprófastsdæmi, undirskrifuð af konungi 18. sept. 1891. (A. nr. 15, bls. 36—37).

Lög um bann gegn eptirstæling frímerkja og annara póstgjaldsmiða, undirskrifuð af konungi 18. sept. 1891 (A. nr. 16, bls. 38—39).

Viðaukalög við lög um brúargjörð á Ölfusá 3. maí 1889, undirskrifuð af konungi 18. sept. 1891 (A. nr. 17, bls. 40—41).

Reglugjörð

III

fyrir Vestur-Barðastrandarsýslu um grenjaleitir, notkun afrjetta, fjallskil og rjettarhöld m. fl.

(Framhald):

6. kafli.

Um ótamin hross.

28. gr.

Skyldur skal hver maður að koma öllum sínum ótömdum hrossum á fjall svo snemma á vori hverju, sem hlutaðeigandi hreppsnefnd álitur óhætt og nauðsynlegt, og er engum heimilt, að hafa hross þessi í heimahögum, frá því þau eiga að rekast og allt til rjetta að hausti, nema hlutaðeigandi hreppsnefnd álíti ómögulegt, eptir því sem tilhagar, að fá handa þeim fjallland, eða að heimalandi tryppaeigenda sje svo varið að hann geti öllum skaðlaust haft þau þar.

29. gr.

Nema öðruvísi umsemji skal greiða í upprekstartoll fyrir hvert ótamið hross 10 fiska, og skal hrosseigandi hafa greitt landeiganda toll þenna, innan loka októbermánaðar ár hvert.

7. kafli

Um sektir fyrir afbrot gegn reglugjörð þessari.

30. gr.

Öll brot móti reglugjörð þessari skulu kærð fyrir hlutaðeigandi sýslumanni, og varða þau 2—20 króna sektum, allt eptir stærð og eðli brotanna, nema því að eins að þyngri hegning við liggir samkvæmt lögum. Sektirnar renna í sjóð þess hrepps, þar sem

28. dag októbermán, 1891.

- 111 brotið er framið. Verði ágreiningur um í hvaða hreppi brotið er framið skal sektin falla til þess eða þeirra hreppa, þar sem afbrotamenn eiga heimili, að tiltölu rjettri.

31. gr.

Öll eldri og yngri fyrirmæli, þessu efni viðkomandi, sem ekki eru samkvæm reglugjörð þessari, eru hjer með úr gildi numin.

*
Samkvæmt lögum 22. marz 1890 um löggiltar reglugjörðir sýslunefnda er framanskriðuð reglugjörð hjer með staðfest og löggilt, og skal reglugjörðin öðlast gildi frá 1. janúar 1892.

Amtmaðurinn í vesturamtinu, Reykjavík 15. sept. 1891.

E. Th. Jónassen.

- 112 Brjef landshöfðingja til biskups um flutning Fróðáarkirkju. — Samkvæmt til-
8. ágúst. lögum yðar, háæruverðugi herra, í þóknanlegum brjefum dags. 8. júní þ. á. og 6. þ. m. og eptir að löglegt samþykki hjeradsfundar er þar til fengið, vil jeg hjer með eptir ósk hlutaðeigandi safnaðar, samkvæmt 4. gr. í lögum nr. 3, 27. febr. 1880, veita samþykki mitt til þess að kirkjan á Fróðá í Snæfellsnessprófastsdæmi, er hlutaðeigandi söfnuður hefur tekið að sjer fjárhald á verði rifin niður og flutt út í Ólafsvík og endurbýggð þar á lóð þeirri er landssjóður á; þó er kirkjuflutningur þessi bundinn því skilyrði, að eigandi Fróðár greiði 800 króna álag á nefnda kirkju, eins og hann hefur skuldbundið sig til með afsalsbrjefi dags. 22. apríl þ. á. og að prestmötugjaldið af Fróðá, 100 þd. smjörs, hvíli framvegis á jörðinni eigs og áður. Þetta er hjer með þjónustusamlega tjáð yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar og ráðstöfunar.

- 113 Brjef landshöfðingja til stiptyfirvaldanna, um lántökuleyfi handa prestakalli
12. ágúst. til túbóta. — Útaf erindi því frá sjera Ólafi Ólafssyni, presti að Lundi í Borgarfjarðarprófastsdæmi, er jeg meðtók með þóknanlegu brjefi yðar herra amtmaður og háæruverðugi herra, dags. 8. þ. m. og samkvæmt tillögum yðar í nefndu brjefi vil jeg hjer með veita samþykki mitt til þess, að nefndur prestur taki 1000 króna embættislán upp á Lundar prestakall, auk þeirra 450 króna, sem eptir standa af láni því, er tekið var handa prestakallina til kirkjubýggingar árið 1889, en lántökuleyfi þetta er bundið þeim skilyrðum, að nefndum 1000 kr. verði varið til þess að sljetta og bæta túnið á Lundi, að hinar fyrirhuguðu túbætur verði framkvæmdar svo fljótt sem verða má eptir samkomulagi milli hlutaðeigandi prófests og prests, að lánið verði endurborgað á næstu 20 árum með $\frac{1}{20}$ á ári auk vaxta, að regluleg skoðunar og matsgjörð, er hlutaðeigandi prófastur með 2 dómkvöddum mönnum framkvæmi, fari fram á hinum unnu túbótum, þegar presturinn tjáir sig hafa unnið upp hið fengna lán, að presturinn eða bú hans, ef hann flytur sig frá brauðinu eða deyr, áður en lánið er að fullu endurborgað, borgi það af hinu óendurgoldna láni, sem eptir reglulegri skoðunar og matsgjörð samkvæmt framansögðu, kann að reynast að vera óeytt, og að ofan nefndur sjera Ólafur Ólafsson afhendi stiptyfirvöldunum til frekari tryggingar fyrir skilvísri endurborgun hins umrædda láns með vöxtum lífsábyrgðarskirteini frá lífsábyrgðar- og framfærslustofnuninni frá 1871, að upphæð

2000 kr. og setji tryggingu þá er stiptyfirvöldin álíta fullnægjandi fyrir því, að nefndu 113
 ábyrgðarskrifteini verði haldið í fullu gildi með áskildri iðgjaldagreiðslu. 12. ágúst.

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Suðurmúlasýslu, um ávísanir uppi 114
 tollgjöld. — Með 2 þóknanlegum brjefum, dags. 11. f. m., hafið þjer, herra sýslumaður, 12. ágúst.
 sent hingað meðal annars 2 ávísanir, aðra útgefna 12. f. m. af Jóni Magnússyni á C.
 A. Leth & Co. að upphæð 3000 kr. og hina 10. s. m. af St. Guðmundssyni á Örum &
 Wulff, að upphæð 1000 kr., er eiga að greiðast hin fyrri 1 mánuði, en hin síð-
 arnefnda 3 mánuðum eptir sýningu, og tjáð þjer það vera með hliðsjón af lögum
 um tollgreiðslu dags. 22. maí f. á. að þjer hafið leyft að ávísanirnar væru þannig úr
 garði gjörðar og teljið það jafnvel «gott fyrir landssjóð» að helmingur fyrri ávísunar-
 innar skuli geta fengizt greiddur einum mánuði í staðinn fyrir 3 mánuðum eptir
 sýningu.

Útaf þessu vil jeg hjermeð, um leið og jeg lýsi óánægju minni yfir því að þjer
 þrátt fyrir margítrekaðar áminningar hafið tekið við þannig löguðum ávísunum eins og að
 ofan getur um uppi borgun á tolli, þjónustusamlega benda yður á, að það er byggt á
 misskilningi einum, að ofanumgetin lög gefi nokkra heimild til að stýla tollgreiðsluávis-
 anir þannig, að þær eigi fyrst að borgast 3 mánuðum eptir sýningu. Sá, sem á að
 svara tolli getur því að eins samkvæmt 1. gr. nefndra laga fengið frest með nokkurn
 hluta tollgreiðslunnar, að hann fái lögreglustjóra í hendur öll umráð yfir vörum þeim,
 sem frestað er greiða toll af, og á þá þegar svo er ástatt, eins og skýrt er tekið fram í
 2. gr. laganna, að greiða tollinn að fullu, auðvitað annaðhvort í peningum eða með á-
 vísunum, er borgast eiga við sýningu, um leið og lögreglustjóri sleppir aptur umráðum
 yfir vörunum, og á þetta að vera gjört eigi seinna en 3 mánuðum eptir að vörurnar
 flytjast til landsins.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norður- og austuramtinu, um 115
 höfrungareka á þjóðjörðum — Í þóknanlegu brjefi, dags. 13. f. m., hafið þjer, 24. ágúst.
 herra amtmaður, skýrt frá því, að rjett fyrir næstliðna páska hafi talsvert af höfrung-
 um hlaupið á land og náðst á Reynistaðaklaustursjörðinni Reykjum á Reykjaströnd,
 á Þingeyraklaustursjörðinni Höfnum á Skaga, og á Munkaþverárklausturjörðinni
 Skógum í Axarfirði, og hafa hlutaðeigandi umboðsmenn verið í vafa um, hvort
 skoða skuli feng þennan sem leiguliðagagn eða sem eign landsdrottins að
 nokkru eða öllu leyti, þ. e. hvort telja beri höfrunga með hnísnum eða hvölum, og hafið
 þjer lýst yfir þeirri skoðun yðar, að höfrungar eigi að teljast með hnísnum, með því
 að orðið hnisa í Jónsbók þýði hvorttveggja, bæði þær skepnur sem menn nú kalla hnís-
 ur og þær, sem nú nefnast höfrungar, og að ummæli Jónsbókar um hvali yfir höfuð
 bendi til þess, að átt sje við langtum stærri skepnur en höfrungar eru; álítið þjer því
 höfrungahlaup þetta að öllu leyti landssjóði óviðkomandi sem landsdrottni.

Útaf þessu skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, að jeg er samþykkrur því,
 sem þjer þannig hafið tekið fram, og ber því að endurborga ábúandanum á Reykjum,
 Páli Hálldórssyni það, sem umboðsmaðurinn hefur innheimt sem hluta landssjóðs af

115 höfrungunum, að frádregnum áföllnum kostnaði. Í sambandi við framangreint málefni
 24. ágúst. hafið þjer borið upp þá fyrirspurn, hvort umboðsstjórnin eigi að láta af hendi fátækra-
 hlut af hvölum, sem landssjóður kann að eiga tilkall til, eptir Jónsbókar rekabálki 10.
 kap., eða hvort þessi ákvörðun verði álitin felld úr gildi með 14. gr. fátækra-reglugjörð-
 arinnar 8. jan. 1834.

Til svars uppá þessa fyrirspurn skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til
 þóknanlegrar leiðbeiningar, að þó að fátækrahlutur af hval, sem er fluttur eða skorinn
 á helgum degi, sje ekki talinn með venjulegum tekjum sveitarsjóða í ofan nefndri laga-
 grein, þá getur það að mínu álti alls ekki verið því til fyrirstöðu, að ákvæði Jónsbókar í
 10. kap. rekabálks standi í fullu gildi að því er þau ná til, en vitaskuld er, að þau
 snerta alls ekki það tilfelli, er hval rekur á helgum degi, heldur lúta þau að eins að
 vinnu þeirri sem unnin er að flutningi hvals eða skurði.

116 Brjef landshöfðingja til amtmannsins í norður- og austuramtinu, um
 25. ágúst. skipting á eignum og skyldum norðuramtsins og austuramtsins. — Eptir að hafa
 meðtekið þóknanlegt brjef yðar, herra amtmaður, dags. 14. maí þ. á., og þar með
 fylgjandi ágripsendurrit úr gjörðabók sýslunefndarinnar í Norður-Þingeyjarsýslu, er sýnir
 að sýslunefndin hefur samkvæmt 1. gr. í lögum 11. júlí 1890 um breytingar nokkrar
 á tilskipun 4. maí 1872 um sveitarstjórn á Íslandi, kosið að Norður-Þingeyjarsýsla verði
 hluti af hinu nýja Austuramti, hef jeg samkvæmt tillögum yðar og með ástæðum þeim
 er þjer tilfærið fyrir tillögum yðar, ákveðið, að skipting á norður- og austuramtinu skuli
 fara fram við áramótin 1891 og 1892, og skiptast þá sjóðir, eignir, skuldir og skuld-
 bindingar milli norðuramtsins og austuramtsnsi svo sem hjer segir:

1. Jafnaðarsjóður norður- og austuramtsins skiptist milli amtanna tiltölulega eptir því,
 er sýslurnar í hvoru þeirra hafa lagt til sjóðsins um síðustu 5 ár, þannig að Norður-
 amtið hlýtur $\frac{16}{27}$ hluta, en austuramtið $\frac{11}{27}$ hluta af sjóðnum, að meðtöldum ó-
 endurgoldnum fyrirframborgunum í árslok 1891.

Skuld sú, sem hvílir á jafnaðarsjóði, sem er eptirstöðvar af láni til brúnna á
 Skjálfandafljóti, greiðist af ömtunum eptir sama hlutfalli.

2. Amtsbókasafnið á Akureyri verði eign norðuramtsins, sem aptur taki að sjer allar
 þær skuldbindingar og kostnað, sem eign þessari fylgir, að meðtaldri skuld útaf
 kaupum á stof handa safninu.
3. Af eyðublöðum, er amtið á (undir bólusetningarvottorð og verðlagsskrár), fær norð-
 amtið $\frac{2}{3}$, en austuramtið $\frac{1}{3}$ hluta.
4. Búnaðarsjóði norður- og austuramtsins skal skipt eins og styrk til eflingar búnaði
 hefur áður verið skipt, eptir mannfjölda í ömtunum samkvæmt manntali 1890,
 þannig að norðuramtið hlýtur $\frac{16}{25}$ en austuramtið $\frac{9}{25}$ hluta af sjóðnum.
5. Starfsvið eptirnefndra sjóða segir til þess, að styrktarsjóður fátækra ekkna og mun-
 aðarlausra í Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað og Prentsmiðjusjóður norður- og
 austuramtsins (sjá stofnunarskrá sjóðsins, Stjt. 1886, B. bls. 125) verður undir stjórn
 amtsráðsins í norðuramtinu, en gjafasjóður Guttorms prófests Þorsteinssonar til fá-
 tækra í Vopnafjarðarhreppi og gjafasjóður Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar til fá-
 tækra í Vallasókn undir stjórn amtsráðsins í austuramtinu.

Skyldugreiðslur, sem á jafnaðarsjóði hvíla samkvæmt lögum, svo sem kostnaður til amtsráðsins, sáttamála, heilbrigðismála (bólusetningar), heyrnar- og málleysingja, notkun fangelsa, svo og út af fjárkláða, ef fyrir kann að koma, greiðir hvort amtið fyrir sig, eptir því, sem þar tilfellur. Kostnað við samning verðlagsskráa, svo sem hina venjlegu þóknun til hjeradsprófastsins í Eyjafjarðarsýslu, greiði norðuramtið að $\frac{2}{3}$ en austuramtið að $\frac{1}{3}$ hluta.

Þetta er yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari ráðstöfunar.

Bref landshöfðingja til sýslumannsins í Hánavatnssýslu, um leyfi til halda lotteri. — Hjer með læt jeg ekki hjálða þjónustusamlega að tjá yður, herra sýslumaður, að jeg eptir beiðni, er hingað hefur borizt beina leið, frá forstöðukonu kvennaskólans á Ytriey, hef veitt leyfi til þess að hún haldi lotterí til ávinnings fyrir hinn svenefnda «Kvenmenntunarsjóð», er stofnaður var á Ytriey veturinn 1890 91 af 45 kvennmönnum, um eptirnefnda muni: 3. sept.

1. Harmonium fyrir 160 krónur
2. Sessuborð nr. 1 18 —
3. Sessuborð nr. 2 12 —
4. Armband — 15 —

og hef jeg eptir kringumstæðunum samþykkt, að 2500 seðlar sjeu gefnir út til nefnds lotteris, og hver seldur á 1 krónu, að því áskildu, að nákvæmlega sje hlýtt þeim reglum og ráðstöfunum, er þjer sem lögreglustjóri gjörði til þess, að allt fari vel og rjettilega fram.

Þetta er yður þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar ráðstöfunar.

Bref landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna, um breyting á lántökuleyfi til húsabyggingar á prestsetri. — Eptir að hafa mótttekið þóknanlegt brjef stiptsyfirvaldanna dags. 31. f. m. og þar með fylgjandi beiðni prestsins að Gaulverjabæ, síra Ólafs Helgasonar, þar sem hann sækir um breytingu á lántökuleyfi því til húsabyggingar á nefndu prestsetri, sem fyrirrennara hans í embættinu, síra Jóni sál. Steingrímssyni, var veitt með brjefi mínu dags., 27. febr. þ. á., vil jeg hjermeð samkvæmt tillögum yðar fallast á, að upphæð lánsins verði aukin um 400 krónur, þannig að lánið allt verði 3200 kr., og að í stað tvíloptaðs húss, 11×12 álna, verði byggt einloptað hús 14×12 álna með porti, 1 al. 9 þuml., og með kjallara undir hálfu húsinu, ef því verður við komið, í stað útibúrs. 118 5. sept.

Svo vil jeg og veita leyfi til að borgunarfresturinn verði 28 ár, ef presturinn getur fengið lán með svo löngum afborgunarfresti, en um það, hvort slíkt lán geti fengizt úr landssjóði, er ávaxtist og endurborgist á 28 árum með 6% á ári, verður ekki sagt fyrr en yfirlit er fengið yfir fjárhag landssjóðs í árslok 1891.

Auglýsing.

Með því að heilbrigðisráðið fyrir dýralækningar í Danmörku hefur látið í ljósi að hættu þeirri, sem stafar af innflutningi útlendra, ósútaðra húða að því er snertir uppkomu og útbreiðslu miltisbrands og annara drepvænna skepnusjúkdóma, geti naumast orðið afstýrt, nema ef allar slíkar húðir væri lagðar í klórkalks uppleysingu (1–12) áður en þær eru seldar, en að hættan sje minni, ef húðirnar sjeu bleyttar upp í straumhórðu vatni heldur en í pollum og straumlygnum lækjum, þá er hjer með allur almenningur áminntur um, að leggja útlendar ósútaðar húðir ekki í bleyti í pollum eða vatni, sem lítill straumur er í, og helst alls ekki þar, sem skepnum er auðveldur aðgangur að til að drekka.

Reykjavík, 6. október 1891,
Landshöfðinginn yfir Íslandi,
Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI
samkvæmt fjárlögunum fyrir 1890 og 1891.
10. gr. C. 4. b.

Eptir að hlutaðeigandi amtsráð höfðu sent landshöfðingja tillögur sínar og sýslunefndanna viðvikjandi styrk af þeim 8000 kr., sem ræðir um í þessum fjárlagalið, hafa eptirnefndum búnaðarfjelogum verið veittar styrksupphæðir þær, fyrir árið 1891, sem hjer segir.

A. Í suðuramtinu:

1.	Búnaðarfjelogi Suðuramtsins	kr. 2000,00
2.	— Hornfirðinga og Lónsmanna —	51,50
3.	Búnaðar- og jarðabótafjel. Merkurþæja —	55,20
4.	Búnaðarfjelogi Austurlandeyjahrepps . . .	36,80
5.	— Hvolhrepps	36,80
6.	— Holtamannahrepps	27,60
7.	— Villingaholtshrepps	92,00
8.	— Gaulverjabæjarhrepps	92,00
9.	— Stokkseyrarhrepps	220,00
10.	— Sandvíkurhrepps	64,40
11.	— Hraungerðishrepps	92,00
12.	— Skeiðahrepps	36,80
13.	— Gnúpverjahrepps	53,10
14.	— Hrunamannahrepps	92,00
15.	— Biskupstungnahrepps	92,00
16.	— Grímsnesshrepps	165,60
17.	— Seljarnarnesshrepps	73,60
18.	— Mosfellssv. og Kjalnesinga —	110,40
19.	— Hvalfjarðastrandarhrepps —	92,00
20.	— Innra-Akrannesshrepps	92,00
21.	— Skilmannahrepps	55,20
22.	— Leirár- og Melahrepps	46,00
23.	— Skorradalshrepps	33,10
24.	— Lundareykjadalshrepps	36,80
25.	— Andakýlshrepps	64,40
26.	— Reykholtisdalshrepps	73,60
27.	— Hálsahrepps	33,10
		= 3898,00

B. Í vesturamtinu.

1.	Búnaðarfjel. Borgarhrepps	kr. 73,60
2.	— Þverárh. og Norðurárdalshr. —	73,60
3.	— Kolbeinstaðahrepps	— 27,60
4.	— Eyja og Miklaholtshreppa . . .	— 55,20
5.	— Eyrarsveitar	— 27,60
6.	— Helgafellssveitar	— 27,60
7.	— Skógarstrandahrepps	— 55,20
8.	— Laxárdalshrepps	— 36,80
9.	— Hvammshrepps	— 105,20
10.	— Saurbæjarhrepps	— 46,00
11.	— Reykhólahrepps	— 27,60
12.	— Geiradalshrepps	— 27,60
13.	— Barðastrandarhrepps	— 49,70
14.	— Tálknafjarðahrepps	— 40,50
15.	— Önfirðinga	— 27,60
16.	— Ögurhrepps	— 36,80
17.	— Súðavíkurhrepps	— 27,60
18.	— Reykjarfjarðahrepps	— 55,20
19.	— Syðrihluta Strandasýslu . . .	— 111,40
20.	— Hrólfbergshrepps	— 27,60
		— 960,00

C. Í norður- og austuramtinu.

1.	Búnaðarfjel. Vindhælishrepps	kr. 47,00
2.	— Engihlíðahrepps	— 91,00
3.	— Bólstaðarhlíðahrepps	— 123,00
4.	— Svinavatnshrepps	— 256,00
5.	— Torfalækjarhrepps	— 183,00
6.	— Sveinstaðahrepps	— 80,00
7.	— Áshrepps	— 125,00
8.	— Þorkelshólshrepps	— 74,00
9.	— Þverárhrepps	— 266,00
10.	— Kirkjuhvammshrepps	— 72,00
11.	— Ytri-Torfustaðahrepps	— 153,00
12.	— Holtshrepps	— 28,00
13.	— Akrahrepps	— 71,00
14.	— Lýtingsstaðahrepps	— 65,00
15.	— Seiluhrepps	— 37,00
16.	— Staðahrepps	— 92,00
17.	— Sauðárhrepps	— 25,00
18.	— Rípurhrepps	— 19,00
19.	Framfarafjelagi Glæsibæjarhrepps . . .	— 99,00
20.	Búnaðarfjel. Svarfdælinga	— 112,00
21.	— Arnarnesshrepps	— 179,00
22.	Framfarafjelagi Ögulsstaðahrepps . . .	— 86,00
23.	— Hrafnagilshrepps	— 39,00
24.	Búnaðarfjelagi Saurbæjarhrepps	— 32,00
25.	Framfarafjelagi Yxndælinga	— 34,00
26.	Búnaðarfjelagi Svalbarðastrandarhrepps .	— 24,00
27.	Búnaðarfjelagi Fnjóskadæla	— 123,00
28.	Framfarafjelagi Grýtubakkahrepps . . .	— 42,00
29.	Búnaðarfjelagi Ljósavatnshrepps	— 67,00

30.	Jarðabótafjel.	Helgastaðahrepps	—	95,00
31.	—	Húsavíkurhrepps	—	64,00
32.	—	Mývatnssveitar	—	60,00
33.	Búnaðartjel.	Keldhverfinga	—	80,00
34.	—	Útfella og Framtunguhreppa	—	41,00
35.	—	Fljótsdalshrepps	—	44,00
36.	—	Hjaltaðahrepps	—	46,00
37.	—	Jökulsárhlíðar	—	20,00
38.	—	Eyðafinghár	—	32,00
39.	Túnæktarfelagi	Ákureyrarkaupstaðar	—	16,00
				kr. 3142,00

EMBÆTTASKIPAN.

31. ágúst m. var lækna skólakandidat Gísli Pjetursson af landshöfðingja settur til þess á eigin ábyrgð að gegna hjeraðslæknisembættinu í 13. lækni shjeraði (Vopnafirði) frá 1. sept. að telja, meðan embættið er óveitt.

27. s. m. var cand. juris Páll Einarsson settur af ráðgjafanum til að vera málfærslumaður við landsyfirrjettinn frá 1. oktr. næstkomandi að telja.

29. septbr. var yfirdómari Kristján Jónsson, af landsh. settur til þess fyrst um sinn á eigin ábyrgð og ásamt sínu eigin embætti, að veita forstöðu amtmannsembættinu í suðuramtinu og vesturamtinu, meðan það er óveitt.

22. okt. veitti landshöfðingi prestaskólakandidat Jóni Pálssyni Höskuldsstaða prestakall í Húnavatnsprófastsdæmi, eftir að tillögu hlutaðeigandi safnaða hafði verið um það leitað.

24. s. m. var Rafnseyrar prestakall í Vestur-Ísafjarðarprófastsdæmi veitt af landshöfðingja prestaskólakandidat Richardi Torfasyni samkvæmt kosningu hlutaðeigandi safnaða.

GÆZLUSTJÓRI VIÐ SÖFNUNARSJÓÐINN.

2. október setti landshöfðingi samkvæmt 8. gr. í lögum um söfnunarsjóð Íslands 16. febr. 1888 yfirdómara Jón Jensson til þess að gegna störfum gæzlustjóra við söfnunarsjóðinn í stað amtmanns E. Th. Jónassens, þar til nýr gæzlustjóri verður kosinn á næsta alþingi.

HEIÐURSGJAFIR:

Af vöxtunum af styrktarsjóði Kristjáns konungs IX, fyrir árið 1890 var þeim Brynjólfi Bjarnasyni í Engey og Einari Jónssyni í Garðhúsum í Grindavík hinn 31. ágúst veittar heiðursgjafir, hinum fyrnefnda 180 krónur fyrir framúrskarandi dugnað í jarðabótum og húsa-byggingum á leigujörð, svo og skipasmíðar (144 skip), en hinum síðarnefnda 100 krónur fyrir framúrskarandi dugnað í jarðabótum, húsa-gjörð og framkvæmdum, er að fiskiveiðum láta í bygðarlagi hans.

KENNSLA HEYRNAR- OG MÁLLEYSINGJA.

20. ágúst var prestur að Gaulverjabæ, síra Ólafur Helgason, af landshöfðingja kjörinn til þess, að takast á hendur kennslu heyrnar- og málleysingja hjer á landi. og fara utan til að búa sig undir það starf.

ÓVEITT EMBÆTTI

sem ráðgjafinn fyrir Ísland hlutast til um veiting á:

Hjeraðslæknisembættið í 13. lækni shjeraði (Vopnafirði). Árslaun 1500 krónur.

Anglýst 11. septbr. 1891.

Bónarbrjefin eiga að vera komin til ráðgjafans 22. febrúar 1892.

Sæki aðrir en Íslendingar um embætti þetta, eiga þeir samkvæmt konungsbrjefi 8. apríl 1844 og konungsúrskurðum 27. maí 1857 og 8. febr. 1863 að láta umsóknarbrjefum sínum fylgja tilhlýðileg vottorð um, að þeir kunni íslenzka.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um tollskrár. — Eptir að fjármálastjórninni og utanríkisráðaneytinu hafði verið skrifað út af þóknanlegu brjefi herra landshöfðingjans, dags. 19. marz þ. á., um kvartanir nokkurra sýslumanna yfir því, hvernig tollgæzlumenn í Danmörku orða tollskrárnar yfir vörur, sem fluttar eru þaðan til Íslands og tollskyldar eru á Íslandi, hefur fjármálastjórnin tilkynnt ráðaneytinu, að hún hafi í umburðarbrjefi til tollstöðvanna¹ (sjá umburðarbrjefasafn yfirtollstjórnarinnar, nr. 2 1891, staflað h.) mælt svo fyrir, að fyrirskipanir þær, sem áður hafa verið gefnar með tilliti til áfengisdrykkja, öls og tóbaks, og að því lúta, að í hvert sinn, er skip er afgreitt til Íslands, skuli að svo miklu leyti, sem unnt er, tilgreina allar þær vörur, er skipið hefur meðferðis og tollskyldar eru á Íslandi, á tollskrá skipanna, með öllum þeim upplýsingum, sem nauðsynlegar eru til þess að reikna út tollinn á Íslandi, skuli eptirleiðis einnig gilda að því er snertir kaffi, kaffibæti, sykur og síróp, og brýnt fyrir tollembættismönnum, að gefa nefndar upplýsingar með svo mikilli nákvæmni, sem audið sje. Fjármálastjórnin hefir auk þess látið í ljósi, að skýrslur þær, sem hún hafi fengið um málefni það, sem að framan ræðir um, sýni, að gildandi ákvarðana, er lúta að því, að ljetta tollútreikninginn á Íslandi á vörum þeim, er hingað til hafa verið tollskyldar þar, hafi verið gætt af tollmönnum með svo mikilli nákvæmni, sem audið hafi verið eptir kringumstæðunum, og ef það hafi komið fyrir, að upplýsingar þær, sem á tollskránum hafa verið gefnar, hafi einstöku sinnum ekki verið fullnægjandi, þá verði að taka tillit til þess, að á vörum frá »transitupplagi« tollbúðarinnar í Kaupmannahöfn og frá »frilager« sje að eins tilgreind þyngd að umbúðum meðtöldum (brúttóþyngd), þegar þær eru teknar þaðan, og megi eptir gildandi reglum (242. gr. í tolltilskipuninni) flytja þær út, án þess skýrt sje frá eða rannsakað, hverjar þær sjeu, svo að það verði að nokkru leyti að vera undir álitum komið, hvort ástæða sje til eptir kringumstæðunum, ásigkomulagi vörusendinganna og skýrslu útflytjanda, að álíta vöruna tollskylda á Íslandi, og að tollgæzlumenn hafi því að eins, að slíkt verði álitid, rjett til að rannsaka nákvæmar, hver varan sje og hve mikið af henni. Fjármálastjórnin

1) Með því að svo hefur verið fyrir skipað með lögum 9. ágúst 1889, að þegar fluttar sjeu til Íslands eptirnefndar vörur, skuli greiða til landssjóðs:

1. af kaffi og kaffibæti hvers konar 10 aura af pundi,

2. af sykri og sírópi 5 aura af pundi,

þá koma til framkvæmda, einnig að því er þessar vörutegundir snertir, fyrirskipanir þær, sem skráðar eru í umburðarbrjefasafninu nr. 2—1872, f. og nr. 2—1876, a. um, að í hvert skipti, sem skip eru afgreidd til Íslands, skuli, að svo miklu leyti sem unnt er, tilgreina allar þær vörur, sem skipið hefur meðferðis og tollskyldar eru á Íslandi, á tollskrá skipanna, ásamt öllum þeim upplýsingum, sem nauðsynlegar eru til þess, að tollurinn geti orðið reiknaður á Íslandi.

Það er því hjer með fyrirskipað, að á tollstöðvunum sjeu gefnar upplýsingar þær, sem nauðsynlegar eru í nefndu tilliti, með svo mikilli nákvæmni, sem audið er, og sjerstaklega ber að sjá um, að á tollskránum sjeu tilfærð merki og »brutto«- og »netto«-þyngd í öllum tilfellum, þar sem tollgæzluliðið getur aflað sjer þar að lútandi upplýsinga, og skal það tekið fram, að finna má »netto«-þyngdina á þeim vörum, sem fluttar eru út frá »transitupplagi« eða »frilager«, og sem á Íslandi eru tollaðar eptir vigt, með því að draga lögmetna umbúðapýngd frá »brutto«-þyngdinni, eða reikninga umbúðapýngdina eptir vöruskránni eða áætla hana eptir kunnugleik um þyngd umbúða.

10. dag nóvembermán. 1891.

- 120 hefir loks út af kærunum yfir því, að í seinni tíð hafi verið látið fyrir farast að tilgreina merki á tollskyldum vörum á tollskránum til Íslands, tekið fram, að eptir tolltilskipununum verði að eins heimtað, að gefið sje upp viðtakandamerki þegar vörur í umbúðum eru teknar út af »kreditupplaginu«, »transitupplaginu« eða »frilager«, en ekki þegar um innlendar, innfluttar og tollleystar vörur er að ræða, og að tollskrárnar geti þannig ekki ætíð haft inni að halda upplýsingar um þetta.

Þetta er hjer með þjónustusamlega tjáð yður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar.

121

Ágrip

af reikningi landsbankans 1. júlí—30. septbr. 1891.

Tekjur.

1. Í sjóði 1. júlí 1891:	kr. 68,152.42
2. Borguð lán:	
a. Fasteignarveðslán	kr. 18,763.80
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	— 9,284.33
c. Handveðslán	— 1,515.45
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga o. fl.	— 800.00
e. Reikningslán	— 122.33
3. Fasteign lögð bankanum út fyrir láni að upphæð	— 750.00
4. Innleystir víxlar	— 56,072.00
5. Ávísanir innleystar	— 2,686.65
6. Vextir	— 8,779.89
7. Diskonto	— 644.77
8. Ýmislegar tekjur	— 95.18
9. Seld konungleg ríkisskuldabréf að upphæð	— 4,800.00
10. Frá Landmandsbankanum	— 10,058.70
11. Innlög á hlaupareikning	— 22,236.94
12. Sparisjóðsinnlög	— 103,242.06
	Tekjur alls kr. 308,004.52

Gjöld.

1. Lán veitt:	
a. Fasteignarveðslán	kr. 40,740.00
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	— 22,675.00
c. Handveðslán	— 3,000.00
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga o. fl.	— 4,375.00
e. Reikningslán	— 500.00
2. Vixlar keyptir	— 52,477.00
3. Ávísanir keyptar	— 2,650.00
4. Keypt konungleg ríkisskuldabréf að upphæð	— 400.00
5. Útborgað af innlögum á hlaupareikning	— 23,881.97
	Flyt kr. 150,698.97

		Flyt kr. 150.698,97	121
6.	Útborgað af sparisjóðsinnlögum	kr. 79,140.04	
	Útborgaðir dagvextir þar af	— 104.88	— 79,244.92
7.	Til Landmandsbankans	—	6,605.24
8.	Kostnaður við bankahaldið (laun o fl.)	—	1,679.25
9.	Ýmisleg útgjöld	—	325.49
10.	Til jafnaðar móti tekjulið 3	—	750.00
11.	Í sjóði 30. sept. 1891	—	68,700.65
	Gjöld alls	kr. 308,004.52	

Athugasemdir:

Landsbankinn átti 30. sept. 1891:

1.	Skuldabréf fyrir lánum:		
a.	Fasteignarveðskuldabréf	kr. 615,362.08	
b.	Sjálfskuldarábyrgðarskuldabréf	— 99,128.14	
c.	Handveðskuldabréf	— 45,206.55	
d.	Skuldabréf fyrir lánum sveita- og bæjarfélaga o.fl.—	19,953.27	
e.	Skuldabréf fyrir reikningslánum	— 377.67	kr. 770,027.71
2.	Önnur skuldabréf:		
a.	konungleg ríkisskuldabréf	kr. 249,200.00	
b.	skuldabréf Reykjavíkurb kaupst.	— 1,500.00	— 250,700.00
3.	Víxla	—	64,815.00
4.	Ávísanir	—	1,690.00
5.	Fasteignir lagðar bankanum út fyrir lánum að upphæð	—	1,050.00
6.	Hjá Landmandsbankanum	—	1,404.98
7.	Í sjóði	—	68,700.65
	Alls	kr. 1,158,388.34	

Hinn 30. sept. var seðlaskuld bankans við landssjóð	: kr. 430,000.00
Innlög á hlaupareikning s. d.	— 4,685.11
Sparisjóðsinnlög s. d.	— 583,884.80
Varasjóður sparisjóðs Reykjavíkur var 31. des. f. á.	— 22,871.15
Varasjóður bankans s. d.	— 83,379.43
Ýmsar tekjur, sem enn eru eigi lagðar við varasjóð	— 33,567.85
Alls	kr. 1,158,388.34

Landsbankinn, Reykjavík 14. okt. 1891.

L. E. Sveinbjörnsson. Eiríkur Briem. B. Kristjánsson.

Áætlun

um 1.—4. ferð landpóstanna 1892.

Póstleiðir.		Póststöðvar.	1. ferð.	2. ferð.	3. ferð.	4. ferð.
I. Vestanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Hjarðarholts.	<i>Reykjavík</i>	9. jan.	6. febr.	4. marz	25. marz
		<i>Leirvogstunga</i>	9. —	6. —	4. —	25. —
		<i>Saurbær</i>	10. —	7. —	6. —	26. —
		<i>Hestur</i>	11. —	8. —	7. —	27. —
		<i>Arnarholt</i>	12. —	9. —	8. —	28. —
		<i>(Harastaðir)</i>				
	1. Frá Reykjavík.	<i>Hjarðarholt</i>	16. jan.	12. febr.	12. marz	2. apríl
		<i>(Harastaðir)</i>				
		<i>Arnarholt</i>	17. —	13. —	13. —	3. —
		<i>Hestur</i>	18. —	14. —	14. —	4. —
		<i>Saurbær</i>	18. —	14. —	15. —	5. —
		<i>(Fossá)</i>				
	2. Frá Hjarðarholti.	<i>Leirvogstunga</i>	19. —	15. —	16. —	7. —
		<i>Isafjörður</i>	9. jan.	6. febr.	4. marz	25. marz
		<i>(Vigur)</i>	9. —	6. —	4. —	25. —
		<i>Vatnsfjörður</i>	11. —	8. —	6. —	27. —
		<i>Bær</i>	12. —	9. —	7. —	28. —
		<i>Brunná</i>	12. —	9. —	7. —	25. —
II. Norðanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Staðar.	<i>Hjarðarholt</i>	16. jan.	12. febr.	12. marz	2. apríl
		<i>Brunná</i>	17. —	13. —	13. —	3. —
		<i>Bær</i>	18. —	14. —	14. —	4. —
		<i>Vatnsfjörður</i>	20. —	16. —	15. —	6. —
		<i>(Vigur)</i>				
	1. Frá Ísafirði.	<i>Reykjavík</i>	9. jan.	6. febr.	4. marz	25. marz
		<i>Leirvogstunga</i>	9. —	6. —	4. —	25. —
		<i>(Fossá)</i>				
		<i>Saurbær</i>	10. —	7. —	6. —	26. —
		<i>Hestur</i>	11. —	8. —	7. —	27. —
		<i>Arnarholt</i>	12. —	9. —	8. —	28. —
	2. Frá Stað.	<i>Staður</i>	16. jan.	12. febr.	12. marz	2. apríl
		<i>Arnarholt</i>	18. —	14. —	13. —	4. —
		<i>Hestur</i>	19. —	15. —	14. —	5. —
		<i>Saurbær</i>	19. —	15. —	15. —	5. —
		<i>(Fossá)</i>				
		<i>Leirvogstunga</i>	21. —	16. —	16. —	6. —
	B. Milli Akureyrar og Staðar.	<i>Akureyri</i>	7. jan.	3. febr.	1. marz	22. marz
		<i>Möðruvellir</i>	7. —	4. —	2. —	23. —
		<i>Steinsstaðir</i>	8. —	5. —	3. —	24. —
		<i>(Miklibær)</i>				
		<i>Viðimýri</i>	9. —	6. —	4. —	25. —
		<i>Bólstaðarhlíð</i>	10. —	7. —	5. —	26. —
		<i>Reykir</i>	11. —	8. —	6. —	27. —
		<i>Sveinsstaðir</i>	12. —	9. —	7. —	28. —
		<i>Lækjamót</i>	12. —	9. —	7. —	28. —
		<i>Staðarbakki</i>	13. —	10. —	8. —	29. —
	1. Frá Akureyri.	<i>Staður</i>	16. jan.	13. febr.	11. marz	2. apríl
		<i>Staðarbakki</i>	17. —	14. —	12. —	3. —
		<i>Lækjamót</i>	17. —	14. —	12. —	3. —
		<i>Sveinsstaðir</i>	18. —	15. —	13. —	4. —
		<i>Reykir</i>	18. —	15. —	13. —	4. —
		<i>Bólstaðarhlíð</i>	19. —	16. —	14. —	5. —
		<i>Viðimýri</i>	19. —	16. —	14. —	5. —
		<i>(Miklibær)</i>				
		<i>Steinsstaðir</i>	20. —	17. —	15. —	6. —
		<i>Möðruvellir</i>	21. —	18. —	16. —	7. —
	2. Frá Stað.					

	Póstleiðir.	Póststöðvar.	1. ferð.	2. ferð.	3. ferð.	4. ferð.
III. Seyðisfjarðarpóstur.	A. Milli Akureyrar og Grímsstaða. 1. Frá Akureyri.	Akureyri ¹	6. jan.	4. febr.	3. marz	25. marz
		Ljósavatn	7. —	5. —	4. —	26. —
		Grenjaðarstaður	8. —	6. —	5. —	27. —
		Reykjahlíð	9. —	7. —	6. —	28. —
	2. Frá Grímsstöðum.	Grímsstaðir	11. jan.	10. febr.	9. marz	2. apríl
		Reykjahlíð	12. —	11. —	10. —	3. —
		Grenjaðarstaður	13. —	12. —	11. —	4. —
		Ljósavatn	14. —	13. —	12. —	5. —
	B. Milli Seyðisfjarðar og Grímsstaða. 1. Frá Seyðisfirði.	Seyðisfjörður	4. jan.	3. febr.	3. marz	25. marz
		Höfði	5. —	3. —	3. —	26. —
		Bót	6. —	4. —	4. —	27. —
		Hrafnabjörg	7. —	5. —	5. —	28. —
IV. Austanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Odda. 1. Frá Reykjavík.	Reykjavík	28. des. ²	20. jan.	15. febr.	17. marz
		Kotströnd	28. —	20. —	15. —	17. —
		Hraungerði	29. —	21. —	16. —	18. —
		As	30. —	22. —	16. —	19. —
	2. Frá Odda.	Oddi	4. jan.	25. jan.	19. febr.	21. marz
		As	5. —	25. —	19. —	21. —
		Hraungerði	6. —	26. —	20. —	22. —
		Kotströnd	7. —	27. —	21. —	23. —
	B. Milli Prestsbakka og Odda. 1. Frá Prestsbakka.	Prestsbakki	28. des. ²	20. jan.	15. febr.	15. marz
		Rofabær	29. —	21. —	16. —	16. —
		Mýrar	29. —	21. —	16. —	16. —
		Vík	30. —	22. —	17. —	17. —
V. Eskifjarðarpóstur.	A. Milli Prestsbakka og Bjarnaness. 1. Frá Prestsbakka.	Holt	31. —	23. —	18. —	19. —
		Oddi	4. jan.	27. jan.	20. febr.	21. marz
		Holt	5. —	27. —	21. —	21. —
		Vík	6. —	28. —	22. —	22. —
	2. Frá Odda.	Mýrar	6. —	28. —	22. —	22. —
		Rofabær	7. —	30. —	23. —	23. —
	A. Milli Prestsbakka og Bjarnaness. 1. Frá Prestsbakka.	Prestsbakki	8. jan.	1. febr.	1. marz	25. marz
		Sandfell	9. —	3. —	3. —	26. —
		Kálfafellsstaður	10. —	5. —	5. —	28. —
	2. Frá Bjarnanesi	Bjarnanes	14. jan.	8. febr.	8. marz	2. apríl
		Kálfafellsstaður	15. —	10. —	10. —	4. —
		Sandfell	16. —	11. —	11. —	6. —
	B. Milli Eskifjarðar og Bjarnaness. 1. Frá Eskifirði.	Eskifjörður	4. jan.	3. febr.	3. marz	25. marz
		Höfði	5. —	3. —	3. —	26. —
		Arnhallsstaðir	6. —	4. —	4. —	27. —
		Höskuldastaðir	7. —	5. —	5. —	28. —
	A. Milli Prestsbakka og Bjarnaness. 1. Frá Prestsbakka.	Djúpivogur	7. —	5. —	5. —	28. —
		Stafafell	8. —	6. —	6. —	29. —
	2. Frá Bjarnanesi.	Bjarnanes	13. jan.	8. febr.	8. marz	1. apríl
		Stafafell	13. —	8. —	8. —	1. —
		Djúpivogur	14. —	9. —	9. —	2. —
		Höskuldastaðir	14. —	10. —	10. —	2. —
	B. Milli Prestsbakka og Bjarnaness. 1. Frá Prestsbakka.	Arnhallsstaðir	15. —	11. —	11. —	3. —
		Höfði	16. —	12. —	12. —	4. —
	2. Frá Bjarnanesi.	Bjarnanes	13. jan.	8. febr.	8. marz	1. apríl
		Stafafell	13. —	8. —	8. —	1. —
		Djúpivogur	14. —	9. —	9. —	2. —
		Höskuldastaðir	14. —	10. —	10. —	2. —

1) Þegar nauðsyn virðist til bera, skal póstaðgreiðslumanninum á Akureyri heimilt að senda þjerstaklega til Grenjaðarstaðar með sunnanbrjefin þegar eptir komu Reykjavíkarpóstsins á Akureyri.
2) 1891.

122

Burtfarardagar póstanna frá endapóststöðvunum: *Reykjavík, Ísafirði, Akureyri, Seyðisfirði, Eskifirði og Prestsbakka* eru fastákveðnir við þá daga, er nefndir eru í ferða-áætluninni, þannig að ekki sje lengur tekið við böggul- og peningasendingum en til kl. 7 kvöldið næst á undan. Við millistöðvar eru til teknir þeir dagar, er póstarnir mega leggja á stað þaðan í *fyrsta lagi*, og ber að afgreiða póstinn þann dag, eða svo fljótt sem unnt er, eptir þann dag.

Þessir eru aukapóstar:

1. GULLBRINGUSÝSLUPÓSTURINN, milli Reykjavíkur og Útskála, leggur af stað frá *Reykjavík* daginn eptir komu aðalpóstanna að norðan og vestan, fer um *Hafnarfjörð, Kálfatjörn og Keflavík* að *Útskáli*, dvelur þar að minnsta kosti 6 kl.tíma og snýr þá aptur sömu leið til Reykjavíkur.
2. MÝRASÝSLUPÓSTURINN fer frá *Arnarholti* í Mýrasýslu, svo fljótt sem unnt er eptir komu aðalpóstanna þangað frá Reykjavík, að *Borgarnesi* í Borgarhreppi og snýr þaðan þegar aptur að *Arnarholti*.
3. BORGARFJARÐARSÝSLUPÓSTURINN fer frá *Saurbæ* á Hvalfjarðarströnd eptir komu norðanpóstsins og vestanpóstsins þangað á suðurleið, út á *Akranes* að Skipaskaga, dvelur þar að minnsta kosti 6 klukkutíma, og fer þá sömu leið aptur að *Saurbæ*.
4. STYKKISHÓLMSPÓSTURINN, milli Arnarholts og Stykkishólms, fer frá *Arnarholti* í hvert skipti strax eptir komu vestanpóstsins þangað frá Reykjavík og kemur við á *Staðarhrauni* og *Rauðkollsstöðum*; snýr aptur frá Stykkishólmi eptir 12 tíma viðstöðu þar og fer sömu leið aptur til Arnarholts; kemur þangað áður en annarhvor aðalpóstanna leggur þaðan af stað til Reykjavíkur.
Daginn eptir að póstur þessi er kominn frá *Arnarholti* að *Rauðkollsstöðum*, fer aukapóstur þaðan um *Staðastað* til *Ólafsvíkur* og snýr þaðan strax aptur sömu leið að *Rauðkollsstöðum*.
5. FLATEYJARPÓSTURINN fer frá Stykkishólmi til Flateyjar strax eptir komu Stykkishólmspóstsins í 10. og 12. ferð og snýr aptur til Stykkishólms eptir sólarhringsdvöl.
6. DALASÝSLUPÓSTARNIR eru tveir:
 - a) Fer annar frá *Stað* í *Hrútafirði* þegar eptir að norðanpósturinn er kominn þangað frá *Akureyri*, um *Hjarðarholt* í Dölum, *Harastaði* og *Breiðabólstað* á *Skógarströnd* til *Stykkishólms*, og eptir sólarhringsdvöl þar snýr hann aptur sömu leið að *Stað* í *Hrútafirði*.
 - b) Hinn pósturinn fer frá *Hjarðarholti* í Dölum þegar eptir komu Reykjavíkurbóstsins þangað, fram *Fellsströnd* um *Staðarfell* og *Skarðströnd* að *Skarði*, og þaðan alla leið að *Brunná*. Þaðan snýr hann aptur eptir 6 tíma viðstöðu, sömu leið að *Hjarðarholti* í Dölum.
7. BARÐASTRANDARSÝSLUPÓSTURINN fer frá *Bæ* í *Reykholasveit* þegar eptir að vestanpóstur er þangað kominn frá *Hjarðarholti*, fer um *Eyri*, *Brjámslæk*, *Bíldudal* og *Sveinseyri* að *Vatneyri*, og snýr aptur eptir sólarhrings dvöl um *Brjámslæk* og *Eyri* að *Bæ*.
8. ÍSAFJARÐARSÝSLUPÓSTARNIR eru tveir, og fara frá *Ísafirði* þegar eptir komu vestanpóstsins þangað:
 - a) Fer annar um *Holt* í Öndarfirði að *Þingeyri* við *Dýrafjörð*, og snýr þaðan aptur eptir 12 tíma dvöl sömu leið til *Ísafjarðar*; þó má póstur þessi, eptir nánari ákvörðun póstaafgreiðslu-mannsins á *Ísafirði*, þegar nægur tími er til, fara allt að *Rafnseyri* við *Arnarfjörð*.
 - b) Hinn fer sjóleiðis frá *Ísafirði* til *Snæfjalla*, þaðan til *Staðar* í *Grunnavík* og þaðan aptur til *Hesteyrar* í *Sljettuhreppi*, og ef tími er nægur að *Stað* í *Aðalvík*, og síðan, sem fyrst unnt er, sömu leið aptur til *Ísafjarðar*.
9. STRANDASÝSLUPÓSTURINN fer frá *Stað* í *Hrútafirði* daginn eptir komu norðanpóstsins þangað frá Reykjavík, fer um *Borðeyri*, *Prestbakka* og *Hrófberg* í *Steingrímsfirði*, *Bjarnarfjarðarháls* og *Bala* að *Kúvikum* við *Reykjarfjörð*, og snýr þaðan aptur eptir sólarhrings dvöl sömu leið að *Stað*.
10. HUNAVATNSSÝSLUPÓSTARNIR eru tveir:

- a) Fer annar frá *Sveinsstöðum* daginn eftir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað*, um *Blönduós* til *Skagastrandar* verzlunarstaðar, og snýr þaðan aptur eftir sól-
arhringsdvöl, sömu leið að *Sveinsstöðum*.
- b) Hinn fer frá *Sveinsstöðum*, einnig eftir komu norðanpóstsins þangað, um *Vest-
urhóphóla* að *Tjörn* á *Vatnsnesi* og snýr aptur þaðan eftir 6 tíma dvöl sömu
leið að *Sveinsstöðum*.
11. SKAGAFJARÐARSÝSLUPÓSTARNIR eru tveir.
- a) Annar þeirra leggur á stað frá *Viðimýri*, daginn eftir komu norðanpóstsins
þangað frá *Reykjavík*, fer um *Sauðárkrók*, *Lón*, *Hofsós* og *Haganes* til *Siglu-
fjarðar* og snýr aptur sömu leið, eftir sól-
arhrings bið þar.
- b) Hinn pósturinn fer frá *Viðimýri*, eftir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað*, að
Lýtingsstöðum í *Lýtingsstaðahreppi*, og snýr aptur eftir að minnsta kosti 6 tíma
dvöl, sömu leið að *Viðimýri*.
12. EYJAFJARÐARSÝSLUPÓSTURINN fer frá *Akureyri* daginn eftir komu norðan-
póstsins þangað frá *Stað* að *Tjörn* í *Svarfaðardal* og snýr aptur eftir sól-
arhrings
dvöl þar.
13. ÞINGEYJARSÝSLUPÓSTARNIR eru þrír: Einn þeirra fer frá *Grenjaðarstað*, þeg-
ar er *Seyðisfjarðarpósturinn* er þangað kominn frá *Akureyri*, kemur við á *Húsavík*,
Skinnastöðum og *Presthólum* og mætir á *Raufarhöfn* öðrum Þingeyjarsýslupóstin-
um. Sá póstur fer frá *Vopnafirði* sama dag og hinn pósturinn á að fara frá *Grenj-
aðarstað* og kemur við á *Sauðanesi* og *Svalbarði*. Þegar báðir þessir póstar eru
komnir til *Raufarhafnar*, snúa þeir aptur sömu leið til *Grenjaðarstaðar* og *Vopna-
fjarðar*, og má *Seyðisfjarðarpósturinn* eigi fara frá *Grenjaðarstað* í leiðinni til *Akur-
eyrar*, fyrr en annar þeirra er kominn aptur að *Grenjaðarstað*. Þriðji pósturinn fer
frá *Akureyri*, þegar eftir komu norðanpóstsins þangað, austan *Eyjafjarðar* út í
Höfðahverfi að *Grýttubakka*, og snýr þaðan aptur eftir 6 tíma dvöl til *Akureyrar*.
14. MÚLASÝSLUPÓSTARNIR eru þrír:
- a) Hinn fyrsti fer frá *Höfða* í *Vallahreppi*, undir eins og aðalposturinn er kominn
þangað frá *Akureyri*, um *Bót* og *Hrafnabjörg* til *Vopnafjarðar* og snýr aptur
þaðan eftir sól-
arhringsdvöl, sömu leið að *Höfða*.
- b) Annar fer frá *Höfða* að *Hjaltastað* í *Hjaltastaðapinghá* eftir komu aðalpóstsins
að *Höfða* og snýr aptur sömu leið, eftir 6 tíma dvöl á *Hjaltastað*.
- c) Hinn þriðji fer frá *Eskifirði* þegar eftir komu póstsins þangað frá *Bjarnanesi*,
um *Kolfreyjustað* að *Stöð* í *Stöðvarfirði*, og snýr aptur sömu leið eftir 6 tíma
dvöl. Þessi póstur má stytta sjer leið með sjóvegsflutningi yfir *Reyðarfjörð* og
Fáskrúðsfjörð, ef veður leyfir.
15. VESTMANNAEYJAPÓSTURINN fer frá *Odda* að *Ljótastöðum*, daginn eftir komu
austanpóstsins frá *Reykjavík*, og snýr þegar aptur að *Odda*. Þegar póstattaskan kem-
ur frá *Vestmannaeyjum* að *Ljótastöðum*, skal henni komið svo snemma að *Odda*, að
hún komist á austanpóstinn, á leið hans til *Reykjavíkur*.
16. ÁRNESSÝSLUPÓSTARNIR eru þrír, og fara þeir allir á stað frá *Hraungerði* svo
fljótt sem unnt er, eftir komu austanpóstsins frá *Reykjavík*.
- a) Einn þeirra fer um *Olafsvelli* að *Reykjum* á *Skeiðum*.
- b) Annar að *Búrfelli* í *Grímsnesi*, og snúa báðir þessir póstar þegar aptur að
Hraungerði.
- c) Þriðji pósturinn fer ofan á *Eyrarbakka*, og snýr þaðan aptur morguninn eftir
að *Hraungerði*.

Reykjavík 6. nóvember 1891.
Landshöfðinginn yfir Íslandi,
Magnús Stephensen.

Hannes Hafstein.

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI

samkvæmt fjárlögunum fyrir 1890 og 1891,

10. gr. C. 5. b.

Veittar 34 kr. 50 a. til endurgjalds kostnaði við ýmsar smáaðgjörðir á aðalpóstveginum yfir Vaðlaheidi.

Veittar 15 kr. 75 a. upp í kostnað við að afmarka póstveginn frá Gilsferju að Þverárbrú.

Veittar 25 kr. upp í kostnað við aðgjörð á póstveginum yfir Öxnadalshéiði.

Veittar 115 kr. 75 a. til viðgjörðar á aðalpóstveginum í Kjósarhreppi.

Veittar 366 kr. til vegagjörðar á aðalpósthéið við Sveinatungu í Norðurárdal.

Veittar 50 kr. til endurgjalds kostnaði við vegagjörð á Lónshéiði.

13. gr. B V b. 1.

Til barnaskóla í sjóþorpum og verzlunarstöðum öðrum en kaupstöðum var veittur þess styrkur fyrir árið 1891:

1.	Barnaskóla í Vestmannaeyjum	105 kr.
2.	Barnaskólum í Útskálasókn	490 —
3.	Barnaskóla í Njarðvíkurhreppi	105 —
4.	— - Vatnsleysustrandarhreppi	255 —
5.	— - Garðahreppi	400 —
6.	— - Bessastaðahreppi	190 —
7.	— - Seltjarnarneshreppi	335 —
8.	— á Skipaskaga	155 —
9.	— í Ólafsvík	170 —
10.	— á Sandi í Neshreppi utan Ennis	95 —
11.	— í Hnífsdal	110 —
12.	— í Hólshreppi	90 —

13. gr. B. V. b. 2.

Til sveitakennara var með bræfi landshöfðingja 28. sept. veittur þessi styrkur fyrir 1891.

A. Í Norður- og Austuramfinu.

1.	Í Húnavatnssýslu:	
a.	Jón Hannesson	45 kr.
b.	Eggert Helgason	30 —
c.	Jóhannes Sveinsson	40 —
		115 kr.
2.	Í Skagafjarðarsýslu:	
a.	Guðv. J. Guðvarðarson	50 kr.
b.	Eiríkur Eiríksson	50 —
c.	Einar Gíslason	30 —
d.	Hólmfríður Friðfinnsdóttir	35 —
		165 —
3.	Í Eyjafjarðarsýslu:	
a.	Hallgrímur Halldórsson	50 kr.
b.	Jónas Davíðsson	50 —
c.	Krist. Guðnason	30 —
d.	Bened. Þórðarson	35 —
e.	Árni Holm	30 —
f.	Fríðbjörn Bjarnason	50 —
		245 —
4.	Í Þingeyjarsýslu:	
a.	Guðm. Hjaltason	35 kr.
b.	Júlíus Ólafsson	25 —
c.	Arí Jochumsson	35 —
d.	Hjálmar J. Stefánsson	35 —
e.	Sigurður Jónsson, Ystatelli	35 —
f.	Sigurður Jónsson, Bjarnastöðum	35 —
		200 —

(Framhald).

Nýútkomið í A-deild Stjórnartíðindanna.

Fjáráukalög fyrir árin 1890 og 1891, undirskrifuð af konungi 2. oktbr. 1891 (A. nr. 18, bls. 42—45).

Lög um samþykkt á landsreikningnum fyrir árin 1888 og 1889, undirskrifuð af konungi 2. okt. 1891 (A. nr. 19, bls. 46—49).

Lög um ákvarðanir, er snerta nokkur almenn lögreglumál, undirskrifuð af konungi 2. okt. 1891 (A. nr. 20, bls. 50—53).

Lög um breyting á lögum 19. sept. 1879 um kirkjugjald af húsum, undirskrifuð af konungi 2. okt. 1891 (A. nr. 21, bls. 54—55).

Lög um skipun dýralækna á Íslandi, undirskrifuð af konungi 2. okt. 1891 (A. nr. 22, bls. 56—57).

Lög um að landstjórninni veitist heimild til að kaupa jörð handa Tröllatunguprestakalli í Strandaprófastsdæmi, undirskrifuð af konungi 2. okt. 1891 (A. nr. 23, bls. 58—59).

Lög um breyting á lögum um stofnun landsbanka dags. 18. sept. 1885, 25. gr., undirskrifuð af konungi 2. okt. 1891 (A. nr. 24, bls. 60—61).

Konungleg auglýsing um að ríkisstjórn skuli falin á hendur ríkisarfa í fjarvist konungs, undirskrifuð af konungi 29. okt. 1891 (A. nr. 25, bls. 62—63).

Ýtarlegar reglur um það, hversu haga skuli prófi stýrimanna við stýrimannaskólann í Reykjavík, undirskrifuð af ráðgjafanum fyrir Ísland 4. nóv. 1891 (A. nr. 26, bls. 64—79).

Fjárlög fyrir árin 1892 og 1893, undirskrifuð af ríkisarfa í fjarvist konungs 6. nóvbr 1891 (A. nr. 27, bls. 80—117).

Brjef landshöfðingja til biskupsins um skiptingu Garðaprestakalls á Akranesi.

123

— Eptir ósk hlutadeigandi sóknarnefndar og samkvæmt löglegri ályktun hjeradsfundarins í Borgarfjarðarprófastsdæmi 28. febr. p. á., svo og samkvæmt tillögum yðar, háæruverðugi herra, í þóknanlegu brjefi, dags. 11. f. m., og að fengnum öðrum nauðsynlegum skilríkjum, vil jeg hjer með með skýrskotun til 4. gr. í lögum nr. 3. 27. febr. 1880 (sbr. ráðgjafabrjef 5. maí 1887, Stjð. s. á. B., bls. 74) veita samþykki mitt til, að Garðasókn á Akranesi verði skipt í 2 kirkjusóknir, Garðasókn og Innra-Hólmssókn, að kirkja sje reist á hinum forna kirkjustað, Innra-Hólmi, að til þeirrar kirkju verði lagðir bæirnir frá Krossi, Akrakoti og Reynum að Stóru- og Litlu-Fellsöxl og Fellsaxlarkoti, að öllum þessum bæjum meðtöldum, þannig, að yztu bæirnir í Innra-Hólmssókn verði Reynar, Kross og Akrakot, en fremstu bæirnir Fellsaxlirnar og Fellsaxlarkot, að sjóði Garðakirkju verði skipt þannig á milli kirknanna, að Innra-Hólmskirkja fái fimmtung sjóðsins eins og hann verður á skiptadegi, að Garðakirkja haldi öllum áhöldum sínum og skrautgripum, svo og kirkjuhúsinu sjálfu meðan það stendur og er notað sem kirkja, en að Innra-Hólmskirkja eigi, þegar Garðakirkja verður rifin, hlut í því, er fæst fyrir viðina úr henni, eptir sama hlutfalli og í kirkjusjóðnum, að sóknarnefndin í Garðasókn og tilvonandi sóknarnefnd í Innra-Hólmssókn framkvæmi skiptin á kirkjusjóðnum,

8. sept.

24. dag nóvembermán. 1891.

123 en þegar þau um garð gengin eru, ganga kirkjugjöld úr hinni fyrirhuguðu Innra-
8. sept. Hólmssókn til þeirrar kirkju, og sje hún síðan undir umsjón og fjárhaldi safnaðarins, og loks að messað verði í Innra-Hólmskirkju 3. hvern helgidag á sumrum, en 4. hvern á vetrum.

Þetta undanfelli jeg ekki hjer með þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar og ráðstöfunar.

124 Brjef landshöfðingja til biskups um hjónavígslu í heimahúsum án leyfis-
14. sept. brjefs. — Eptir að hafa fengið þóknanlegt brjef yðar, herra biskup, dags. 1. p. m., viðvíkjandi vanrækslu nokkurra presta í því, að hlíða fyrirmælum tilskipunar 30. apríl 1824, að því leyti sem það hefur komið fyrir, að nokkrir prestar hafa leyfisbrjefslaut gefið hjón saman í heimahúsum, með eða án undangenginna lýsinga, og það þótt ekki væru sjerstök sjúkdómsforföll eins og gjört er ráð fyrir í 16. gr. nefndrar tilskipunar, enda vanrækt að tilkynna slíkar undantekningar samkvæmt fyrirmælum nýnefndrar greinar, skal jeg hjer með, vegna málsbóta þeirra, er þjer tilfærið, jafnframt því að tjá yður, að við svo búið má standa að því er snertir pá tvo presta, sem þjer þegar hafið veitt áminningu fyrir ofangreint embættisafbrot, þjónustusamlega leggja fyrir yður að veita öðrum prestum, sem hafa látið sjer hið sama á verða, alvarlega ofanígjöf, og tjá þeim, að þeir muni verða látnir sæta ábyrgð fyrir embættisafglöp, ef slíkt kemur fyrir optar.

Út af frekari fyrirspurnum í framannefndu brjefi yðar skal yður þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að það er engum vafa undirorpið, að prestum ber að senda tilkynningar þær, sem um ræðir í 16. gr. tilsk. 30. apríl 1824 með nægilegum skilríkjum til hlutaðeigandi prófasts áleiðis til biskups, og sætir það eptirlitum prófasta, að prestar vanræki ekki þessa skyldu sína, sem á þeim hvílir í hvert skipti sem heimavígsla fer fram án leyfisbrjefs, til þess að sjeð verði, hvort fullnægjandi ástæður hafi verið fyrir hendi. Allar slíkar tilkynningar ber biskupi síðan að senda til landshöfðingja einu sinni á ári. Um tilfelli þau, sem þjer hafið orðið vísari að komið hafi fyrir á undanförunum árum, þarf eigi að senda sjerstaka tilkynningu, með því að þau mál álitast til lykta leidd með áminningum þeim til prestanna, sem að framan ræðir um.

125 Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántöku handa prestakalli
20. sept. til húsbýggingar. — Samkvæmt tillögum stiptsyfirvaldanna í þóknanlegu brjefi, dags. 19. f. m. og eptir beiðni prestsins að Kálfholti, sjera Ólafs Finnssonar, er hlutaðeigandi prófastur hefur lagt meðmæli sín með, vil jeg hjer með veita leyfi til þess, að tjeður prestur taki 2500 króna embættislán upp á Kálfholtsprestakall, til þess að koma upp á prestsetrinu Kálfholti vönduðu timburhúsi, 10 álna löngu og 10 álna breiðu, með þeirri tilhögun og þannig úrgarði gjörðu, sem fram er tekið í brjefi prestsins til stiptsyfirvaldanna, dags. 20. júní p. á., og komi hús þetta í stað innistofu, baðstofu, búrs, eldhúss og bæjarðyra með göngum til baðstofu og eldhúss, svo og skemmu, er nú eru þar bæjarhús. Lántökuleyfið er bundið þeim skilyrðum:

1, að lánið sje að fullu endurborgað eigi síðar en á 25 árum með $\frac{1}{25}$ á ári auk vaxta.

2. að byggingunni sje lokið sama árið og lánið er tekið. 125
3. að helmingur lánsins verði eigi tekinn fyrir en sannað er með lögmætri skoðunargjörð og virðingargjörð, að hið fyrirhugaða hús sje fullgjört og í áskildu standi, og að það sje að minnsta kosti eins mikils virði eins og allt lánið, að viðbættu virðingarverði hinna niðurlögðu staðarhúsa, með hæfilegu álagi eptir mati tilkvaddra virðingarmanna. 20. sept.
4. að húsið verði eign prestakallsins, og að presturinn haldi því vel við, þar til er hann eða bú hans skilar því á sínum tíma í gildu standi og með fullu álagi.
5. að presturinn váttryggi húsið gegn eldsvoða með hæfilegri upphæð, og haldi því jafnan í slíkri tryggingu undir eptirliti prófasts.

Brjef prestsins til stiptsyfirvaldanna frá 20. júní p. á. og uppdráttur af hinu fyrirhugaða húsi endursendist, svo og virðingargjörð á staðarhúsunum í Kálfholti.

126

25. sept.

Brjef landshöfðingja til stiptsyfirvaldanna um lántöku handa prestakalli til kyrkjubyggingar. — Samkvæmt tillögum stiptsyfirvaldanna í þóknanlegu brjefi, dags. 31. f. m. og eptir að hafa fengið brjef yðar, herra amtmaður og háæruverðugi herra, dags. 15. p. m. viðvíkjandi sjóði kirkjunnar að Stað í Grunnavík, vil jeg hjer með eptir beiðni prestsins þar sjera Pjeturs M. Þorsteinssonar, er hlutaðeigandi prófastur hefur mælt með, veita samþykki til að tjeður prestur taki 700 króna lán upp á tækjur prestakallsins, til þess að byggja upp kirkjuna að Stað; þó er lántökuleyfið bundið því skilyrði, að helmingur lánsins verði ekki tekinn fyrir en sannað er með skoðunargjörð, að kyrkjubyggingin sje vel af hendi leyst, og að lánið endurborgist í síðasta lagi á 14 árum með 50 kr. á ári auk vaxta, fyrst um sinn af uppbót þeirri, sem Staðarprestakalli er lögð af landssjóði.

127

15. okt.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu um sveitfesti þurfalings. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 16. f. m., hefur amtið sent mjer erindi hreppsnefndarinnar í Leirár- og Melahreppi, dags. 27. júní p. á., þar sem tjeð hreppsnefnd áfrýjar til mín úrskurði amtsins, dags. 3. d. marzmánaðar síðastliðins, er fellir úr gildi úrskurð sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu frá 7. nóv. 1889, þar sem ákveðið hafði verið, að Jón nokkur Benidiktsson, bóndi á Skipanesi, skyldi sveitlægur í fæðingarhreppi sínum, Hraunhreppi, og að nýnefndur hreppur skyldi endurgjalda Leirár- og Melahreppi 48 kr. af liðlega 60 kr. styrk eða láni, sem nefndur Jón Benidiktsson hafði fengið þar úr sveitarsjóði, svo og greiða áfallinn og áfallandi kostnað með honum og skylduliði hans.

Jón Benidiktsson byrjaði sveitfestisdvöl í Leirár- og Melahreppi árið 1876, þá 27 ára gamall, og lán það, sem hjer er um að ræða, er sundurliðað þannig í sveitarbók hreppsins 1884, að 48 kr. hafa gengið til þess að borga fyrir hann tveggja ára landsskuld, 1883 og 1884, 24 kr. hvort árið, en 12 kr. 25 a. hafi hann fengið í forskillegu, og hefur Jón skýrt svo frá við rjettarpróf, að það sem svo er nefnt hafi verið nokkuð af timbri til að hressa við bæ sinn, ljáblöð og eitthvað af kaffi, en að ekkert

127 af því hafi verið matbjörg, og hefur þessu ekki verið mótmælt, eins og það og er jót-
15. okt. að af hinni áfrýjandi hreppsnefnd, að engin tilsjón hafi farið fram hjá styrkpiggjanda og
yfir höfuð ekkert verið gjört af hálfu hreppsnefndarinnar til að rannsaka efnahag hans,
áður en lánið var veitt.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, að þegar af þeirri á-
stæðu, að styrkpiggjanda var ekki brýn nauðsyn á styrk til lífsviðurværis sjer eða sín-
um, og samþykki framfærsluveitar hans hafði ekki verið fengið til þeirrar styrkveiting-
ar, er miðaði að því að tryggja ábúðarrjett hans eða hjálpa honum til að bæta húsa-
kynni á leigujörð sinni og fá betri áhöld til atvinnu sinnar, getur styrkveiting sú, sem
að framan ræðir um, með engu móti talizt löglegur sveitarstyrkur, og er því óparft að
rannsaka, að hve miklu leyti Jón Benidiktsson hefur beiðzt styrksins sem sveitarstyrks,
eða hvort lánið hefur verið honum framboðið af oddvita hreppsnefndarinnar, sem var
innheimtumadur að eptirgjaldinu af ábýlisjörð hans, og eins hefur það enga þýðingu
fyrir úrslit málsins, hvort lánið hefur verið veitt 1884 eða 1885, sem virðist óvíst.

Samkvæmt þessu verð jeg að vera amtinu samdóma um, að með því að Jón
Benidiktsson á Skipanesi hefur áunnið sjer framfærslurjett í Leirár- og Melahreppi með
því að dvelja þar samfleytt lengur en 10 ár, án þess að hafa þegið þar löglega veittan
sveitarstyrk, þá verði Hraunhreppur ekki skyldaður til að endurgjalda Leirár- og Mela-
hreppi neitt af þeim 60 kr. 25 a., sem oddvitinn í þeim hreppi ljet Jón Benidiktsson
fá úr sveitarsjóði, og skal því úrskurður amtsins í máli þessu að öllu leyti óraskaður
standa.

128 Brjef landshöfðingja til biskups um borgun fyrir þjónustu þóroddsstaða-
15. okt. prestakalls. — Með þóknanlegu brjefi, dags. 23. f. m., hafið þjer, herra biskup, sent
mjer erindi nokkurt frá prestinum á Húsavík, síra Jóni Arasyni, þar sem hann skýrir
frá, að söfnuðurinn í þóroddstaðasókn hafi samið við sig um að gegna prestsþjónustu í
nefndri sókn yfirstandandi fardagaár, verði brauðið óveitt svo lengi, og að hlutadeigandi
prófastur hafi eptir ósk safnaðarins skipað sig til að gegna sókninni; spyrst hann fyrir
um, hvort honum beri þá ekki sem þjónandi presti að fá part af uppbót prestakallsins
úr landssjóði fyrir utan það kaup, sem söfnuðurinn hafi lofað að greiða honum fyrir
messur af tekjum sóknarinnar, eða hvort söfnuðurinn hafi rjett til að fá uppbótina í
sínar hendur. Um erindi þetta hafið þjer látið í ljósi, að þar sem prófasturinn hafi
skipað fyrirspyrjandann til að þjóna hinni prestslausu þóroddsstaðasókn á yfirstandaudi
fardagaári, meðan prestur ekki kemur til brauðsins, leiði þar af, að fyrirspyrjanda beri
allar tekjur af sókninni, auk tiltölulegs hluta af öðrum tekjum brauðsins, þar á meðal
uppbótinni, með þeirri einu takmörkun, sem leitt getur af veitingu brauðsins á þessu
fardagaári, samkv. tilsk. 3. febr. 1836 IV. Samning sóknarmanna við prestinn um til-
tekið kaup fyrir þjónustuna, svarandi til einhvers hluta af tekjunum, tjáið þjer mark-
leysu eina, nema að svo miklu leyti sem prestinum sje frjálst að gefa eptir meira eða
minna af tekjum sínum, ef hann vilji, og að öðru leyti teljið þjer það algjörðan mis-
skilning, að söfnuðurinn hafi nokkra heimild til að innheimta í sínar hendur nokkurn
hluta af tekjunum, hvort heldur uppbótinni eða öðru, til þess að skammta síðan hinum
þjónandi presti þar af eptir sinni velpóknun;

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbein-
ingar og birtingar fyrir hlutaðeiganda, að jeg er samdóma því sem þjer þannig hafið
fram tekið, og að fyrirspurn hans beri því að svara samkvæmt því. 128
15. okt.

Brjef landshöfðingja til amtmannsins í suðuramtinu og vesturamtinu um 129
sveitfesti þurfalings — Með þóknanlegu brjefi dags. 24. f. m. hefur amtið sent mjer
erindi hreppsnefndarinnar í Nesjahreppi í Austur-Skaptafellssýslu, dags. 12. marz þ. á.
þar sem hún áfrýjar til mín amtsúrskurði dags. 12. ágúst f. á., er kveður svo á, að
Brynjólfur nokkur Jónsson á Stóruhá, sem nýlega hefur fengið styrk af nefndum
hreppi, er ekki hefur verið endurgoldinn, skuli teljast þar sveitlægur, og fylgdi sömu-
leiðis brjefi yðar umsögn hreppsnefndarinnar í fæðingarhreppi þurfamannsins, Bæjar-
hreppi í sömu sýslu, um áfrýjunarskjalid, og önnur skjöl, er að máli þessu lúta. Fer
hreppsnefndin í Nesjahreppi fram á, að tjeður amtsúrskurður, sum er byggður á því,
að Brynjólfur Jónsson hafi dvalið löglegri sveitfestisdvöl í hreppnum frá árinu 1874 og
til þess er hann 1889 fekk styrk þann, sem sveitfestismál þetta er af risið, verði úr
gildi felldur af þeim ástæðum, að sveitfestisdvöl Brynjólfs hafi slitnað við það, að hann
hafi vorið 1883 fengið 20 króna lán úr sveitarsjóði, og auk þess verðið í ólöglegri hús-
mennsku í hreppnum árin 1881 og 1882.

Eins og tekið er fram í úrskurði amtsins er hið umgetna 20 kr. lán, sem var
veitt Brynjólfi á 9. sveitfestisári, til þess að hann gæti fest kaup á kú, er hann þarfn-
aðist, og sem endurborgað var árið eptir, veitt án þess að nein tilsjón færi fram hjá
honum áður, eða sannað væri með öðru móti, að hann hefði bráða þörf fyrir styrkinn,
og slík sönnun hefur ekki komið fram síðar, heldur hefur þurfamaðurinn þvert á móti
borið fyrir rjetti, að hann þá í bráðina hefði getað komizt af án styrks. Að vísu má
telja það upplýst, að hann hafi verið efnalitill og þarfnast þess að fá kú til þess að
geta komizt af síðar, án þess að fella skepnur sínar, þótt hann væri þá ekki bjargprota
í svipinn, en lán úr sveitarsjóði til þurfamanns til þess að auka bústofn hans verður
venjulega ekki skoðað sem löglegur sveitarstyrkur, og sjerstaklega ekki þegar þurfamað-
urinn er sveitlægur í öðrum hreppi en dvalarhreppnum, nema framfærsluhreppurinn
hafi beiðzt eptir eða samþykkt að lánið sje veitt, og eins og áður segir var þörf Brynj-
ólfs ekki svo bráð, að ekki hefði verið innan handar fyrir hann sjálfan eða hreppsnefnd
Nesjahrepps fyrir hans hönd að leita lánsins eða styrksins til framfærsluhreppsins sem
þá var, Bæjarhrepps, sem er nágrannahreppur við Nesjahrepp. Jeg verð þannig að vera
amtinu samdóma um það, að lánveitingin 1883 hafi ekki verið löglegur sveitarstyrkur
er hafi getað orðið til þess, að slíta sveitfestisdvöl Brynjólfs í Nesjahreppi.

Að því er þvinæst snertir dvöl Brynjólfs árin 1881 og 1882 á Stóruhá, þar
sem hann áður hafði verið vinnumaður, frá því er hann kvæntist dóttur bóndans þar,
þangað til tengdafaðir hans bætti að búa 1883, sýnir skýrsla sú, sem hann hefur gefið
um kjör þau, sem hann hafði hjá tengdafaður sínum, að hann hefur haft öll ábúðaraf-
not til móts við tengdafaður sinn af jarðarparti hans; að vísu er það ekki sannað, að
hann hafi haft formlega byggingu fyrir þeim parti er hann notaði, fyrir en 1883, en á
hinn bóginn eru ekki fram komnar nægilegar upplýsingar því til sönnunar, að hann

129 hafi dvalið þar fyrnefnd ár í leyfislausri húsmennsku, heldur bendir það atriði til hins
15. okt. mótssetta, að eigi verður sjeð að páverandi hreppsnefnd Nesjahrepps hafi amast neitt við
dvöl Brynjólfs þar í hreppum þau árin, eða látið það á neinn hátt í ljósi, að hún álití
dvöl hans að neinu leyti ólöglega, því það er ekki fyrr en 7 árum seinna, þegar
Brynjólfur verður þurfandi sveitarstyrks, að hreppsnefndin byrjar að vekja máls á því,
að dvöl hans í hreppnum árin 1881 og 1882 hafi verið leyfislaus. Það verður því
ekki álitíð að hreppsnefnd Nesjahrepps hafi tekizt að færa nægilegar sannanir fyrir þess-
ari síðari málsástæðu sinni, og verður hún þannig eigi tekin til greina.

Samkvæmt framanrituðu ber að staðfesta hinn áfrýjaða amtsúrskurð frá 12. ág.
f. á., og skal hann að öllu leyti óraskaður standa.

Þetta tilkynnist yður hjermeð, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar
og frekari birtingar.

130 Brjef landshöfðingja til Baldvins L. Baldvinssonar um farbrjef vesturfara.
17. okt. — Útaf fyrirspurnum yðar í þóknanlegu brjefi, dags. 14. ág. p. á. um það, hvort út-
flutnings »línur« sjeu ekki skyldar til að láta útförum sínum í tje endurrit af farbrjefi
því er hún selur þeim og sem þjer tjáið innihalda allan útflutningssamning hennar við
þá, og ef svo sje, hvort þá nokkur af umboðsmönnum »línunnar« eigi rjett á að heimta
eða taka slíkt eptirrit af útförunum aptur, skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, að
eptir 13. gr. í útflutningsslögunum 14. jan. 1876 þurfa útfarar eigi að halda á neinu
eptirriti, heldur eiga þeir rjett á að halda frumritinu af samningi þeim, sem útflutninga-
stjóra er skylt að gjöra við þá, og á lögreglustjóri að senda hverjum útfara nefnt frum-
rit aptur, þegar hann hefur rannsakað samninginn og ritað á frumritið vottorð sitt um að
samningurinn fullnægi ákvæðum laganna. Eins og fyrirmæli laganna um að samningurinn
skuli gjörður og sæta yfirvalds eptirlitum eru sett til þess að vernda útfarana, eins er
það augljóst, að ákvæðin um að frumritið skuli afhent útförunum eptir að samningurinn
hefur verið rannsakaður, miða að því, að útfarar hafi skilríki þetta í höndum sem
sönnunargagn, til þess samkvæmt því að leita rjettar síns gagnvart »línunni« eða hlut-
aðeigandi útflutningastjóra eptir 14. gr. laganna, ef til kemur. Af þessu leiðir, eins og
einnig þegar liggur í hlutarins eðli, að hvorki útflutningastjórinn nje neinn umboðs-
maður eða þjónn »línunnar« hefur rjett til að svipta viðsemjanda sinn þessu sönnunar-
gagni fyrir skyldum þeim, sem »línan« hefur tekizt á herðar, og hafi það tíðkæzt, að
samningurinn hafi verið ritaður á farseðil vesturfara eða á skilríkið fyrir flutningsrjetti
með tilteknu skipi ákveðna leið, sem þeir eiga að afhenda á leiðinni, þá er sú venja
ekki lögum samkvæm, heldur ber að hafa samninginn útaf fyrir sig, í því formi sem
lögin tiltaka, frumritaðan á íslenzku með enskri þýðingu.

131 Brjef landshöfðingja til bæjarfógetans á Ísafirði um leyfi til að útmæla
23. okt. nokkuð af landi kaupstaðarins til túnræktunar. — Samkvæmt beiðni yðar, herra
bæjarfógeti, í þóknanlegu brjefi, dags. 8. f. m., vil jeg hjer með veita samþykki mitt
til, að bæjarstjórnin megi afhenda þeim bæjarbúum, er þess kynnu að óska, til erfða-

festu nokkrar dagsláttur af landi kaupstaðarins til túnræktunar, þannig, að greitt sje 131
10 kr. árgjald í bæjarsjóð fyrir dagsláttu hverja, og að enginn fái meira en 5 dagslátt- 23. okt.
ur til ræktunar.

Yfirlit

yfir efnahag sýsluvegasjóða í norður- og austuramtinu 1890.

1. Húnavatnssýsla.

Tekjur.

Eign frá fyrra ári	204 kr. 02 a.	kr. a.
Sýsluvegagjald	779 — 03 -	
Aðrar tekjur	1 — 20 -	
Endurborgað af láni	10 — 3 -	
Tekið til láns	55 — 68 -	1049 93

Gjöld.

Vegabótakostnaður	660 kr. 17 a.	
Önnur gjöld	340 — 3 -	
Til jafnaðar	10 — 3 -	
Eign til næsta árs	39 — 76 -	1049 93

2. Skagafjarðarsýsla.

Tekjur.

Sýsluvegagjald		954 50
--------------------------	--	--------

Gjöld.

Borguð skuld við reikningshaldara	47 kr. 59 a	
Vegabótakostnaður	735 — 45 -	
Annar kostnaður	120 — 3 -	
Eign til næsta árs	51 — 46 -	954 50

(Framh.).

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI

samkvæmt fjárlögunum fyrir 1890 og 1891, (framh.).

13. gr. B. V. b. 2.

Til sveitakennara var með bræfi landshöfðingja 28. sept. veittur þessi styrkur fyrir 1891.

A. Í norður- og austuramtinu.

5. Í Norður-Múlasýslu:

a. Þorlákur Hallgrímsson	50 kr.	
b. Ólafur J. Bergsson	40 —	
c. til 4 umgangskennara í Vopnafirði	100 —	190 —

6. Í Suðurmúlasýslu:

a. Kristján Jónsson í Mjóafjarðar-	30 kr.	
b. Jón Jónsson í hreppi	25 —	
c. Þorv. Þorvarðarson	50 —	105 —

B. Í suðuramtinu og vesturamtinu.

1. Í Skaptafellssýslu:

a. Guðmundur Jónsson	30 kr.	
b. Bergþór Ófeigsson	20 —	

c, Guðmundur Jónsson	20 —	
d, Til sveitakennara í Hofshreppi	35 —	
e, Gísli Arnbjarnarson	50 —	
f, Jónathan Jónsson	25 —	
g, Til sveitakennara í Langholtssókn	20 —	
h, — — — — — í Þykkvabæjarkl.sókn	20 —	220 kr.
2. í Rangárvallasýslu:		
a, Nikulás Þórðarson	50 —	
b, Sigurgeir Gíslason	40 —	
c, Steinn Sigurðsson	20 —	110 —
3. í Árnessýslu:		
a, Guðni Simonarson	50 —	
b, Sigurður Jónsson	40 —	
c, Jón Jónsson	25 —	
d, Jón Vernharðsson	30 —	
e, Þórður Jasonson	20 —	
f, Jón Sigurðsson	35 —	200 —
4. í Gullbringu- og Kjósarsýslu:		
a, 3 sveitakennarar í Kjalarneshreppi:		
1. Ásmundur Sigurðsson	35 —	
2. Ásmundur Þórðarson	30 —	
3. H. M. Ólafsson	20 —	
b, Þórður Guðmundsson	35 —	
c, Til sveitakennara í Miðneshreppi	50 —	
d, — — — — — í Hafnahreppi	40 —	
e, Erlendur Oddsson	50 —	260 —
5. í Borgarfjarðarsýslu:		
a, Valgerður Bjarnadóttir	45 —	
b, Bjarni Bjarnason	25 —	70 —
6. í Mýrasýslu:		
a, Kristján Guðmundsson	50 —	
b, Ólafur Jónsson	35 —	85 —
7. í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu:		
a, Þórður Sveinbjarnarson	45 —	
b, Til sveitakennara í Eyrarsveit	50 —	95 —
8. í Dalasýslu:		
a, Benjamín Jóhannsson	30 —	
b, Magnús Magnússon	30 —	60 —
9. í Barðarstrandarsýslu:		
a, Einar Finnbogason	30 —	
b, Samson Gunnlögsson	30 —	
c, Þórarinn Ó. Thorlacius	50 —	
d, Samúel Eggertsson	50 —	
e, Bjarni Bjarnason	40 —	
f, Guðmundur Bjarnason	30 —	230 —
10. í Ísafjarðarsýslu:		
Guðmundur Kjartansson	50 —	
11. í Strandasýslu:		
a, Magnús Jónsson	35 —	
b, Jón Jónsson	40 —	
c, Sigurgeir Ásgeirsson	25 —	100 —
		2500 kr.

Yfirlit

132

yfir efnahag sýsluvegasjóða í norður- og austuramtinu 1890. (Framh.).

3. Eyjafjarðarsýsla.

Tekjur.

Eign frá fyrra ári, þar með talin útistandandi sýsluvegagjöld	742 kr. 52 a.	kr.	a.
Borguð útistandandi gjöld frá fyrri árum	276 — 83 -		
Sýsluvegagjald	933 — 83 -	1953	18

Gjöld.

Vegabótakostnaður	1293 — 50 -		
Fært til jafnaðar	276 — 83 -		
Eign til næsta árs, þar með talin útistandandi sýsluvegagjöld	382 — 85 -	1953	18

Suður-Þingeyjarsýsla.

Tekjur.

Sýsluvegagjald	808 — 64 -		
Gjöld.			
Skuld við reikningshaldara	24 — 57 -		
Vegabótakostnaður	735 — 43 -		
Eign til næsta árs	48 — 64 -	808	64

5. Norður-Þingeyjarsýsla.

Tekjur.

Eign frá fyrra ári	123 — 27 -		
Sýsluvegagjald	282 — 24 -	405	51

Gjöld.

Vegabótakostnaður	370 — 5 -		
Eign til næsta árs	35 — 51 -	405	51

6. Norður-Múlasýsla.

Tekjur.

Eign frá fyrra ári	227 — 03 -		
Sýsluvegagjald	1083 — 24 -		
Skuld við reikningshaldara	23 — 76 -	1334	03

Gjöld.

Vegabótakostnaður		1334	03
-----------------------------	--	------	----

7. Suður-Múlasýsla.

Tekjur.

Eign frá fyrra ári	373 — 69 -		
Sýsluvegagjald	1306 — 07 -	1679	76

Gjöld.

Vegabótakostnaður	904 — 40 -		
Hellingur sýsluvegagjaldsins gengur frá samkvæmt 3. gr.			
laga 10. nóvbr. 1887, um vegi	653 — 03 -		
Eign til næsta árs	122 — 33 -	1679	76

Íslands norður- og austuramt, Akureyri, 28. septbr. 1891.

J. Havsteen.

28. dag desembermán. 1891.

Yfirlit

yfir fjárhag sýslusjóða í norður- og austuramtinu 1890.

1. Húnavatnssýsla.

Tekjur.

Eign frá fyrra ári	221 kr. 77 a.	kr. a.
Niðurföfnun 15 a. á hvert hundrað	1519 — 71 -	1741 48

Gjöld.

Kostnaður sjóðsins	1652 — 51 -	
Eign til næsta árs	88 — 97 -	1741 48

2. Skagafjarðarsýsla.

Tekjur.

Eign frá fyrra ári	354 — 06 -	
Niðurföfnun, 8 a. á hvert hundrað	837 — 16 -	
Aðrar tekjur	261 — 01 -	1452 23

Gjöld.

Kostnaður sjóðsins	1165 — 00 -	
Eign til næsta árs	287 — 23 -	1452 23

3. Eyjafjarðarsýsla.

Eign frá fyrra ári í útistandandi lánum og ógreiddum gjöldum

um	1255 — 72 -	
Niðurföfnun, 10 aur. á hvert hundrað	1105 — 25 -	
Aðrar tekjur	50 — 00 -	

Endurborguð lán og greidd vangoldin sýslusjóðsgjöld frá fyrri árum

árum	1040 — 70 -	
Samkvæmt úrskurði amtsráðsins á reikningnum fyrir 1889	2 — 25 -	3453 92

Gjöld.

Borguð skuld við reikningshaldara	158 — 53 -	
Kostnaður sjóðsins	1153 — 66 -	
Til jafnaðar fært	1040 — 70 -	
Eign til næsta árs	1101 — 03 -	3453 92

4. Suður-Þingeyjarsýsla.

Tekjur.

Eign frá fyrra ári	311 — 37 -	
Niðurföfnun, 15 aur. á hvert hundrað	1179 — 32 -	
Aðrar tekjur	665 — 62 -	2156 31

Gjöld.

Kostnaður sjóðsins	1709 — 28 -	
Eign til næsta árs	447 — 03 -	2156 31

5. Norður-Þingeyjarsýsla.

Tekjur.

Eign frá fyrra ári	85 — 07 -	
Niðurföfnun, 22 a. á hvert hundrað	635 — 09 -	720 16

Gjöld.

Kostnaður sjóðsins	337 — 50 -	
Eign til næsta árs	382 — 66 -	720 16

6. Norður-Múlasýsla.

133

Tekjur.

Eign frá fyrra ári	234 kr. 86 a.	kr. a
Niðurjöfnun, 13 a. á hvert hundrað	1044 — 75	
Aðrar tekjur	466 — 50	1746 11

Gjöld.

Kostnaður sjóðsins	1386 — 00	-
Eign til næsta árs	360 — 11	1746 11

7. Suður-Múlasýsla.

Tekjur.

Eign frá fyrra ári	567 — 18	-
Niðurjöfnun, 12 aur. á hvert hundrað	888 — 60	-
Aðrar tekjur	648 — 81	2104 59

Gjöld.

Kostnaður sjóðsins	1644 — 10	-
Eign til næsta árs	460 — 49	2104 59

Íslands norður- og austuramt, Akureyri, 28. sept. 1891.

J. Havsteen.

Reikningur

134

fyrir styrktarsjóði Kristjáns konungs hins níunda frá 1. septembermán. 1890
til 31. ágústmán. 1891.

Tekjur:

- Eptirstöðvar 1. september 1890 (sjá Stj.tíð. 1890, B. 192. bls.):
 - Innritunarskírteini Ltra A. fol. 84 kr. 8600,00
 - Í landsbankanum með sparisjóðskjörum — 510,72
- Ársvextir af innstæðu sjóðsins:
 - Af innritunarskírteini til 11. júní 1891 á 3½%. — 301,00
 - Af innstæðu í landsbankanum til 31. desbr. 1890. — 21,51

kr. 9433,23

Gjöld:

- Heiðursgjafir veittar:
 - Brynjólfi Bjarnasyni í Engey kr. 180,00
 - Einari Jónssyni í Garðhúsum — 100,00
- Eptirstöðvar 31. ágúst 1891:
 - Innritunarskírteini Ltra. A. fol. 84 — 8600,00
 - Í landsbankanum með sparisjóðskjörum — 553,23

kr. 9433,23

Reykjavík, 1. október 1891.

Landshöfðinginn yfir Íslandi,

Magnús Stephensen,

FERÐA-ÁÆTLUN

póstgufuskipanna millum Kaupmannahafnar, Granton. Færeyja og Íslands.

Frá Kaupmannahöfn til Íslands.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Laura.	Laura.	Laura.	Thyra.	Laura.	Thyra.	Laura.	Laura.	Thyra.	Laura.	Laura.
Frá Kaupmannah.	17. jan.	1. marz	21. apríl	5. maí	3. júní	30. júní	12. júlí	17. ág.	6. sept.	29. sept.	8. nóv.
— Granton	21. —	6. —	25. —	9. —	7. —	4. júlí	16. —	21. —	10. —	3. okt.	12. —
— Trangisvogi		8. —	27. —	11. —	9. —		18. —	23. —		5. —	14. —
— Þórshöfn	24. jan.	9. —	28. —	12. —	10. —	6. júlí	19. —	24. —	12. sept.	6. —	15. —
— Klakkavík	24. —	10. —	28. —		10. —		19. —			7. —	16. —
— Eskifirði				15. maí		8. júlí			14. sept.		
— Seyðisfirði				16. —		8. —			14. —		
— Vopnafirði				17. —							
— Husavík				17. —							
— Eyjafirði				18. —		11. júlí			16. sept.		
— Siglufirði						12. —					
— Sauðárkrák				19. maí		12. —			17. sept.		
— Skagaströnd						13. —					
— Ísafirði				21. maí		14. —			19. sept.		
— Ónundarfirði											
— Dýrafirði				21. maí		15. júlí			19. —		
— Arnarfirði						16. —			20. —		
— Patreksfirði						17. —			21. —		
— Stykkishólmi				22. maí		18. —			22. —		
— Flatey						18. —					
— í Reykjavík	28. jan.	14. marz	1. maí	26. maí	13. júní	23. —	23. júlí	28. ág.	26. sept.	11. okt.	21. nóv.

Til vesturlandsins:

frá Reykjavík	4. maí	16. júní	30. ág.	
— Stykkishólmi	4. —			
— Patreksfirði	5. —			
— Arnarfirði	5. —			
— Dýrafirði	6. —			
— Ísafirði	7. —	18. júní	1. sept.	

1) Þegar farið er frá Þórshöfn verður komið við í Vestmanna á Færeyjum.

Frá Íslandi til Kaupmannahafnar.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Laura.	Laura.	Laura.	Thyra.	Laura.	Thyra.	Laura.	Laura.	Thyra.	Laura.	Laura.
<i>Frá Vesturlandi:</i>											
frá Ísafirði.....			9. maí		20. júní			3. sept.			
— Onundarfirði.....					20. —			3. —			
— Dýrafirði.....					20. —			4. —			
— Arnarfirði.....					21. —			5. —			
— Patreksfirði.....					21. —			5. —			
— Stykkishólmi ..					21. —			5. —			
í Reykjavík.....			11. —		23. —			6. —			
<i>frá Reykjavík.....</i>	<i>5. febr.</i>	<i>20. marz</i>	<i>14. maí</i>	<i>2. júní</i>	<i>26. júní</i>	<i>28. júlí</i>	<i>27. júlí²</i>	<i>9. sept.</i>	<i>1. okt.</i>	<i>18. okt.</i>	<i>29. nóv.</i>
— Stykkishólmi.....			2. —	2. —		28. —					
— Flatey.....			2. —	2. —		28. —					
— Patreksfirði.....			3. —	3. —		29. —		1. —			
— Arnarfirði.....								2. —			
— Dýrafirði.....			4. —	4. —		30. —		3. —			
— Onundarfirði.....								3. —			
— Ísafirði.....			6. —	6. —		1. ág.		4. —			
— Skegastönd.....			6. —	6. —		3. —					
— Sauðárkrók.....			7. —	7. —		3. —		5. —			
— Siglufirði.....			8. —	8. —		5. —		6. —			
— Eyjafirði.....			9. —	9. —		5. —		7. —			
— Húsavík.....						6. —		8. —			
— Vopnafirði.....						6. —		9. —			
— Seyðisfirði.....				11. —		7. —		10. —			
— Eskifirði.....											
— Klaksvík.....		23. marz	16. maí		28. —		30. júlí	12. —	12. —		2. des.
— Þórshöfn.....	8. —	24. —	17. —	13. —	29. —	9. —	30. —	12. —	13. —	22. okt.	3. —
— Trángisvogi.....		24. —	17. —		29. —		31. —	13. —		22. —	3. —
— Granton.....	11. —	27. —	20. —	17. —	2. júlí		3. ág.	15. —	16. —	25. —	6. —
í Kaupmannahöfn	17. —	3. apríl	24. —	23. —	6. —	16. —	8. —	20. —	22. —	30. —	12. —

2) Þaðan er líka farið til *Vestmanna*.

Fjelað áskilur sjer, að mega hafa önnur skip í ferðum þessum en þau, sem hjer eru nefnd.

Aths. 1. Fjelað áskilur sjer, að mega láta skipin koma við í *Leith* í staðinn fyrir *Granton*.

Aths. 2. Fjelað frá Kaupmannahöfn og Reykjavík er fastákvæðinn. Við milliðövarnar er tiltekinn sá tími, er skipið í fyrsta lagi getur farið á; en farþegar mega vera við því búin, að það verði síðar. Gangi ferðin vel, getur skipið komið nokkrum dögum fyrir til Kaupmannahafnar og Reykjavíkur en tiltekið er, en það getur líka orðið síðar, eins og auðvitað er. Viðstaðan á milli-stöðvunum er höfð sem allra stýzt. Verði þangað annars komið verður sakir eða íss.

Aths. 3. A *Vestmannaeyjum* er komið við í hverri ferð sunnan um land, út og utan, ef kringumstaður leyfa. Eptir komu Lauru til Reykjavíkur frá Kaupmannahöfn verður auk þess í hvert skipti farið til *Hafrarjarðar*, ef skipið hefur nægilegan flutning þangað.

Aths. 4. A móti flutningi til Reykjavíkur með Thyru verður því að eins tekið, að rúmið verði eigi fyllt flutningi til annara hafna á Íslandi.

Aths. 5. Banni ís skipunum fyrirhugaða leið, verða þeir farþegar, sem setla á einhvern stað, sem ekki verður komið að, látnir fara á land á næstu höfn, sem komið verður inn á. Vilji þeir heldur verða með skipinu til annara hafna, mega þeir það. Fargjaldi verður engum skilað aptur þegar slíkt kemur fyrir, og fedðingninga verða farþegar að greiða meðan þeir eru á skipinu. Við slík tækifæri verður farið á sama hátt með flutning. Skipstjórnir ráða, hvort þeir skipa honum í land á næstu höfn, sem komið verður inn á, eða hafa hann með sjer lengra og skila honum á apturleiðinni.

136

10. nóv. **Brjef landshöfðingja til biskups um hluttöku safnaðanna í veitingu Skarðs-
pingaprestakalls.** — Með þóknanlegu brjefi, dags. 3. p. m. hafi þjer, herra biskup, sent mjer umsóknarbrjef hins eina umsækjanda um Skarðspingaprestakall, sjera Guðlaugs Guðmundssonar, setts prests að Staðarhrauni, ásamt brjefi prófastsins í Dalaprófastsdæmi til safnaðarfulltrúans í Skarðssókn, og svari nefnds safnaðarfulltrúa til prófasts, þar sem hann tjáist hafa leitað álits kjósenda í sókninni, og segir að þeir óski að brauðið verði veitt umsækjanda. Frá hinni sókninni í prestakallinu, Dagverðarnessókn eru alls engin skeyti komin, og ekkert skilríki, er sýni, að tillögu þess safnaðar hafi verið leitað á nokkurn hátt; þjer getið þess að eins í brjefi yðar, að umsóknarbrjefið hafi legið kjósendum til sýnis fram yfir hinn lögskipaða tíma, og af því tjáið þjer mega ætla, að söfnuðurinn hafi ekkert á móti því, að fá umsækjandann fyrir prest sinn, þar sem hann hafi ekki hirt um að neyta kosningarrettar síns, nje hafið mótmæli gegn umsækjanda, og hafið þjer því lagt það til, að umsækjandanum verði veitt ofanumgetið prestakall.

Útaf þessu skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð það er hjer segir. Eins og yður er kunnugt er svo fyrirskipað í 10. gr. laga um hluttöku safnaða í veitingu brauða, 8. jan. 1886, að þegar aðeins einn umsækjandi um prestakall hefur gefið sig fram, skuli *eptir kosningarreglum nýnefndra laga* leita tillögu safnaðarins eða safnaðanna um þá þrjá kosti, sem þar eru nefndir, en í 3. gr. laganna er sú kosningarregla, að ef *sóknarnefndin* eða *sóknarnefndirnar* láti eigi prófast vita, áður en 2 vikur eru liðnar frá löglegri framlagning umsóknarbrjefanna, að söfnuðurinn ætli sjer *ekki* að nota kosningarrett sinn, in casu rjettinn samkvæmt 10. gr. til þess að velja um, hvort brauðið skuli veitt hinum eina umsækjanda eða prestspjónusta falin nágrannapresti, verði því við komið, eða prestur settur til bráðabyrgða, geti hann fengizt, þá skuli prófastur stofna til almenns fundar fyrir prestakallið o. s. frv.

Af þessu leiðir fyrst það, að þögn safnaðanna fram yfir hinn lögskipaða tíma, sem umsóknarbrjef eiga að liggja til sýnis, getur ekki skilizt sem neinskonar samþykki eða rjettarafsal, með því að skýlaus yfirlýsing er skilyrði fyrir því, að prófastur megi sleppa því að stofna til fundar á löglegan hátt, og í öðru lagi sjest það, að lögin heimta að slíkar yfirlýsingar sjeu komnar frá *sóknarnefndinni* eða *sóknarnefndunum* (ekki safnaðarfulltrúa eða safnaðarfulltrúum) til þess að þær geti tekizt gildar.

Því fer þannig mjög fjarri, að mál þetta hafi fengið þann undirbúning, sem nauðsynlegur er og lög heimta, þar sem að eins liggur fyrir skýrsla safnaðarfulltrúans úr annari sókninni, en ekkert úr hinni, og hefði prófasti borið að stofna til fundar fyrir allt prestakallið þegar er umsóknarbrjefið hafði legið frami lögákveðinn tíma, án þess skýlausar yfirlýsingar kæmu frá rjettum hlutaðeigendum.

Jafnframt því hjermeð að endursenda umsóknarbrjef sjera Guðlaugs Guðmundssonar, skal jeg þessvegna þjónustusamlega skora á yður, herra biskup, að láta tafarlaust leita tillögu safnaðanna í Skarðspingaprestakalli á löglegan hátt um veitingu brauðsins, en það er vitaskuld að fund þarf eigi að halda, ef skýlausar yfirlýsingar koma frá báðum hlutaðeigendisóknarnefndum um, að söfnuðirnir ætli sjer ekki að nota kosningarrett sinn.

Ágrip

af reikningi yfir tekjur og gjöld Thorkillii barnaskólasjóðs árið 1890.

Tekjur :

1. Eptirstöðvar við árslok 1889:		
a. Innritunarskírteini Ltr. A. fol. 87	kr. 28500,00	
b. Skuldabréf einstakra manna	— 37691,22	
c. Í sparisjóði Reykjavíkur	— 1487,60	
d. Í peningum	— 164,82	kr. 67843,64
2. Vextir á árinu:		
a. Af innritunarskírteini Ltr. A. fol. 87	— 997,50	
b. Af skuldabréfum einstakra manna 1398 kr. 99 a. ÷ 0 kr. 20 a.	— 1398,79	
c. Dagvextir	— 52,94	
d. Vextir af fje í sparisjóði Reykjavíkur	— 38,45	— 2487,68
3. Endurgoldin lán og afborganir	—	2847,08
4. Ný skuldabréf, er sjóðurinn hefur eignast	—	1550,00
	Tekjur alls	kr. 74728,40

Gjöld:

1. Styrkur veittur til uppfósturs og menntunar fátækum börnum í hinu forna Kjalarnesspingi 1890	kr. 2300,00	
2. Lánað út á árinu	— 1550,00	
3. Til jafnaðar gegn tekjulið 3	— 2847,08	
4. Ýmislegur kostnaður	— 6,00	
5. Eptirstöðvar við árslok 1890:		
a. Innritunarskírteini Litr. A. fol. 87	kr. 28500,00	
b. Skuldabréf einstakra manna	— 36394,14	
c. Í sparisjóði Reykjavíkur	— 2858,75	
d. Útistandandi vextir	— 10,00	
e. Í peningum	— 262,43	— 68025,32
	Gjöld alls	kr. 74728,40

Stiptsyfirvöld Íslands, Reykjavík, 16. nóvbr. 1891.

Kristján Jónsson.

Hallgrímur Sveinsson.

settur.

Ágrip

af reikningum sjóða, er standa undir stjórn amtsráðsins í suðuramtinu.

I. Jafnaðarsjóður suðuramtsins 1890.

Tekjur:

1. Eptirstöðvar frá fyrra ári	kr. 1789,24	
2. Niðurjöfnun 1890 á lausafje í amtinu, 14 aurar á hvert gjaldskýlt lausafjárhundrað	— 2054,77	
	Tekjur alls	kr. 3844,01

1. Til bólusetninga og heilbrigðismálefna	kr. 165,19
2. — ferðakostnaðar	— „ „
3. — heyrnar- og málleysingja	— „ „
4. — sáttamála	— 23,50
5. Kostnaður við amtsráðið	— 52,00
6. Bráðabyrgðalán til Hvanneyrarskólans	— 1543,72
7. Ýmislegur kostnaður	— 865,12
8. Eptirstöðvar við árslok 1890	— 1194,48
Gjöld alls	kr. 3844,01

II. Búnaðarskólasjóður Suðuramtsins 1890.

Tekjur.

1. Eptirstöðvar við árslok 1889:	
a. Veðskuldabryjef	kr. 18340,00
b. Í sparisjóði Reykjavíkur	— 219,99
c. Bráðabyrgðarlán	— 300,00
d. Í sjóði	— 19,64
	kr. 18879,63
2. Vextir á árinu:	
a. af veðskuldabryjefum	— 708,84
b. — fje í sparisjóði	— 5,01
c. dagvextir	— 11,66
d. af bráðabyrgðaláni	— 12,00
	737,51
3. Búnaðarskólajald 1890	— 876,94
Tekjur alls	20494,08

(Framh.).

STYRKUR ÚR LANDSSJÓÐI

samkvæmt fjárlögunum fyrir 1890 og 1891.

10. gr. C. 5. b.

Veittar samtals 9301 kr. 72 a. til vegagjörðar á aðalpósthleidi um vesturhluta Húnavatnssýslu sumarið 1891.

Veittar 1890 kr. 32 a. til endurbóta á aðalpósthleiddinni frá Elliðaánum austur á Hellisheiði

Veittar samtals 3441 kr. 89 a. til brúargjörðar yfir Leirvogsa.

Veittar samtals 10294 kr. 29 a. til vegagjörðar í Ölfusi sumarið 1891 (hjer af eru 5000 kr veittar með fjárankalögunum fyrir 1890 og 1891).

Veittar 35 krónur til brúnna á Hólmsá og Leirvogsa.

16. gr.

Veittar 86 kr. 50 a. til útgáfu bæklinga eptir dr. J. Jónassen um sullaveikina og varúðar reglur gegn henni.

EMBÆTTISSKIPUN.

Hinn 3. nóvbr. veitti landshöfðingi prestaskóla kandiðat Emíl Guðmundssyni Kvía bekkjærprestakall í Eyjafjarðarprófastsdæmi, frá fardögum 1892 að telja, eptir að tillögu hlutaðeigandi safnaðar hafði verið um það leitað.

Ágrip

138

af reikningum sjóða, er standa undir stjórn amtsráðsins í suðuramtinu.

II. Búnaðarskólasjóður suðuramtsins 1890. (framh.)

	Gjöld:	Kr. a.	Kr. a.
1. Borgað til búnaðarskólans á Hvanneyri samkvæmt landshöfðingjabrjefi 5. febr. 1889 og ályktun amtsráðsins í suðuramtinu		1613	62
2. Fyrir prentun vaxta- kvittana		4	23
3. Eptirstöðvar við árslok 1890:			
a) Veðskuldabryjef	17640	00	
b) Í sparisjóði Reykjavíkur	835	00	
c) Skuldabryjef Reykjavíkurborgar	100	00	
d) Útistandandi vextir	12	00	
e) Í peningum	289	23	18876 23
	Gjöld alls:	20494	08

Íslands suðuramt, Reykjavík 16. nóvbr. 1891.

Kristján Jónsson

settur.

Reikningur

139

yfir tekjur og gjöld landsbankans árið 1890.

	Tekjur:	Kr. a.	Kr. a.
1. Í sjóði 1. jan. 1890		219.449	78
2. Borguð lán:			
a. Fasteignarveðslán	75.533	52	
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	17.946	17	
c. Handveðslán	5.791	75	
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga o. fl.	2.821	43	102.092 87
3. Fasteignir lagðar bankanum út fyrir lánum að upphæð		400	»
4. Vixlar innleystir		102.457	60
5. Ávísanir innleystar		8.321	95
6. Vextir:			
a. af lánum	29.771	20	
(hjer af er áfallið fyrir lok reikningstímabilsins kr. 15,215.10			
Fyrirfram greiddir vextir fyrir síðari reikningstímabil	14,556.10		
	kr. 29,771.20)		
b. af konunglegum ríkisskuldabryjefum	6.902	»	
c. af skuldabryjefum Reykjavíkurborgar	66	»	
d. af innstæðafje í Landmandsbankanum	48	01	36.787 21
		Flyt:	469.509 41

28. dag desembermán, 1891.

	Kr. a.	Kr. a.
Flutt:	469.509 41	
7. Diskonto	1.649 81	
8. Ýmislegar tekjur (t. d. leiga af fasteignum bankans, ágóði á ríkis-skuldabréfakaupum og útlendum peningum, fyrir viðskiptabækur o. fl.)	4.301 59	
9. Fasteignir tilheyrandi bankanum seldar	4.700 »	
10. Frá Landsmandsbankanum	98.754 16	
11. Selt 1 skuldabréf Reykjavíkur	100 »	
12. Innlög á hlaupareikning	28.852 »	
Vextir fyrir 1890	17 35	28.869 35
13. Sparisjóðsinnlög	299.455 97	
Vextir fyrir 1890	15.889 72	315.345 69
14. Til jafnaðar móti gjaldlið 11. c	2.181 56	
	Samtals: 925.411 57	
Gjöld:	Kr. a.	Kr. a.
1. Lánað gegn:		
a. Fasteignarveði	69.436 »	
b. Sjálfskuldarábyrgð	44.785 »	
c. Handveði	12.010 »	
d. Ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.	3.500 »	129.731 »
2. Víxlar keyptir	114.912 60	
3. Ávísanir keyptar	7.914 29	
4. Keypt konungleg ríkisskuldabréf að upphæð	92 000 »	
5. Lil Landmandsbankans	99.243 51	
6. Útborgað af innlögum á hlaupareikning	24.581 »	
7. Útborgað af sparisjóðsinnlögum	252.187 99	
að viðbættum dagvöxtum	414 44	252.602 43
8. Kostnaður við bankahaldið:		
a. Laun	5.500 »	
b. Húsaleiga, eldiviður, ljós og ræsting	468 50	
c. Bækur, ritföng og prentunarkostnaður	106 85	
d. Burðareyrir	194 14	
e. Önnur gjöld	564 86	6.834 35
9. Ýmisleg gjöld (t. d. kostnaður við veðsölu, endurborgaðir vextir o. fl.)	430 28	
10. Til jafnaðar móti tekjulið 3	400 »	
11. Vextir af:		
a. Innstæðufje á hlaupareikningi	17 35	
b. Innstæðufje með sparisjóðskjörum	15.889 72	
c. Innstæðufje varasjóðs bankans fyrir 1890	2.181 56	18.088 63
12. Í sjóði 31. desbr. 1890	178.673 48	
	Samtals: 925.411 57	

Jafnaðarreikningur bankans 31. desbr. 1890.

139

Activa:		Kr. a.	Kr. a.
1. Skuldabryf fyrir lánunum:			
a. Fasteignarveðskuldabryf	554.729 32		
b. Sjálfskuldarábyrgðarskuldabryf	56.638 84		
c. Handveðsskuldabryf	28.287 »		
d. Skuldabryf fyrir lánunum gegn ábyrð sveita- og bæjar- fjelaga o. fl.	15.224 62	654.879 78	
2. Önnur skuldabryf:			
a. konungleg ríkisskuldabryf	253.200 »		
b. Skuldabryf Reykjavíkurkaupstaðar :	1.500 »	254.700 »	
3. Vixlar		22.405 »	
4. Ávísanir		1.710 34	
5. Fasteignir lagðar bankanum út fyrir lánunum að upphæð .		300 »	
6. Hjá Landmandsbankanum		3.968 81	
7. Útistandandi vextir áfallnir 31. desbr. 1890		3.016 85	
8. Í sjóði		178.673 48	

Alls: 1.119.654 26

Passiva:		Kr. a.	Kr. a.
1. Útgefnir seðlar		430.000 »	
2. Innlög á hlaupareikning		4.288 35	
3. Innlög með sparisjóðskjörum		561.542 38	
4. Varasjóður sparisjóðs Reykjavíkur		22.871 15	
5. Varasjóður bankans		83.379 43	
6. Fyrirframgreiddir vextir, sem eigi áfalla fyrr en eptir 31. desbr. 1890		14.556 10	
7. Til jafnaðar móti tölulíð 7 í activa		3.016 85	

Alls: 1.119.654 26

Athugasemdir:

		Kr. a.	Kr. a.
1. Fasteignarveðslán þau er bankinn átti útistandandi 1. jan. 1890 voru 746 að tölu og námu alls		561.226 84	
Hjer af var endurborgað 1890	75.533 52		
Og bankanum lögð út til eignar veð fyrir lánunum að upphæð	400 »	75.933 52	
		485.293 32	
Árið 1890 voru 90 lán veitt, er samtals námu		69.436 »	
Fasteignarveðslán námu þannig 31. desbr. 1890		554.729 32	
og voru lánin þá 782 að tölu.			
2. Sjálfskuldarábyrgðarlán. Í byrjun ársins 1890 átti bankinn útistandandi 74 slík lán, alls að upphæð		29.800 01	
Bætt var við árið 1890 100 nýjum lánunum, er alls námu		44.785 »	
		74.585 01	
En hjer af var endurborguð á árinu		17.946 17	

Eptir verða því 31. desbr. 1890	56.638 84
og voru lánin þá 120 að tölu.	
3. <i>Handveðslán.</i> Fyrir slíkum lánum átti bankinn 16 skuldabréf 1. jan. 1890 og hljóðuðu þau alls upp á	22.068 75
12 slík lán voru veitt árið 1890, samtals að upphæð	12.010 »
	34.078 75
Aptur er endurborgað af þessum lánum árið 1890	5.791 75
Eru þá eptir 31. desbr. 1890	28.287 »
og voru lánin alls 24 að tölu.	
4. <i>Í lánum gegn ábyrgð sveita og bæjarfjelaga o. fl.</i> átti bankinn úti-standandi 1. jan. 1890 í 22 lánum	14,546 05
Þar við bætast þau 4 lán er veitt voru 1890 og sem alls námu . .	3.500 »
Hjeraf er borgað á árinu	2.821 43
Eptir 31. desbr. 1890	15.224 62
en lánin voru 24 að tölu.	
5. <i>Víxlar</i> þeir sem bankinn átti 1. jan. 1890 voru 11 og samtals að upphæð	9.950 »
Keyptir voru á árinu 1890 alls 125 víxlar að upphæð	114.912 60
	124.862 60
Hjeraf voru 98 víxlar innleystir á árinu er námu	102.457 60
Hinn 31. desbr. 1890 átti bankinn	22.405 »
í víxlum er voru 38 að tölu.	
6. <i>Ávísanir</i> átti bankinn 12 hinn 1. jan. 1890 og námu þær alls . .	2.118 »
Keyptar voru 32 ávísanir 1890, að upphæð	7.914 29
	10.032 29
Innleystar voru 36 ávísanir að upphæð	8.321 95
Átti bankinn því 8 ávísanir í árslok, að upphæð	1.710 34
7. <i>Innlög á hlaupareikning</i> hafði bankinn alls engin í vörzlum sínum í byrjun ársins en þar á móti var lagt í bankann á árinu	28.852 »
Þar af var tekið út aptur	24.581 »
Eptir 31. desbr. 1890	4.271 »
Að viðbættum vöxtum til ársloka	17 35
Samtals:	4.288 35
8. <i>Sparisjóðsinnlög</i> námu alls í ársbyrjun	498.384 68
og var tala þeirra, er þau áttu, 1971	
Lagt inn árið 1890	299.455 97
	797.840 65
Borguð út á árinu	252.187 99
	545.652 66
Við þetta bætast vextir til ársloka 1890	15.889 72
Verða þá innlög með sparisjóðskjörum 31. desbr. 1890 alls . . .	561.542 38
sem var eign 2163 manna.	

Kr. a. 139

9. Af seðlum hefur verið gefið út til ársloka 1890 sem hjer segir:
af 50 kr. seðlum 3.000 st. að upphæð 150.000 kr.

— 10 — — — 17.000 — — — 170.000 —
— 5 — — — 22.000 — — — 110.000 —

430.000 kr.

10. Af þeim 178,673 kr. 48 a. sem voru í sjóði 31. des. 1890 voru:

í dönsku gulli	40.000	›
í ensku gulli	18.000	›
í útlendum brjefpeningum	3.500	›
í silfri og kopar	7.123	48
í ísl. seðlum	110.050	›
	178.673	48

Stjórn landsbankans, Reykjavík 23. marz 1891.

L. E. Sveinbjörnsson. Eiríkur Briem. Benidikt Kristjánsson.

Ágrip

140

af reikningum sjóða, er standa undir stjórn amtsráðsins í vesturamtinu

I. Jafnaðarsjóður vesturamtsins 1890.

Tekjur:

	Kr.	a.
1. Eptirstöðvar frá f. á.	952	34
2. Niðurjöfnun 1890 á lausafje í amtinu, 13 aurar á hvert gjaldskýlt lausa- fjárhundrað	1071	15
Tekjur alls:	2023	49

Gjöld:

1. Til bóluasetningar og heilbrigðismálefna	84	07
2. Til ferðakostnaðar	›	›
3. Til heyrnar og málleysinga	436	00
4. Til sáttamála	1	95
5. Kostnaður við amtsráðið	204	00
6. Ýmisleg gjöld	343	98
7. Eptirstöðvar við árslok 1890	953	49
Gjöld alls:	2023	49

II. Búnaðarskólasjóður Vesturamtsins 1890.

Tekjur:

Kr. a. Kr. a.

- 1 Eptir stöðvar við árslok 1889:

a) Veðskuldabrief einstakra manna	8868	00	
b) Í sparisjóði Reykjavíkur	234	94	
c) Í peningum	43	70	9146 64

2. Búnaðarskólagjald 1890			632 74
-------------------------------------	--	--	--------

Flyt:			9779 38
-------	--	--	---------

	Kr. a.	Kr. a.
	Flutt:	9779 38
3. Leigur af vaxtafje sjóðsins		372 75
4. Endurgoldin lán á árinu		1100 00
	Tekjur alls:	11252 13

Gjöld:

1. Lagt til búnaðarskólans í Ólafsdal, samkvæmt landshöfðingja- brjefi 19. oktbr. 1885 og ályktun amtsráðsins		910 00
2. Til jafnaðar gegn tekjulið 4. færirst til útgjalda		1100 00
3. Eptirstöðvar við árslok 1890:		
a) Veðskuldabryf einstakra manna	8218 00	
b) Í sparisjóði Reykjavíkur	914 94	
c) Útistandandi vextir	4 00	
d) Í peningum	105 19	9242 13
	Gjöld alls:	11252 13

III. Búnaðarsjóður Vesturamtsins 1890.

Tekjur:

	Kr. a.	Kr. a.
1. Eptirstöðvar við árslok 1889.		
a) Innritunarskírteini Ltr. A. Fol. 88	1500 >	
b) Í veðskuldabryfum	8805 >	
c) Í sparisjóði Reykjavíkur	125 25	
d) Í sjóði	386 40	10916 65
2. Leigur af vaxtafje sjóðsins		415 26
3. Styrkur úr landssjóði til búnaðarskólans í Ólafsdal		2500 >
4. Árstekjur af búnaðarskólagjaldi vesturamtsins 1890, sam- kvæmt landshöfðingjabryf 13. júlí 1885, og ályktun amt- ráðsins lagt til búnaðarskólans í Ólafsdal		910 >
5. Endurborguð lán		275 >
6. Ný veðskuldabryf, er sjóðurinn hefur eignast		250 >
	Tekjur alls:	15166 91

Gjöld:

1. Styrkur til búnaðarskólans í Ólafsdal, og til endurborgunar á láni, er tekið var af amtsráðinu 1886, í þarfir skólans		3410 >
2. Til jafnaðar við 5. og 6. tekjulið		525 >
3. Eptirstöðvar við árslok 1890:		
a) Innritunarskírteini Litr. A. Fol. 88	1500 00	
b) Veðskuldabryf einstakra manna	8780 00	
c) Í sparisjóði Reykjavíkur	533 95	
d) 1 skuldabryf Reykjavíkuraupstaðar	100 00	
	Flyt:	3935 >

	Kr. a.	Kr. a.	140
Flutt:			
e) í peningum	317 96	11231 91	
	Gjöld alls:	15166 91	

Íslands vesturamt, Reykjavík 17. nóvbr. 1891.

Kristján Jónsson.

settur.

Auglýsing

141

um skilyrði og reglur fyrir styrkveitingu úr landssjóði til búnaðarfjelaga.

Samkvæmt ályktunum, samþykktum í báðum deildum alþingis 1891 skal um skilyrðin fyrir veitingu á styrk úr landssjóði til búnaðarfjelaga og um reglurnar fyrir útbýtingu styrksins, skipað fyrir svo sem hjer segir:

A. Almenn skilyrði.

- 1, að fjelagið hafi unnið næsta ár á undan því, er styrkurinn er veittur, að minnsta kosti 10 dagsverk fyrir hvern búanda í fjelaginu að meðaltali, og eigi minna en 150 dagsverk alls að þeim jarðabótum, er efla grasrækt og garðrækt;
- 2, að bóunarbrjefunum um styrkinn, sem skulu styfluð til landshöfðingja, fylgi reikningur fyrir næsta ár á undan yfir tekjur og gjöld búnaðarfjelags þess, er um styrkinn sækir, og skýrsla um hin unnu störf, útgefin af skoðunarmanni, er sýslunefnd eða bæjarstjórn hefur til þess nefnt;
- 3, að skýrslur skoðunarmanna sje samdar eptir formi því, sem hjer fer á eptir, að á skýrslunum sje tekin fram stærð hverrar jarðabótar, og að skoðunarmaður riti í skýrsluna vottorð sitt um, að hann hafi ekki tekið til greina aðrar jarðabætur en þær, sem vel eru af hendi leystar.

B. Reglur.

1. Þessar jarðabætur skulu teknar upp í skýrslurnar:
 - a, varnargarðar um tún, engi, fjárbæli og matjurtagarða;
 - b, stíflugarðar;
 - c, púfnasljettur;
 - d, flatarmál matjurtagarða (í fyrsta sinn sem þeir eru ruddir);
 - e, skurðir til vörzlu, framræslu og vatnsveitinga;
 - f, lokræsi;
 - g, ábúrdarsafnhús og forir (lagheldar).

Aðgjörðir á gömlum jarðabótum má ekki taka upp í skýrslurnar, og eigi heldur þær jarðabætur, sem áskildar eru í byggingarbrjefum.

2. Jarðabætur skulu lagðar þannig í dagsverk:

- a. varnargarðar:

úr grjóti 3½ fet á hæð:		
einhlaðnir	3	faðmar
tvíhlaðnir	1½	—
úr torfi 4½ fet á hæð	5	—
- b. stíflugarðar 250 teningsfet

Reglugjörð

fyrir

stýrimannaskólann í Reykjavík.

142

30. sept.

Samkvæmt lögum 22. Maí 1890 um stofnun stýrimannaskóla á Íslandi, 1. gr., eru hjermeð gjörð nánari ákvæði um kennslufyrirkomulag skólans m. m.

1. gr.

Það er ætlunarverk stýrimannaskólans, að veita mönnum á landi hjer kost á kennslu í stýrimannafræði og að búa lærisveina skólans undir hið minna og meira stýrimannspróf.

2. gr.

Í skólanum skal kenna 8 stundir á dag alls; skal 6 stundum varið til kennslu í stýrimannafræði og í stærðafræði, og 2 stundum til kennslu í íslenzku, dönsku, ensku og sjórjetti. Kennsla byrjar kl. 8 að morgni og endar kl. 6 að kvöldi. Hlje skal verða á kennslunni frá kl. 10³/₄ til 11¹/₂ til morgunverðar og kl. 2—4 til miðdegisverðar og hreifingar úti við. Frá kl. 8 til 2 skal stundunum varið til kennslu í stýrimannafræði og stærðafræði, en frá 4—6 í tungumálunum og sjórjetti. Verða þannig kennslustundir á viku hverri 36 í stýrimannafræði og stærðafræði, 4 í íslenzku, 4 í dönsku, 2 í ensku og 2 í sjórjetti.

3. gr.

Hinn fasti kennari skólans skal hafa á hendi alla umsjón með honum, sjá um að góðri reglu sje haldið, og annast um að bækur þær og áhöld, sem nauðsynleg eru við námið, sjeu til, þegar á þarf að halda. Velur hann til hentugar kennslubækur í þeim námsgreinum, sem hann kennir sjálfur, og í samráði við hlutaðeigandi kennara í öðrum greinum, þannig að fullnægt verði kröfunum í 3. gr. laganna, 9.—12. tölulið. Hinn fasti kennari skipar fyrir um niðurröðun kennslustunda og semur stundatöflu á ári hverju, áður en kennsla byrjar, undir samþykki stiptsyfirvaldanna; með samþykki þeirra má síðar á árinu gjöra breytingar á stundatöflunni, ef nauðsyn krefur.

Við lok hvers skólaárs skal hinn fasti kennari senda stiptsyfirvöldunum greinilega skýrslu um allt ásigkomulag skólans, kennsluna og prófin hið liðna ár; þeirri skýrslu skal fylgja greinileg skrá um öll áhöld skólans, með þeim breytingum, sem á þeim verða.

4. gr.

Hinn fasti kennari kennir alla stýrimannafræði og fyrst um sinn jafnframt stærðafræði. Til þeirrar kennslu, sem hann eigi tekst á hendur, skal ráða stundakennara eptir þörfum.

Þeir sem sækja vilja um stundakennslu, skulu afhenda hinum fasta kennara skriflega beiðni um það í tæka tíð, stílaða til stiptsyfirvaldanna, en kennarinn sendir stiptsyfirvöldunum bónarbrjefin með tillögum sínum, og ráða þau síðan til kennslunnar þá af sækjendum, er hæfastir þykja. — Eigi verða aðrir teknir til kennslu í málunum en þeir, sem færir eru um að tala málin, og skulu þeir annaðhvort hafa tekið stúdentspróf, eða hafa fengið þekkingu, er teljast megi jafngildi þess. — Sjórjett skal kenna lögfróður maður, og stærðafræði helzt maður, er tekið hefur stýrimannspróf — Sæki

31. dag desembermán, 1891.

142 aðrir en Íslendingar um kennslu, verða þeir að sanna næga kunnáttu sína í 30. sept. málinu.

5. gr.

Þeir lærisveinar, sem einungis taka hið minna próf, þurfa eigi fremur en þeir vilja að láta reyna sig í tungumálunum og sjórjetti, en eiga kost á því, hafi þeir stað-
ízt prófið. — Skulu þá einkunnirnar í þessum greinum tilfærast sjerstaklega í vitnis-
burðarbrjefunum, en engin áhrif hafa á prófseinkunnina.

6. gr.

Aðgang að skólanum geta nemendur fengið hvenær sem er á skólaárinu, á með-
an húsrúm leyfir; svo skal þeim og leyft að fara úr skólanum, geti þeir einhverra or-
saka vegna ekki haldið náminu áfram, þó eigi án mjög brýnna ástæðna fyrir 1. marz.
Inntökubeiðni skal vera skrifleg, stíluð til stiptsyfirvaldanna, og afhendast hinum fasta
kennara, er kemur henni á framfæri. Til brottfarar úr skólanum, hvort heldur er um
lengri eða skemmri tíma, þarf samþykki hins fasta kennara.

7. gr.

Skilyrði fyrir inntöku í skólann eru:

1. Að lærisveinninn hafi óflekkað mannorð.
2. Að hann sje fullra 15 ára að aldri.
3. Að hann sje vel læs, sæmilega skrifandi, kunni 4 höfuðgreinir í heilum
tölum og brotum og riti íslenzku stórlýtalaust.
4. Að hann hafi verið í sjóferðum á þilskipi eigi skemur en 4 mánuði.

Um þessi atriði skulu, að því sem unnt er, vottorð frá áreiðanlegum mönnum
fylgja inntökubeiðninni.

8. gr.

Skólaárið skal vera frá 1. október til 31. maí. Skal skólinn settur fyrsta virk-
an dag í október, en kennsla byrja 3. október, nema það sje laugardagur eða sunnu-
dagur, því þá byrjar hún næsta mánudag. Þessi leyfi eru á skólaárinu: 1. Jólaleyfi
frá 23. desember kl. 12 á hádegi til 3. janúar, eða, beri hann upp á laugardag eða
sunnudag, þá til næsta mánudags. 2. Páskaleyfi frá miðvikudegi fyrir skírdag til
þriðja í páskum, að báðum dögum meðtöldum. 3. Hvítasunnuleyfi frá laugardegi fyrir
hvítasunnu til næsta þriðjudags, að báðum dögum meðtöldum. 4. Síðari hluti fimmtu-
dagsins fyrir hinn almenna bænadag. 5. Sumardagurinn fyrsti. 6. Fæðingardagur
konungs.

9. gr.

Í skólanum skulu viðhafðar verklegar æfingar úti við bæði með áttungs- og
sjöttungsmæli (Oktant og sextant), þegar tækifæri gefst, sólarhæð mæld, bæði yfir nátt-
úrlegan og tilbúinn sjóndeildarhring, þegar því verður við komið, bæði í hádegisbaugi
og fyrir utan hann, í sextímabaug og fyrsta azimuthhbaug (vertikal). Með þessum at-
hugunum skal finna breiddina, bæði þegar sól er í hádegisbaugi og fyrir utan hann;
staðarlínur; stöðu og gang sjóúrsins; tímaathuganir yfir höfuð að tala; kronometerlengd-
ir; azimuth sólar; misvísun og deviation. Sömmuleiðis skulu hornmælingar viðhafðar
milli fastra hluta á landi.

Æfingar þessar um athugun sólar skal rita í bók, og skal hinn fasti kennari
geyma hana; skal þar skýrt frá, hvenær mælingin fór fram, á hverri stundu og á hvern

hátt, hvað út kom við útreikninginn og nafn lærisveinsins er mældi. Sjerhver athugun 142
skal skrifuð svo fullkomlega, að hún verði endurreiknuð ef þörf þykir. Bók þessa 30. sept.
skal kennarinn senda stiptsyfirvöldunum til álita við lok skólaársins.

10. gr.

Öll nauðsynleg áhöld við hinar verklegu æfingar leggur skólinn til, sömuleiðis allt það, sem nota þarf í skólanum við kennsluna. En sjálfir skulu lærisveinar kosta bækur þær og áhöld, sem þeir þurfa við námið. Með öll áhöld og muni skólans bæði innan húss og utan, sem og skólahúsið sjálft, skulu þeir fara vel, og skemmist eða glatist nokkuð af munum eða áhöldum skólans fyrir vangá þeirra eða kæruleysi, eða ef skemmdir verða á skólahúsinu af þeirra völdum, skulu þeir greiða fullar bætur fyrir. Þeir skulu vera komnir í skólann á hverjum degi áður en kennslustundir byrja, og mega ekki fara út í kennslustund án leyfis hlutaðeigandi kennara. Þeir skulu ávallt í skólanum vera siðprúðir og ástundunarsamir, ekki viðhafa áflog eða ryskingar, ekki neyta matar í skólahúsinu nje reykja tóbak.

Geti lærisveinn eigi sótt kennslustundir einhvern dag sökum veikinda, ber að tilkynna það hinum fasta kennara.

11. gr.

Hinn fasti kennari skal rita í bók, sem til þess verður útveguð, nöfn þeirra lærisveina, sem koma í skólann, hversu margir nemendur í skólanum eru á hverju ári og hvenær lærisveinar fara burtu úr honum. Sömuleiðis skal hann rita í sjerstaka áhaldabók skrá yfir öll þau áhöld og muni, sem skólinn á, og jafnóðum geta þess, sem viðbætist eða gengur úr sjer. Skulu bækur þessar ávallt geymdar í skólanum.

Stiptsyfirvöldin yfir Íslandi.

Reykjavík 30. september 1891.

Kristján Jónsson

Hallgrímur Sveinsson.

settur.

Brjef landshöfðingja til biskups um ógilda prestskosning. — Með þóknan- 143
legu brjefi, dags. 13. p. m. hafið þjer herra biskup, sent mjer umsóknarbrjef tveggja 24. nóv.
umsækjenda um Ásaprestakall í Skaptártungu, síra Sveins Eiríkssonar og prestaskóla-
kandidats Hans Jónssonar, svo og kosningargjörð úr tjeðu prestakalli ásamt fylgiskjöl-
um, og hafið þjer lýst yfir þeirri skoðun yðar, að á kosningu þeirri, sem fram hefur
farið að Hemru í Skaptártungu 26. f. m. og öllum undirbúningi til kosningarinnar
sjeu svo verulegir gallar, að á henni geti ekki orðið byggð veiting prestakallsins til
handa þeim umsækjanda, sem hlaut þau 7 atkvæði, er á fundinum voru greidd. Þjer
hafið því samkvæmt 9. gr. í lögum um hluttöku safnaða í veitingu brauða lagt það til,
að Ásaprestall sje veitt hinum umsækjandanum, eptir því sem ætla megir að sje næst
vilja safnaðanna, án þess atkvæðis þeirra sje leitað á ný.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, að jeg hlýt að vera yður
samdóma um það, að hin umrædda kosning sje svo langt frá því að fullnægja fyrir-
mælum frammannefndra laga, 8. jan. 1886, að ekki geti komið til mála að hún sje gild
prestskosning. Eins og þjer takið fram eru engin skilríki fyrir því, að umsóknarbrjef
umsækjendanna hafi legið kjósendum til sýnis lögskipaðan tíma, og sama er að segja um

143 kjörskrárnar. Auk þess að ekki sjest að þær hafi legið kjósendum til sýnis, er hvorug
 24. nóv. þeirra rjett að forminu til, þar sem önnur þeirra er samín og undirskrifuð af einum manni í umboði sóknarnefndarinnar, en ekki af henni sjálfri, og hin er undirskrifuð með orðinu »Sóknarnefndin« en ekki neinum mannanöfnum. Önnur kjörskráin er auk þess bersýnilega röng að efni til, þar sem Bjarni prestur Einarsson á Mýrum er talinn kjósandi í Búlandssókn. Ekki er að sjá að nein kjörstjórn hafi verið kosin samkvæmt 4. grein, heldur er kosningargjörðin að eins undirskrifuð af einhverjum 2 mönnum ásamt prófasti, í stað þess að tveir kosnir menn úr hvorri sókninni áttu að stýra kosningu með prófastinum. Loks sjest ekki á kosningargjörðinni, að kjörfundurinn hafi verið auglýstur fyrirfram, eða á hvern hátt honum hefur verið saman stefnt, heldur stendur að eins, að meiri hluti safnaðarins hafi á fundi komið sjer saman um, að neyta kosningarrjettar síns, svo að óvíst þykir með öllu, hvort allir kjósendur hafi átt kost á að sækja fundinn og þar að auki vantar algjörlega allar skýrslur um það, hve margir á þeim, er kosningarrjett hafa, hafi á kjörfundi verið, og sjest því ekki, hvort fundurinn einusinni hefur fullnægt skilyrði 9. greinar laganna fyrir lögmæti kjörfundar.

Það er nú að vísu svo, að optnefnd lög 8. jan. 1886 hafa ekki inni að halda neina skipun um, að endurtaka skuli prestskostningar, þegar 3 — 8. gr. laganna hefur ekki verið fylgt eða þeir gallar hafa orðið á að öðru leyti, er veruleg áhrif geta haft á úrslit kosninganna, heldur er gefin sjerstök regla í niðurlagi 9. greinar, sem veitingarvaldið á að fylgja, þegar það veitir prestakall, án þess lögleg kosning hafi náðst, sem sjálfsagt er að gjöra, þegar kjörfundur hefur ekki verið nægilega sóttur, enginn umsækjenda fengið nógu mörg atkvæði, eða þegar kjósendum sjálfum eða kjörstjórn er að einhverju leyti um ógildi kosningar að kenna. En allt öðru máli er að gegna þegar afglöpín liggja hjá þeim stjórnarlið, sem á að annast um að kjósendum verði gefið löglegt færi á að neyta kosningarrjettar síns. Hafi prófastur vanrækt skyldu sína í því tilliti, virðist ekki rjett, að kjósendur við það missi rjett sinn til löglegrar hluttöku í veiting prestakalls. Nú eru mægingallar þeir sem valda ógildi kosningarinnar í Ásaprestakalli, beinlínis prófastinum að kenna, þannig að ekki verður álitíð, að atkvæðis safnaðanna hafi í þessu tilfelli nægilega verið leitað, og þykir mjer því rjettara að láta kosning fram fara á ný, eptir reglum laganna, og það því fremur, sem brauðið hvort sem er getur ekki orðið veitt fyrir en frá næstu fardögum, en nægilega löngu fyrir þann tíma ætti ný kosning að geta verið um garð gengin.

Jafnframt því að endursenda yður, herra biskup, umsóknarbrjefin og kosningargjörðina með fylgiskjöllum, skal jeg því þjónustusamlega skora á yður að leggja fyrir hlutaðeigandi prófast, að stofna til nýrrar prestskosningar fyrir Ásaprestakall svo fljótt sem því verður við komið, og áminna hann um, að gæta þá betur skyldu þeirrar, sem lög 8. jan. 1886 leggja honum á herðar, en hann við hina fyrri kosningu hefur gjört.

144
 12. des. Brjef landshöfðingja til biskups um undanfærzlu sóknarnefndar undan því að jafna niður skylduvinnu samkv. lögum. 12. maí 1882. — Í póknanlegu brjefi dags. 4. p. m. hafið þjer, herra biskup, skýrt frá því, að þegar á næstliðnu vori sú ákvörðun hafi verið gjörð af prófastinum í Húnaþingi og hlutaðeigi kirkjueigendum, að Holtastaða-

kirkja skyldi endurbyggjast svo fljótt sem kostur væri á, og prófastur því hafði boðið 144
sóknarnefndinni að jafna niður skylduvinnu við grjótaðflutning, grunnhleðslu og viðar- 12. des.
flutning samkvæmt reglugj. 17. júlí 1782, 15. gr. og lögum nr. 11, 12 maí 1882, hafi
sóknarnefndin færst undan að inna þessa skyldu sína af hendi, og margir sóknarmenn
auk þess á safnaðarfundi neitað að vinna tjeð skylduverk, sjerstaklega af þeirri átyllu,
að sjóður kirkjunnar væri nægilega mikill til að standast allan byggingarkostnað.

Eptir að prófastur hafði gjört ítrekaðar tilraunir til þess að fá nefndina til að
gegna skyldu sinni og síðan skýrt yður frá mótstöðu þessari, er tálmaði framkvæmd
kirkjubyggingarinnar, og gjörði lögtak fyrir andvirði skylduvinunnar óframkvæmanlegt,
tjáist þjer hafa leitað aðstoðar amtmannsins í norður- og austuramtinu, og beðið hann
gjöra nauðsynlegar ráðstafanir til þess, að sóknarnefndin gegndi skyldu sinni, en í brjefi
dags. 5. f. m. hafi amtmaðurinn tjáð yður, að nefndin hafi ekki látið skipast við alvar-
legar áminningar hans, og hafi hann látið í ljósi, að með því að hann pykist ekki
hafa vald til að beita þvingunarsektum gagnvart henni, þá liggi ekki annað fyrir, en
að rjettur hlutaðeigandi höfði einkamál á móti sóknarnefndinni til þess að fá hana
dæmda til að fullnægja skyldu sinni að viðlögðum dagsektum. En með því að yður
virðist einkamálavegurinn, sem amtmaður bendir á, seinlegur og umsvifamikill, hafið
þjer spurzt fyrir um það, hvort eigi sje heimild til fyrir umboðsvaldið að prýsta á neinn
annan hátt þverúðarfullum sóknarnefndum til að gegna skyldu sinni í umræddu efni,
án þess lögsóknarvegurinn sje farinn, eða nein önnur hentug ráð til þess að fá þessu
framgengt.

Út af þessu skal yður hjermeð þjónustusamlega tjáð, að jeg hlýt að vera amt-
manninum í norður- og austuramtinu samdóma um það, að sóknarnefndinni verði ekki
þröngvað til þess að framkvæma niðurbjörnunina nema með dagsektadómi, og til þess að
koma í veg fyrir frekari drátt á kirkjubyggingunni álízt því ekki annar vegur en sá,
að kirkjueigendur leggi fyrst um sinn fram fje til grjótaðflutnings, grunnhleðslu og við-
araðflutninga, og höfði mál gegn sóknarnefndinni til þess að fá hana dæmda til að jafna
niður eptir dagsverkatölu vinnu þeirri, er til ofanefnds starfs hefur þurft, og má þá
væntanlega innheimta verðlagsskrárandvirði hinna niðurbjörnuðu dagsverka hjá bændum
með lögtaki, ef þjer ekki fríviljuglega inna greiðsluna af hendi, sbr. 5. lið fyrstu grein-
ar í lögum um lögtak og fjárnám án undanfarins dóms eða sáttar 16. desbr. 1885.

Jafnframt því að tjá yður þetta skal jeg bæta því við, að jeg hef í dag lagt
fyrir amtmanninn í norður- og austuramtinu að láta höfða sakamál gegn sóknarnefnd-
inni í Holtastaðasókn fyrir það brot gegn 143. gr. sbr. 145. gr. hinna almennu heg-
ingarlaga 25. júní 1869, sem nefndin hefur gjört sig seka í, með því að trássast við og
neita að gjöra lögboðna skyldu sína.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld landsbókasafnsins árið 1890.

Tekjur:

Kr. a. Kr. a.

1. Sjóður við árslok 1889:

a) Innritunarskírteini Lit. A. Fol. 101 6600 00

Flyt: 6600 00

	Kr. a.	Kr. a.
Flutt:	6600 00	
b) $3\frac{1}{2}\%$ ríkisskuldabréf Lit. E. Nr. 21830	200 00	
c) $3\frac{1}{2}\%$ ——— Lit. E. Nr. 11601	200 00	
d) Í sjóði hjá gjalkera	104 70	7104 70
2. Vextir alls til $1\frac{1}{6}$ 1890		241 50
3. Styrkur úr landssjóði alls		1900 00
5. Samkvæmt athugasemd við f. á. reikning viðvíkjandi reikningi Þórarins Þorlákssonar telst með tekjum		13 00
Tekjur alls:	9259 20	

Gjöld:

1. Til að kaupa bækur og handrit, fyrir bókbund og prentun á ritaukaskrá		1520 83
2. Fyrir eldivið og fláging		294 88
3. — hreinsun og ræsting		93 41
4. — ýmislegt		20 66
5. — aðstoð við bókavörð við að lagfæra gömul handrit og koma þeim í reglu		100 >
6. Brunabótargjald fyrir safnið		200 >
7. Sjóður við árslok 1890:		
a) Innritunarskírteini Lit. A. fol. 101	6600 00	
b) $3\frac{1}{2}\%$ ríkisskuldabréf Lit. E. Nr. 21830	200 00	
c) $3\frac{1}{2}\%$ ——— Lit. E. Nr. 11601	200 00	
d) Í sjóði hjá gjaldkera	29 42	7029 42
Gjöld alls:	9259 20	

Reykjavík 24. marz 1891.

Eiríkur Briem.

Ágrip

af sýslusjóðsreikningum í suðuramtinu 1890.

I. Austur-Skaptafellssýsla:

	Kr. a.	Kr. a.
Tekjur:		
1. Eptirstöðvar frá f. á.		94 12
2. Niðurjöfnunargjald		286 44
3. Vegagjald		135 13
		515 69
Gjöld:		
1. Sýslugjöld		358 >
2. Vegabótakostnaður		135 >
3. Eptirstöðvar til næsta árs:		
a) Niðurjöfnunargjald	12 55	
b) Vegagjald	10 14	22 69
		515 69

II. Vestur-Skaptafellssýsla:

146

Tekjur:

	Kr. a.	Kr. a.
1. Eptirstöðvar frá f. á.		115 68
2. Niðurjöfnunargjald		598 59
3. Vegagjald		176 11
4. Óvissar tekjur		50 ,
		940 38

Gjöld:

1. Sýslugjöld		573 10
2. Vegabótakostnaður		126 ,
3. Eptirstöðvar til næsta árs:		
a) Niðurjöfnunargjald	207 33	
b) Vegagjald	33 95	241 28
		940 38

III. Vestmannaeyjasýsla:

Tekjur:

1. Eytirstöðvar frá f. á.		, ,
2. Niðurjöfnunargjald		82 33
3. Vegagjald		177 50
		259 83

Gjöld:

1. Sýslugjöld		82 33
2. Vegabótakostnaður		177 50
3. Eptirstöðvar til næsta árs		, ,
		259 83

IV. Rangárvallasýsla:

Tekjur:

1. Eptirstöðvar frá f. á.		2040 83
2. Niðurjöfnunargjald		867 52
3. Vegagjald		821 87
4. Afborganir og vextir af hallærislánum		145 ,
		3875 22

Gjöld:

1. Sýslugjöld		1189 10
2. Vegabótakostnaður		577 66
3. Eptirstöðvar til næsta árs:		
a) Niðurjöfnunargjald	280 27	
b) Vegagjald	1453 19	
c) Hallærissskuld við landssjóð	375 ,	2108 46
		3875 22

V. Árness-sýsla:

Tekjur:		Kr. a.	Kr. a.
1. Eptirstöðvar frá f. á.			1634 52
2. Niðurjöfnunargjald: 814 kr. 03 a. + skuld til sýslum. St.			
11 Bjarnarsonar: 172 kr. 34 a. =		986	37
3. Vegagjald			1606 55
4. Lán til vegagjörðar m. m.			193 94
			4421 38
Gjöld:			
1. Sýslugjöld			1253 25
2. Vegabótakostnaður			1895 94
3. Eptirstöðvar til næsta árs:			
a) Niðurjöfnunargjald	272	19	
b) Vegagjald	1000		1272 19
			4421 38

VI. Gullbringu- og Kjósarsýsla.

Tekjur:			
1. Eptirstöðvar frá f. á.			538 53
2. Niðurjöfnunargjald			850
3. Vegagjald: 1940 kr. 77 a. + 117 kr. 44 a. úr sýslusjóði =			2058 21
			3446 74
Gjöld:			
1. Sýslugjöld			1304 54
2. Vegabótakostnaður			1865 07
3. Eptirstöðvar til næsta árs:			
a) Niðurjöfnunargjald	113	10	
b) Vegagjald	164	03	277 13
			3446 74

VII. Borgarfjarðarsýsla:

Tekjur:			
1. Eptirstöðvar frá f. á.			2143 62
2. Niðurjöfnunargjald			554 50
3. Vegagjald			629 46
4. Skuldir			320 47
			3648 05
Gjöld:			
1. Sýslugjöld			978 61
2. Vegabótakostnaður			1972 61
3. Eptirstöðvar til næsta árs:			
a) Niðurjöfnunargjald	125	40	
b) Vegagjald	571	43	696 83
			3648 05

Íslands suðuramt, Reykjavík 30. desbr. 1891.

Kristján Jónsson
settur.

LEIÐRJETTING. Dagseting á auglýsing landshöfðingja um skilyrði fyrir styrkveitingu úr landssjóði til búnaðarfelaga, nr. 141 á., bls. 191 hjer að framan hefur fallið burt í prentuninni; á að vera 23. desbr. 1891.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um strandferðir 1892. — Eptir að beiðzt hafði verið yfirlýsingar hins sameinaða gufuskípafélags um það, hvort það sæi sjer fært að ganga að ferðaáætlun, sem fullnægði skilyrðum þeim fyrir útborgun tillagsins af landssjóði Íslands til gufuskípsferða kringum landið, sem veitt er í fjárlögnum fyrir 1892 og 1893, er öðluðust staðfestingu konungs 6. p. m., og ef það sæi sjer það ekki fært, þá hverja ferðakosti fjelagið vildi bjóða gegn því að fá að eins þær 40000 krónur, sem veittar eru af ríkissjóði Dana til gufuskípsferða milli Danmerkur og Íslands, í stað þeirra 58000 króna, er um ræðir í samningi þeim, er ráðaneytið gjörði við fjelagið 2. nóv. 1889, hefir fjelagið lýst því yfir, að það sjái sjer ekki fært að ganga að hinum settu skilyrðum, og geti því ekki tekið á móti fje því, sem veitt er af landsjóði; upphæð þessi verður þannig ekki notuð. Fjelagið hefir aptur á móti boðið til að halda strandferðum uppi samkvæmt uppkasti til ferðaáætlunar, er það hefur samið, sem er í öllum meginatriðum samkvæmt ferðaáætluninum fyrir árin 1888 og 1889, Eptir að yfirstjórn póstmálanna hafði fallið á nefnt áætlunarpækast, hefur ráðaneytið síðan samþykkt og gengið að áætluninni hinn 3. p. m.

Þetta er hjer með þjónustusamlega tjáð yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B. deild stjórnartíðindanna, og fylgja hjermeð nokkur eintök af ferðaáætlun þeirri, sem þannig er fastsett orðin.

Agrip

148

af sýslusjóðsreikningum í vesturamtinu 1890.

I. Mýrasýsla:

Tekjur:

	Kr. a.	Kr. a.
1. Eptirstöðvar frá f. á.		807 17
2. Niðurjöfnunargjald		335 25
3. Vegagjald		492 70
4. Vextir af gullbrúðkaupslegati Bjarna amtm. Þorsteinssonar og konu hans árin 1889 og 1890 til viðgjörðar á Arnarstapaveginum, 100 kr. hvort árið		200 00
5. Afborgun og vextir af skuld 2 hreppa		448 00
		2283 12

Gjöld:

1. Sýslugjöld		1103 04
2. Vegabótakostnaður		915 69
3. Eptirstöðvar til næsta árs:		
a) Niðurjöfnunargjald	86 98	
b) Vegagjald	177 41	264 39
		2283 12

II. Snæfellsness- og Hnappadalssýsla:

Tekjur:

1. Eptirstöðvar frá f. á.		13 60
2. Niðurjöfnunargjald		628 92
		Flyt: 642 52

31. dag desembermán. 1891.

	Kr. a.	Kr. a.
Flutt:	642 52	
3. Vegagjald	706 92	
4. Óvissar tekjur	163 57	
	<u>1513 01</u>	

Gjöld:

1. Sýslugjöld	645 34	
2. Vegabótakostnaður	720 41	
3. Eptirstöðvar til næsta árs:		
a) Niðurjöfnunargjald	133 58	
b) Vegagjald	<u>13 68</u>	147 26
		<u>1513 01</u>

III. Dalasýsla

Tekjur:

1. Eytirstöðvar frá f. á.	943 42	
2. Niðurjöfnunargjald	413 00	
3. Vegagjald	502 92	
4. Afborgun og vextir af hallærislánnum m. m.	2413 59	
5. Óvissar tekjur	50 00	
	<u>4322 93</u>	

Gjöld:

1. Sýslugjöld	2841 79	
2. Vegabótakostnaður	502 92	
3. Eptirstöðvar til næsta árs:		
a) Niðurjöfnunargjald (par í fyrir selda fasteign)	978 22	
b) Vegagjald	<u>0 0</u>	978 22
		<u>4322 93</u>

IV. Austur-Barðastrandarsýsla:

Tekjur:

1. Eptirstöðvar frá f. á.	437 41	
2. Niðurjöfnunargjald	257 73	
3. Vegagjald: 228 kr. 17 a. + láni úr sýslusjóði: 76 kr. 25 a.	304 42	
4. Afborgun og vextir af hallærislánnum	48 16	
	<u>1047 72</u>	

Gjöld:

1. Sýslugjöld	305 72	
2. Vegabótakostnaður	317 28	
3. Eptirstöðvar til næsta árs:		
a) Niðurjöfnunargjald	340 39	
b) Vegagjald	<u>84 33</u>	424 72
		<u>1047 72</u>

V. Vestur-Barðastrandarsýsla

148

Tekjur:

	Kr. a.	Kr. a.
1. Eptirstöðvar frá f. á.		326 45
2. Niðurjöfnunargjald		280 93
3. Vegagjald		344 01
4. Afborgun og vextir af hallærlánum		252 11
		<u>1203 50</u>

Gjöld:

1. Sýslugjöld		493 06
2. Vegabótakostnaður		338 57
3. Eptirstöðvar til næsta árs:		
a) Niðurjöfnunargjald	233 97	
b) Vegagjald	<u>137 90</u>	371 87
		<u>1203 50</u>

VI. Ísafjarðarsýsla:

Tekjur:

1. Eptirstöðvar frá f. á.	2590 49
2. Niðurjöfnunargjald	1400 00
3. Vegagjald:	1084 59
4. Óvissar tekjur	88 40
	<u>5163 48</u>

Gjöld:

1. Sýslugjöld	1102 66
2. Vegabótakostnaður	1223 45
3. Eptirstöðvar til næsta árs:	
a) Niðurjöfnunargjald	518 80
b) Vegagjald	<u>2318 57</u>
	<u>2837 37</u>
	<u>5163 48</u>

VII. Strandarsýsla:

Tekjur:

1. Eptirstöðvar frá f. á.	268 81
2. Niðurjöfnunargjald	331 80
3. Vegagjald: 287 kr. 54 a. + vegaskuld: 80 kr. 21 e.	367 75
4. Óvissar tekjur	50 00
	<u>1018 36</u>

Gjöld:

1. Sýslugjöld	301 00
2. Vegabótakostnaður	207 00
3. Eptirstöðvar til næsta árs:	
a) Niðurjöfnunargjald	256 94
b) Vegagjald	<u>253 42</u>
	<u>510 36</u>
	<u>1018 36</u>

Íslands vesturamt, Reykjavík 30. desbr. 1891.

Kristján Jónsson
settur.

Stjórnartíðindin (deildirnar A, B og C) má panta framvegis hjá Sigfúsi bóksala Eymundssyni í Reykjavík, sem hefur aðal-söluumboð á þeim. Einnig má panta þau hjá öllum útsöluhöndum Bóksala-félagsins. Verð þeirra fyrir áskrifendur, sem send eru tíðindin jafnótt og þau koma út, er 1 kr. 50 aur. um árið; sem borgist fyrir fram, en árgangurinn heptur kostar 1 kr. 75 aur.

Þessir eldri árgangar Stjórnartíðindanna fást keyptir í heilu lagi og innheptir gegn borgun út í hönd:

Árg. 1876, 1881, 1884 og 1885 hver á 2 kr. 60 aur.

Árg. 1886—1889 incl., hver á 1 kr. 70 aur.

Árg. 1890 og 1891 á 1 kr. 75 aur.

Einstakar arkir, þær er til eru, fást fyrir 10 aura hver.

Nokkur eintök af Stjórnartíðindunum frá upphafi fást einnig keypt, og kosta þau innhept 45 kr. eintakið (árgangarnir frá 1874- 1890 incl.).

Stjórnartíðindin eru send kaupendum með póstum. Sje einhverju áfátt við sendinguna, ber viðtakanda, ef hann vill mega búast við leiðrjettingu á því, að skýra þeim, er hann pantar tíðindin hjá, frá vöntuninni með næsta pósti, eða fyrstu ferð sem fellur, eptir að sendingin kom.

Embættismönnum, hreppstjórum, hreppsnefndaroddvitum og póstafréiðslumönnum, er skylt að halda þeim Stjórnartíðindum, er þeim eru send kauplaust, saman í góðri reglu, og munu þeir að öðrum kosti verða skyldaðir til að útvega tíðindin eptir á af nýju á eigin kostnað.

